ବସନ୍ତ ରାସ

ପିଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କୃତ

ବୃହତ୍

ବସନ୍ତ ରାସ

ଶ୍ରୀ ଅଜୟ୍‌କୁମାର ଘୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ତୃତୀୟବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

ଶ୍ରୀ ହରନାଥ ପ୍ରେସ

କଟକ—୨

ମୂଲ୍ୟ ଟ. ୨୫ ଦୁଇଟଙ୍କା ଆଠଅଣା ମାତ୍ର

ବସନ୍ତ ରାସ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣାଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।

ବନ୍ଦାପନା

ଗୋପ ଗୋପିପ୍ରେ, ଅର୍ଘ୍ୟ ବନ୍ଦାନ୍ତ୍ରି, ଜୟ ମଙ୍ଗଳଂ, ଶୁଭ ମଙ୍ଗଳଂ । ପଦ । ଅଷ୍ଟ ସଖୀ ହୋଇ ମେଳ, କରେ ଧରି ଅର୍ଘ୍ୟ ଥାଳୀ, କେହୁ ଦିଏ ହୁଳହୁଳି, ନାଦରେ ହୁଳୀ ଉଚ୍ଛୁଳ । ୧ । କେଉଁ ବାଳୀ ମାରେ ତାଳି, ନାଚେ ଶ୍ୟାମ ଟଳ ଟଳି, ଅଧରେ ଦେଇ ମୁରଲୀ, ବଜାପ୍ରେ ସୁସ୍ୱର କରି । ୨ । ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା କାଳେ, ଗୋପ ଗୋପାଳଙ୍କ ମେଳେ ନାଚନ୍ତି ନନ୍ଦ ଦୁଲାଳେ, ଧରି ଜାମୁ ଡାଳେ ଡାଳେ । ୩ । ବାମେ ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ମଧ୍ୟେ ନାଚେ ବନମାଳୀ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମନେ ଭଳି, ଦିଏ ତହିଁ କରତାଳି । ୪ ।

ବନ୍ଦନା ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମାଙ୍ଗଲ୍ୟଂ ଦଧି ଦୀପକାକ୍ଷତଯୁତଂ ରମ୍ଭା ତରୁ ସ୍ଥାପନଂ ।
କୁମ୍ଭଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳଂ ସୁପୀତ ବସନଂ ଦୁର୍ବାଦଳଂ ତଣ୍ଡୁଳଂ ।
ଚୂତ ପଲ୍ଲବ ନାରିକେଳ ସହିତଂ ପଦ୍ମୋପରି ସ୍ଥାପିତଂ ।
ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ ଦେବାଧିବାସଂ କୁରୁତେ ନାନାଦି ବାଦ୍ୟୋତ୍ସବଂ ॥୧ ।
ବନ୍ଦେ ଗୁରୁନ୍ ସଭକ୍ତାଂଶ୍ଚ ସମ୍ୟକ୍‌ସତୀବତାରକାନ୍ ।
ତତ୍‌ପ୍ରକାଶାଶ୍ଚ ତଚ୍ଛକ୍ତିଃ କୃଷ୍ଣଚୈତନ୍ୟ ସଞ୍ଜକଂ । ୨ ।
ବ୍ରଜସ୍ତ୍ରୀଣାଂ ପ୍ରେମ ପ୍ରବଣ ହୃଦୟେ ବା କ ମଥବା ।
କୃପା ଯୁକ୍ତେ ଭକ୍ତଃ ସ୍ୱନିଜ ଧନଦାନେନ ନିପୁଣଂ ।
ଅପିସ୍ତ୍ୟାମ୍ୱାରାମୋ ଜଇହ୍ୟ ବ୍ରଜ ନିଷ୍ଠା ସୁ-କୁଶଳୋ ।
ବ୍ରଜାନନ୍ଦଂ ବନ୍ଦେ ନବ ଜଳଦ ଜଲୋ ଦରନିଭଂ । ୩ ।
ବାଞ୍ଛାକଳ୍ପତରୁଭ୍ୟଶ୍ଚ କୃପାସିନ୍ଧୁ ଭ୍ୟଏବ ଚ ।
ପତିତାନାଂ ପାବନେଭ୍ୟୋ ବୈଷ୍ଣବେଭ୍ୟୋ ନମୋ ନମଃ । ୪ ।

ଗୃହ୍ୟଂ ଗୋପୀ ବୁରାସ୍ପଦଂ ନିଜଗତାଂ ସାର ଜଯ୍ୟିତ୍ୱା ବୃତଂ ।
ଯସ୍ୟା ନାସ୍ତପଟ୍ଟଂ ପ୍ରସାଦ ସୁଲଭଂ ଗୋବିନ୍ଦପାଦାମ୍ବୁଜଃ ।
ଅଦ୍ୟା-ଶକ୍ତିମଶେଷ ଲୋକ ଜନନୀ ବ୍ରହ୍ମାଦଭିର୍ବନ୍ଦିତା ।
ବନ୍ଦେ ତାଂ କୁଳଦେବତା ମିବ ମହାମାୟା ଜଗନ୍ମୋହିନୀଂ । ୫ ।
ବନ୍ଦେ ରୁଦ୍ର ବିରଞ୍ଚି ନାରଦ ଶୁକ ବ୍ୟାସୋଽଥବା କୁରବଂ ।
ପ୍ରହ୍ଲାଦାର୍ଜୁନ ଅର୍ଯ୍ୟମାରୁତ ମୁଖାନ୍ ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ ପ୍ରିୟାନ୍ ।
ଯତ୍କୀର୍ତ୍ତି ସୁର ନିମ୍ନଗେଚ ବିମଳା ତୈଲୋକ୍ୟ ସେବ୍ୟାପ୍ୟନା
ସ୍ୱଗେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଗଣେ ବିବସ୍ୱ ବହତାଂ ପାନେ ସୁଦେ ବାହରେତ୍ ।
ଅଜ୍ଞାନ ତମିରାନ୍ଧସ୍ୟ ଜ୍ଞାନା-ଞ୍ଜନଶଳାକୟା ।
ଚକ୍ଷୁରୁନ୍ମିଳିତଂ ଯେନ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁବେ ନମଃ ।

ପୟାର ।

ଅଜ୍ଞାନ ତମିରେ ଚକ୍ଷୁ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଦୟା ଯେହୁ ପ୍ରକାଶ କରିଲ ହେ । ୧ । ଏବଂ ଭୂତ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରଣତଳେ ଆମି । ପୁନଃ ପୁନଃ ହୋଇଁ ନିରନ୍ତରେ ପରଣାମି ହେ । ୧ । କୋଟି ଜନ୍ମାର୍ଜିତ ପୁଣ୍ୟେ ଯେ ଲବ୍ଧ ନା ହଏ । ଗୁରୁ କୃପା ହେଲେ ସେହୁ ଅଳ୍ପରେ ମିଳଯେ ହେ ।୩। ଯାହା ହେତେ ବୈଷ୍ଣବେ ସୁ-ମଙ୍ଗଲ ଘଟନା । ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ସେ ପାଦ ଭାବନା ହେ । ୪ ।

ଓଡ଼ିଆ ।

ଅଜ୍ଞାନ ତମିରେ ଚକ୍ଷୁ ମୋର । ଘୋଟିଥିଲେ ମହା ଅନ୍ଧକାର । ୧ ।
ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଦୟାଁ ପ୍ରକାଶିଲ । ଏବଂଭୂତ ଗୁରୁ ପାଦ ତଳ । ୨ ।
ପୁନଃ ପୁନଃ ନିରନ୍ତରେ ଅମି । ପ୍ରନମିତ ହେଉଛୁଁ ହେ ସ୍ୱାମୀ । ୩ ।
କୋଟି ଜନ୍ମାର୍ଜିତ ପୁଣ୍ୟ କର । କେବେହେଁ ସେ ଲବ୍ଧ ନୁହେ ସବ ।
ଯା ହେତେ ବୈଷ୍ଣବ ସୁମଙ୍ଗଳ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହୋଇଁ ଭୋଳ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଯତ୍କୃପା ଲେଶମାତ୍ରେଣ ମୂଢ଼ୋଽପି ବିବୁଧାୟତେ ।
ଶବ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ନନେ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାଗୁରବେ ନମଃ ।

ପୟାର ।

ଯାର କୃପାବନ୍ଦୁ ପାଇଁ ଅତି ମୂଢ଼ଜନ । ମୂଢ଼ ହୋଇ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଲୀଳାର ଗାୟନ ହେ । ୧ । ବିବୁଧାଦ ତାର ସନେ ନା ହଏ ସମତା । ସେହୁ ଶବ୍ଦରୂପେର ପାଦେ ଆମାର ନମ୍ରତା ହେ । ୨ । ସେହୁ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ ବଟେ ସାକ୍ଷାତ କୃଷ୍ଣୋଦ୍‌ଧ ଧୂଲିତେ ଲୁଟିଯିଁ । ବନ୍ଦନା ହୃତ କର ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ୱୈର ଭଙ୍ଗି ତ୍ରୟ ପରିଚିତାଂ ସାଚି ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିଃ ।
ବଂଶୀନ୍ୟସ୍ତାଧର କିଶଲୟ ମୁଜ୍ଜ୍ୱଳଂ ଚନ୍ଦ୍ରକେଣ ।
ଗୋବିନ୍ଦାଖ୍ୟଂ ହରି ତନୁମିତା କେଶି ତୀର୍ଥୋପକଣ୍ଠେ ।
ମାପ୍ରେକ୍ଷିଷ୍ଟଂ ତବ ଯଦି ସଖେ ବନ୍ଧୁସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗଃ ।

ପୟାର ।

ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା ସ୍ମିତ ହାସ୍ୟ ଭଙ୍ଗୀ ଗୃଷ୍ଟ । ଇଷତ ନେତ୍ରାନ୍ତେ ଚାଲେ ସଖୀ ଧୃଷ୍ଟ ମେଷ୍ଟ ହେ । ନବ କିଶଳୟ ଓଷ୍ଟେ ବଂଶୀ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚନ୍ଦ୍ରକ ଚୂଳ୍ ଶିରେ ସାଜେ ସ୍ୱଚ୍ଛେ ହେ । ତନୁ ମନୋହର ରୂପ ଶ୍ୟାମଲ୍ ସୁନ୍ଦର । ଓରେ ମନ କେଶିତୀର୍ଥ ତୀରେ ତାଙ୍କେ ହେର ହେ । ଶ୍ରୀରଙ୍ଗେର ଅଙ୍ଗେ ନେହ ସଖେ ବନ୍ଧୁ ହୟ । କର ତାର୍ମୃତ ପାନ ଓରେ କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱୟ ହେ । ଓରେ ପାମର୍ ମନ ବାଉଲେର ବାକ୍ୟ ମାନ । ସ୍ଥିର ହୟା ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଲୀଳା ଗାନ ଶୁନ ହେ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନବୀନ ଘନ ସୁନ୍ଦରଂ କଲିତ କେକୀ ପୁଚ୍ଛୋଜ୍ଜ୍ୱଳଂ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣଂ ରୁଚିରାମ୍ବରଂ କ୍ୱଣିତ ବେଣୁନାଦ ମୁହୁଃ ।
କଳିନ୍ଦ ତନୟା ତଟେ ଲଲିତ ଗୋପ କନ୍ୟା ବୃତଂ ।
କଦମ୍ବ ତଲ ଲମ୍ପଟଂ କମଲପତ୍ରନେତ୍ରଂ ଭଜେ ।

ପୟାର ।

ନବୀନ ଘନ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମଲ ମୂରତି । କଲିତ କେକୀ ପୁଚ୍ଛେତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲିତ ଅତି ହେ । ୧ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରୁଚିରାମ୍ବର ଶୋଭେ ଦୀପିତେତ । କ୍ୱଣିତ ବେଣୁ ବାଦନ ମୁହୁଃ ସୁପ୍ରକଟ ହେ । ୨ । କଲିନ୍ଦତନୟା ତଟେ ଅତି ସୁଲଲିତ । ଗୋପକନ୍ୟା ଗଣପାଶେ ହଇଛେ ଅବୃତ ହେ । ୩ । କଦମ୍ବ ତଲ ଲମ୍ପଟ କମଲ୍ ନୟନ । ଶୁନହେ ସାଧୁଜନା ଏହୁ ରୂପ କର ଧ୍ୟାନ ହେ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବନ୍ଦେ ରାଧାଂ ପ୍ରମତ୍ତଂ ମଦନ କଲଯୁତାଂ ପଦ୍ମବନ୍ଧାଂଏ ସୁଦାସାଂ ।
ହେମାଙ୍ଗୀ ଗୃଷ୍ଟଭୂଷାଂ ରସ ଜଲଧି ତନୁ କଙ୍କିଣୀଂ ନୂପୁରାଢ୍ୟାଂ ।
ରମ୍ୟାଂ ଦୃଗାଞ୍ଚଳାନ୍ତାଂ ବୟସି ଗଣଯୁତାଂ ନୀଳବସ୍ତ୍ରାବୃତାଂତାଂ ।
ପାଣୌ ତାମ୍ବୁଲପୂର୍ଣ୍ଣାମପର କ୍ରଜକରେ ଦର୍ପଣାଂ ବାସୋପିଧାନି । ୧୨ ।

ପୟାର ।

ବନ୍ଦ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ରାଧେ ରସନାର ବାଡ଼, ଯାର ଆରାଧନେ ମିଳେ କୃଷ୍ଣ ପଦଦ୍ୱନ୍ଦ ଗୋ । ୧ । ମଦନମ୍ମଦ କଲ ଯୁକ୍ତା ପଦ୍ମଦଲ ନେତ୍ରା, ହେମାଙ୍ଗୀଗୃହ ମଣ୍ଡନା ରସସିନ୍ଧୁ ଗାତ୍ରା ଗୋ । ୨ । ରମ୍ୟା ବୃନ୍ଦାବନ ସ୍ଥିତା ସଖୀ ଗଣ ଯୁତା; ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ନୀଳ ଅମ୍ବର ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଆବୃତା ଗୋ । ୩ । ପକ୍ୱ ନାଗବଲ୍ଲି ଦଲ ବୀଟିକା ଶ୍ରୀହସ୍ତ, ବାମଭୁଜେ ବାମ ଶ୍ୟାମ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱେ ସ୍ଥିତ ଗୋ । ୪। ଓରେ ପାମର ମନ ବାଉଲେର ବାଙ୍ଗ୍ୟ ମାନ, ଜାଣି ଦବା ଏହିରୂପ ହୃଦେ କର ଧ୍ୟାନ ହେ । ୫ ।

ଝୌଲ ।

ବନ୍ଦ ରାଧା ପଦ, ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ, ସଖୀଗଣ କୋଟିଜାଧି ଗୋ ।
ନବୀନ କିଶୋରୀ, କୃଷ୍ଣ ମନୋହାରୀ, ସଦା କାନ୍ତକେ ଆରାଧି ଗୋ ।
ଏହି ଗୁଣେ ନାମ ରାଧା, ସବ ନାରୀ ଶିରୋମଣି ସିଧା ଗୋ । ୧ ।
ମଦନ ମାଦେଣି, କେଲି ଉନ୍ମାଦନି, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପଦ୍ମ ବଦନି ଗୋ ।
ମୀନ ଖଞ୍ଜନ, ଗଞ୍ଜନ ସୁନୟନ, ଗୃହ କନକ ଅଙ୍ଗିନି ଗୋ ।
ମନୋହର ବେଶ ଭୂଷା, ରସଜଳଧି ତନୁ ସୁରସା ଗୋ । ୨ ।
କଟିତେ କିଙ୍କିଣି, ବାଜେ କିଣି କିଣି, ପଦୟରେ ରତ୍ନନୂପୁର ଗୋ ।
ମଦନ ରାଜାର, ନାଗରୀ କିଶୋର, ଝୁମୁ ଝୁମୁ ନାଦ ଘୋର ଗୋ ।
କୃଷ୍ଣ କର୍ଣ୍ଣେତେ ବସ୍ତାରେ, ମନ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଚେତନା ହରେ ଗୋ । ୩ ।
ରମ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ; ସଦା ଯାର ସ୍ଥାନ, ସଜନୀ ଗଣେର ସନେ ଗୋ ।
ନବ ଜଳଧର, ଜିଣି ଦିବ୍ୟାମ୍ବର ଶୋଭା ପାଏ ଅପଘନେ ଗୋ ।
ମୃଦୁ କୋମଳ ତାମ୍ବୂଲ, ବୀଟା ଧର ଦକ୍ଷ କର ସ୍ଥଳ ଗୋ । ୪ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଧରେ, ଦିଅଁ ପ୍ରେମଭରେ, ବାମକରେ ବାସ ଧରେ ଗୋ ।
ଅତି ଦୀନ ହୀନ, ଦୁଃଖି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଲୁଣ୍ଠଇ ଦୁଇଟି ପଦୟରେ ଗୋ ।
କୃପାମୟି କୃପାକର, ଶୀଘ୍ରେ ସେବାତେ ନିଯୋଗି କର ଗୋ । ୫ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ପଙ୍ଗୁ ଲଙ୍ଘୟତେ ଶୈଳଂ ମୂକୋଽପି ବର୍ତ୍ତିତେ ସ୍ତୁତ ।
ଯତ୍କୃପା ତମହଂ ବନ୍ଦେ କୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ମୀଶ୍ୱରଂ ।

ପୟାର ।

ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର । ସାକ୍ଷାତ ଈଶ୍ୱର ଯେଇ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ୱାଦ ହେ । ୧ । ଯାର କୃପା ଲେଶ ପାଇଁ ପଙ୍ଗୁ ଲଙ୍ଘେ ଗିରେ । ମୂକ ଜନା ଗାଏ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନ କର କହ । ୨ । ସେଇ କୃପା ବାନ୍ଧି ଦିଅ ଆମାର ହୃଦ ଘରେ । ବନ୍ଦନା କରିଛୁ ଅନ ପଦ୍ମାର ଛନ୍ଦରେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଦୁର୍ଗମେ ପଥି ଅନ୍ଧସ୍ୟ ସ୍ଖଳନ୍ ପାଦ୍ଭ ଗତେ ମୁହୁଃ ।
ସ୍ୱକୃପା ଯଷ୍ଟି ଦାନେନ ସନ୍ତୁ ସତ୍ୟାବଲମ୍ବନଃ ॥

ପୟାର ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଗମ ପଥ ଏଭବ ମଧ୍ୟର । ମାର୍ଗ ନା ଦଶଇ ଘୋଟିଯାଛେ ଅନ୍ଧକାର ହେ । ୧ । ଅମି ଅତ ମନ୍ଦଜନା ପାପିଷ୍ଠ ପାମର । ଚଲିତେଛେ ଚଲିତେ ପାଦ ସ୍ଖଳନ ଅମାର ହେ ।୨। ଓହେ ସାଧୁଜନା ତୁମି ପତିତ ପାବନ । ତୁମାର କୃପା-ଯଷ୍ଟି ଦିଅଁ କର ଅଲମ୍ବନ ହେ ।୩। ଜୟ ଜୟ ଗୌର ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ପାଦପଦ୍ମ । ଦୟାବଲେ ଅମାର ହୃଦେ ଦିଅ ଅବେ ସଦ୍ମ ହେ । ୪ । ବନ୍ଦ ଅମି ନିଜ ଗୁରୁ ପଦ ସାରସରେ । ଯାର କୃପା ଭବସିନ୍ଧୁ ହେଲେ ପାରକରେ ହେ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମେଘୈର୍ମେଦୁରମମ୍ବରଂ ବନଭୁବଃଶ୍ୟାମସ୍ତମାଲ ଦ୍ରୁମୈ
ର୍ନକ୍ତଂ ଭୀରୁରୟଂ ତ୍ୱମେବତଦିମଂ ରାଧେ ଗୃହଂ ପ୍ରାପୟ ।
ଇତ୍ଥଂ ନନ୍ଦନିଦେଶତଶ୍ଚଲିତୟୋଃ ପ୍ରତ୍ୟଧ୍ୱ କୁଞ୍ଜଦ୍ରୁମଂ ।
ରାଧାମାଧବୟୋର୍ଜୟନ୍ତି ଯମୁନାକୂଳେ ରହଃ କେଳୟଃ ।୧୫।

ପୟାର ।

ଏକଦିନେ ନନ୍ଦସନେ ଗୋଷ୍ଠେ କୃଷ୍ଣ ଥିଲ, ଯମୁନାର କୂଳେ କୃଷ୍ଣ ରାଧାକେ ଦେଖିଲ ହେ ॥ ନନ୍ଦ ବୋଲେ ଶୁନ ରାଧେ ବଚନ ଆମାର, ଗଗନେ ଅଚ୍ଛାଦ ମେଘ କୈଲ ଅନ୍ଧକାର ହେ । *ଚଲିଲ କୃଷ୍ଣକେ ଲମ୍ଭା ଭାନୁର ଦୁଲାଲ ପ୍ରତିପଥେ ପ୍ରୀତକୁଞ୍ଜେ ଦ୍ରୁମ ତଳେ ମିଲ ହେ । ଯମୁନାର କୂଳେ ରାଧା ମାଧବ ଏକାନ୍ତେ, ଆରମ୍ଭିଲ ରାସକ୍ରୀଡ଼ା ଜୟ ଜୟ ଯୁକ୍ତେ ହେ । ଏଇ ଅର୍ଥେ ଅଛେ ବହୁ ବରୋଧ ଲକ୍ଷଣ, ନମସ୍କାର ଅଶୀର୍ବାଦ ବସ୍ତୁ ନିଦର୍ଶନ ହେ । ସମର୍ଥ ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସକଲ ବର୍ଣ୍ଣିଛେ, ନମସ୍କାର ଅଶୀର୍ବାଦ ଗ୍ରନ୍ଥ ସ୍ଥଳେ ଅଛେ ହେ । ମାଧବେର ଶବ୍ଦ କୃଷ୍ଣ ଦକ୍ଷିଣ ନାୟକ, ରାଧା ପରକୀୟାରସ କୁମୁଦ ଶଶାଙ୍କ ହେ । ଭକ୍ତମୁକ୍ତ ପରେ ଯେଇ ଉତ୍କର୍ଷ ହଏ, ଯାହା ଆସ୍ୱାଦନେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ପାଦପାଏ ହେ । ଜୟନ୍ତି ଶବ୍ଦେ ଜଗତ ଅଶୀର୍ବାଦ ହବେ, ଏ ଲୀଳା ଭାବିତେ ବ୍ରଜେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ପାବେ ହେ । ଯେଇ ପରକୀୟା ଲୀଳା ପରମ ପାବନ, ତାତେ ନମସ୍କାର କର ହଇତେ ବୃଜନ ହେ । ଗ୍ରନ୍ଥ ସୂଚ କରି କରିବ ବର୍ଣ୍ଣନ, ରାଗ ଭକ୍ତଜନା ମନ କର୍ଣ୍ଣ ଦିଅ ଶୁନ ହେ । କାନ୍ତେ ଗାଢ଼ ମାନ ରାଖିଥିଲ ଭାନୁ ସୁତା, ସଖିର ବଚନେ ହୈଲ ମହା ଅନନ୍ଦିତା ହେ । ସଖିବୋଲେ ତୁମାର ବନେ କୃଷ୍ଣ ବଡ଼

ଦୁଃଖୀ, କୁଞ୍ଜେ ଅଭିସାର ହୟ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୀ ଗୋ । ମେଘସମ ଘୋଟିଅଛେ ବହୁଲ ଅନ୍ଧାର, ବନଭୂମି ତମାଲେର ଭ୍ରମ ତମଘୋର ଗୋ ॥ ପୂର୍ବ୍ବେ ଗୃହେ କର-ଯାଛେ ଅପରାଧ ସେଇ, ଏଇହେତୁ ପ୍ରାଣନାଥ ଅସିଛେ ଡରଇ ଗୋ । ମନୋହର କୁଞ୍ଜ ଗୃହେ ଚଲ ଶନୋଦରୀ, ତେଁହାର ତୁମାକେ ତବେ ଅନ୍ନ ଶୀଲମନ ଗୋ । ଏଇବାଣୀ ଶୁନି ରାଧାର ଅନନ୍ଦ ବାଢ଼ିଲ, କିନ୍ତୁ ଅଭିସାରେ ଧନୀ କୁଞ୍ଜେ ଚଲିଲ ହେ । ଯମୁନାର କୂଲେ ରାଧା ମାଧବ ହରଷେ, ଏକାନ୍ତେ ରଜନୀ କଲ ନାନା କ୍ରୀଡ଼ାରସେ ହେ । ଏଇଲୀଲା ଶ୍ରଦ୍ଧାଯୁକ୍ତ ଯେ କରେ ଶ୍ରବଣ, ଅତଏବ ରତି ବାଢ଼େ ଯୁଗଳଚରଣ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବାଗ୍‌ଦେବତାଚରିତଚିତ୍ରିତଚିତ୍ତସଦ୍ମା ପଦ୍ମାବତୀଚରଣଚାରଣଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଶ୍ରୀବାସୁଦେବରତିକେଳିକଥାସମେତ ମେତଂ କରୋତି ଜୟଦେବକବିଃ ପ୍ରବନ୍ଧଂ ।

ପୟାର ।

ବାଗ୍‌ଦେବତାଚରିତ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଚିତ୍ତବନେ । ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ୍ମାବତୀଚରଣ ଚାରଣେ ହେ । ପ୍ରବନ୍ଧେତେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ରତିକେଳି କଥା । ଆରମ୍ଭିଲ କବି ଜୟଦେବ ମୃଦୁ ଗାଥା ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବାଚଃ ପଲ୍ଲବୟତ୍ୟୁମାପତିଧରଃ ସନ୍ଦର୍ଭଶୁଦ୍ଧିଂ ଗିରାଂ
ଜାନୀତେ ଜୟଦେବ ଏବ ଶରଣଃ ଶ୍ଳାଘ୍ୟୋ ଦୁରୂହଦ୍ରୁତେ ।
ଶୃଙ୍ଗାରୋତ୍ତରସତ୍ପ୍ରମେୟରଚନୈରାଚାର୍ୟ୍ୟଗୋବର୍ଦ୍ଧନଃ ।
ସ୍ପର୍ଦ୍ଧୀ କୋଽପି ନ ବିଶ୍ରୁତଃ ଶ୍ରୁତିଧରୋ ଧୋୟୀକବିକ୍ଷ୍ମାପତିଃ ।୧୭।

ପୟାର ।

କବି ଉମାପତି ଧର ବଚନ ମଞ୍ଜୁଲ । ପଲ୍ଲବାୟେ ବହୁଜନ ମାନସ କେବଳ ହେ ॥ ସନ୍ଦର୍ଭ ଶୁଦ୍ଧ ବଚନେ ଅଙ୍ଗ ଜନ ଖ୍ୟାତେ । ଶରନେ ଗେଲ ଜୟ-ଦେବ ଚରଣ ଉଲ୍ଲାସିତ ହେ । ଶରଣବତ୍ସଲ ଜୟଦେବ ମହାଶୟ । ରାଖିଲ ହୃଦୟ ମାଝେ ରାଖି ସେହି ଭୟ ହେ । ଏଇଯୋଗୁଁ ସେଇ ସୁଧୀବଚନ ଶୁନିଲ । ରତିତ ପାଷାନ ହୃଦ କରିଲ ତରଲ ହେ । ଶୃଙ୍ଗାର କାବ୍ୟ ରଚନେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ । ସେଇତାଏ ସଙ୍ଗେ ହୈତେ ହୈଲ ବିଦ୍ୟମାନ ॥ ଧୋୟୀ କବିରାଜ ଅଟେ ମହା ଶ୍ରୁତିଧର । ଅବଶ୍ୟ ତ ସ୍ୱାଦୁ ସେଇ ରସେର ଭଣ୍ଡାର ହେ ।୭।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଯଦି ହରି ସ୍ମରଣେ ସରସଂ ମନୋ । ଯଦି ବିଳାସକଳାସୁ କୁତୂହଳଂ ।
ମଧୁରକୋମଳକାନ୍ତପଦାବଳୀଂ । ଶୃଣୁ ତଦା ଜୟଦେବ ସରସ୍ୱତୀଂ ।୧୮।

ପୟାର ।

ଯଦି ହରି ସୁମରଣେ ମାନସେ ଲାଳସା, ଯଦି ସେଇ କେଳି କଳା କୁତୁ-ହଳେ ଆଶା ହେ । ତବେ ସୁରସିକ ଜୟଦେବ ବାଣୀ ଶୁଣ; ମଧୁର କୋମଳ କମନୀୟ ପଦଗଣ ହେ ॥ ରାଗମୟ ଜନା ରାଗ ବନ୍ଧେ ଗୀତ ଶ୍ଳୋକ; କେଲି ମହା କାବ୍ୟ ପଦ୍ମାବତୀର ନାୟକ ହେ ॥ ଯାର କିପା ବଳେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବିତ ଇକ୍ଷୁ ଅଙ୍ଗ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ । ୪ । ମଧୁର ଆସ୍ୱାଦୀ ଜନା ଦବେ ପ୍ରେମଧନ; ବାତୁଳ ପିଣ୍ଡିକ ମାରେ ଦାନ୍ତେ ଲୟା ତୃଣ ହେ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ପ୍ରଳୟ ପୟୋଧିବନ ବନ୍ଧୁ ବହୁତ ବଧାନ ଅଖେଦ ଚରିତେ ବେଦଧର । ହେ କେଶବ ପୂର୍ଣ୍ଣଙ୍କର; ହେ ମୀନ ଶରୀର ଧର, ଜୟତୁ ଜଗତ ଈଶ ହରି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ୧ । ପ୍ରବଳ ବିପୁଳ ତବ, ପୃଷ୍ଠେ ବହୁ ମହୀଭାର, ଗରିଷ୍ଠ ସେ ପୃଷ୍ଠ ତୁଷ୍ଟ ଭାର । ବହୁକାଳ ବନ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣ, ଚକ୍ରମତ ସେ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ; ହେ କେଶବ କୂର୍ମ ରୂପଧାରୀ ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ୨ ।

ବସିଅଁ ଦଶନ ଶିଖେ; ଅଛଇ ଅବନୀ ସୁଖେ; ଶଶିତେ କଳଙ୍କ ରେଖା ପରି । ହେ କେଶବ ପୂର୍ଣ୍ଣତର, ହେ ଶୂକର ରୂପଧର ଜୟତୁ ଜଗତ ଈଶ ହରି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ୩ ।

ଶ୍ରୀକର କମଳାକର, ନଖ ଅଦ୍ଭୁତ ଭୂଧର, ଦଳନ କେଲି ଦୈତ୍ୟ ତନୁ ଭୃଙ୍ଗ । ବୀର ହିରଣ୍ୟ କଶିପୁ; ଧରି ନରହରି ବପୁ; ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଶବ ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ଜଗଦୀଶ ଜୟତୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ । ୪ ।

ଅଦ୍ଭୁତ ବାମନ ହୋଇଁ; ବଳିଷ୍ଠ ବଳି ଛଳିଯାଇଁ; ନିବିକ୍ରମ ରୂପେତେ ବିକ୍ରମ । ପଦ ନଖ ଜାତ ଜଳ; ଭୁବନ ପାବନ କେଲି, ହେ କେଶବ କାମ ରୂପୀ ତୁମି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ଜଗଦୀଶ ଜୟତୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ; ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଶବ ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ହେ । ୫ ।

ନାଶିଅଁ ଜଗତ ପାପ, ଶାନ୍ତ କେଲି ଭବତାପ; କ୍ଷତ୍ରିୟ କୁଳ ରୁଧିର ନୀରେ । ତାତେ କରାଇଲ ସ୍ନାନ; ହେ କେଶବ ପର୍ଶୁରାମ; ଏକବିଂଶ ପୃଥ୍ୱୀ ଫିରେ ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ଜଗଦୀଶ ଜୟତୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଶବ ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ହେ । ୬ ।

ରଣେ ବିତରଣ କେଲି, ମନୋହର ବଳି ଦଳ; ଦଶଦଶେ ଦଶ ବଦନ ହୋଇ । ହେ କେଶବ ରାମରୂପ; ଜୟ ଜଗତ ଅଧିପ; ଅହେ ହରି ତୁମି ଦୈତ୍ୟକ୍ଷୟ ହେ । ଜୟଜୟ ହେ ଅହେ ହରି ତୁମି ସତ୍ୟହୟ ହେ । ୭ ।

କୁନ୍ଦେନ୍ଦୁ ବୃଷଦାଭର, ଅଙ୍ଗେ ଘନ ନୀଳାମ୍ବର; ସେହି ହସ୍ତେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରତୀତ । ଲଙ୍ଗଳ ଅଘାତ ଗ୍ରାସେ, ଯମୁନା ଶରନ ହେତେ, ଦାହ୍ୟାଛ ନାଶିଯୁଁ । ସେଇଭ୍ରାନ୍ତ ହେ । କେଶବ ତୁମି ହଳଧର ରୂପଧାରୀ । ଜୟତୁ ଜଗତ ଈଶ ହରି ହେ । ୮ ।

ସଦୟ ହୃଦୟ ହୟ୍ୟା; ପଶୁବଧ ନିଷେଧିଆଁ; ନିନ୍ଦ ଶ୍ରୁତ ଜାତ ଯଜ୍ଞବଧି । ହେ କେଶବ ବୌଦ୍ଧରୂପ, ଜୟ ଜଗତ ଅଧିପ; ଓହେ ହରି ତୁମି ଦୟାନିଧି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ, ବଧି ବଧି କଇଲ ଅବଧି ଓହେ ହରି ତୁମି ଦୟାନିଧି ହେ । ୯ ।

ନିବାରଣେ ମ୍ଳେଚ୍ଛ କୁଳ, କରେ ଧରି କରବାଳ, ଧୂମକେତୁ ରାମ ସେ କରାଲ ହେ । ହେ କେଶବ କଳ୍କୀରୂପ, ଜୟ ଜଗତ ଅଧିପ, ସର୍ବେଶ୍ୱର ନନ୍ଦେର ଦୁଲାଲ ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ତୁମି ହୟ ଦଶବିଧ ରୂପ, ହେ କେଶବ ତୁମି କଳ୍କୀଂ ରୂପ ହେ । ୧୦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବେଦାନୁଦ୍ଧରତେ ଜଗନ୍ନିବହତେ, ଭୂଗୋଳ ମୁଦ୍ବିଭ୍ରତେ ।
ଦୈତ୍ୟାନ୍ ଦାରୟତେ, ବଳିଂ ଛଳୟତେ, କ୍ଷତ୍ରକ୍ଷୟଂ କୁର୍ବତେ ।
ପୌଲସ୍ତ୍ୟଂ ଜୟତେ, ହଳଂ କଳୟତେ, କାରୁଣ୍ୟମାତନ୍ୱତେ ।
ମ୍ଳେଚ୍ଛାନ୍ ମୂର୍ଚ୍ଛୟତେ; ଦଶାକୃତକୃତେ, କୃଷ୍ଣାୟ ତୁଭ୍ୟଂ ନମଃ । ୧୧ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ବେଦୋଦ୍ଧାର ଧରାଧର, ଧରୋଦ୍ଧାର ନରହର, ବଳି ଛଳ କ୍ଷତ୍ରିକ୍ଷୟ କର । ରାବଣାରି ହଳଧାର, କ୍ରତୁଦ୍ୱେଷି ମ୍ଳେଚ୍ଛହାର, ନମାମି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଂଶୀଧାର ହେ । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ତୁମାର ଅଂଶାଂଶ ଅଂଶ ହେନ, ତୁମି ହୟ ରାଧା ପ୍ରାଣଧନ ହେ ।।

ଦଶବିଂଶତ ଦ୍ୱାବିଂଶ, ଚତୁଷର୍ଷ୍ଟି ପରକାଶ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଚତୁଃସହସ୍ର କୃତ । ବ୍ରହ୍ମାର ଶତାବ୍ଦି ହେତେ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ମନୁ ତାତେ, ପ୍ରକଟାୟ୍ୟା ଖେଲ ଲୀଳା ଭୂତ ହେ । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ତୁମାର ଅଂଶାଂଶ ଅଂଶ ହେନ, ତୁମି ହୟ ରାଧା ପ୍ରାଣଧନ ହେ । ୨ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ କୋଟିଲକ୍ଷ, ପଞ୍ଚ ଚତ୍ୱାରିଂଶଲକ୍ଷ, ଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅବତାର ଇତ । ଅର ଯତ ଅବତାର ଅନନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡୋଦର, ଅନନ୍ତକୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ସ୍ଥିତ ହେ । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ତୁମାର ଅଂଶାଂଶ ଅଂଶ ହେନ, ତୁମିହୟ ରାଧା ପ୍ରାଣଧନ ହେ ।।

ଅଗୋ ଦାସି ଭକ୍ତଗନ, କର୍ଣ୍ଣେ ମନଦଅ ଶୁନ, ବାସନ୍ତିକ ଅଧିବାସ ଗାନ । କିଶୋରୀ ଚରନେ ସେବ, ଅନାୟାସେ କୃଷ୍ଣ ପାବ, ମନେର ବାସନା ହବେପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନ ମାଗେ ପ୍ରେମଭିକ୍ଷ୍ୟା, କେମନ୍ତ ପାଇବ ଦବେ ବାଞ୍ଛା ଗୋ । ୪ ।

କମଳା କୁଚ ମଣ୍ଡଳ, ଧୃତମକରକୁଣ୍ଡଳ, କଳିତ କଳିତବନମାଲ । ରବି ମଣ୍ଡଳ ମଣ୍ଡନ, ପ୍ରବଳ ଭବଖଣ୍ଡନ, ମୁନିଜନ ମାନସ ମରାଳ ହେ । ଜୟ ଜୟ ହେ, ଜୟ ଦେବ ହରେ ଜଗନ୍ମୟ ହେ । ୧ ।

କାଳୀୟ ନାଗ ଗଞ୍ଜନ; ଅଖିଳ ଜନ ରଞ୍ଜନ; ଯଦୁକୁଳ ନଳିନ ଦୀନେଶ । ମଧୁ ନରକ ନାଶନ, ମୁରାରି ଗରୁଡ଼ାସନ; ସୁରକୁଳ କିଦାନ ବିନାଶ ହେ । ଜୟ ଜୟ ହେ, ଜୟ ଦେବ ହରେ ଜଗନ୍ମୟ ହେ । ୨ ।

ଅମଳ କମଳ ଦଳ, ଲୋଚନ ଭବମୋଚନ ଶୀଳ, ତ୍ରିଭୁବନ ଭୁବନ ନିଧାନ । ଜନକ ସୁତା ଭୂଷନ; କଇଳଜିତ ଦୂଷନ; ସମରେ ନାଶିଲା ଦଶାନନ ହେ । ଜୟ ଜୟହେ; ଜୟ ଦେବ ହରେ ଜଗନ୍ମୟ ହେ । ୩ ।

ଅଭିନବ ଜଳଧର; ସୁନ୍ଦର ଧୃତମନ୍ଦର; ରମାବଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଚକୋର । ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ଚରନ, ଶନ୍ତ କହେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, କବେ ହବେ ଏଇ ହୃଦ ହର ହେ । ମୋହନ, ମୁରଲୀ ବଦନ ଶ୍ୟାମଘନ, ରାଧାବଲ୍ଲ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନନ୍ଦନ ହେ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ଜୟ ଜୟ ବୃନ୍ଦାବନ, ଜୟ ଯମୁନାପୁଲିନ, ଜୟ ଜୟ ମଳୟ ପବନ । ଜୟ ସୁବସନ୍ତ କାଳ, ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭୃଙ୍ଗ କୋକିଳ, ଶୁକ ସାରି କିତ ଭୁବନ ହେ । ଜୟ ଜୟ ହେ । ଜୟ ରାସରାଜି ରସମୟ ହେ । ୧ ।

ଊହା ।

ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀ ରାଧିକେ । ଜୟ ଜୟ ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ । ୧ ।
ଜୟଜୟ ବୃଷଭାନୁ ସୁତେ । କୃଷ୍ଣ ପ୍ରିୟସିକେ ସୁରସିକେ । ୨ ।
ରତିମୋହି ମଦନ ମୋହନ । କିଛୀ ନୂତନ ତନୁ ଅପଘନ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ଜୟ ଯୁଗଳ ସୁଖରାଶି, ଜୟ ଜୟ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ, ଦେବୀ ଭଗବତୀ ଯୋଗମାୟା । ବସନ୍ତ ବିଳାସ ସ୍ଥଳ, ଦରଶନେ କୃପାକର, ବସନ୍ତ ବସନ ପଦଛାୟା ଗୋ । ପାବନ ପାବନ କର ମୋରେ । ମତ ଦବେ ଯୁଗଳ ପୟରେ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅରକ୍ତାଭ୍ୟାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରା ମଣି ମୁକୁଟ ବତ ରତ୍ନ ତାଟଙ୍କାଂ ରମ୍ୟା ।
ହସ୍ତାମ୍ଭୋଜିସ୍ତ ପାଶାଙ୍କୁଶ ମଦନ ଧନୁ ପଞ୍ଚବାଣୈସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣ ।
ଅପିନୋ ଭୃଙ୍ଗ ବକ୍ଷ୍ୟୋ ରହତଟ ବିଲସଦ୍ଭାର ହାର ଜ୍ୱଳାଙ୍ଗି ।
ଧ୍ୟାନିମମ୍ଭୋଜହସ୍ତା ମରଣଧି ବସନାମୀଶ୍ୱରୀ ମାଶ୍ରୟାମି । ୨୦ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଅରୁଣ ଅରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ, ବିନୋଦ ତରଙ୍ଗ ଘୂର୍ଣ୍ଣ, ମୁକୁଟ ଛାଟଳ ରମ୍ୟ ରନ୍ଧ୍ର। ଚତୁର ହସ୍ତ ପଙ୍କଜେ. ପାଶ ଅଙ୍କୁଶ ବିଭ୍ରାଜେ, କାମଧନୁ ପଞ୍ଚଶର ଯନ୍ତ୍ର ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ, ମତ ଦବେ ଯୁଗଳ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୧ । ପୀନ ତୁଙ୍ଗ ପୟୋଧର, ଉଚ୍ଚ ବିଳାସ ଭୁଷର, ହାର ଭାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୁଗ୍ରୀବା । ଜଗଦ୍ଧାତ୍ରୀ ପଦ୍ମହସ୍ତା, ରକ୍ତାମ୍ବର ପରିବୃତା, ଈଶ୍ୱର କୁମାର ପଦାଶ୍ରିତା ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ, ମତ ଦବେ ଯୁଗଳ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୨ । ଅନୁରାଗ ଭଙ୍ଗେ ଭଙ୍ଗ, ବଦନ ବର ତରଙ୍ଗ, ବସନ ଭୂଷଣ ବେଶ ବାସ । ମାଣିକ୍ୟ ବଳୟ ଗଣ, ରଙ୍ଗମାଳ୍ୟ ଆଭରଣ, ମାଣିକ୍ୟ କୁଣ୍ଡଳେ ଅଭିଳାଷ ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ । ମତ ଧବ ଯୁଗଳ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୩ । ମଧୁଋତୁ ସୃଷ୍ଟି ବିଧାତା, ପରକୀୟ ପ୍ରକାଶିତା, ବିଳାସ ଜଳଧି ସୁଧାନିଧି । ଶ୍ରୀ ରାଧା ଅଧରୁ ଜାତ, ଯେବଣିଠ ଦ୍ୱାରେ ଖ୍ୟାତ, ପଞ୍ଚରସ ସଞ୍ଚ-ୟନେ ନିଧି ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ, ମତ ଦିବ ଯୁଗଳ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୪ । ଜୟ ବୃନ୍ଦେ ଯୁଥେଶ୍ୱରୀ, ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଈଶ୍ୱରୀ । ଦ୍ୱାସ୍ଥ ରାଧା କିନ୍ତୁ ଲୀଳ ଦ୍ୱାର । ଯାର ହସ ଏକଦେଶ, ସହସ୍ରେ ଶିର ପୁରୁଷ, ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେଶ୍ୱର ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ । ମତ ଦିବ ଯୁଗଳ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୫ ।

ଚୂଡ଼ା ।

ବିତଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କେ ନୟନେବ । ରାଗଋରେ ରଙ୍ଗ ନିଜଗାବ । ୧ ।
ଚତୁର୍ବର୍ଗ ପ୍ରପାଳନେ ଯାର । ଗୃହସ୍ଥ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଚମତ୍କାର । ୨ ।
ବିପାଦର ସର୍ଶ ଭକ୍ତଗଣେ । ବସନ୍ତ ବିଳାସ ଦରଶନେ । ୩ ।
ଜୟ ଜୟ ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର । ଜୟ ଜୟ କୁଞ୍ଜବନ ଇନ୍ଦ୍ର । ୪ ।
ଜୟ ରାଧେ ମଦନମୋହନ । ରାଧାବନ୍ଧୁ ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ । ୫ ।
ଜୟ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଜୟ ଜୟ । ଅଦି ଅନାଦିର ପ୍ରଭୁ ହୟ । ୬ ।
ଅନନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସେବ୍ୟମାନ । ମନ୍ମଥ ମନ୍ମଥ ଶ୍ୟାମଘନ । ୭ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଜୟଜୟ ଗୋପୀନାଥ, ବ୍ରଜେର ବାଳକ ସାଥ, ନନ୍ଦେରନନ୍ଦନ ବଂଶୀ-ଧାରୀ । ଠାକୁରାଣୀ ସହ ବନ୍ଦେ, ତନିଠାକୁର ପଦ ଦ୍ୱନ୍ଦେ, ଅଭୀଷ୍ଟ ପୂରଣେ ମଗ୍ନ ଭରି ହେ । ମୋହନ । ୧ । ଯୁଗଳ ରଚନ ଧୂଳି, ଢାଳିଅଁ କରିବ ଝୋଲି, କଖନ୍ ମୋରେ ଏହୁ ଅଜ୍ଞା ଦବେ । କରି କୋଟି ନମସ୍କାର, ଶରନ୍ ମାଗୁଁ

ବାରମ୍ବାର, କିପାଇବ କିପାଇବ ଯବେ ହେ । ମୋହନ ।•ବ୍ରଜେର ଯତ ଅଙ୍ଗନା, ମାଙ୍ଗେ ଯତ ମାନ୍ୟଜନା, ସବେ ଏହୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କର । କିଶୋର ଅସୁସ୍ଥା ଲଇଁ, ମାନିନୀ ନା ହବେ ଯାଇ, ତୁହାଁଭ୍ରବେ ବୁହୁଁ ହବେ ଭୋର ହେ । ମୋହନ । ଜୟ ଲଲିତେ ବିଶାଖେ, ଶଦେ ଚମ୍ପକଲତକେ, ଜୟ ଇନ୍ଦୁରେଖେ ତୁଙ୍ଗବଦ୍ୟେ । ରଙ୍ଗଦେବୀ ସୁଦେବୀକେ, ସହର୍ଷ ହୟ ଇସ୍ତୁକେ, ଦଅ ପ୍ରେମଧନ ନୀରବଦ୍ୟେ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନି । ଜୟ ଶ୍ରୀ ରୂପମଞ୍ଜରି, ଜୟ ଶ୍ରୀ ରତିମଞ୍ଜରି, କସ୍ତୁରିକେ ତୁଲସିକେ ଜୟ । ଜୟ ଲବଙ୍ଗ ମଞ୍ଜରି, ରସରାଜ ସୁମଞ୍ଜରି, ବନ୍ଦ ଆମି ସବାର ପଦ ଦ୍ୱୟ ଗୋ । ସଜନି । ୫ । ଯାବେ ଏ ଜଞ୍ଜାଳ ବସ, ପାବେ ପରକୀୟା ରସ, ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ କିଶୋରୀ ଚରନ । ଅଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲି ଭଦ୍ରେ, ଶ୍ୟାମଲାଦ ମହାଭଦ୍ରେ କରାଅ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସେ ସ୍ନାନ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନି । ୬ । ପ୍ରାନସଖି ପ୍ରିୟସଖି, ଅଗୋ ପ୍ରାନ ପ୍ରିୟସଖି, ପ୍ରିୟ ମର୍ମସଖି ରୂପସଖି । ଅଗୋ ଯତ ପରିଚାରି, ମଞ୍ଜରି, ରୂପମଞ୍ଜରି, ପ୍ରେମାମୃତ ଦୟା କର ବୃଷ୍ଟି ଗୋ । ସଙ୍ଗିନି । ୭ । କିଶୋର ପ୍ରିୟାଦି ବାଧା, ନିତ୍ୟ ସିଦ୍ଧା, ସାଧନ ସିଧା, ଶତକୋଟି ଗୃହ ବାଲିସିତେ । ସବାର ପଦ ବନ୍ଦନ କରି, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମଗ୍ନ ଭରି, ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ଉଲ୍ଲାସିତେ ଗୋ । ସଜନି । ୮ ।

ଉହ୍ୱା ।

ଶୁନ ଅଗୋ ସଖି ଭକ୍ତଗନା । ହୟାଁ ପ୍ରେମାନନ୍ଦେ ଉନମନା । ୧ ।
ବାସନ୍ତିକ ରସ ମହୋତ୍ସବେ । ରାଧା ମାନେ ଗୋପି ତ୍ୟାଗ ହବେ । ୨ ।
କିଷ୍ଣ ଦିବ୍ୟୋନ୍ମାଦେ ମହାଭାବେ । ଯେ ଅଷ୍ଟ ନାୟିକା ବଇଭବେ । ୩ ।
କିଶୋରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଅନୁରାଗି । କଥାକହେ ଗୁରୁମାନ ତ୍ୟାଗି । ୪ ।
କାନ୍ତେ କାମଧେନୁ ଅନୁମତେ । ପ୍ରୋଷିତ ସ୍ୱାଧୀନଭର୍ତ୍ତୃକାତେ । ୫ ।
ପୁର୍ଣ୍ଣ ରାସୋ କୃଷ୍ଣ ଗୋପିଗନ । ଅନନ୍ଦିତ ନବ ବୃନ୍ଦାବନ । ୬ ।
ଯମୁନାପୁଲିନ କୁଞ୍ଜବନ । ଶୁକ ସାରି ବନମୟୁ ସ୍ୱନ । ୭ ।
ଜୟଦେବ ଜୟ ଜୟ ଯୁକ୍ତେ । ଶୁନ ଅନୁରାଗି ଭକ୍ତବ୍ୟକ୍ତେ । ୮ ।
ଶ୍ରୀ ରୂପମଞ୍ଜରି ଯାର ଜାତ । ତାର ହବେ ଏଇ ରସେ ଭକ୍ତ । ୯ ।
ଲଲିତା ଅମାର କିପାମୟି । ଶ୍ୟାମଲ ଯୁଥେ ଈଶ୍ୱରି ହୋଇ । ୧୦ ।
ଶ୍ରୀ ରୂପମଞ୍ଜରୀ ପକ୍ଷପାତେ । ଶ୍ରୀରାଧା କିଶୋର ଇଚ୍ଛା ହେତେ । ୧୧ ।
ବୃନ୍ଦାରାଣୀ ଅନୁଗ୍ରହ କୈଲ । ସ୍ୱପ୍ନେ ପ୍ରେମାବତୀ ଆଜ୍ଞାଦିଲ । ୧୨ ।
ପ୍ରେମଜ୍ଞାନୀ ଚକ୍ଷୁବୃନେ ଅନ୍ଧ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କୈଲ ଗୀତବନ୍ଧ । ୧୩ ।

ପୟାର ।

ରସିକଶେଖର କୃଷ୍ଣ ପରମ କରୁଣ । ଏଇ ଦୁଇ ରସେ ହୃଷ୍ଟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ହେ । ୧ । ଏମନ ଦୟାଲ ଗୋରା ପତିତପାବନ । ଦୀନ ଅକିଞ୍ଚନେ ଯାଚି ଦେଲ ପ୍ରେମଧନ ହେ । ୨ । ପରୋକ୍ଷେ ଶ୍ରୀମୁଖେ ଆଜ୍ଞା ବହିଛେ ଆପନ । କି ବର୍ଣ୍ଣିଛେ ଭଲମନ୍ଦ କିଛୁ ନାହିଁ ଜାନି ହେ । ୩ । ସାଧୁ ବୃନ୍ଦ ପଦେ କର ଏହି ନିବେଦନ । ଯତ ଅଛେ ତର୍କ ବହୁ ଶାସ୍ତ୍ରବାଦ ଜନ ହେ ।୪ । ତାରା କର୍ଣ୍ଣଗତ କଭୁ ନା ହବେ କେବଳ । ଶୁନିତେ ଅନ୍ତର ଜଲେ ଅରସିକବର ହେ । ୫ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସବେ ବୋଲ ହରି ହରି । ଯୁଗଲ ମଧୁରରସେ ଯାବେ ବଲିହାରି । ୬ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ସର୍ବସ୍ୱ ଶିଖିପୁଚ୍ଛ ବିଭୂଷଣଂ ।
ଅଙ୍ଗୀକୃତ ନଟାକାରମାଶ୍ରୟେ ଜଗଦାଶ୍ରୟଂ ।୨୧୩।

ଯଥାରାଗ ।

ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଜଗତ ଅଶ୍ରୟ, ଜଗତ ସ୍ୱରୂପେ ବନ୍ଦିତା ।
ତଦା ଶ୍ରୟେ କିଷ୍ଣ, ନିଖିଳ ନର୍ତ୍ତକୀ, ହୃଦ ପ୍ରେମୋନ୍ମାଦେ ବନ୍ଦିତା ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୧ ।
ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଶୃଙ୍ଗାରା ସୁରସ, ସର୍ବଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାଇନି ।
ଚନ୍ଦ୍ରକ ଚନ୍ଦ୍ରକ, ମଣ୍ଡନ ସୁସ୍ନେହ, ଚନ୍ଦ୍ରକ ମସ୍ତକସ୍ଥାପିନି ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୨ ।
ଅଙ୍ଗୀକୃତ ଭରେ, ପ୍ରେମେର ନିର୍ଭରେ, ଲମ୍ପଟ ନାଗର ଭୂଷିତ ।
ଶତକୋଟି ଗୋପୀ ତଦାଂଶ ମଧ୍ୟପ, ପ୍ରକଟ ବିଳାସ ସମ୍ପଉ ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁ ସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୩ ।
ଜୟ ଜୟ ରାଧେ ଜଳଦ ସୁନ୍ଦର, ଦିବ୍ୟ ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ମଣ୍ଡିତେ ।
ଦୀନ ହୀନ ଶିର-ଚନ୍ଦନ ନିତାପ, ହରତୁ ଦୁର୍ଗତି ତାହିତେ ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପଦ୍ମାପୟୋଧରତଟୀ ପରିରମ୍ଭଲଗ୍ନ ।
କାଶ୍ମୀରମୁଦ୍ରିତମୁରୋ ମଧୁସୂଦନସ୍ୟ ॥
ବ୍ୟକ୍ତାନ—ରାଗମିବ ଖେଳ ଦନଙ୍ଗ ଖେଦ ।
ସ୍ୱେଦାମ୍ବୁପୁର ମନୁପୁରୟତୁ ପ୍ରିୟଂ ବଃ । ୨୨ ।

ପୟାର ।

ପଦ୍ମବାସୀ ପଦ୍ମମୟୀ ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ ନିତମ୍ବିନୀ । ଅବିକଳ କଳଧୌତ ଗୋରଚନା ଗୋର ଗୋ ॥ ୧ ॥ କଟିକେଶରୀ ନୃପମ ତୁଙ୍ଗ ପୟୋଧର ତଟ । ଭୁଜଙ୍ଗ ଶ୍ରୀଫଳଦ୍ୱୟ ସମ୍ୟକ ସଂଘଟ ଗୋ ।୨। କି କ୍ଷେତ୍ରର କରସାରେନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବେଲଫଲ, ନବୀନ କୁଙ୍କୁମପଙ୍କେ ସମଳ ପଙ୍କିଲ ଗୋ ।୩। ଛାୟେ ତଟ ଲଗ୍ନ ମଗ୍ନ ପରିରମ୍ଭକରେ, ସେଇ କି ସ୍ତମ୍ଭ ହୃଦ ସର୍ପା କାଶ୍ମୀରିଗଉର ଗୋ ।୪। ମଧୁରରସ ମଧୁର ଆସ୍ୱାଦନ କରେ; ମଧୁସୂଦନେର ଷଡେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭ୍ରମର ଗୋ ।୫। କାଂଞ୍ଚି ଅନୁରାଗ ନୀଳ ଖେଳଥିବେ ପ୍ରମତ୍ତ । ଅନଙ୍ଗେର ପ୍ରାନ୍ତେ ଅଙ୍ଗେ ସ୍ୱେଦବିନ୍ଦୁ ଜାତ ଗୋ ।୬। ଯେନ ନୀଳପଦ୍ମପାତେ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଜଲ, ତମାଲଦଳେ କି ଫଲେ କ୍ଷୁଦ୍ର ମୋତିଫଲ ଗୋ ।୭। ସେହି ତନୁ ଶ୍ରୁତି ହବେ କବେ ଏ ନୟନେ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ଦଗ ଦାସୀ ଭକ୍ତଗଣେ ।

ପୟାର ।

ଶ୍ରୀନାରଦ ପାଦତଳେ କରି ନିବେଦନ, ଭାବେ ଗଦଗଦ ହୟେ । କୁବେର ନନ୍ଦନ ହେ ।୧। ଓହେ ମୁନିବର ତୁମି ପ୍ରେମେର ବାଦଲ, ଶ୍ରୀରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାମୃତ ବୃଷ୍ଟି କୈଲ ହେ ।୨। ମନେତେ ପ୍ରବଳ ତାପ ହୈଲ ପରାଜୟ, ଅବେ ଯେଇ ପୁଣ୍ଡ ଅଜ୍ଞା ହବେ ମହାଶ୍ରୟ ହେ ।୩। ବାତ୍ସଲ୍ୟାଦି ପୂର୍ବଭାଗ କିଲ ବର୍ଣ୍ଣନ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଶ୍ରୀମତୀର ହଇଲ ମିଲନ ହେ ।୪। ଲଳିତା ସେବ୍ୟାଦି ସଖି ସକଳି ମଞ୍ଜରୀ, ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଳାର ଆର ଯତ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ହେ ।୫। ସପକ୍ଷ ବିପକ୍ଷ ଆର ସୁହୃଦ ତଟସ୍ଥ । ନିଜ ନିଜ ଗୁଣ ଗର୍ବେ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଲୁଟସ୍ଥ ହେ ।୬। କେମନି ସମାନ ପ୍ରେମେ ଦଶା କୃଷ୍ଣଦଲ, ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନେ ବସନ୍ତ ରାସ ଆରମ୍ଭିଲା ହେ ।୭। ଚମତ୍କୃତ କିଶୋରୀ ଲୀଳା ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣ, ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ଉପାସନେ ତୁମି ସଦା ତୃପ୍ତ ହେ ।୮। ତୋମାର କି ପାତେ ଆମି ହଇଛେ ପାବନ, ଦରଶନ କୈଲ ବ୍ରଜେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ ହେ ।୯। ଅମିତ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତି ଜନ, କିଛୁନାହିଁ ଜାନି, ଖାଓୟାବେ ତୁମି ତାରେ ଲୀଳାମୃତ ଗ୍ଲାନି ହେ ।୧୦। ଓହେ ଧନପତି ସୁତ ତୁମି ଭାଗ୍ୟବାନ୍ । ତୁମାର ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଉଦେ ଲୀଳାମୟ ଜ୍ଞାନ ହେ ।୧୧। ଯାର ଲୀଳା ଶେଷ ମୁଖେ ଲେଶ ଶେଷ ନୟ, ତାର ଲୀଳା ବର୍ଣ୍ଣିବାର କାରଶକ୍ତି ହଏ ହେ ।୧୨। ହେ ନଳ କୁବେର ମୁନିଗ୍ରିବ ଦ୍ୱୟ ଶୁନ; ଅତି ଗୁଢ଼ ଅଟେ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେ ।୧୩। କତ କାବ୍ୟ କତ ଶାସ୍ତ୍ର କତ ଅଲଙ୍କାର, କତଜତ ନାଟକାଦି ଅଛେ ଏ ସଂସାର ହେ । ଆବର ପୁରାନ କତ ଅଛେ ନାହିଁ ଅନ୍ତ, ତାର ମଧ୍ୟେ ସାର ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ଚରିତ ହେ ।୧୫। ମହାକାବ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଏ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ, ଇହାର ଶ୍ରବଣେ ମିଲେ ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି କନ୍ଦ ହେ ।୧୬। ଏକମନ ହୟେ । ଏବେ ଶୁନ ଧନ୍ୟଜନ, ଆମି କି କହିବ

କିନ୍ତୁ ମାଳାର ବର୍ଣ୍ଣନ ହେ ।୧୭। ତଥାପି ତାହାର କି ପାବଲେ ଯେଉ ଜାନି, ଅର ପିତା ମୁଖୁ ଅମି ଯତ ଅଛେ ଶୁନି ହେ ୧୮ । ବୃନ୍ଦାର କି ପାତେ ଯେଉ ଶୁନି ଅଛେ ଜାନା, ତା ଏବଲି ଶ୍ରଦ୍ଧାମୟ ହସ୍ତ ଦ୍ୱୟକନା ହେ ।୧୯। ତୁମାକେ କହବ ଅମି ସୂକ ଅନୁସାରେ, ବସନ୍ତ ବିହାର କି କ୍ଷେତ୍ର କହବୀ ତୁମାରେ ହେ ।୨୦। ଯାମଲା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ରୁପେ ତୁମି ଗୋପେ ଥିଲ୍ଯ, କିନ୍ତୁ ତୁମାରେ କତକାଲ ଦୁଃଖୀଦଣ୍ଡା ଫଲ ହେ ।୨୧। ତାର ପଦ୍ମପାଦେ ଭୃଙ୍ଗବତ୍ ରାଖି ଚିତ୍ତ; ଶ୍ରୁତ ମୁଖେ ପାନକର ସେ ରସାମୃତ ହେ ।୨୨। ଚଞ୍ଚଲ ଚିତ୍ତ ଅସ୍ଥିର କରହ ଶ୍ରବନ; ଅଇଲ ବସନ୍ତ ରାଜ ନବ ବୃନ୍ଦାବନ ହେ ।୨୩। ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଏବେ ସର୍ବେ ହରିବଲ, ଯୁଗଲ ମଧୁର ରସେ ହଇଯା ବାଉଲ ହେ ।୨୪।

ପୟାର ।

ଶୁନ ଗୋ ପ୍ରାଣସଙ୍ଗିନୀ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ଶ୍ରୀ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ସୂକ୍ତ ମୂଳ ବର୍ଣ୍ଣନ ଗୋ । ୧ । କାଷ୍ଠମୁଖେ ଯେମନି ଅକ୍ଷର ଅଚମ୍ବିତ; ତେମନି ନା ଜାନି ଅମି କି ହବେ ଲିଖିତ ଗୋ । ୨ । ଓହେ ନିତ୍ୟ ଲୀଳ ଜନା ଦିବେ ପଦଧୂଲା; କି ତାପ ମଗନେ ଶିରୀଚନ୍ଦନ ବାଉଲା ଗୋ । ୩ ।

ଦୁହା ।

ଶୁନ ଓହେ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ବସନ୍ତ ରାସ ଲୀଳା ବର୍ଣ୍ଣନ । ୧ ।
ଏ ଲୀଳା ବର୍ଣ୍ଣନେ ହରେ ଦୁଃଖ, ଅଚରେ ଛୁଟଇ ଭବ ଶୋକ । ୨ ।

ପ୍ରଥମ ଛାନ୍ଦ

ପୟାର ।

ଅଇଲେ ବସନ୍ତ ରାଜ ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦା କାନନ, ମଳୟ ପବନ ବହେ ଅମୋଦ ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ । ୧ । ବୃକ୍ଷଲତା ପଲ୍ଲବିତ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶିଲ; ବନ ଭୂତ ଭ୍ରାନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଲ ପରିମଳ ହେ । ୨ । ସୁରଙ୍ଗ ପଲ୍ଲବ ଶୋଭା ସବ ଦ୍ରୁମ ପରେ, କି ଅବା ସିନ୍ଦୂର ବୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାଦଶ ବନରେ ହେ । ୩ । ଜାତ ଯୂଥି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ମଲ୍ଲି ବିକସିତ; ମାଲତୀ ମାଧବୀ ଫୁଟି ଗନ୍ଧ ପ୍ରସାରିତ ହେ । ୪ । ସୁନାର ସୁ-ନାଗ ପତ୍ର ପ୍ରଭା ପ୍ରକାଶିଲା; ପାଟଳୀ ବୃକ୍ଷେର ରଙ୍ଗ ଶାଢ଼ୀ କେ ବାନ୍ଧିଲା ହେ । ୫ । ଅଶୋକ ଅ-ଶୋକ କରେ ନାଗରୀ ନାଗର, ଚୂତ ବକୁଳ ସକୁଳ ଭ୍ରମର ଝଙ୍କାର ହେ । ୬ । ନବମାଲ୍ଲିକା ମାଲତୀ ଅଳିକା ଦେଖନ୍ତ; ମାନିନୀର ମାନହନ୍ତ କେତ୍ୟାକ ପ୍ରକାଶନ୍ତ ହେ । ୭ । ବଞ୍ଜୁଳ ମଞ୍ଜୁଳ ତନୁ ବାସ ପ୍ରକଟିତ. ଅରବିନ୍ଦେ ଶୋଭେ ଦେଖ ଭୃଙ୍ଗେର ଝଂକୃତ ହେ । ୮ । ନିଲୋତ୍ପଲ ଅଚଳନ ଦୀପ୍ତି ପ୍ରକଟିଲା, ଅନଙ୍ଗ ଅନଳ ପରିକାଶ ଦର୍ଶିଲା ହେ । ୯ । ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଚ

ବନ୍ଧ ଭଙ୍ଗିମା ରଞ୍ଜିତ, ବନସ୍ପତି ଯୁବତିରେ କିବା ନଖ କ୍ଷତ ହେ । ୧୦ । ଛାମ କ୍ରୀଡ଼ା ଛଳେ ତ ବସନ୍ତ ବହିଗଲା; ବିରହିଣୀ ମାନସରେ ବଜ୍ରପାତ ହୋଇଲା ହେ ।୧୧। ସର୍ବ ଲତା ପୁଷ୍ପବନ୍ତ ଦେଖି ମଧୁକର, ଭ୍ରମନ୍ତେ ଭ୍ରମନ୍ତେ ବସି ହୋଇଲ ବିଭୋର । ୧୨ । କିବା ଋତୁରାଜ ଅଗ୍ରେ ଭେରି ବାଦନ କରେ, ବିକାଶ କିଂଶ କୁସୁମ ଶୃଙ୍ଗର ପ୍ରସରେ ହେ । ୧୩ । ନାଗେଶ୍ୱର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଛବି ସୂବ ପତ୍ର, ମଧୁ- ଲିଟ ସ୍ୱନ କଏ ବାଦନ ନାଗର୍ ହେ । ୧୪ । କୋକିଲ ମଧୁର ଗାନ ଏ ବାର ଛାଡ଼ିଲ, ଝଙ୍କାର ଝଙ୍କାର ରବ ଦଏ ହୁଲହୁଲ ହେ । ୧୫ । ସର୍ବ ପକ୍ଷୀବୃନ୍ଦ ବାଜ ଘଣ୍ଟକ ଏ ବାର, କୁନ କୁନ ଲତା ବୀରବେଶେ ପରଶୁର ହେ । ୧୬ । ସୁନାସୀ ତ ନଲି ଧରି ଭ୍ରମନ୍ତେ ବାହାର, ନାଗେଶ୍ୱର କଲ କିବା ଗୁଲି ଯୋଖା ଅର ହେ । ୧୭ । ଭଢ଼ ପତ୍ରାଙ୍ଗ ରଞ୍ଜନ ବନ ପ୍ରପୂରିତ, ବିରହିଣୀଗଣ ମାନଙ୍କେ ନା ରହେ ଜୀବିତ ହେ । ୧୮ । ଋତୁରାଜ ପ୍ରଶ୍ରୀ ଦେଖି ଶବ୍ଦେ ହରଷିତ, ଦ୍ୱିଜରାଜ ବନଭୂମି ମାନଙ୍କେ ସୁବିଦିତ ହେ । ୧୯ । ଯମୁନାର ବାଲି ଧଣେ ତେଜେ ଝଲମଲ; ଝାଲିଧରେ ପଶି ସୁରଭିତ ମଲୟ ପ୍ରବଲ ହେ । ୨୦ । ପୁଷ୍ପବନେ ପ୍ରବେଶିଅଁ ଗନ୍ଧ ହରିନେଲ, ଉପବନ ବୃକ୍ଷେ ବାଜ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହୋଇଲା ହେ । ୨୧ । ମିତ୍ରର ସୁଜନ୍ତୁ ଦେଖି କନ୍ଦର୍ପରାଜନ, ଅନଙ୍ଗତେ ଅସି ପରବେଶ ମଧୁବନ ହେ । ୨୨ । ବ୍ରଜା- ଙ୍ଗନାଭୂରୁ ଅଦ ଧନୁ ଅକର୍ଷିଲ, ଭୃଗୁପତିଗୁନ ତଥି ଶୀଘ୍ରେ ଚଢ଼ାଇଲ ହେ । ଅରବିନ୍ଦ ଅଶୋକାଦ ଚ୍ୟୂତ ନୀଲୋତ୍ପଲ, ନବମାଳିକାଦ ପଞ୍ଚଶର ଯୋଖନ୍ ହୋଇଲ ହେ । ୨୪ । ଘନ ଘନ ଶବ୍ଦେ ଧାନ ବିରହି ମାଇନେ, ମଦନ ଦୁନ୍ଦୁଭି ହୋଇଲ ନବ ବୃନ୍ଦାବନେ ହେ । ୨୫ ।

ଦୁହା ।

ନାନା ପୁଷ୍ପ ବିକଶିଲ । ବହୁ ଅମୋଦିତ ହୋଇଲ । ୧ ।
ନାନା ପକ୍ଷୀ କୋଲାହଲ । ଶୁଭେ ଘଣ୍ଟକ ଏ ଡାର । ୨ ।
ବିରହିଣୀଗନମାନେ । ଜନ୍ମତ ହୋଇଲ ମଦନେ । ୩ ।
ରାସ କେଳ ଭାବ ମନ । ବୋଲେ ସଖି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ । ୪ ।

ଚୋଖ ।

ବ୍ରଜ ମଣ୍ଡଳରେ, ନାଗରୀ ମନରେ, ପଣ୍ଡଲ ଛାମେର ଡ୍ରବ ହେ ।
କେଲ ସୁରସରେ, ନାଗରୀ ସଙ୍ଗରେ, ଜେମନ୍ତ ହବେ ବିଗୃହ ହେ ।
ସବେ ବିରହେ ଅକୁଲ; ପ୍ରେମକଲ୍ପକ ହୋଇଲ ମଞ୍ଜୁଅଳ ହେ । ୧ ।
ନବାଙ୍ଗନା ଯୁଥ, ଧନ୍ୟା [illegible], [illegible] ବିଜେ ବାର ହେ ।
ଗଉରୀ ପୂଜନେ, ଭାବ ମନେ ମନେ, ନନ୍ଦନନ୍ଦନକେ ହେଉ ହେ ।

ସ୍ତୁତି ଭବାନୀ ଅଗ୍ରରେ, ବର ଦାଅ ଏ ନନ୍ଦ କୁମରେ ଗୋ । ୨ ।
ଏମନି ଅକୁଳ, କଢଦୂର ଗେଲ, ଯୋଗମାୟା ଦୟା କୈଲ ହେ ।
ବ୍ରତ ପୂଜା ସାରି, ସେ ସବ ନାଗରୀ, ବେଶ ଭୂଷଣ ହଇଲ ହେ ।
ଫେରେ ବୃନ୍ଦାବନ ମାଝେ, ଦେଖେ କାନନ ଶୋଭା ବିରାଜେ ହେ । ୩ ।
ଯମୁନା ତଟରେ, କାନ୍ତ ଧିକଟରେ, କୁସୁମ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅତି ହେ ।
ମିଳି ଭୃଙ୍ଗ କୁଳ; ନିସ୍ୱନ ସଙ୍କୁଳ; ଚମ୍ପେ ଫୁଲ ଫୁଲେ ମାତି ହେ । ୪ ।
ବହେ ମଳୟ ମରୁତ, ପିକ କୁହୁଃ ରବରେ ପୂରିତ ହେ ।

ଝୋଲ ।

ନବ ବସନ୍ତ ସମୟ । ନବ ବୃନ୍ଦାବନ ରସମୟ ହେ । ଘୋଷା ।
ମଳୟ ଅଚଳ, ସମୀର ପ୍ରବଳ; ଦକ୍ଷିଣ ପବନ ବହିଲ ।
ତରୁ ଲତା ସବ, ନୂତନ ପଲ୍ଲବ; ରସାଲ ମୁକୁଳ ଧରିଲ । ୧ ।
ନବ ମାଧବିକା, ମଧୁପ ଜୀବିକା ମଲ୍ଲି ବଲ୍ଲି ଫୁଟିଲ ।
ନିଅଲ କମଲ, ନିଲ ଉତପଲ, ଗନ୍ଧ ଗନ୍ଧବହ ଧରିଲ । ୨ ।
ସକଲ ପଲାସ, ନାସିଅ ପଲାସ; କୁସୁମେ ଉଲ୍ଲାସ ହଇଲ ।
ନିକୁଞ୍ଜ ଭବନେ; ରମ୍ୟ ଚ୍ୟୁତବନେ; କୋକିଲ ପଞ୍ଚମ ଗାଇଲ । ୩ ।
କୋକିଲ ସମୀରେ, ମୃଦୁ କମ୍ପନରେ, ଲଳିତ ଲବଙ୍ଗ ଲତିକା ।
କାନ୍ତେର ତକ୍ଷନେ, କରଜେ ଯେମନ, ରମନି ମୃଦୁଲ ସିଥିକା । ୪ ।
ମତ୍ତ ମଧୁକର, କରଅି ଝଙ୍କାର, ଅଶୋକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲେ ଘେରିଲ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ, ଏହେନ ସମୟେ ହେରିଲ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଏ ହେନ ସମୟ ହେରି, ଶ୍ରୀ ବିଶାଖା ସହଚରୀ, କିଶୋରୀ ଚରନେ ଜଣା-ଇଲ । ଶୁଣି ବିନୋଦିନୀ ଧନି, ବସନ୍ତ ମଦନ ଘେନି, ନବ ବୃନ୍ଦାବନେ ପ୍ରବେଶିଲ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ । ୧ । ଦ୍ୱିଜରାଜ ଋତୁ-ରାଜ; ସହାୟରେ କାମରାଜ; ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହୈଲ ବୃନ୍ଦାବନେ । କୋକିଲ ଡାକଅି ଡାକେ; ପଥିକ ନିକର ଶଙ୍କେ; ନବ ବିରହିନି ହୃଦ ହାନେ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ । ୨ । ନବକିଶଲୟ କୁଲ; ସୁରଙ୍ଗ ପତକା ତୂଲ; ଅକୁଲ କରିଲ ବିଯୋଗିନୀ । ଶୁକ ଯୁବତୀ ରତି; ମତ୍ତ ଭତାର କୁଳତ; ସକଲ ପାଦାନ୍ତ ମୁଖ ଧ୍ୱନୀ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ । ୩ । କବରି ଫୁଲଧନୁ ଲୟା ଭ୍ରମରେର ଗୁନ ଦଅି; ଝଙ୍କାର ନିନାଦେ ଟଙ୍କାରିଲ । ଅଶୋକ ମୁକୁଳ ଉମଳ; ନିଅଲ ନୀଲଉତ୍ପଲ; ପଞ୍ଚବାଣ ସନ୍ଧାନୋଧ

ହେଲ ଗୋ । ଧନ୍ୟ ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନ ଗୋ । ୪ । ମୁକୁଳ ଭ୍ରମର କୁଳ, ଉଲ୍ଲସେ ମଦଅନିଳ, ହେରସ୍ତି ବଦେଶୀ ଜନବୃନ୍ଦେ । ନାଗେଶ୍ଵର ପୁଷ୍ପଗୋନ. ପ୍ରବଳ ଧବଳି ଛନ, ପଲ୍ଲବ ପତାକା ସହ ଉଡ଼େ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନ ଗୋ । ୫ । ଦନ୍ତରୁ କେତକ କୁନ୍ତ, ଛୁର ଛୁରଅନାମତ, ନବମାନିକାଦ ତାର କାଛେ । ଦମ୍ଭ ସଖି ଧୈର୍ଯ୍ୟଉରେ, ତାର୍ କି କରତେ ପାରେ, ଆମାର ମୋହନରାଜ ଅଛେ ଗୋ । ଧନ୍ୟ ଗୋ । ନା ହବେଁ ମୋହନେ ଅଭିମାନି ଗୋ । ୬ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ସଖୀର ବଚନ ଶୁନି, ଅବେଶ ବର୍ଦ୍ଧିନ ଧନୀ; ପ୍ରାଣନାଥ ସଙ୍ଗ ଇଚ୍ଛା କେଲ । ହେନ ବେଲା ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ, ପାଶେ ସେବ୍ୟାସଖି ମିଳି, ବସନ୍ତ ସୌଭାଗ୍ୟ ବବଲ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଗୌର ପୂଜା ପାବ ନୀଲମନି ଗୋ । ୧ । ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମା କାମା ପ୍ରେମା; ନବ ଅନୁରାଗଧାମା, ଧନ୍ୟା କନ୍ୟା ସହ ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା । ଯତନେ ଚେତନା ଭୁଲି, ପଡ଼ନେ କୁସୁମଧୂଲି; ସକଲ୍ ହଇଲ୍ ଛନମନା ସେ । ସେ କାଲେ । ସକଲ୍ ହଇଲ ଛନମନା ଗୋ । ୨ । କିସ୍ତେର ପ୍ରିୟାଦ ବଧା, ନିତ୍ୟ ସିଧା ସାଧନ୍ ସିଧା; ଶ୍ରୁତଚର୍ଯ୍ୟ ମୁନିଚର ଯତ । ଲୟ୍ନି । ନୀଲମନି ମାଲା, ଜପନ୍ କରେ କାଲକାଲା, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସବେ ମନ୍ତ୍ର ସେ । ସେକାଲେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସବେ ମନ୍ତ୍ର ଗୋ । ୩ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଲାଶ୍ରୀ ।

ଜୀବେର ବାସର, ଚଇନ୍ ମାସର, ଶୁକଲ ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ହଇଲ ।
ଲଇଅଁ ସୁବଲ, ସୁମଧୁମଙ୍ଗଲ, ମୋହନ କାନନେ ଅଇଲ ।
ଘନଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର । ଦଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୧ ।
ହେରେ ଫୁଲବନ, ପୁଲିନ କାନନ, ବସନ୍ତ ସୁଷମା କରଛେ ।
ଅବନୀର ମାଝେ, ବାଲୁକା ସମାଜେ, ମକରନ୍ଦ ରଜ ଝରଛେ ।
ଘନଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର । ଦଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୨ ।
ତରୁ ଲତାକୁଳ, ପଲ୍ଲବେ ମଞ୍ଜୁଲ, ଚହତେ ମଲୟ ଅନିଲ ।
ପିକ ଭୃଙ୍ଗରତ, ଶ୍ରବଣେ ପୁରତ, ମଦନେ ଉଦପ ମାନିଲ ।
ଘନଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର । ଦଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୩ ।

ଡୁହା ।

ରସିକଶେଖର ନୀଲମନି । ତବେ ମଧୁକେ ବୋଲଇ ବାନି । ୧ ।
ଦଖ ଦଖ ସଖେ ହେ ବୃନ୍ଦାବନ । ତମାଲକାନନ ଶୋଭବନ । ୨ ।

ଋତୁରାଜ ରୀତି ବାନାଯୁଛେ । ବସନ୍ତ କୋଇଲି ସାଥି ହୋଇଛେ । ୩ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ ।

ମହା ନିର୍ମ୍ମଳ, ଶୁଦ୍ଧ ଝଲ ମଲ, ଛୁଟର ରଜନୀ ହଇତେ ।
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ, ଅମି ଅରମ୍ଭିବ, ସବ ବ୍ରଜବଧୂ ସହିତେ ।
ଘନଶ୍ୟାମଲସୁନ୍ଦର । ଦେଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୧ ।
ମଧୁ ବୋଲେ ଭଲ, ପ୍ରସନ୍ନ ହଇଲ, ତୁମାକେ ଅବଲ୍ଲ ଜନିବେ ।
ଖେଲ୍ଲ ଲୀଲା ରଙ୍ଗେ, କାମେର ତରଙ୍ଗେ, ଆମାର ବଚନ ମାନିବେ ।
ଘନଶ୍ୟାମଲ ସୁନ୍ଦର । ଦେଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୨ ।
ସଖୀ ବାନି ଶୁନି, ହାସି ନୀଲମନି, ଅପନା ମନ୍ଦରେ ପ୍ରବେଶ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ଶ୍ୟାମ ହେନକାଲେ, ସଦନେ ସୁବେଶ ଅବେଶ ।
ଘନଶ୍ୟାମଲସୁନ୍ଦର । ଦେଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୩ ।

ପୟାର ।

ମଦନମୋହନ କୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦେର ଦୁଲାଲ, ଭୁବନ ମୋହିତେ ନଟବରବେଶ ହୈଲ ହେ । ୧ । ମଦନମଦେ ଘୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ରାନ୍ତ ବଙ୍କିମା । ଚଞ୍ଚଲ ଅଞ୍ଚଲ ଛଟା ତରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗିମା ହେ । ୨ । ଅଙ୍କ ହୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବଦନ ପ୍ରକାଶ । ଭସ୍ମ-ହୀନ ବିମ୍ବାଧରେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସ ହେ । ୩ । ଭାଲପଟେ ଖେଲ୍ଲ କରେ ଭ୍ରୂଲତା ଭୁଜଙ୍ଗି । ପତିବ୍ରତା ବ୍ରତ ବିଧ୍ୱଂସନେ ହୈଛେ ତଙ୍ଗି ହେ । ୪ । ଶିରୋପରେ ଶୋଭା ପାଏ ମୟୂରେର ପୁଚ୍ଛ । ବିଶାଖା କେତକୀ ପିଛେ ନାଗେଶ୍ୱର ଗୁଚ୍ଛ ହେ । ଭାଲେ ନାଲ ଗୁଲାଲେର ବିନ୍ଦୁଏ ଶୋଭନ । କାଲମେଘେ ଉଦେ କି ବା ହଇଲ ଅରୁନ ହେ । ନାସେ ଗଜମୋତି ନାଶେ ରମା ଉମା ଦମ୍ଭ । ଗଲେ ବନମାଲ୍ଲ ନବବାଲ୍ଲ କରେ ସ୍ତମ୍ଭ ହେ । ୭ । ଅମଲ କମଲ ପାଦେ ଧ୍ୱନିତ ନୂପୁର । ତଡ଼ିତ ସୁନ୍ଦର ଛବି ଜଡ଼ିତ ଅମ୍ବର ହେ । ୮ । ନିନ୍ଦେ ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଲମନି ରସାନେର ଝଲ । ଅପୂର୍ବ ହସ୍ତାଛେ କରେ ମୋହନ ମୁରଲ୍ଲ ହେ । ୯ । ସଙ୍ଗିଙ୍କ ଗୋପୀ ଅବିବାହି ଧନ୍ୟା କନ୍ୟାଗନ । ନତବ୍ରତେ କାତ୍ୟାୟନୀ ହସ୍ତା ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହେ । ୧୦ । ବର ଦସ୍ତାଁ । ଛଲେ କିଷ୍ଣ ପତି ହବେ ବୋଲ । ପ୍ରାପ୍ତିବନେ ରଙ୍ଗିଦନେ ଦୁଃଖ ସେ ସକଲ । ୧୧ । ତାର ମନବାଞ୍ଛା ଜାନି ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ । ଗେଲ ନବ ବୃନ୍ଦାବନେ ଯମୁନାପୁଲିନ ହେ । ୧୨ । ଫୁଲ୍ଲନେ କଦମ୍ବତଲ୍ଲ ଆପନି କୈଲେ ବିଜେ । କତ ଶତକୋଟି ମନମଥ ଶୋଭା ସାଜେ ହେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମନମୋହନ ଅଧରେ । ସାକାୟୁଁ । ମୋହନ ବାଁଶୀ ବାଜାଏ ସ୍ୱସ୍ୱରେ ହେ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ମୋହନ ମୁରଲୀ ଧ୍ୱନି, ପାଶାନ ତରଲ ପାନି; ଭରତ ହଇଲ ବନମାଝେ । ଅଧ ମଧ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଖେଦ, ମରମ ସରମ ଭେଦ; ହେଲ ମୋହନ ଦୀକ୍ଷା କାଯେ ରେ । ବାଁଶୀ ବାଜଇରେ । ପୁଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁତଳ ରେ । ୧ । ଏହି ବେଳ ସେଇ ସବ କନ୍ୟା କଲ୍ପିତ ବୈଭବ, ଉଦାତ୍ତ ଉଦାନ ମୃଦୁ ଦ୍ୱୟ । ବସନ୍ତ ସମୟ ହେଉ, ବଣ୍ଟୁର ଖେଳିଛେ ହୋଉ; ଅଇଲ ବିପିନେ ତେଜି ଭୟ ରେ । ବାଁଶୀ ବାଜଇ ରେ । ପୁଲିନେ କଦମ୍ବତରୁ ତଳରେ । ୨ । ମାଧବୀ ଲବଙ୍ଗ କାନ୍ତ, ମଲ୍ଲିକା ଫୁଲିକା ତଥି, ପରିମଳ ବିମଳ କମଳ । ସୁଶୀଳ ସୁପ୍ରେମଶୀଳ, ସଗର୍ବ-ମାନରସିକ: ଶୋଭା ବହି ସକଳ ଅବଳରେ । ବାଁଶୀ ବାଜଇ ରେ । ପୁଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁ ତଳରେ । ୩ । ମଦନ ମାଦକେ ପୂରି, ବହୁଅଁ ଗୁଞ୍ଜଇ ଘୋରି, ଅବାରନେ ବନେ ବନେ ଉଡ଼ିଲେ । କିଣ୍ଟୁପାଦ ଦରଶନେ ତୃଷ୍ଣା ବାଢ଼ିଲ ମନେ, ଯନେ ଗମନ ଗୁଞ୍ଜଇ ଟେଲି ଛଲେ ରେ । ବାଁଶୀ ବାଜଇରେ । ପୁଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁ ତଳ ରେ । ୪ । ଏହି ବେଳ ବଂଶୀ ଧ୍ୱନି, ଶୁଣି ହର୍ଷ ଦଲ ହାନି, ନବାଙ୍ଗନା ଗନ ଲାଜ କାଜ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବଲେ, ଝାନ୍ୟାନିଲ ପାଦତଳେ; ରୂପ ହେଉ ଗୋପିନୀ ଅସ୍ତର୍ଥରେ । ବାଁଶୀ ବାଜଇ ରେ । ପୁଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁ ତଳରେ । ୫ ।

ଚୂଡ଼ା ।

ଆନନ୍ଦରେ ମିଳି କନ୍ୟାଗନ । କାନ୍ତ ପାଦପଦ୍ମ କୈଲ ଦରଶନ । ୧ ।
ମୋହନ ମଧୁର ରୂପ ହେଉ । ଦଲ ଘର ବର ଦୁର କରୁ । ୨ ।
ଯେ ମୂର୍ତ୍ତି ଲବଣ୍ୟାମୃତ ସ୍ଥାନ । ତାକେ ନେତ୍ର ମୁଖେ କୈଲ ପାନ । ୩ ।

ଚଉପଦୀ ।

ଗୃହିଁ ଶ୍ୟାମ ମୋହନ ମୂରତ ସେ । ରସବତୀ । ଘୋଷା ।
ଲାଜକୁ ଚକାଇ ପଛକୁ ସକଳେ; ଚଞ୍ଚଳଷଣିଏ ସେ କ୍ଷଣି ଚଞ୍ଚଳେ ।
ନେତ୍ର ନୀଳୋତ୍ପଳ ମାଳା ଏକାବେଳେ; ମଣ୍ଡିଲେ ତେଜି ଧରତୀ ସେ । ରସବତୀ ।
ଦୁହିଁ ଦୁହିଁ ନମ୍ର ମୁଗ୍ଧକ ହସାରେ । ମୂର୍ଚ୍ଛିଲେ କୁଳ ଶୀଳ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ।
ଘନରସ ବାଞ୍ଛା ଗୃତକୀ ପବରେ । ହୋଇଲେ ତୃଷା ଆରତ ସେ । ରସବତୀ । ୨ ।
ସେ ବକ୍ଷ ଗୃହାଣି ନକ୍ଷ କ୍ଷ ହୋଇଲା । ନକ୍ଷପରି ଦମ୍ଭ ଚକ୍ଷୁକୁ ହାଣିଲା ।
ଯେ ଥିଲା ବିବେକ ସକଳ ଗ୍ରସିଲା । ପୀରତ କଲେ କୀରତ ସେ । ରସବତୀ । ୩ ।
ବଶୀ କରଣ ଗୁଣ ନେତ୍ର କୋଣରେ । ବସିଛି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣରେ ।
ବସିଛୁ ଭଣ୍ଡାର ରସିକ ପଣରେ । ମୋହନ ପଢ଼ି ଚରିତ ସେ । ୪ ।

ମହା ମହୋତ୍ସବେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଭଙ୍ଗେ । ମହାରଜଭାଙ୍କି ମୋହନ ପାଛୁଣେ । ହୁରଙ୍ଗ ଅଧରେ ମନ୍ଦମନ୍ଦ ହାସେ । ଭଣନ୍ତି ଲେ ଶ୍ୟାମ ଭାରତୀ ସେ । ରସବନ୍ତୀ ।

ପୟାର ।

କୃଷ୍ଣ ବୋଲେ ଶୁନ ସବ ନୂତନ ବାଳିକା । ନା ଯାଏ ଭ୍ରମର ପାଶେ ସେ ନବମାଲିକା । ୧ । ଜାଣିଲ ତବେ ଭ୍ରମର କତ ଭାଗ୍ୟମାନ । ଅପନା ହଇଲ ନବମାଲିକା ମିଲନ ଗୋ । ୨ । ଚଞ୍ଚଲ ନୟନେ ଗୃଲେ ରାଖି କତରଙ୍ଗ । ଚାନ୍ଦ ଶ୍ରେଭ ପର ହାସ୍ୟ ତରଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗ । ୩ ।

ପୟାର ।

କନ୍ୟାଗନ ବୋଲେ ଓହେ ବସନ ଶ୍ରେବ ଶୁନ । କଉଦନ ହୈଡେ ଗେଲା ମାଖନଶ୍ରେବ ଗୁନ । ଅମାର ପନ ଧନ ଲୟାଁ ବନେ ଲୁକ୍ୟାଛିଲ । ଶ୍ମନ ଗୁନନ୍ଧି ତୁମାର ଶ୍ରେଗ୍ରାଧର ଗେଲ ହେ । ଗୁହାର କରଛେ ଅମି ମଦନରାଜା କାଛେ । କି ଜାନି କି ଦଣ୍ଡ ଦବେ ତୁମି ଜାନ ପିଛେ ହେ ॥ ଡ଼ାକେ ଘନ ଘନ ମତ୍ତ ପିକ ଦୂତପର । ପାଳାସ୍ୟ ପାଳାସ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ବୃଥାହୈବେ ଧର ହେ । ୪ । ତର ଯବେ ମହଜ୍ଜୁକେ ଅମି ସ୍ଥାନ ଦବ । ନିର୍ଭୟେ ତରକ ଚର ମାଝେ ଲୟାଁ ଯାବ ହେ । ଲୁନ ବଧୂ କହେ କେନ କରହଛଲନା । ବାହୁ ଫାସି ଲୟାଁ ବାନ୍ଧ ସକଲି ଲଲନା ଗୋ । କନ୍ୟାଗନ ବାନି ଶୁନି ଛଇଲ ନାଗର । ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସେ ପ୍ରଭୁ ଭଙ୍ଗେ ମୃଦୁଗିର ହେ । ୬ । ହାଜାର ଜନାକେ କେବା ଘୁଡ଼ଛେ ଓପ୍ରୋଧ । ପ୍ରହାର ନେହାନ୍ତକୁନ୍ତ କେନ ରାଖିକୋଧ ହେ । ଶୁନି ପ୍ରଭୁ ବାନି ସବ ଗୋପିନୀତରଲ । ଲଜ ଭୟ ଦୁହା ନିଲ ଅନନ୍ଦେ ବଭୋଲ । ହୁଲହୁଲି ଦଅଁ ସବେ ଉଲ୍ଲାହେ ବେଢ଼ଲ । ଗୁଲାଲ ଧୂଲା ତ ପ୍ରଭୁ ଚରନେ ଚଢ଼ଲ ଗୋ । ସୁରଙ୍ଗ ହଇଲ ରଙ୍ଗ ବ୍ରଜବ ଚରନ । ସିନ୍ଦୂରେ କଇଲ ସ୍ନାନ କି ବାଲ ଅରୁନ ଗୋ । ଗାନ୍ଥିଅ ଅଶୋକବତ ଅଶୋକ ମାଲିକା । ଲମ୍ବାଇଲ କୃଷ୍ଣ କଣ୍ଠେ ସେ ନବମାଲିକା ଗୋ । ମାଲ ପାୟାଁ ଅହ୍ଲାଦ ହୟ୍ୟା ଗଲେ ପର ଢାଲା ॥ ଶୋଭା ବଲିହାର ଗୋପି ହୁଲହୁଲି ଦଲା ଗୋ ॥ ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶ୍ୟାମଘନ ଖେଲେ ହୋର । ବଲେ ଲୟାଁ କନ୍ୟାଗନ ଜରଛୁଲ ହୋର ଗୋ ।

ଦୁହା ।

ନୀଲଜ ଗୁଲାଲ ଖେଲ କୈଲ । ନବଘନ ଲତା ନାଲ ହୈଲ । ୧ ।
ଚଜଅ ଚନ୍ଦନ ଅରଗଜା । ମାରେ ପିଚକାର ନୃତ୍ୟ ବଜା । ୨ ।
ଅନନ୍ଦେ ଗୁଲାଲ ଉଡ଼ାଓଲ । ହର ଗୋର ହୋର ବଢ଼ାଓଲ । ୩ ।

ଏକତାଳ ।

ଅଚରଣରେ ଅନ୍ଧରରେ ଅମ୍ବରଂଭଡ଼ିଲା ରେ । ଘୋଷା ।

ଲଳିତ ବସନ୍ତ ରାସ, ରସେ ରସି ପୀତବାସ, ଗୋପଗଣ ସଙ୍ଗେ ହୋଇ ଖେଳନ୍ତ ବଡ଼ିଲା ରେ । କାହା ଗଳେ ଗଳେ ମିଳି, କାହା ଉଚ କୁଚେ ବୋଳି; କେଉଁ ବାଳା ବନମାଳୀ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ କଢ଼ିଲା ରେ । କେଉଁବାଳା ଅନୁରାଗେ, ଆଳାପି ବସନ୍ତ ରାଗେ, କେ ପୁଷ୍ପକ ବଲ୍ଲକା ଝଲ୍ଲକ ଝାଡ଼ିଲା ରେ । କେଉଁ ବାଳୀ ମାରେ ତାଳି, ନାଚେ ଶ୍ୟାମ ତଳି ଉଳ୍ଲି, ହୁଳହୁଳିଂ ରାସସ୍ଥଳୀ ଉଚ୍ଛୁଳି ପଡ଼ିଲା ରେ । କେ ଗଣ୍ଡେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ, ଶ୍ରୀମୁଖୁଁ ତାମ୍ବୂଳ ଖାଇ, କେ ପିଅଇ ପିଅଇ ସୁରବେକ ଏଢ଼ିଲା ରେ ॥ ଫିଙ୍ଗନ୍ତେ କାହା ନୟନେ, ସେକ୍ଷଣି ସେହୁ ଅୟନେ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବେନକର କେ ଅଡ଼ିଲା ରେ ।

ପୟାର ।

ଏହିମତ ଖେଲ କରେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ । ବନ ତରୁଲତା ମଧ୍ୟୀ ସୁରଙ୍ଗ ବରନ ହେ । ସବ ଗୋପୀ କରମୁଠା ଏକାବେଳେ ଫିଟେ । ଗୁଲାଲ ଧୂଳିରେ ଛନ ଚନ୍ଦ୍ରଦଗେ ଉଠେ ହେ । ନଅଲ ମାଧବୀ ମଲ୍ଲି ଝରାଝ ତରର । ସବେ ଅନୁରାଗି ହୋଇଛେ ଯେମନ୍ତ ମନ୍ଦାର ହେ । ୩ ।

ପୟାର ।

ଏହିକାଳେ ଶ୍ରୀରାଧାର ସଖି ଶ୍ରୀଲଲିତେ । ବୃନ୍ଦାବନେ ପ୍ରବେଶିଲ କୁସୁମ ତୁଳିତେ ହେ । ଲୁକି ଲୁକ ନବଡ଼ ଲଡ଼ବା ମାତ୍ରେ ଥାଇ । ଗୋପୀ ଗୋପୀନାଥ ଗ୍ରେର ରାସୋତ୍ସବ ଦେଖି ହେ । କ୍ରୋଧଭରେ ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗିମା କରଅଁ କୁଟିଳ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଧନୀ ପାଶେ ଚଳିଁ ଗେଲ ହେ ॥

ଉଦ୍ଧା ।

ବାଟୁରେ ଅନ୍ତରେ ସହଚରୀ । ଧନ ଗ୍ଲାଢ଼ ଅଁତମତ୍ର ହରି । ୧ ।
ଧନୀ ଆଜ୍ଞା ବଚନ ରାସୋତ୍ସବ । ଅବେ ସେଇ ହବେ ଅନୁଭବ । ୨ ।
ଭାବତେ ଭାବତେ ପଥ ଚଲେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀରାଧିକା ପାଶେ ମିଳେ । ୩ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ବସନ୍ତେ ବାସନ୍ତ କୁସୁମସୁକୁମାରୈରବୟବୈ ।
ଭ୍ରମନ୍ତୀ କାନ୍ତାରେ ବହୁବହିତକୃଷ୍ଣାନୁସରଣଂ ।
ଅମନ୍ଦଂ କନ୍ଦର୍ପଜ୍ୱରଜନିତଚିନ୍ତାକୁଲତୟା ।
ବ୍ଧଳବାଧାଂ ରାଧାଂ ସରସମିଦମୂଚେ ସହଚରୀ ।

ଝୋଲ ।

ଏକଦିନେ ରାଈ, ସଖୀଗଣର ସନେ, ବସନ୍ତ ଭ୍ରମନ କରେ ଗୋ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରାନନେ, କୁସୁମ କାନନେ, ମାଧବୀ ଫୁଲ କେ ହେରେ ଗୋ ।
ତାରା ସଙ୍ଗରଙ୍ଗ ମଗ୍ନେ । ଫିରେ ସୁକୁମାର ଶ୍ରୀଚରନେ ଗୋ । ୧ ।
ମାଧବୀ ଫୁଲକେ, ହେରଇଲେ ଧନୀ, ମାଧବ ପଡ଼ିଲ ମନେ ଗୋ ।
କିମ୍ବେର ଚରନ, ଦରଶନ ଭରେ, ଅନୁସରେ ଫଲବନେ ଗୋ ।
ନବ କିଶୋର ରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁ ସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୨ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଦ୍ଧ କଲସ, ଧ୍ୱଜ ବଜ୍ରାଙ୍କୁଶ, ଚିହ୍ନମାନ ଦେଶେ ନେନେ ଗୋ ।
ସୁରଙ୍ଗ କମଲ, ବିମଲ ଛବିରେ, ଭାବିଲେ ପୂଲକ ଗାତେ ଗୋ ।
ଜଗମୁଖୀ ନୀଲବାସ, ତାରେ ନା ହେବ ତେଜଇ ଶ୍ୱାସ ଗୋ ।
ଏହିକାଳେ ମନ୍ଦ, କନ୍ଦର୍ପେର ଚନ୍ଦ୍ରା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ହଇଲା ଜାତ ଗୋ ।
ତବେ ଚନ୍ଦ୍ରା କୂଲେ, ସିହ୍ନାର ଅକୂଲେ; ବାଧାଭରେ ରାଧା ଯୁକ୍ତ ଗୋ ।
କର ନୀଲୋତ୍ପଲ ଫୁଲେ, ମୃଦୁ ଚୁମ୍ବନ ରଙ୍ଗେ ଶିଖିଲେ ଗୋ । ୪ ।
ହେନ କେଲି ସଖି, ଲଳିତା ଆସିଆଁ, ମିଳିଲ ରାଧାଙ୍କ ପାଶେ ଗୋ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ହରିଦେବ ନନ୍ଦନ, କଣ୍ଠଗୁନ ପରକାଶେ ଗୋ ।
ବୋଲେ ଶୁନ କୁତୁହଳ, ଗୋପୀନାଥେର ସୁରସ କେଳି ଗୋ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଲଲିତ ଲବଙ୍ଗ ଲତା, ମୃଦୁ ପରଶିଲ ଲତା, କୋମଲ ମଲୟ ମନ୍ଦାନିଳେ । ମତ୍ତଭୃଙ୍ଗ ମଧୁପାନେ, ନିକୁଞ୍ଜ କୁଟିର ବନେ, କୁଜନ୍ତ ପ୍ରମତ୍ତ ପିକକୁଲେ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ, ନୃତ୍ୟନ୍ତ ଯୁବତୀ ଜନେ, ଦୂରନ୍ତ ନାଗର ସନେ, ବିରହୀ ମଗନେ ସାବଧାନେ ଗୋ । ୧ । କାମମନୋରଥେ ମତ୍ତ, ପଥିକ ଯୁବତୀ ଯତ, ଜନିତ ଅକୁଲେ ଅତକ୍ଲାନ୍ତ । ଅଲିକୁଲ ମୋଦଭର, କୁସୁମ ସମୂହେ ପୂର, ସକଳି ବକୁଲ ପୁଷ୍ପବନ୍ତ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ । ୨ । ନବୀନ ତମାଲ ମାଲ, ମୃଗମଦ ପରିମଲ; ବିପିନ ଯୁବତୀ ଉରସ୍ଥଳ । ନାଗର ମଦନ ନଖ, ଯତ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ରେଖ, ରଙ୍ଗରାଜେ ପଲାଶ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ । ୩ । ମନ-ମଥ ମହୀପତି, କନକ ଦଣ୍ଡ ଅକୃତ, ନାଗେଶ୍ୱର କୁସୁମ ବିକାଶେ । ପାଟଳି ପଟଳେ ଅଳି, ବସିଛେ ଏମନି ଝଲି; ସ୍ମର-ଶର ଭରିତ ଆଭାଷେ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ । ୪ । ତରୁନା କରୁନା ପୁଷ୍ପ, ଲଜ୍ଜା ତ୍ୟଜି କରେ ହାସ୍ୟ, ଜଗଜନେ ତାଏ ଦେଖି ଯାଏ । କେତକୀ ଦନ୍ତୁର ଶୀତ,

ମାର କୁନ୍ତ ମୁଖାକୃତି,ବିରହୀ ବଧିତେ ତୋଷ ଯାଏ ଗୋ । ହରି ବିହରେ ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ । ୫ । ମାଧବୀ •ମଲ୍ଲିକା ଜାତି, ପରିମଳେ ଯତି ମତି, ମୋହନେ ମୋହନ ବୃନ୍ଦାବନେ । ତାରେ ଉଛୁଳ ବମନୀ, ସ୍ନେହେ ନୀଳ ବନ୍ଧୁମାନ ମାନବ୍ୟେର ମସ୍ତକ ସାଜେନ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ । ୬ । ପଲ୍ଲବିତ ଲତା କାନ୍ତା, ପାଦପକାନ୍ତେ ଜଡ଼ିତା, ମୁକୁଲିତେ ପୁଲକିତ ଚୂତ ବୃନ୍ଦାବନ ସଉସରେ, ଯମୁନା ବହଇ ଧୀରେ, ତାକେ ସ୍ପରଶିଆଁ ଅସେ ବାତ ଗୋ । ହରି ବିହରେ ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ । ୭ । ସରସ ବସନ୍ତ ଗୀତ, ବର୍ଣ୍ଣିତେ କମ୍ପଇ ଚିତ, ଯାତ ଯୂଥି ବନ୍ଧ୍ୟଂସେ ମଧୁପ । ଦୁଃଖେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ତବ କାନ୍ତ ଏହିକାଳେ, ନବ ବଧୂ ରମିତେ ଅଳପ ଗୋ । ହରି ବିହରେ ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ । ୮ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଦରବିଦଳିତ ମଲ୍ଲୀ ବଲ୍ଲୀ ଚଞ୍ଚତ୍ପରାଗ
ପ୍ରକଟିତ ପଟ୍ଟବାସୈର୍ବାସୟନ୍ କାନନାନି,
ଇହ ହି ଦହତି ଚେତଃ କେତକୀ ଗନ୍ଧବନ୍ଧୁ
ପ୍ରସରଦ ସମବାଣପ୍ରାଣବଦ୍ଗନ୍ଧ ବାହଃ ।

ପଦ୍ଧାର ।

କେଲିକଦମ୍ବେର ତଳେ ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ, ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା ହୟ୍ୟାଁ ମୁରଲୀ ବଦନ ହେ । ୧ । ବସନ୍ତେର ମହୋତ୍ସବ ହେରି ରସ ରାଜ, ମତ୍ତ ହୟ୍ୟାଁ ନୃତ୍ୟକରେ ଗୋପିନୀ ସମାଜ ଗୋ । ୨ । ଯମୁନା ପୁଳିନେ ଦର ବିଦଳିତ ମଲ୍ଲି, ପଡ଼ିଆ କୁସୁମ ଧୁଲି ଶୋଭେ ଦଶେ ବଲ୍ଲି ଗୋ । ୩ । କାନନେ ଭରତ ହୟ୍ୟାଁ ପ୍ରକଟେ ସୁବାସ, ଦହନ କରେ ନବବିରହିଣୀର ମାନସ ଗୋ । ୪ । କେତକୀର ବନ୍ଧୁ ହୟ୍ୟାଁ ମନ୍ଦବାତ ବହେ, ପ୍ରପଞ୍ଚ କୁସୁମ ବାନ ପଞ୍ଚପ୍ରାନ ଦହେ ଗୋ ।୫।

ଡ଼ୁହା ।

ଶୁନ ଶୁନ ଅଗୋ କମଳିନୀ, ଗୋପୀ ମାଝେ ନାଚେ ନୀଳମଣି । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଉନ୍ମୀଲନମଧୁଗନ୍ଧଲୁବ୍ଧ ମଧୁପ ବ୍ୟାଧୂତ ଚୂତାଙ୍କୁର,
କ୍ରୀଡ଼େତ୍କୋକିଳ କାକଳୀ କଳକଳୈ ରୁଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ କର୍ଣ୍ଣଜ୍ୱରାଃ,
ନୀୟନ୍ତେ ପଥିକୈ କଥଂ କଥମପି ଧ୍ୟାନାବଧାନକ୍ଷଣ,
ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରାଣସମାସମାଗମରସୋ ଲ୍ଲାସୈ ରମୀ ବାସରାଃ । ୨୫ ।

ଉନ୍ମିଳିତ ମଧୁଗନ୍ଧେ ଲୁବ୍ଧ ମଧୁକର; କମ୍ପନ କରେ ବଲ୍ଲେଭନେ ନବ ଚ୍ୟୁତାଙ୍କୁର ଗୋ । ୧ । ତାତେ ସୁକୋମଳ କଳରବେ କ୍ରୀଡ଼ା କରେ; ଶୁଣିତେ କମ୍ପଇ କର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପଜ୍ୱର ଭରେ । ୨ । ପ୍ରବାସି ବନିତାକୁଳ ହୋଇଅଁ ଅକୁଳ; କରୁଣରୂପେ ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରଛେ କେବଲ ଗୋ । ୩ । ପ୍ରାନେର ପ୍ରୟାନକାଲ ପ୍ରାପ୍ତି ହୈଛେ ତାରେ; ଏହୁକାଲେ ଭବ କାନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସେ ବିହରେ ଗୋ । ୪ ।

ଉହା ।

ଶୁନ ଶୁନ ସଖି କିଶୋରୀ; କିସ୍ତୁନାଚେ ଗୋପୀ ଅଛେ ଘେର । ୧ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ଅଦ୍ୟୋତ୍ତୁଙ୍ଗ ବସା ଭୁଜଙ୍ଗ କବଳ କ୍ଳେଶାଦ ବେଶା ବଲଂ,
ପ୍ରାଲେୟ ପ୍ଲବନେଚ୍ଛୟାନୁସରତି ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡଶୈଳାନିଳଂ;
କଅସ୍ମିନ୍ ଗୁରସାଲ ମୌଳିମୁକୁଳାନ୍ୟା ଲୋକ୍ୟ ହର୍ଷୋଦୟ
ଦୁନ୍ମୀଲନ୍ତି କୁହୁଃ କୁହୁରତି କଲୋତ୍ତଳାଃ ପିକନାଗିରଃ । ୨ ।

ପୟାର ।

ଆର ଏକକଥା ଶୁନ ପ୍ରାନେର ସଜନି; ମଲୟ ପର୍ବତୁଁ ମନ୍ଦବାତ ଅଇଲ ଧ୍ୱନି ଗୋ । ୧ । ଭୁଜଙ୍ଗ ଖାବାର ଡ଼ରେ ଲୁକାୟାଁ ଲୁକାୟାଁ; ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଉତ୍ତମାଙ୍ଗେ ପଡ଼ିଲ ଝୁଣ୍ଟିଆ ଗୋ । ୨ । ଶ୍ୟାମଜାୟା କ୍ଲେଶଭରେ ଯମୁନାକେ ଗେଲ, ତାରେ ମଜ୍ଜି ମନ୍ଦବାତ ଚେତନା ପାଇଲ ଗୋ । ୩ । ଲଳିତ ଲବଙ୍ଗଲତା ବେଶ ସ୍ପର୍ଶ କୈଲ; କମ୍ପିତ ଚ୍ୟୁତ ମୁକୁଳ ହରଷ ଲଭିଲ ଗୋ । ୪ । ତାତେ ମିଲି ପିକ କୁହୁ କୁହୁ ରବକରେ; କାମ କୁହୁ ଘୋଷିଅଛେ ବିପିନ ମାଝାରେ ଗୋ । ୫ । ସେହୁ ସର୍ପଖିଆ ବାତ ଅଛେ କିସ୍ତୁସଙ୍ଗେ; ତାକେଲୟାଁ ନାରୀମାନ୍ଦେ ନାଚେ ନବ ରଙ୍ଗେ ଗୋ । ୬ । ଚନ୍ଦ୍ରାନିଡ଼ାଲନି ତାଲେ ମୃଦୁଲ ପବନେ; ନାଚେ ନଟବର ସଏ ଗୋପନାରୀ ସନେ ଗୋ । ୭ ।

ପୟାର ।

ଶୁନିୟାଁ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମ ସିଥିଲ ହଇଲ; ମନେମନେ କ୍ରୋଧ ମୁଖେ ଆନନ୍ଦ ବାଢ଼ିଲ ଗୋ । ୧ । ବୋଲେ ଆମି ଦେଖି ଯାବ କାନ୍ତର ସାଜନି; ଗ୍ରୈରାଇ ଗୋପିନୀ ନିଛେ ଆମାର ମାଲମନି ଗୋ । ୨ । ଲତାର ଉହାଡ଼େ ଥାକ ଲୁକାଅଁ ହେରବ; କେମନି କରଇ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରାନେର ବାନ୍ଧବ ଗୋ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ଅନୁରାଗି ବିନୋଦିନୀ; ସଖି ସାଥେ ଗେଲ ଯାହାଁ ନାଚେ ନୀଲମନି ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଅନେକନାରୀପରିରମ୍ଭସଂଭ୍ରମସ୍ଫୁରନ୍ମନୋହାରିବିଳାସଲାଳସଂ ।
ମୁରାରିମାରାଦୁପଦର୍ଶୟନ୍ତ୍ୟସୌ; ସଖୀ ସମକ୍ଷଂ ପୁନରାହ ରାଧିକା ।

ଯଥାରାଗ ।

ବେନି ସଖି ସନେ, ଲତା ଉଳେ ଲୁକି, ଦେଖେ ରାଈ ଶ୍ୟାମ ବିଳାସ ।
ଅନେକ ନାଗରୀ; ପରିରମ୍ଭ କରି; ଗୋବିନ୍ଦେର ମନ ଉଲ୍ଲାସ ।
ମାର ମାଦକେ ସଂଭ୍ରମ; ହୃଦେସ୍ଫୁରେ ମନୋହାରି ପ୍ରେମ ଗୋ । ୧ ।
ପୁର୍ବେ ମୁରଦୈତ୍ୟ; ଯେଇ ନାଶିଥିଲ; ସେଇ ନାକ ଏଇ କଲିଛେ ।
ଅବେ କି ସୁନ୍ଦର; ହଇଛେ ସାକେଳ; ହେର ଟଗ ଗୋପିନୀ ସହିତେ ।
ବୋଲେ କିଶୋରୀ ରାଧିକା ! ଦେଖ କି ଶୋଭା ଏ ଗିରି ଟେକା ଗୋ ।୨।
ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ; ନୀଲ କଲେବର; ପୀତ ବସନମାଲ୍ୟ ।
ଖେଳତ ଚଞ୍ଚଳ; ରତନ କୁଣ୍ଡଳ; ଗଣ୍ଡଯୁଗ ସ୍ମିତ ସାଲିଯା ।
ମଧ୍ୟାନାହିଁ ଏକ ନାରୀ ସବ ମୁଗ୍ଧାସନେ ଖେଳେ ହରି ଗୋ ।୩।
ପୀନ ପୟୋଧର; ଗୋପିନୀ ନିକର ଲିହଛେ ଶ୍ୟାମେର ହୃଦେ ଗୋ ।
ମର୍କତ କପାଟେ; କୁନ୍ଦନ ସଂପୁଟେ; ବସାଇଲ ଉନମାଦେ ଗୋ ।
କୁନ ଗୋପୀ ଅନୁରାଗେ କରେ ଆଳପ ପଞ୍ଚମ ରାଗେ ଗୋ ।୪।
ଦେଖ ଦେଖ ସଖି; କୁନ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ; ବାଲସେ ଉଲ୍ଲାସେ ଅତି ଗୋ ।
ନୟନ ଉଲ୍ଲୋଳେ; ମଦନେ ଶିହରିଲ ସହଜେ ମୁଗୁଧା ଜାତି ଗୋ ।
ଶ୍ୟାମ ବଦନ କମଲ । ଧ୍ୟାନଧରି ମୁନିମତ ଭ୍ରେଲ ଗୋ ।୫।
କୁନ ନାରୀ ବନ୍ଧୁ କପୋଳ ତଳତେ; କୁନ ନାରୀ ଶ୍ରୁତି ମୁଲେ ଗୋ ।
ମଣ୍ଡି ଗୃହସ୍ଥ ଚୁମ୍ବ; ଖଣ୍ଡି ଅଛେ ଦମ୍ଭ; ପୁଲକେର ଅନୁକୁଲେ ଗୋ ।*
ସାକ୍ଷୀ ହୟ ବିଶାଖିକେ । ମିଥ୍ୟା ପଣ୍ଡିତେର ଅନ୍ଧୁନେକ ଗୋ ।୬।
କୁନ ରସିକନୀ; ହଇୟା ଉନ୍ମତ୍ତ ଯମୁନା ନଦୀର ତୀରେ ଗୋ ।
ଲତାକୁଞ୍ଜ ଗତେ; ବନ୍ଧୁକେ ଲଇତେ; ବାସ ଆକର୍ଷଣ କରେ ଗୋ ।
ମଞ୍ଜୁ ବଞ୍ଜୁଲ ବଲ୍ଲରୀ । କୁଞ୍ଜେ ଏକାନ୍ତେ ମଗନ ଭରି ଗୋ ।୭।
କୁନ କୁନ ନାରୀ; ଦେଇ କରତାଳି; ଝୁମୁ ଝୁମୁ ଆଭରନ ଗୋ ।
ନାଚେ ଢଳି ଢଳି; ବାଜାୟା ମୁରଲୀ; ଶ୍ୟମଲିଅ ନବଘନ ଗୋ ।
କୁନ ନାରୀ ପ୍ରଶଂସାରେ; ଦେଏ ଅଲିଙ୍ଗନପୁରସ୍କାରେ ଗୋ ।୮।
କୁନ ଗୋପୀ ସ୍ତନ; ଜଘନ ବସନ ଆକର୍ଷଣ କିନ୍ତୁ କରେ ଟଗୋ ।
ହେନ ଶୋଭା ହେରି; ମଦନ ମୋହନ; ସର୍ବାଙ୍ଗେ ପୁଲକ ପୁରେ ଗୋ ।

କୁନ ଗୋପୀ ମାରେ ତାଳ । ବଳେ ଗଲେ ଗଲେ ଯାଏ ମିଳି ଗୋ । ୯ ।
କୁନ ନିତମ୍ବିନୀ, ପୁଲକ ବହିଅଁ; କ୍ରିଷ୍ଣ ମୁଖେ ଚୁମ୍ବ ଦଏ ଗୋ ।
ମଦନ ଦର୍ପନ; ବଦନୁ କେବଳ; ଗୋପିଣୀ ତାମ୍ବୁଲ ଖାଏ ଗୋ ।
କେଳି କଦମ୍ବେର ତଳେ; କେଳି କରଇ ଯମୁନା କୁଳେ ଗୋ । ୧୦ ।
କୁନ ରସିକିଣୀ; ତାମ୍ବୁଲ ଚର୍ବନ; କରଅଁ ଦ'ଭାଗ କରେ ଗୋ ।
ଅଧକ ଖାଇଅଁ, ଅଧକ ଲଇଅଁ; ଦଏ ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଗୋ ।
ହେନ କେଳି ବିମ୍ବାଧରେ, ଦନ୍ତ ଦଂଶନେ ସିତ୍କାର ଧରେ ଗୋ । ୧୨ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନିଧୁବନ ଚୈର, ମାଧୁରୀ ଏମନି ସାଜେ ଗୋ ।
ଚଞ୍ଚଳ ନେତ୍ରାନ୍ତେ; ଚଲେନ ଗୋପିଣୀ, ବଖିଳ ଭୁରଜା ମାଝେ ଗୋ ।
ଗୁରୁ କୁଟିଲ ଅଲକ, ମୋତ କଲ୍ପେ ଅତି ଝଟକ ଗୋ । ୧୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ବିଶ୍ଵେଷାମନୁରଞ୍ଜନେନଜନୟନ୍ନାନନ୍ଦମିନ୍ଦୀବର ।
ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ୟାମଲକୋମଳୈ ରୁପନୟନଙ୍ଗୈରନଙ୍ଗୋତ୍ସବ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦଂ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀଭିରଭିତଃ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ମାଲିଙ୍ଗିତଃ ।
ଶୃଙ୍ଗାରଃ ସଖି ମୂର୍ତ୍ତି ମାନିବ ମଧୌ ମୁଗ୍ଧୋ ହରିଃ କ୍ରୀଡ଼ତି ।

ପୟାର ।

ଅଖିଲ ସଂସାର ଜନ ଜନିତ ଆନନ୍ଦ; ଇନ୍ଦୀବରଦଳଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରୀରୁପ ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋ । ନିଜ ଅଙ୍ଗେ ଅନଙ୍ଗେର ଉତ୍ସବ କରାଇ, ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀ ନିର୍ଭରେ ରମଇ ଗୋ ॥ ମେହ ଅବବାହୀ ଧନ୍ୟା କନ୍ୟାଗନ; ନିର୍ଭରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କରେ କ୍ରିଷ୍ଣ ଅଲିଙ୍ଗନ ଗୋ ॥ ଶୃଙ୍ଗାର ରସକ ସଖି ମୂର୍ତ୍ତିବନ୍ତ ହେଇଛେ, ମୁଗ୍ଧାମନ ହରହର କ୍ରୀଡ଼ା ଆରମ୍ଭିଛେ ଗୋ । ଏମନି କହଅଁ ଧନୀ ବିପିନେ ବିହରେ, ଲକ୍ଷ ଲତା ଲୁକେ କହୁଁ ଲଭୁଁ ହେରେ ହେରେ । ଲଳିତ ବସନ୍ତ ରାସେ ରସିଛେ ମୋହନ, ଶୋଭା ବଳିହାର ରାଧେ ମୃଦୁ ଲମ୍ବମାନ ଗୋ ।

ପୟାର ।

ପ୍ରଥମ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପନ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରଣମିତ । ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ କ୍ରିପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ॥ ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ; ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଥ ହେ । ତାର କ୍ରିପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୂଢ଼ତ ଜନା ଯେଇ ହୟ; ଏଇ ନୀଳ ବନମାଳ ଗଲତେ ପରୟ ହେ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ମ୍ଲିଷ୍ଟ ନା ହଏ

ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲଯ଼ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଞ୍ଜନ ପ୍ରେମସାଯ଼ର ଏୟୋଦଶ ଛାନ୍ଦ, କାଞ୍ଚିନ କର ଓହେ ହୃଦ୍ଯ଼ କୁଳ ଙ୍କ ଜାଗାନ୍ଧି ହେ ।

ଦ୍ୱିତୀଯ଼ ଛାନ୍ଦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ବିହରତି ବନେ ରାଧା ସାଧାରଣପ୍ରଣଯ଼େ ହରୌ ।
ବିଗଳିତନିଜୋତ୍କର୍ଷଦୀର୍ଷା ବଶେନ ଗତାନ୍ୟତଃ ।
କ୍ୱଚଦପି ଲତାକୁଞ୍ଜେ ଗୁଞ୍ଜନ୍ମଧୁବ୍ରତମଣ୍ଡଳୀ ।
ମୁଖରଶିଖରେ ଲୀନାଦୀନାପ୍ୟୁବାଚଃ ରହଃ ସଖୀଂ ।

ଚୋଲ ।

ଲଲିତା ବିଶାଖା, ବେନି ସଖିସନେ, ବିହରଅଁ ବନେ ଶ୍ରୀରାଧେ ।
ସାଧାରନ ପ୍ରେମେ, ଉତ୍କର୍ଷା, ଈର୍ଷା, ବଶେ ମନେ ମନେ ସଙ୍କୋଚେ ।
ମତ୍ତ କରୀନ୍ଦ୍ର ଗାମିନୀ, ମୃଦୁ କମ୍ପନ ନାସା ନଥିନୀ ଗୋ । ୧ ।
କୁଟିଲ ତାରମା, ଭ୍ରୂଲତା କାର୍ମୁକେ, କାଜଲ ଶିଞ୍ଜିନ ପୁରନ ।
ବିଶେଷେ ବିଶାନ, ନୀଳୋତ୍ପଳ ବାନ; ତେଜନ୍ତି ଈକ୍ଷନ ତୀକ୍ଷନ ।
ମନ୍ଦ ସନ୍ଧାନ ମାଧୁରୀ; କୈଲ ପ୍ରୟୋଗ ଗୋବିନ୍ଦ ହେରି ଗୋ ।
ହେରି ଅଥଯ଼ ମୁରଲୀଧାରୀ ଗୋ । ୧ ।
ଗୋପୀ ଗୋପୀନାଥ; ସମ୍ମତ କହିତ; ଲୋଚନ କରିତେ ଚଲିଲ ।
ଅନ୍ତୁନେର କୁଞ୍ଜେ; ମଧୁବ୍ରତପୁଞ୍ଜେ; ଝଙ୍କୃତ ନିନାଦ ଶୁନିଲ ।
ତାତେ ମିଲଅଁ ଶ୍ରୀମତୀ । ପ୍ରାନ ସଖିରେ ରଙ୍ଗେ ଭାରତୀ ଗୋ । ୩ ।
ମଯ଼ୂର ଚନ୍ଦ୍ରିକା; ଚୂଡ଼ା ମନୋହର; ତାର ତଳେ ବେଢ଼ା ମଲ୍ଲୀ ଗୋ ।
ଖଞ୍ଜୀ ଗୋଟି ଚମ୍ପା; ନିଶାଖା ଢେଉଙ୍କା, ଏମନି ଝଲକା ଝଲି ଗୋ ।
ଯେନ କାଲ ମେଘ ପାଶେ; ପୁରନ୍ଦର ଧନୁ ଶୋଭା ଦିଶେ ଗୋ । ୪ ।
ମଦନ ମୋହନ; ମୋହନ ଅଧରେ; ମୋହନ ପିଯ଼ୂଷ ସାଜେ ଗୋ ।
ତାତେ ପାନକରି; ମୋହନ ମୁରଲୀ; ମଧୁର ମଧୁର ବାଜେ ଗୋ ।
ଝମ୍ପେ ଝଲକ କପୋଲେ । ତାତେ ଚୁମ୍ବିତେ କଖନ ଚଲେ ଗୋ । ୫ ।
ବିପୁଲ ପୁଲକ; ଶ୍ରୀଭୁଜ ପଲ୍ଲବ; କତ ନାରୀ ଆଲିଙ୍ଗନେ ଗୋ ।
ଘନ ଅପଘନ; ରତ୍ନଆଭରନ; ମିଣେ ଯେନ ଅଙ୍ଗେ ଘନେ ଗୋ ।
ସଖି ଆମି କି ବାତୁଲ; ଦଖି ପରିହାସ ନା-କଇଲ ଗୋ । ୬ ।
ବାନ୍ଧୁଯ଼ବ ନବ; ପଲ୍ଲବ ଅଧର ଦରହାସେ ମନୋରମ ଗୋ ।
ଗୋଜ ହୈଛେ ବଧ; ବଦନ ଚୁମ୍ବନେ; ମଦାଧ କଲିକା ସମ ଗୋ ।

ସଖି ଅମି କ ବାଉଲ; ଦଖି ପରହାସ ନା କଇଲ ଗୋ । ୭ ।
ମକର କୁଣ୍ଡଲ; ମନୋହର ଗଣ୍ଡ; ସ୍ଥଳେଭେ ଖେଲଇ ଦୋଲି ଗୋ ।
ପୀତବାସ ଠାନି; ମୁନିଗନ ମନ; ମନସିଜେ ଦଏ ଘାଲି ଗୋ ।
ସୁର ଅସୁର କନ୍ଦର; ବାରେ ହେଉ ହିବେ ପରକର ଗୋ । ୮ ।
କଦମ୍ବ ତଳରେ; ହେଉ ହେନ ବେଲ; ଉୟ ଉପୁକାଯୁଁ ଛନେ ଗୋ ।
ନୂଅ ଗ୍ରେର ପର, ତରଙ୍ଗ ଗୁହାର୍ନି; ସେଇତ ପଡ଼ିଲ ମନେ ଗୋ ।
ସଖି ଅମି କ ବାଉଲ; ଦଖି ପରିହାସ ନାକଇଲ ଗୋ । ୯ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ସକଲି ବଧୁର; ଅଧରୁ ମଧୁର ମଧୁ ଗୋ ।
ମରଦ ଖାଇଅ; ମଧୁରପୁ ନାମ ବହୁଛେ ଗୋକୁଲ ବଧୂ ଗୋ ।
ରସ ଉପାସିକ ଜନେ; ତାର ରଚନ ସ୍ମରହ ମନେ ହେ । ୧୦ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ଗଣୟତ ଗୁଣଗ୍ରାମଂ ଭ୍ରମ୍ୟ ଭ୍ରମାଦ୍‌ବପିନେ ହତେ ।
ବହତ ଚ ପରତୋଷଂ ଦୋଷଂ ବମୁଞ୍ଚତ ଦୂରତଃ ।
ଯୁବତୀଷୁବଲତୃଷ୍ଣେ କୃଷ୍ଣେ ବହାରଣୀ ମାଂ ବନା ।
ପୁନରପି ମନୋ ବାମଂ କାମଂ କରୋତ କରୋମି କଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତବେ ନବୀନ କଣୋଟି; ସାଥେ ଲୟୁଁ ସହଚର୍; ଅଛୁନେର କୁଞ୍ଜବନେ ଭ୍ରମେ । ମନେ ପ୍ରାଣନାଥ ସ୍ମର; ହୃଦୟେ ଉତ୍କଣ୍ଠା ଭର: ଅବେଶ ଜାବେଣ ଗୁନ ଗ୍ରାମେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ପୁନରପି କାମ କେଲ ଦୁଃଖୀ ଗୋ; ଅବେ କ କରବ କହ ଦଖି ଗୋ ॥ ଲଳିତା ସଖିରେ ଭାଷେ, ବନ୍ଧୁକେ ମୁଅଲ ଦୋଷେ; ବହୁଲ ଅପରତୋଷ ଚିତ୍ତେ । ଯୁବତୀ ସମୁହେ ବିଷ୍ଣୁ; ହେଲ ରସରାଜ କିଷ୍ଣୁ; ଅମି ହେଲ ବରହଣୀ ମତେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ପୁନରପି କାମ କେଲ ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ଅବେ କ କରବ କହ ଦଖି ଗୋ ॥ ସତେ ଅଜ ନିଶିମାତେ; ଯାବ ନଭୃତ ନକୁଞ୍ଜେ; ଏକାନ୍ତେ ବସିଅ ଥିବ ବନ୍ଧୁ । ସକଳି ଦଗକେ ଗୃହିଁ; ଚକତ ହଇଯୁଁ ରହୁ ଲୁକଅଁ ହେରବ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁରେ । ସଖି ରେ; ହସିଅଁ କରବ କୋଲ ସେହ୍ନ ରେ; ବଲେ ଅମାର ଗଲେ ମିଲିଁ ଯାଇରେ ॥ ପ୍ରଥମେର ସମାଗମ, ଲଜ୍ଜିତେ ହେବଅଁ ଶ୍ୟାମ ରଞ୍ଜିବ ବନୟ ଅନକୁଲେ । ମଦନେର ମନୋରଥ; ସବ-କାରେ ହବେ ସ୍ୱାର୍ଥ; ରଞ୍ଜିବ ଅମାର ସନେ ସେଇରେ । ସଖିରେ; ଉଦାର ବେଣି ମଥନ ହୋଇ ରେ । ମନ୍ଥନକରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇଁ ରେ । ୪ । ନବୀନ ପଲ୍ଲବ ଶେଯେ; ସୁତଅଁ ମୋହନ ରାଜେ; ଶୁଅବ ଅମାକେ ଉରପରେ । କର

ଗାଢ଼ ପରରମ୍ଭ ଧବେ ଗଣ୍ଡେ ଗୃନ୍ଥ ଚୁମ୍ବ, ଗୃଶିବ ଅଧରୁ ସୁମଧୁର ରେ । ସଖିରେ, ଉଦାର କେଶି ମଥନ ହୋଇ ରେ, ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇ ରେ । ୫ । ଅଳସିତରେ ଉନ୍ନତଃ ଲୋଚନ ଯୁଗ ଘୂର୍ଣ୍ଣତ; ପୁଲକେ ଲଲିତ ସୁ-କ-ପୋଳ । ଶ୍ରମଜଳେ ଜଳଧର; କମ୍ପମାନ୍ତ କଳେବର; ମଦନ ଉନ୍ମାଦେ ଅତ ଲୋଳ ରେ । ସଖିରେ ଉଦାର କେଶି ମଥନ ହୋଇରେ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇ ରେ । କାମ ବୀଜ ସ୍ତୋତ୍ର ମନ୍ତ୍ର; କୋକିଳ କଳ କୁଜିତ; ଶୁନକେଶୁଁ ଗାତ୍ର ଶ୍ଳଥ ହବେ । ହେନବେଳ ଘନସ୍ତନେ; କାନ୍ତ ନଖ ତୀକ୍ଷ ମୂନେ; ମାର ଜୟ ନଖେ ଲିଖି ଧବେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଉଦାର କେଶି ମନ୍ଥନ ହୋଇ ଗୋ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇଁ ଗୋ ॥ ସୁରତେ ପରବୃତ୍ତ; ମନ ନୁପୁର ଝୁଣାତ; ଚରନେ ବାଜବ ତାନମାନ । ବାଜବ କଟି କିଙ୍କିନ; ନାଚବ ନାଶା ନଥିମଣି; କୁଚ ଉହେ ଉଖିବ ଚୁମ୍ବନ ରେ । ସଖିରେ, ଉଦାରକେଶୀ ମଥନ ହୋଇ ରେ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନ କର ଲଇଁରେ । ୮ । ସୁରତ ରସେ ଅଳସ; ନୟାନ ପଙ୍କଜକୋଷ, ରବ-ଦୂ ଉଦୟେ ଫେରୁ ମୁଦ । ଅମି ଶ୍ୱାସ ଢେଳ ଯବେ; ମଦନ ମୋହନ ତବେ; ମନମଧ୍ୟେ ହଇବେ ଉନ୍ମାଦ ରେ । ସଖିରେ, ଉଦାରକେଶୀ ମଥନ ହୋଇ ରେ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇଁରେ । ୯ । ରସିକ ବୃନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର; ମଧୁବନ ପୁରନ୍ଦର; ମୋହନ ମାନସେ ଭବ ରାଧା । ଉତ୍କଣ୍ଠା ନାୟିକା ହଏ; ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଅବେ ଧ୍ୟାଏ; କବେ ଯାବେ ଆମାର ମନବାଧା ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଉଦାରକେଶୀ ମଥନ ହୋଇ ଗୋ; ବଲେ ଆମାର ଗଲେ ମିଲ୍ୟା ଯାଇ ଗୋ ॥

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ହସ୍ତସ୍ରସ୍ତବିଳାସବଂଶମନୃଜ୍ଜ ଭ୍ରୂବଲ୍ଲୀ ମନ୍ଦଲ୍ଲବୀ
ବୃନ୍ଦୋତ୍ସାରଦୃଗନ୍ତ ବୀକ୍ଷିତମତ ସ୍ୱେଦାର୍ଦ୍ର ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳଂ ।
ମାମୁଦ୍ଵୀକ୍ଷ ବିଲକ୍ଷିତ ସ୍ମିତସୁଧାମୁଗ୍ଧାନନଂ କାନନେ ।
ଗୋବିନ୍ଦଂ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀଗଣବୃତଂ ପଶ୍ୟାମି ହୃଷ୍ୟାମିତ ।

ଦୀର୍ଘ ଛନ୍ଦ ।

ଶୁନ ଅଗୋ ସହଚର; ଗୋବନ୍ଦ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦର; ବୃନ୍ଦଲୟେଁ । କେଳି କରୁଛିଲ । ତାକେ ଦେଖି ଅମି ହାସି; ଢଲ ଯବେ ମୋହନବଂଶୀ; ହସ୍ତ କାମ୍ପି ଖସିୟା ପଡ଼ିଲ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଥର୍ୟାଗେଲ ଅମାକେ ସେ ଦେଖି ଗୋ; କେନେ ଦେଖିଲ ତାକେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ୧ । ନୀଳମନି ଭ୍ରୂବଲତା; ନନ୍ଦନ ଯେନ ଭୃଲତା; ଯନୁକରେ ଗୋପିକାର ତୁଲେ । ସେ ଚଞ୍ଚଳ କୁଥା ଗେଲ; ସୁସମକଣ୍ଠ କପୋଲ; ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଦ ଜଳେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ଥରୁଆ ଗେଲ ଆମାଙ୍କ ସେ ଦଶା ଚୋ;
କେନ କେଲ ତାଙ୍କେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ଅଧର କରେ ବିଡ଼ମ୍ବ; ଉସ ସ୍ଥାନ
ପକ୍ୱବିମ୍ବ; ତାତେ ଛୁଲ କତ ସୁଧାରସ । କୁଆଁ ସେ ଶୁଣିଅଁ ଟେଲ; ମିଠା ସ୍ଥାନେ
ସିଠା ହେଲ; ଧବ୍‌ ସ୍ୱେର ଯେମନ୍ତ ବିରସ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଥରୁଆ ଟେଲେ
ଅମାଙ୍କେ ସେ ଦଶା ଚୋ; କେନେ ଟେଲ ତାଙ୍କେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବୁରନ୍ନେକ ସ୍ତ୍ରୋକ ସ୍ତବକନବକା ଶୋକକଳକା-
ବିକାଶଃ କାସାରେ ପବନଂପବନୋଽପି ବ୍ୟଥୟତ ।
ଅପି ଭ୍ରାମ୍ୟ ଭୃଙ୍ଗୀରଣିତରମଣୀୟାନ ମୁକୁଳ-
ପ୍ରସୂତ ଶ୍ଚୂତାନାଂ ସଖି ଶିଖରଣୀୟଂ ସୁଖୟତ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତାଙ୍କେ କେଲ ଅମି ଦୁଃଖୀ; ଅବେ ହେଲ ନବମାଣି; ଦୂରନ୍ତ ନେକନ-
ସ୍ତ୍ରୋକବର । ସ୍ତବକ ନବମାଲକା; ନଅଲ ଶୋକ କଳକା; ବିକାଶ କାସାରେ
ହୁମାଧୁରୀ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ସେଇ ଅବେ ଅଚ୍ଛା ସୁଖ ଦଏ ତାଙ୍କେ ଦଖି କାମେ
ଅମାର ଗାଏ ଗୋ । ୧ । ଉପବନେର ପବନ, କଥା କରେ ଉନମନ, ଭୃଙ୍ଗି
ଭୃଙ୍ଗ ଭ୍ରମେ ମତ୍ତଭରେ । ରମନ୍‌କରେ ଚୂତବନେ, ମୁକୁଳ ମକରନ୍ଦପାନେ,
ରମଣୀୟ ଝଙ୍କୃତ ସୁସ୍ୱରେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ସେଇ ଅବେ ଅଚ୍ଛା ସୁଖ ଦଏ,
ତାଙ୍କେ ଦଖି କାମେ ଅମାର ଗାଏ । ୨ । ଅଭିନବ ଘନଶ୍ୟାମ, କୋଟିକାମ
ଅଭିରାମ, ସୁରସ ସନ୍ଦୋହ ପୁରନ୍ଦର । ସକଲି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଗନ, ତାଙ୍କେ ଅବେ
କର ଧ୍ୟାନ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ସେ ତୁମାର ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଅରାଧନା କର-
ଅଛ ସଦା; ଅବେ ଯେନ ତୁମାର ନାମ ରାଧା ଗୋ । ୩ ।

ଡୁହା ।

ରାଈ ବୋଲେ ଗୃହଁ ଲଲିତାଙ୍କେ, ସମ ନଏ ସଖି କାମ ତାଙ୍କେ । ୧ ।
ସମ ନଏ କାମ ସମ ନଏ, ରସମୟ ତନୁ ଶ୍ୟାମରାୟ । ହବେନାଇ ହବେନାଇ
ହବାର ନାଇଁ ଗୋ, ନୀଲମଣି ତନୁ ତୁଲ ନାଇଁ ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟାମୃତସିନ୍ଧୁଭଙ୍ଗଲଲନାଚିତ୍ତାଦ୍ରିସଂପ୍ଲାବକ ।
କର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦସନର୍ମରମ୍ୟବଚନା କୋଟୀନ୍ଦୁଶୀତାଙ୍ଗକଃ ।
ସୌରଭ୍ୟାମୃତସଂପ୍ଲବାବୃତଜଗତ୍ପୀୟୂଷରମ୍ୟାଧର ।
ଶ୍ରୀଗୋପେନ୍ଦ୍ର ସୁତଃ ସଂକର୍ଷତି ବଲାତ୍ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟାଣ୍ୟାଲମେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଅହ୍ଲାଦ ମଧ୍ୟେ; ଭତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଧ୍ୱସ୍ତ ହୁଏ; ବଢ଼ିଯାଏ ସୌଭାଗ୍ୟ ମୃତନଦୀ । ବୃନ୍ଦାବନ ବନଭୂଇଁ: ସବଦଗ ଦୃଷ୍ଟିହୋଇ; ଚଉଦ ଭୁବନ ଯାଯୁ ଭେଦ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ଅମିତ ଅବଲା ବଲାତ୍କାରେ: ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ତନୁ ଭଗ୍ନଓଲ ସିତଙ୍କାରେ ଗୋ । ୧ । ବାଲ ଅରୁଣ ପ୍ରବାଲ; ବନ୍ଧୂକ ନବଦଲ; ଉପସ୍ଥାନ ପକ୍ୱ ବିମ୍ବାଧର । ଅଖିଳ ଲାବଣ୍ୟ ପୂର; ପିୟୂଷ ରସ ମନ୍ଦର: ଛାଡେ ମନ୍ଦହାସ ସୁମଧୁର ରେ । ସଖି ରେ; ଅମିତ ଅବଲା ବଲାତ୍କାରେ; ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୨ । ବୃନ୍ଦାବନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନ୍ଦୁ; ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅମୃତ ସିନ୍ଧୁ; ଏକ ବିନ୍ଦୁ ଜଗତ ଡୁବାଏ । ଉମା ରମା ଶଚୀ ଆଦ, ଲଳନା ମାନସ ଅଦ୍ରି; ଉନ୍ମତ୍ତ ଧ୍ୱଂସନେ ବଜ୍ର ହୁଏ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅମିତ ଅବଲା ବଲାତ୍କାରେ; ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୩ । କର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ପରହାସ; ରମ୍ୟ ମନୋହର ବେଶ; ଲବନି ମଞ୍ଜୁଳ ସୁକୋମଲ । ଦ୍ରାକ୍ଷାରୁ ସୁସ୍ୱାଦୁ ପୂର; ଅମୃତରୁଁ ଅତି ମଧୁର; ଚନ୍ଦନୁ ଅଧିକ ସୁଶୀତଲ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅମିତ ଅବଲା ବଲାତ୍କାରେ, ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୪ । ଶ୍ରୀଗୋପେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦସୁତ, ସର୍ବ୍ବ ବ୍ରତ ବିଭୂତ, ନାରୀ ମନ ରତ୍ନ ଅଲଙ୍କୃତ । ଗୋପୀ ନେତ୍ର ନୀଳୋତ୍ପଲ; ମାଲ୍ୟ ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଏ ଚଞ୍ଚଳ; ମନ୍ମଥ ମନ୍ମଥ ଅଗ୍ରାକ୍ରାନ୍ତ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅମିତ ଅବଲା ବଲାତ୍କାରେ, ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୫ ।

ଡୁହା ।

ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନ୍ଦୁ; ରସିକ ଶେଖର ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ । ୧ ।
ଦ୍ରାକ୍ଷାରୁ ଅଟେ ଅତି ମଧୁର; ଚନ୍ଦନୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଶୀତଲ । ୨ ।
ଅମିତ ଅବଲା ନାରୀଗନ; ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ କରେ ଅକର୍ଷନ । ୩ ।
ମନ୍ମଥ ପୀଡ଼େ ଅମାର ଗାଏ; କି କରିବୁଁ କହସି ଉପାଏ । ୪ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ନବାମ୍ବୁଦଲସଦ୍ଦ୍ୟୁତିନବତଡୀ ନ୍ମନୋଜ୍ଞାମ୍ବରଂ ।
ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀରୁଚିରସ୍ଥିତ ଲଲିତବନ୍ୟ ବେଶୋଜ୍ଜ୍ୱଲଃ ।
ସୁଧାଂଶୁମଧୁରାନନଃ କମଲକାନ୍ତର୍ଯଲ୍ଲୋଚନଂ ।
ଶ୍ୟାମ ମଦନମୋହନଃ ସଖି ତନୋତି ନେତ୍ର ସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଅଭିନବ ଜଳଧର; କମନୀୟ କଳେବର; ଧିକ୍କୃତ କରଇ ନୀଳମଣି । ଝଟଝଟ ବିଦ୍ୟୁଝଟୀ; ପରିଧାନ ପୀତପଟୀ; ସୁରୁଚିର ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମା ଠାଣି ଗୋ ।

ସଖି ଗୋ । ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତେ ହଏ ନେବେ । ପୁଲକ ପୂରଇ ଅବେ ଗାବେ ଗୋ । ୧ । ସୁଲଳିତ ବନ୍ୟବେଶ, ମନୋହର ମକର୍‌ଭ୍ରଂଶ, ଶିରେ ଶୋଭା ରଙ୍ଗ ଯାମୁଡ଼ାଳି । ନବୀନପଲ୍ଲବ ପୁଞ୍ଜ, ନୀଅଳି ସ୍ତବକ ସ୍ୱଚ୍ଛ, ଅଜାନୁଲମ୍ବିତ ବନମାଳୀ ଗୋ । ସଖିଗୋ । ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତେ ହଏ ନେବେ । ପୁଲକ ପୂରଇ ଅବେ ଗାବେ ଗୋ । ୨ । ନିର୍ମଳ ଶରଦପୂର୍ଣ୍ଣ-ସୁଧାଂଶୁ ମଧୁରବଦନ, ଝଲକ କନ୍ଦର୍ପ ଦରପନ । ଅମଳ କମଳଦଳ, ଜିନ ନୟାନ ଯୁଗଳ, କିବାମତ ମଦନମୋହନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତେ ହୟେ ନେନେ, ପଲକ ପୂରଇ ଅବେ ଗାବେ ଗୋ ॥

ଡୁହା,

ସୁଲଳିତ ଲାବଣ୍ୟ ସେ ବେଶ । ମନ ମଧୁକରେ ହଏ ଭ୍ରଂଶ । ୧ ।
ଶିରେ ଶୋଭା ରଙ୍ଗ ଜାମୁଡ଼ାଳି । ଧଏ କାମିନୀର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଟାଳି ।୨।
ନବୀନ ପଲ୍ଲବ ତଥି ସାଜେ । ନୀଅଳି ସ୍ତବକ ମନ ଗଞ୍ଜେ । ୩ ।
ଅଜାନୁଲମ୍ବିତ ବନମାଳ । ପୁଲକିକରେ ହୃଦ ଅମାର । ୪ ।
ନିର୍ମଳ ଶରଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ । ଝଲକ କନ୍ଦର୍ପ ଦରପନ । ।୫ ।
ଅମଳ କମଳ ଜିନ ନେତ୍ର । କୁଳବତୀର ସ୍ୱରେ ମହତ୍ତ୍ୱ ।୬।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନବଜଳଦ ନିଃସ୍ୱନ ଶ୍ରବଣ କର୍ଷ ମିଶ୍ରିତ ।
ସନତ୍ରବଚନାମୃତେ ସ୍ନପିତ କାମିନୀମାନସ ।
ରମାଦିକା ବରାଙ୍ଗନା ଶ୍ରବଣହାରୀ ବଂଶୀକଳ ।
ଗମେ ମଦନମୋହନ ସଖି ତନୋତୁ କର୍ଣ୍ଣସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନାରୀପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋହାରୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଶ୍ରବଣହାରୀ, ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ଉଚ୍ଚାଟନ । ଅବ୍ୟକ୍ତ ମଧୁରଯନ୍ତ, କାମ ଉଦ୍ଦୀପନମନ୍ତ ମଦନମୋହନ ବଂଶୀସ୍ୱନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ସେଇ ଧ୍ୱନି ଶୁଦ୍ଧେ ଅବେ କାନେ, କାନେ ପଶି ଅମାର ପ୍ରାଣ ଟାଣେ ଗୋ । ଗମ୍ଭୀର ଜଳଦଘୋଷ, ବଂଶୀସ୍ୱନ କରେ ଧ୍ୱଂସ, ସ୍ତମ୍ଭନ ଗୁନ ଛାଡେ । ପତତ୍ରିତା ବ୍ରତମନ, ମନ୍ଥନେ କରାଏ ସ୍ୱନ ପରିହାସ ବଚନ ଅମୃତେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ସେଇ ଧ୍ୱନି ଶୁଦ୍ଧେ ଅବେ କାନେ ପଶି ଅମାର ପ୍ରାଣ ଟାନେ ଗୋ ॥

ଡୁହା ।

ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ଉଚ୍ଚାଟନ, କର୍ଣ୍ଣେ ବାଜ କରଇ ଜ୍ୱଳନ ।୧।
ଅବ୍ୟକ୍ତ ମଧୁର ଧ୍ୱନି ପୂରି, କାମ ଜ୍ୱଳାଦେ ହୃଅଇ ଘାରି । ୨ ।

ମଦନ ମୋହନ ବଂଶୀ ସ୍ୱନ, ଦହଇ ଅମାର ପଞ୍ଚପ୍ରାନ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

କୁରଙ୍ଗ ମଦଜିଦ୍‌ବପୁ ପରିମଳୋର୍ମିକୃଷ୍ଟାଙ୍ଗକ ।
ଶକାଙ୍ଗ ନଳିନାଷ୍ଟକେ ଶଶୀ ଯୁତାବ୍‌ଜଗନ୍ଧଃ ପ୍ରଥ ।
ମଦେନ୍ଦୁବରଚନ୍ଦନାଗୁରୁ ସୁଗନ୍ଧ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ।
ଶମେ ମଦନମୋହନ ସଖି ତନୋତି ନାସାସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ମୃଗମଦ ମଦଜିତ, ବପୁ ଅପ୍ରକୁର୍ବ ମିତ, ପରସିଲ ଲହର ତରଙ୍ଗ । ସେ ଅଙ୍ଗେ ଅଷ୍ଟ ନଳିନ, ସୌରଭ କର୍ପୂର ଉଦ୍ଭିନ, ଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମ ସୁଶୀତଳ ସଙ୍ଗରେ । ସଖିରେ; ସେଇ ଗନ୍ଧ ଅସଇ ନାସାନ୍ତେ, ଅଘ୍ରାନ କରିବ ଅଚମ୍ବିତରେ । ପୁନଃ ପୁନଃ ସ୍ନେହ କରେ, ପାପ ନାସା ଅଣ୍ଡିଭରେ, ମଦନମୋହନ ସୁଗନ୍ଧତେ ରେ । ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗୃହୁ, ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗୁରୁ ଅଗୁରୁ, ମଲ୍ଲିକାଦି ପାରିଜାତ ମାଲ । ଶୋଭା ନଦୀ ବଢ଼ାଓଲ, ସକଲି ସୁଗନ୍ଧ ଜଲ, ଡୁବାଇଯାଁ ନାସା ବେନି କୂଲ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ସେଇ ଗନ୍ଧ ଅସଇ ନାସାତେ, ଅଘ୍ରାନ କରିବ ଅଚମ୍ବିତେ ଗୋ । ଅଘ୍ରାନ କରତେ ଗନ୍ଧ, ମନ ହଇଛେ ଅନନ୍ଦ, ଅମି ଅଭାଗିନୀ କର୍ମହୀନ ଗୋ । ଧନ୍ୟା କନ୍ୟା ଗନସଙ୍ଗେ, ବିହାର କରିଲ ରଙ୍ଗେ, ସେ ଲଗି ଦହଇ ପଞ୍ଚପ୍ରାନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ତା ଲଗି ହଇନୁ ଅମି ଦୁଃଖୀ, ଅବେ କି କରିବ କହ ସଖି ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ହରିନ୍ମଣି କବାଟିକା ପ୍ରତତ ହାରି ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ।
ସ୍ମରାର୍ତ୍ତ ତରୁଣୀ ମନଃ କଳୁଷ ହାରି ଦୋହର୍ଗଳ ।
ସୁଧାଂଶୁ ହରି ଚନ୍ଦନୋତ୍ପଳ ଶିତାଭ୍ରସିତାଙ୍ଗକ ।
ଶମେ ମଦନମୋହନ ସଖି ତନୋତି ବକ୍ଷସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ମହୀନ୍ଦ୍ର ନୀଲ କପାଟ, ତାର ଭୁଜ ବକ୍ଷ ତଟେ, ଝଟ ଝଟ ରସାନ ଯେମନ୍ତ । ସ୍ମରାର୍ତ୍ତୀ ତରୁଣୀ ମନ, କଳୁଷ ତାପ ମୋଚନ, [illegible] ଅର୍ଗଲ ବାହୁ ବେନି ରେ । ସଖିରେ, ହୃଦେ ଅମାର ଏଇ ସ୍ପୃହା ହଏ, କେ ଅନି ମିଲାବ ଗାଏ ଗାଏ ରେ । ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦନ ଉତ୍ପଳ, ଶୁଭ୍ର ଅଭ୍ର ସୁଶୀତଳ, ସର୍ବାଙ୍ଗ ଅହ୍ଲାଦ ସୁମାଧୁରୀ । ସେଇ ଅଙ୍ଗେ ଅଲିଙ୍ଗନ, ଦବେ ମଦନ ମୋହନ, ସତେ ଏଇ ଭାଗ୍ୟ ଅଛେ କାର ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ହୃଦେ ଅମାର ଏଇ ସ୍ପୃହା ହଏ; କେ ଅନି ମିଲାବ ଗାଏ ଗାଏ

ରେ । ୨ । ସତେ ଭରଅଛେ ପୁଣ୍ୟ, ମିଳିବେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ନା ଦେଖିଲେ ଦେନେ ରହିବେ ପ୍ରାନ । ଅମିତ ଅଭାଗୀ ନାଗ୍ନ ଦେହ ଦବେ ବଂଶୀଧାରୀ, ଭର ଅମି ଏଇ ନିବେଦନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ହ୍ରଦେ ଅମାର ଏବସ୍ପୃହା ହଏ, ଭେ ଅନ୍ଧ ମିଳବ ଗାଏ ଗାଏ ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

ବ୍ରଜାତୁଲ କୁଳାଙ୍ଗନା ଭର ରସାଳ ତୃଷ୍ଣା ହରଃ ।
ପ୍ରଦୀବ୍ୟ ରଧସାମୃତେ ସୁକୃତ ଲଭ୍ୟ ଫେଲ୍ଲବ ।
ସୁଧାଧି ଦାହ୍ର ବଲ୍ଲିକା ସୁଦଳ ବିଣ୍ଠୀକା ଚର୍ବିତ ।
ଶମେ ମଦନ ମୋହନ ସଖି ତନୋତ ଜହ୍ନାସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଅତୁଲ କୁଳ ଯୁବତୀ, ସମ୍ଭୁହେ ତୁମ୍ଭୁ ଅତ, ରସ ବଂଶ ତୃଷ୍ଣା ହରେ ସେତ । ଏମନ୍ତ ସୁକୃତ ଯେଇ, ତାରେ ଯବେ ଲଭ୍ୟହୋଇ, ସେ ସୁଦବ୍ୟ ଅଧସ୍ର ଅମୃତ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଜହ୍ନା ଅମାର ଭାଗ୍ୟମାନ ନାଏ, ଅର କ ମିଳିବ ସ୍ପୃହା ହଏ ଗୋ । ୧ । ସୁସ୍ୱାଦୁ ନାଗ ବଲ୍ଲିକା ପକ୍ୱସୁଦଳ ବୀଣ୍ଠୀକା, ଗର୍ବିତ ଚର୍ବିତେ ସୁଧାନିଲ । ତାକେ ମଦନ ମୋହନ, ଦବେ ଅମାର ବଦନ, ଅଧ ଅଧ କରଅଁ ଖନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଜହ୍ନା ଅମାର ଭାଗ୍ୟମାନ ନଏ, ଅରକ ମିଲିବ ସ୍ପୃହା ହଏ ଗୋ । ୨ । ଏମନି ଉତ୍କଣ୍ଠାଭରେ, ସର୍ବାଙ୍ଗ ପୁଲକ ପୁରେ, ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ କରୁଁ । ଲାଲସା । ହା ଜୀବ ବନ୍ଧୁ ବୋଲିଅଁ, କଣ୍ଠେଖ୍ର ଅଚେତ ହସୁଁ, କଣ୍ଠ ଗଦଗଦେ କହେ ଭାଷା । ପ୍ରାନସଖି ଗୋ । ଅମି ହେଲୁଁ ଅବେ ନିରମାଣୀ ଗୋ । ଅବେ କି କରବ କହ ଦଖି ଗୋ । ୩ । ଓହେ ନାଥ ପ୍ରାଣନାଥ, ମୋହନ ମୁରଲୀ ହାତ, କୁଥା ଅଛ ଦାଓ ଦରଶନ । ଓହେ ମଦନ ମୋହନ, ମଦନ ଙ୍କରେ ଦହନ, ବହନ କରହ ଅଲିଙ୍ଗନ ହେ । ବନ୍ଧୁ ହେ, ଦଖାଅ ତୁମାର ମୁଖ ଇନ୍ଦୁ, ଦଅ ଓଷ୍ଠୁଁ ଏକ ସୁଧା ବନ୍ଦୁ ହେ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଋତତେ ଏଇ ବଚନ, ଜ୍ୱାଳା ଉଠେ ଘନ ଘନ, ପ୍ରବଳ ନିଃଶ୍ୱାସ ନାସେ ବହେ ଗୋ । ରାଧାର ଏ ଦଶା ଦେଖି, ଲଳିତା ବିଶାଖା ସଖୀ, ଆଶ୍ୱାସିଅଁ ଏଇ ବାଣୀ କହେ ଗୋ । ଧନ୍ୟ ଗୋ, ତୁମିତ ହଇଲେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ, ସକ୍ରୋଧେ ତେଜିଲ ନୀଳମଣି ଗୋ । ସେ ଶ୍ୟାମ ମଧୁପ ଜାତ, ସବ ପୁଷ୍ପେ ତାର ମତ ମଧୁପାନେ ସଦା ଅଭିରୁଚ । ପଦ୍ମେର ସଦା କଙ୍କର, ବସ୍ତୁ ଇଥେ ନା ଜର ବୁଝିଅଛ ଅମି ଅର୍ଥ ଗୀତେ ଗୋ । ଧନ୍ୟ ଗୋ, ଅମି ଯାବ ଅବେ କୁଞ୍ଜବନେ

ଏଖନ ମିଳବ ତୁମାର ସନେ ଗୋ । ୨ । ବ୍ରଜବଧୂ ଲଯ୍ୱା କେଲି, କନ୍ଦୁଚ୍ଛଳ ବନମାଲି, ତୁମାର ଖ୍ଯତେ ଗ୍ରେରେର ସେ ମତ । ଧୈର୍ଯ ହୟ୍ୟା ତେଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କ୍ଷମାକର ତାର ଦୋଷ, ଗ୍ରିହେ ଚଲ ଏ ନହେ ଉଚିତ ଗୋ । ଧନି ଗୋ, ଅମି ଯାବ ଅବେ କୁଞ୍ଜବନେ, ଏଖନ ମିଳବ ତୁମାର ସନେ ଗୋ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ଶୁନଯା । ସଖିର ବାନୀ, କଛୁ ଧୈର୍ଯ ହୟ୍ୟା ଧନୀ, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ସେଖାନେ ଚଲିଲ । ବିଶାଖା ସଖୀର ସନେ, ମିଲିଲ ଲତା ଭୁବନେ, ଲଲିତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଶେ ଗେଲ ହେ । ଶୁନ ହେ ଅନୁରାଗୀ ଜନ ଦଅି ମନ, ବୃନ୍ଦାବନେ ଦୁଃଖୀ ଶ୍ୟାମ-ଘନ ହେ । ଶୁନ ରସ ଉପାସିକେ, ନା ଲୟ୍ୟ ଦୋଷ ଆମାକେ, ଏଇ ନିବେଦନ ତୁମି ଯେନ । ମକ୍ଷିକା ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ମଧୁ ତାକେ ପ ନକର ସାଧୁ କୃଷ୍ଣରସ ପରମ ପାବନ ହେ । ମହାନ୍ତେ ଶିରେ ଦାଓ ତୁମାର ପଦଧୂଲ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦେବେଲ୍ଲ ବାଞ୍ଛଲ ହେ । ୨ ।

ପୟ୍ୟାର ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଇଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ଦୁନମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କିପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଆଯ୍ୟ ହେ । ତାର କିପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ ॥ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ଗୃହସ୍ତ ଜନା ଯେଇ ହୟ୍ୟ, ଏଇ ଲୀଳା ଶ୍ରନ୍ଦ୍ୟାକା ଗଲାତେ ପରସ୍ୟ ହେ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ତ୍ତିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ୍ୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଞ୍ଜନ ପ୍ରେମ ସାଯୁର ସପ୍ତୋଦଶ ଛନ୍ଦ, ଲାଗିନ କର ସ୍ନେହେ ନାସ୍ତୁଲିଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନିବୃନ୍ଦ ହେ ॥

ତୃତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ଗୀତ ।

ରାଇ ନୟ୍ୟାନ କଟାକ୍ଷ, ବାଜ ଶ୍ୟାମ ମରମ ବଦାର ହେ । ଦୋଷା ।
ବାଜାନ୍ୟା । ଶ୍ୟାମକେ ନୟ୍ୟାନ ମୁନ, ବାଜାନ୍ୟା ଚରନ ମଞ୍ଜୀର ତାନ ।
ଲଜ୍ଜାନ୍ୟା ମୁଗୁଧା ହୃର୍ଣ୍ଣକାମକେ, ଖଞ୍ଜାୟ୍ୟା ଅନଙ୍ଗ ଅନୁପାମକେ ।
ଶ୍ୟାମ ମର୍ମ ଧାମ ଭେଜେ, ଗ୍ରେବ ସମ ଭୟ୍ୟ କାମରାଜେ ହେ । ୨
ଦମଦମ ବୁକୁ ଠମକ ଘାତ, ଗମ ଗମ ସ୍ୱେଦ ଜମକ ଜାତ ।
ଅସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତେ ହୃତ୍ତୁ ବଶୀ ଖସିତ; ନ୍ୟସ୍ତ ନ୍ୟସ୍ତ ନାସା ବାଧାବୃତ୍ତିତ ।
ରାଇ ନୟ୍ୟାନ କଟାକ୍ଷ, ବାଜ ଶ୍ୟାମ ମରମ ବଦାର ହେ । ୧ ।

ଛନ ଛନ ମନ ଛନକା ସମ, ବନେ ଘନଶ୍ୟାମ ଶ୍ୟାମଲ ଧନ ।
ମନ ମନସିଜ ସନ୍ତାପେ ଲୀନ, ଘନ୍ବଘନ ଶ୍ୱାସ ନାସେ ବିଷମ ।
ରାଈ ନୟାନ କଟାର, ବାଜି ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ୩ ।
ଦର ଦର ହାସେ ଅଧର ଲୀନ, ତର ତରଙ୍ଗିମା ତ୍ରୈର ସମାନ ।
ଧର ଧର ଗର ଗର ଉନ୍ମାଦ, ଜର ଜର ଅଶ୍ରୁ ନେବ ପ୍ରମାଦ ।
ରାଈ ନୟନ କଟାର, ବାଜି ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ୪ ।
ଶ୍ଲଥ ବାସ ଚୁଲ ବନ୍ଧନ ଭଞ୍ଜି, ବ୍ୟର୍ଥ ଅର୍ଥ କୁଭ ଅନର୍ଥ ପୁଞ୍ଜି ।
ଦଣେ ଦଣେ ଦଣେ କିଶୋରୀ ରୂପ, ବସେ ରସି ଭାକ୍ଷେ ରସିକ ଭୂପ ।
ରାଈ ନୟାନ କଟାର, ବାଜି ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ୫ ।
ହସ ଲକମୁଖ କି ନାଲଚିହ୍ନ, ବିଲସ ଉଲ୍ଲାସ ସକଳି ଦୂର .
ମହାଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ହୟ୍ୟା କିଶୋର, ତଖନି ତେଜିଲ ଗୋପିନୀ ଵର ।
ଶ୍ୟାମ ମର୍ମଜ୍ଞାମ ଭଜେ, ଶ୍ରୈବନ୍ଦ୍ୟ ସମ ବାମ ବାଜେ । ୬ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

କଂସାରିରପି ସଂସାରବାସନାବନ୍ଧଶୃଙ୍ଖଲାଂ ।
ରାଧାମାଧାୟ ହୃଦୟେ ତତ୍ୟାଜ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀଃ ॥

ତ୍ରିପଦୀ ।

ସମ୍ୟକ ସାର ବାସନା ଯେଇ ଚାପଲ୍ୟଲା, ତାର ବନ୍ଧନକୁ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀମତୀ ଶୃଙ୍ଖଲ ॥ ହେନ ବେଲ ତାର ଯବେ ହେଲ ମହାମାନ । କଂସାରି ସମ ରସ ସଂସାର ଉତ୍ପନ୍ନ ହେ ॥ ରାଧା ମାନେ ତ୍ୟାଗକୈଲ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀରେ, କୋଥା ପ୍ରାନେଶ୍ୱରୀ ବଲି କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ ଫିରେ ।

ଉହା ।

ବାଉଲ ହଇୟା ତାପପୁଞ୍ଜେ ଡୁଲେ ବନମାଳୀ ପ୍ରତିକୁଞ୍ଜେ । ୨ । କଖନ ବସନ୍ତ ପକ୍ଷୀ ହେଇ, ଧାଏଁ ବାହୁତୁଲି ମୋଦଭରି । ଧରିତେ ନାରଏ ଯବେ ତାକେ, ଢଲିଆ ପଡ଼ଲ ଅବନୀକେ । ୨ । ତବେ ତେତ୍ତାହୟା ବନଘୋରେ, ଯାରେ ହେରେ ଉଠେ ବୋଲେ ତାରେ । ୪ । କୁଞ୍ଜପୁଞ୍ଜ ଲତାତରୁ ହେରି, ତାଂରାଈ ବାର୍ତ୍ତା ପୁଛେ ହରି । ୫ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

ଙ୍କଷ୍ଟିର ବକୁଲମନ୍ଦାର କେତକୀକାନ୍ତ ଯୂଥିକେ
ଅଶୋକମାଧବୀକୁନ୍ଦ ପଶ୍ୟତାଂ କ କୃଶୋଦରୀଂ

ଗୀତ

ବକୁଳ କୁନ୍ଦ ମନ୍ଦାର, ଯାତୀ ଯୂଥି କନକାମ୍ବର, କହ ଗୋ, ଆମାର ଦୁଃଖ ଦେଖି ଦୟା ବହ ଗୋ । ୧ । ନଅଳୀ ମାଧବୀ ମଲ୍ଲି, ଦେଖିଅଛ କି ପ୍ରାନଅଳି, କହ ଗୋ କହ ଗୋ । ୧ । ଅଗୋ ଅଗୋ ଚମ୍ପାଫୁଲ, ତୁମ୍ଭି ତାହା ତନୁ ତୁଲ, କହଗୋ କହଗୋ । ୩ । ଅଗୋ ଜୁସ୍ମିଅନା ଜାତି, ଦେଖିଅଛ କି ରସବତୀ, କହଗୋ କହଗୋ । ଅଗୋ କୁନ୍ଦ କରବୀର, ଦେଖିଅଛ କି ନାଗରବର, କହଗୋ କହଗୋ । ୫ । ଝଗଡ ତମ୍ଭ କଥା, ଜଳୁଛି ଆମାର ହିଆ କହଗୋ କହଗୋ । ଅଗୋ ସବ ଲତାଶ୍ରେୟ, ତୁମ୍ଭି ତାର ଅଙ୍କେ ଦେହ, କହଗୋ କହଗୋ । ତୁମାର ଗର୍ଭେ ଲୁକ ତାର କାହିଁଛାଏ ପ୍ରେମ ପସରା, କହଗୋ କହଗୋ । ଅଗୋ ସହକାର କୁଲ, କୁଥା ପ୍ରାନଧନୀ ଗେଲ, କହଗୋ କହଗୋ । ୯ । ତୁମାର ପ୍ରିୟା ତାପ ହର ଦୁଃଖୀଜନେ ଦୟାକର, କହଗୋ କହଗୋ । ୧୦ । ଆମ୍ଭି ଭାଗ୍ୟହୀନ ଜନ, ଆମାର ଦୁଃଖ ଶୁନ କାନ, କହଗୋ କହଗୋ । ୧୧ । ମନ ଧନ ଲୟା ଧନୀ, କୁଥା ଗେଲ ଅଛ ଜାନି, କହଗୋ କହଗୋ । ୧୨ । ଏଇମତ ଶ୍ୟାମ-ରାଏ, ବାଉଳେର ମତହଏ, କହଗୋ କହଗୋ । ଆମାର ଦୁଃଖ ଦେଖି ଦୟାବହ ଗୋ । ୧୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଇତସ୍ତତାମନୁସୃତ୍ୟ ରାଧିକାମନଙ୍ଗବାଣବ୍ରଣଖିନ୍ନ ମାନସଃ ।
କୃତାନୁତାପଃ ସ କାଳିନ୍ଦନନ୍ଦିନୀତଟାନ୍ତକୁଞ୍ଜେ ବିଷସାଦ ମାଧବଃ ।

ପୟାର ।

ଅନଙ୍ଗେର ଶରଘାତେ ଖିନ୍ନ କଳେବର ଇତସ୍ତତ ହୟେଁ । ଶ୍ୟାମ ରାଈ ଅନୁସରେ ହେ । ଯତ ହରଣୀର ସମ ସବ ଅଙ୍ଗ ଜଲେ, ପ୍ରବଳ ସନ୍ତାପେ ନେତ୍ର ଅଶ୍ରୁଜଲ ଗଲେ ହେ । ୨ । କାଳିନ୍ଦୀ ତଟାନ୍ତ କୁଞ୍ଜେ ବୈଲ ମହାଖେଦେ, ଶୁଭିଲ ପଲ୍ଲବ ଶେଯେ ମାଧବ ବିଷାଦେ ହେ । ନିଦ୍ରା ନ ଅସିଲ ନୀଳକମଳ ନୟାନେ, ବାଉଲ ହାଇୟା ଫିରେ ସକଳ କାନନେ ହେ । ୪ । ସଭ୍ରମେ ପଲ୍ଲବ ସେଯେ ବଂଶୀ ଛାଡ଼ି ଗେଲ, ତୁଲସୀ ବନେ ପ୍ରବେଶ ହୈଲ ହେନ ବେଲ ହେ । ବୃନ୍ଦାବେ ମାନସେ ତବେ ସୁମରନ କୈଲ; ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ଦୁଃଖେ ବୃନ୍ଦା ସେଖାନେ ମିଲିଲ ହେ । ଶ୍ୟାମ ଚାନ୍ଦ ଦୁଃଖ ଦେଖି ବୃନ୍ଦା ଦୁଃଖୀ ଅତି, ତାରେ କହେ ରସରାଜ ବିନୟ ଭାରତୀ ହେ । ଆମାର କପାଳ ମନ୍ଦ କି କହିବ ବୃନ୍ଦେ, ଟମୀ ଛାଡି କ୍ରୀଡ଼ା କୈଲ ଅନ୍ୟା କନ୍ୟା ବୃନ୍ଦେ ଗୋ । ପିଣ୍ଡ ଯବେ କରେ ତ୍ରେସ୍ତ ପ୍ରାନ କି ନା ଜାନେ, ଲୁକାଇଁ ଦେଖିଲ ବନ୍ଧ ବେଣୀ ସଖି ସନେ । ଅପରାଧ ଡରେ ଆମି ସନ୍ନିଧେ ନା

ଗେଲ, ବନତ ବରଅ କୋପ ନବାର ନାରଲ ଗୋ । ୧୦ । ହଡାଦର ବରବ ଗୋ ପବ୍ନ ବନ୍ଧୁରେ, ଏଇ ଦୋଷେ ଝୁସ୍ଥିଗେଲ ମଦନ ସିନ୍ଧୁରେ ଗୋ ।୧୧। କା ବରବ କ ବହବ ଗଇର ବରହେ, କବା ଧନେ କିବା ଜନେ କବା ସୂଖ ଗିହେ ।୧୨। ସଙ୍କୋଧ ବଦନ ଛାର କୁଟିଲଭ୍ରୁଲତା, ଚନ୍ଦ୍ରଅଁ ସଜୀବ ଗାଣ ଦହେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଛଡାଗୋ । ୧୩ । ଲୋହିତ କମଳେ ଯେନ ଭୃଙ୍ଗ ପନ୍ତ ଖେଳେ, ଭ୍ରୁଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା ନେଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଘ୍ରତ ଜଲେ ଗୋ । ବୃଥାହି ଵଳପ ସ୍ୱାର୍ଥ ଆର ନା ମିଳିବ, ଅନୁସର କୃନ ବନେ ଦରଶନ ପାବ ଗୋ । ୧୫ । ହୃଦେର ପଦକ ହବେ ନାଲସୁ ଅସୁସୁଁ, ଏଇ ଭାଗ୍ୟ କୁଥା ଆର କରବେନ ଦୟା ଗୋ । ୧୬ । ହ ଦୟ କଲନା କୈଲ ଚନ୍ତୁର୍ମ ରତନ, ଖିନ୍ନ କରବେଛ ତନୁ ଗାଇ ଏଇ ଗୁନ ହେ । ୧୭ । ଏତ କହ ଶ୍ୟାମରାଏ ଅସ୍ଥିର ବାଢ଼ିଲ, ପୁନର୍ବାର ଅନର୍ବାର ମାର ପ୍ରହରଲ ହେ । ୧୮ । ଭୁମିତେ ଢଲିଅଁ ପଡ଼ ଧୂଲ ବୁକେ ମାଖେ, ଅଶ୍ୱାସିଅଁ ବୃନ୍ଦା କରେ ଆଉଜାୟା ରଖେ ହେ । ୧୯ । ବୃନ୍ଦାର ସ୍ମରଣେ ଶ୍ୟାମ ହୃଦେ କଠେ ଜ୍ଞାନ; ଛାକେ ସାଜି ଦଅଁ କାମେ କରେ ନବେଦନ ହେ । ନକ୍ଟବାସାଅଁଲେ ବୃନ୍ଦେ ବଟଅଁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ, ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ପଖାଳଇ ଚରନାରବନ୍ଦ ହେ । ୨୧ ।

ଡୁହା ।

ଘନଶ୍ୟାମ ଜ୍ଞାନଭୁଲେ, ମଦନ ରଜାକେ ବୋଲେ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ହୃଦ ବଶଲତାହାରୋ ନାୟଂ ଭୁଜଙ୍ଗମନାୟକଃ ।
କୁବଲୟଦଲଶ୍ରେଣୀ କଣ୍ଠେ ନ ସା ଗରଳଦ୍ୟୁତିଃ ।
ମଳୟଜରଜୋ ନେଦଂ ଭସ୍ମପ୍ରିୟାରହିତେ ମୟି ।
ପ୍ରହର ନ ହରଭ୍ରାନ୍ତ୍ୟାଽନଙ୍ଗ କ୍ରୁଧା କିମୁ ଧାବସି ।

ଯଥାରାଗ ।

ହୃଦେ ଅଛେ ମାଲ, କମଲ ମୃନାଲ ନା ହଏ ଭୂଜଙ୍ଗ ହାର ହେ । କଣ୍ଠେତେ ଅଲୟ, ନୀଲ କୁବଲୟ, ନହେ ନୀଲକଣ୍ଠ ହାର ହେ । କେନ ହର ଭ୍ରାନ୍ତ କର, କ୍ରୋଧେ ଧାଇଁତେ ଧାଇଁତେ ମାର ହେ । ସର୍ବାଙ୍ଗ ଜଲିତେ, ଚନ୍ଦନ ବୋଲତେ, ମିଶାଯୁଁ କର୍ପୁର ଧୂଲ ହେ । ଲଗିଅଛେ ଗାଏ, ଭସ୍ମ ବୋଲି ତାଏ, ତୁମି କେନ ଯାଓ ଭୂଲି ହେ । ଧର ଫୁଲଧନୁରେ, ବୃଥା ପ୍ରହାର ନା କର ମାର ହେ । ୨ । ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ହଇଅଁ ଗିରରାଜପୁତ୍ରୀ, ସଦା ଥାକେ ହର କୋଲେ ହେ । ପ୍ରିୟାର ବିହନେ, ବାଉଲ ହଇୟୁଁ । ବନେ ବନେ ଅମି ଜଲେ ହେ । ସେଇ•ସଦା ଦଗମ୍ବର, ଆମ ପରଅଛେ ପୀତାମ୍ବର ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପାଣୌ ମା କୁରୁ ଚୂତଶାୟକମମୁଂ ମା ଗୃପ ମାରୋପୟ
କ୍ରୀଡ଼ାନର୍ଜିତବିଶ୍ୱମୂର୍ଚ୍ଛିତଜନାଘାତେନ କିଂ ପୌରୁଷଂ ।
ତସ୍ୟା ଏବ ମୃଗୀଦୃଶୋ ମନସିଜପ୍ରେ ଙ୍ଖତ୍କଟାକ୍ଷାଶୁଗ-
ଶ୍ରେଣୀଜର୍ଜ୍ଜରିତଂ ମନାଗପି ମନୋ ନାଦ୍ୟାପି ସଂଧୁକ୍ଷତେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଗୃପେ ଅରୋପନ, ନା କର ଅମାକେ, ରସାଲ ଶାୟକ କର ହେ; କ୍ରୀଡ଼ାରେ ନର୍ଜିତ, ସୌଭାଗ୍ୟ ବର୍ଜିତ, ଅଖିଳେ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ନର ହେ । ଅମାର ଘାତେ କି ପୌରୁଷ; ତୁମି ନା ଲଭିବା କଣ୍ଟ ଯଶ ହେ । ୧ । ଏକଜନା ଯଦି ପ୍ରହାର କରଯ୍ୟେ, ଅନେକ କି ତାରେ ମାରିବ ହେ; କ୍ଷତିହିୟା ଯଦି ନା କରେ ବିବେକ, କେନେ ଶସ୍ତ୍ର ଧର କରେ ହେ; ଘାତ ପରେ ଘାତ କର, ପ୍ରାନ ହରିଛେ ଅମାକେ ଭାର ହେ । ୨ । ଭ୍ରୂଲତା କାମାନେ ଅଞ୍ଜନେର ଗୁନେ, ସନ୍ଧ୍ୟା କଟାକ୍ଷ ଶର ହେ, କହିଅଁ ଈଶ୍ୱରା, ରାଈ ମୃଗଦୃଶା, ଫିଙ୍ଗି ଅଛେ ଏଇ ଭର ହେ । ବୃଷ୍ଟି କତ ଶତଶର, ପକ୍ଷି ନା ଦଣଇ ତୁମି ହେର ହେ, ଲେମେ ଲେମେ ବାକିଅ ଜର୍ଜର ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଭ୍ରୂରୂପେ ନହ୍ୟତଃ କଟାକ୍ଷବିଶିଖୋ ନର୍ମାଭୁ ମର୍ମବ୍ୟଥାଂ
ଶ୍ୟାମାସ୍ମା କୁଟିଳଃ କରୋତୁ କବରୀଭାରୋଽପିମାରୋଦ୍ୟମଂ,
ମୋହନ୍ତାବଦୟଞ୍ଚ ତନ୍ୱି ତନୁତାଂ ବିମ୍ବାଧରୋ ରାଗବାନ୍
ସଦ୍‌ବୃତ୍ତସ୍ତନମଣ୍ଡଳସ୍ତବ କଥଂ ପ୍ରାଣୈର୍ମମ କ୍ରୀଡ଼ତି ।

ଯଥାରାଗ ।

ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗିମା ଗୃପେ, କଟାକ୍ଷ ବିଶିଖେ, ନର୍ମାନଛେ ମର୍ମବ୍ୟଥା ହେ; ଯାଅସ୍ମା ଶାମଲ, କବରୀ କୁଟିଲ, ଉଦ୍ୟମ ମାରନ କଥା ହେ; ତାର ଭାଷାକରେ ମୋହ, ତନୁ ତନୁତା ମୁଅଁଇ ଦେହ ହେ । ବିମ୍ବାଧର ଯାର, ରାଗ ବୃଦ୍ଧି କର, ସେହ ହେତୁ ରଙ୍ଗ ଅତ ହେ; ତାତେ ମନ୍ଦହାସ, ଧୃତବଂଶ ଧ୍ୱଂସ, କରତେ ନା ହଏ ଶାନ୍ତ ହେ । ସ୍ତନମଣ୍ଡଲ ସଦ୍‌ବୃତ୍ତ, ସେହ ଏକା ପ୍ରାନେ କରେ ନୃତ୍ୟ ହେ ।

ଭୂହା ।

ପୁନଃ ବୃନ୍ଦା ମୁଖ ହେର; କହଇ ମୁରଲୀଧାରୀ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ତାନି ସ୍ପର୍ଶସୁଖାନି ତେ ଚ ତରଲାଃ ସ୍ନିଗ୍ଧା ଦୃଶୋର୍ବିଭ୍ରମା

ତ୍ୱଦ୍‌ବକ୍ତ୍ରାମ୍ବୁଜସୌରଭଂ ସ ଚ ସୁଧାସ୍ୱାଦୀ ଗିରାଂ ବଙ୍କିମା
ସା ବିମ୍ବାଧରମାଧୁରୀତି ବିଷୟାସଙ୍ଗେଽପି ଚେତ୍ସାନଷଂ
ତସ୍ୟାଂ ଲଗ୍ନସମାଧିହନ୍ତ ବିରହବ୍ୟାଧିଃ କଥଂ ବର୍ଦ୍ଧତେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ତା ଅଙ୍ଗ ସୁରଣ, ସୁଖସମୁଦାୟ ସଚେତ କରେ ତରଲ ଗୋ
କସ୍ତୁରୀ ଗନ୍ଧାନ, ବିଭ୍ରମ ଜନମ; ମୁଖପଦ୍ମ ପରିମଲ ଗୋ ।
ବଙ୍କବଚନ ଅମିୟ, ତାତେ ଅଛେ କତ କମନୀୟ ଗୋ ।
ପୁନଃ ବିମ୍ବାଧର, ମାଧୁରୀ ମନୋହର, ସକଳ ବିଷୟୀ ବଟେ ଟଗୋ
ଏଇ ଧ୍ୟାନ ଧଇଲ, ବିରହ ନା ଗେଲ, ବ୍ୟାଧିତ ବର୍ତ୍ତିଲ ଘଟେ ଗୋ;
ପ୍ରାନସହି ବୃନ୍ଦେ ଶୁନ, ରସମୟୀ ବିନେ ବ୍ୟାଧି କେନ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଭ୍ରୂପକ୍ଷବଂ ଧନୁରପାଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗିତାନ, ବାଣାଗୁଣ ଶ୍ରବଣପାଲିରତି ସ୍ମରେଣ
ତସ୍ୟାମନଙ୍ଗ ଜୟ ଜଙ୍ଗମଦେବତାୟା. ମନ୍ତ୍ରାଣି ନିର୍ଜିତଜଗନ୍ତି କିମର୍ପିତାନ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଭ୍ରୂପକ୍ଷବଧନୁ, ଅପାଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗ, ତରଲ ମୁନୟୀଁ ଶର ଗୋ
ଶ୍ରୁତିଯୁଗ ପାଲି, କାଜଲ ସିଞ୍ଜାନି, ଭ୍ରୁକୁଧନୁ ଟଙ୍କାକାର ଗୋ
ଶର ତେରଛ ବଙ୍କିମା, ବ୍ୟକ୍ତ ଚଞ୍ଚଲ ରାଗେ ରଙ୍ଗିମା ଗୋ । ୧ ।
ହର କୋପାନଲେ, ଦେହକେ ଜାଲୟୀଁ, କାମ ହୟାଛିଲ ଭୂତ ହେ
ତା ଅଯୁତ୍ର ପାୟୀଁ, ଜଙ୍ଗମ ଦେବତା, ହେଲ ପରାକ୍ରମବନ୍ତ ଗୋ ।
ଧାନୁକରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜନା; ଉଡ଼ାଇଲ ଜଗଜୟ ବାନା ଗୋ । ୨ ।
ସେ କଟାକ୍ଷ ପ୍ରାନ୍ତେ, ପ୍ରାନ କଦର୍ଥିତେ, ବିଷାମୃତ ଚଲୟାଛେ ଟୋ ।
ନିଜ ପରାକ୍ରମେ; ବିନ୍ଧଅଁ ମରମେ; ନିରନ୍ତରେ ଜଲୟାଛେ ଗୋ
ନା ମାର ଏ ନା ଜୀଆଏ, ପୀଡ଼ା ତୁଲିତେ କଖନ ନଏ ଗୋ । ୩ ।
ଏମନି ପ୍ରଲାପ, ବଚନ କଲାପ, କହିତେ କହିତେ ଶ୍ୟାମ ହେ ।
ଧନୀ ରୁପ ଗୁନ, କରଅ ଧିଆନ, ଜଡ଼ିତ ଭାବେ ଉଦ୍ଦାମ ହେ ।
ଭ୍ରୂବିଲାସ ମନ୍ଦହାସ, ହର ହର ସମୟ ଉଲ୍ଲାସ ହେ । ୪ ।
ତନ୍ମୟ ହଇୟା, ତଦାଲପ ଭରେ, ତଦ୍ଦିଚେଷ୍ଟା ହୟାଛିଲ ହେ ।
ତଦାତ୍ମିକା ହୟୀଁ ବିବେକ ହାଜାୟୀଁ, ଅପନାକେ ପାସୋରିଲ ହେ ।
ବୋଲେ ବୃନ୍ଦା କୁଥା ଧନୀ, ଅମି କ୍ୱଏ ଅଛେ କୁନଖାନି ଗୋ ।୫।
ରାଇ ନୀଲମନି, ନୀଲମନୀ ଧନୀ, ଶ୍ୟାମ ଶ୍ୟାମ ଧନୀ ଧନୀ ଗୋ ।

କଏ କୁନ ହଏ, ଅମି ନା ଜାନଏ, ନାଶିବ ସଂଶୟ ଖାଲି ଗୋ ।
ଅମି ଅଧ ଗୋର କାଲା, ହେର ଲୁଟିତଛୁଁ ପଦତଳ ଗୋ । ୬ ।
ଅମାର ତୁଲନା, ଅଛେ କୁନଜନା, ଅଧ ଗୋରା ଅଧ କାଲା ।
କୁନ୍ଦନ ମର୍କତ, କରଅଁ ଏକତ୍ର, ଅଧ ଅଧ ନିର୍ମାନଲ ଗୋ ।
ଧାତା କେବଲ କୌତୁକୀ; ଅମି ଏମନ ପିତୁଲ ସେ କି ଗୋ । ୭ ।
କଷ୍ଟେ ଅମ୍ଭ ଗୃଧେ ପରାନ, ପବନ ଯନ୍ତ୍ରବଲେ ଗତାଗତ ଗୋ ।
ସେହ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥି ଗେଲା, ପରାନ ପିତୁଲ, ଗଢ଼ଲ ସୁଟେମ୍ବର ମତ ଗୋ ।
ଜିହ୍ବା କହଇ ବଚନ, ପୁତ୍ରି କରଅଛେ ସୁଧାପାନ ଗୋ । ୮ ।
କହ ଏ ଉତ୍ତର; କି ହେତୁର ଅନ୍ତର; ଉପୁଜିଲ ମହାଭାବ ହେ ।
ଯାହା ଯାହା ହେଟେରେ, ତାହା ତାହା ସ୍ଫୁରେ, ରାଧାମୟ ହୟାଁ ସବ ହେ ।
ତବେ କହଇ ବୃନ୍ଦାକେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଚତେଇ ଚତେନ୍ତ ତାଟଙ୍କ ହେ । ୯ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

କସ୍ମାତ୍ ବୃନ୍ଦେ ପ୍ରିୟସଖି ହରେଃ ପାଦମୂଳାତ୍ କୁତୋଽସୌ ।
କୁଣ୍ଡାରଣ୍ୟେ କିମିହ କୁରୁତେ ନୃତ୍ୟଶିକ୍ଷାଗୁରୁଃ କଃ ।
ତ୍ୱଂ ତନ୍ମୂର୍ତ୍ତିଃ ପ୍ରତି ତରୁଲତା ଦିଗ୍ବିଦିକ୍ଷୁ ସ୍ଫୁରନ୍ତୀ ।
ଶୈଳୁଷୀ ବଦ୍ଭ୍ରମନ୍ତ ପୁରେତୋ ନୃତ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ସ୍ୱପଶ୍ଚାତ୍ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କହ ବୃନ୍ଦେ ମନ ଝୁରେ, କୁଥା ପ୍ରିୟସଖି ହରେ, ଆମାର୍ମନ ହର ନଟଭ ହର । ତାଏ ସମ୍ବୋଧନ ଭରେ, ବୃନ୍ଦେ ଆମେ ବୋଲ ହରେ, କୁଥା ଆଛେ ପାଦମୂଲ ତାର ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ, ଯେଉ ପାଦ ତୁମି କରେ ଧ୍ୟାନ, ହଇଅଛ ଅରୁନ ବରନ ଗୋ ।୧। ନର୍ତ୍ତକୀ ତା ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି; ହବ ନାଲ ଧୃତବୃତ; ତାର ଶିକ୍ଷାପାଇ ଅତି ନାଚେ । ସମତାଲ ସମଲୟ; ଭ୍ରମିତେଛ ହୟୁଁ । ତନୁ ପୁ; କହୁଁ ନାଚେ କଭୁଁ ଅଗେ ପିଛେ ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ; ସ୍ୱଧୀର ଅଧୀର କେହ୍ନେ କହ; ଏଇଭାବ ହୃଦେ ଉଠେ କୋହ ଗୋ । ୨ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅରଣ୍ୟେ ଥାକି; କୁନ କବେ ଦେଖିଁୟାଛ କି; ନୃତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ ଶିରୋମଣି । ଆମାକେ ଲକୁୟାଁ ବଚନ, ନାଚଚ ଆମାର ନୟାନେ, କୃଷ୍ଣ ରଚିଲ ଗୁଣମଣି ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ, ପ୍ରତି ତରୁ ଲତା ତାର ମୂର୍ତ୍ତି, ଦଗବିଦଗରେ ହୁଏ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି ଗେ ।୩। ଶକ୍ତ ସହ ଲଙ୍ଘ ଯେନ, ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଭ୍ରମେ ତେନ; ପୀତଅଙ୍ଗୀ ପୀତବେଶ ଦଲ । ଅମି ଉଭୟ ଶିବେର ମତ, ଭ୍ରମିତେଛ ଶକ୍ତ ପର୍ବତ, ମାଥା ଘୁମେ ଘାମ ବୃଦ୍ଧି ହେଲ ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ, ଆମାର ପିଛେ ନୃତ୍ୟ କରେ ସେଇ, ଝୁମୁଝୁମୁ ନୂପୁର ବାଜଇ ଗୋ । ୪ । ଶୁନ ଶୁନ ସୁମଧୁର, ସୁସ୍ୱର ନୂପୁର ସ୍ୱର, କର୍ଣ୍ଣ ପୂରି ମନତୁଷ୍ଟ ହଏ । ହୃଦେ ଦାସ ଦୁଃଖୀ ସ୍ୱର, ବନ୍ଧୁ ଝିଲ କି ପାଇବର; ଅତବୋଲି

ବାହୁ ତୁଲି ଧାଏ ସେ । ମୋହନ, ଅସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତେ ବେଶବାସ ପିଟେ, ନା ପାଇଁ ଅବଳା ମାଙ୍କେ ଲୁଟେ ସେ । ୫ । ରାଧେ ରାଧେ ପ୍ରାନ ରାଧେ, ତାଙ୍କର ସାତ୍ତ୍ୱିକ୍ୟ ବାଧେ କଣ୍ଠରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଗଲା । ରାଇଁ ରାଇ ଧାଧାଧାଧା ଉଚାରନ୍ତେ ହୁଏ ବାଧା ଅଶ୍ରୁଧାର ଉରହାର ହୋଇ ସେ । ମୋହନ । ମର୍କତ ପ୍ରତିମା ଜ୍ୟୋତିହୀନ, ଚେତା ଭୁଲି ହୋଇ ମଉନ ସେ । ୬ । ତବେ ବୃନ୍ଦା ଦୁଃଖଭରେ; ଦୁ'ନୟନୁ ଅଶ୍ରୁଝରେ,ବହେଁ ଲୟାଁ ନିଜ ବାସାଅଙ୍କେ । ଚରନ ଗୁନନା କାଲେ ଜଳେତେବୋଲେ କର୍ଣ୍ଣମୂଳେ, ଉଠ ୨ ନନ୍ଦେର ଦୁଲାଲ୍ ହେ । ମୋହନ, ତୁମାର ଦୁଃଖୀ ପ୍ରାନେଶ୍ବରୀ ଯେଷିଅଛେ ପ୍ରିୟ ସଙ୍କେତରୀ ହେ ।୭। ଏ ହେନ ବହନ କାଲେ, ଲଲିତା ଅସିୟାଁ ମିଳେ, ଶ୍ୟାମେର ବଷମ ଦଶା ହେର । ଅନ୍ତରେ ଅକୁଲ ଭରେ, ବଚନ ରଚ ବାହୃରେ; ଅପନ ଅଙ୍କିଲେ ଏଇଶିଥ୍ ହେ । ମୋହନ, ଶନ୍ତ୍ରାମନି ଫେଲୟାଁ ଚରନ, ନାନାରତ୍ନ ହଇଲ ମଣ୍ଡନ ହେ । ୮ । ତାକେ କୈଲ ନିରମାଣ, ତୁମି ହୋଇ ଅତ ଦୁଃଖୀ, ଉଠ ୨ ଜାନାଗେଲ ସବ । ଏ ହେନ ବଚନାମୃତ, ଯବେ ହୋଇ ଶ୍ରୁତଗତ, ଚେତା ଲଭି ଉଠିଲ ମାଧବ ସେ । ମୋହନ, ନେନ୍ଦ ଫେଡ଼ି ଗୃହେଁ ଲଲିତାକେ, ନିଜକର କପାଲରେ ଠୁକେ ସେ ।୯। ଲଲିତା ବନଦେବତୀ, ଅଶ୍ୱାସିତେ କୈଲ ଶାନ୍ତ ମାଲମନ •ଅଙ୍ଗୁ ଝାଡ଼ି ଧୂଳ । ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକା ଚୂଲ, ଯତନେ ବନ୍ଧନ କୈଲ, ଉତ୍ତରୀୟ •ବାସ ଗତଲ ଦଲ୍ଲ ସେ । ମୋହନ, ପୂର୍ବେ ଯେଇ କୁଞ୍ଜେ ଶୁତଛୁଲ, ଦୁହାଁସନେ ସେଖାନେ ଚଲିଲ ସେ । ୧୦ ।

ପୟାର ।

ତୃତୀୟ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୋଇ ସମାପତ; ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟିପ୍ରଣମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ,ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ।୨। ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ; ଶୃଙ୍ଗାର ନିବେଦ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନ ଅର୍ଥେ ହେ ।୩। ତାର କି ପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବଣ ହେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୃହୃତ ଜନା ଯେଇ ହୟ,ଏଇ ଲୀଳା ରତ୍ନମାଲ ଗଲାତେ ପରୟ ହେ ।୫। ପିଣ୍ଡିକେର ନାମ ଦୃଷ୍ଟ ନାହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶଙ୍କେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମ ସାୟର ସପ୍ତୋଦଶ ଛନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ନିମ୍ଳଲିଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନୀ ବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଚତୁର୍ଥ ଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଯମୁନାତୀର ବାନୀର-ନିକୁଞ୍ଜେ ମନ୍ଦମାସ୍ଥିତଂ ।
ପ୍ରାହ ପ୍ରେମଭରେ ଭ୍ରାନ୍ତଂ ମାଧବଂ ରାଧିକା ସଖୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଯମୁନା ତୀର ବାନୀର; ମିଳନ ଅନିଳ ପୂର; ନିକୁଞ୍ଜେ ପ୍ରବେଶ ଶ୍ୟାମ-ରାୟେ । ବସି ପଲ୍ଲବଶୟନେ, ମନ୍ଦ ମଦନେର ବାନେ; ନବୀନକିଶୋରୀ ରୂପଧ୍ୟାୟେ ସେ । ମୋହନ, ବଂଶୀ ଛାଡ଼ି ଛଳି ଶେଯପରେ, ବୃନ୍ଦା ଲମ୍ଫି ଦଳ ନିଜ କରେ ସେ । ୧ । ସକଳ ବିଷୟ ଛାଡ଼ି, ରାଧା ପ୍ରେମଜଳେ ବୁଡ଼ି, ମାଧବ ମନ ମଗନ ହୋଇଲ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଏହୁ, ସମୟେ ଲଳିତା ସହୁ, ଶ୍ରୀମତୀର ଦଶା ବିବ-ରିଲ ହେ । ଶୁଣହେ, ରସିକ ଭକତ ଜନା ଅବେ, ରାଧାଦଶା ଶୁଣି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଯାବେ ହେ । ୨ ।

ଚୂହା ।

ହେର ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ । ଲଳିତା ଜଣାସେ ଦୁଃଖ ।
ଶୁଣ ହେ ନାଗରବର । ରାଈ ଦୁଃଖ ଗୁରୁତର । ୨ ।

ଚଉପଦୀ ।

ଓହେ ମାଧବ, ତବ ବିରହେ ଦୁଃଖୀ ରାଈ । ପ୍ରଖର ମନସିଜ, ବିଶିଖ ଭୟଭର ଦୁହିଁଭାବେ ଲୀନ ହୋଇ । ଘୋଷା । ଭେଦଇ ଖେଦ, ଅଧୀର ଭୟାତୁର, ନିନ୍ଦଇ ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣରାଶି । ବିଷଧର ପୂର, ଗରଳ ବହୁ ଅଓଛ ମାନଇ ମଳୟ ସମୀର । ୧ । ତୁହିଁ ଅଭାବ ବର, ଧନେ ଯା ଅନୁଦିନ, ଜାରଇ ମଦନଶର ଜ୍ୱାଳ । ଅନ୍ତର ଘାତକଇକି ବଚ ଭଇଭର, ସଜଳ ନଳିନୀଦଳ ମାଳ । ୨ । ତବ ବିଳସ କଲ୍ଲାସ ହର ହର ବଞ୍ଚିତ ରଚ ଫୁଲ ସଜ୍ଜା । ତୁହିଁ ସନେ ଶୁଅବ, ସୁକୁସୁମ ତିଲକ, ବ୍ରତ ବିକଳ୍ପିତ ସଜ୍ଜା । ୩ । କମଳ ମୁଖମଣ୍ଡଳ, ଲୋଚନ ମେଘଜଳ ବରଖା ଶାଓନ ସାରି । ରାହୁବିକଟ, କଟଇତ ଇନ୍ଦୁବେ; ଗଳିତ ଅମୃତଧାରି । ୪ । ଭୂତ ମନମଥ କଳେବର ଲହୁତ ବାଟିତ ମୃଗମଦ ଲାଭେ । ବୋଲେତ ମୃଣ୍ମେନ ମୂର୍ଖ ଚୂଡ଼ଶର ପାଇଁ ମକରିତ ଶୋଭେ । ୫ । ପ୍ରତିପଦ୍ମମାଧବ ଠାମନିବେଡ ତୁହିଁ ଚରଣେ ପଇନାମା । ତୁହିଁ ବିମୁଖେ ସନ୍ତତ ସୁଧାକର କର କରାଳ ତନୁଘାମା । ୬ । ବିଲୋକଇ ଅଗ୍ରତ ଜଳଦ ସୁମୁରତ, ଧ୍ୟାନ ଲୟେ ଯବ ଫ୍ୟାମା । ମୋଦ ଖେଦ ବିଷାଦ ଭରଦ୍ଵେଷକେ ପଞ୍ଚତ ତାପବିଶ୍ଲେଷ । ୭ । ନାଳିଜ ଦୁଃଖ ସହବଚନୀ ନିଗଦଇ ନାଳିଜକେ ମୁଖହେର । ଓକି କରୁଣାଓ ଦୀନ ଶିରୀ-ଚନ୍ଦନ ମାଗଇ ହାତ ପ୍ରସାରି । ୮ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶୁଣ ଶୁଣ ହେ ମାଧବ ରାଧାଦୁଃଖ ଅସମ୍ଭବ ତବ ବିନେ ବିରହେ ଅକୁଳେ । ପ୍ରଖର ମଦନଶର, ଭୟେ ପୁରଇ ଶରୀର, ତବ ରୂପ ଅବିରତେ ଭାଳେ ହେ ।

ମାଧବ, ଅଙ୍ଗେ ହଏ ସାତ୍ତ୍ୱିକ୍ୟ ଜନିତ, ଜୃମ୍ଭା ସ୍ୱେଦ ପୁଲକ ପୂରିତ ହେ । ୧ । ଚିତ୍ତେ ଉପୁଜାଏ ଖେଦ, ପ୍ରାନମାନଙ୍କ ହେଲ ଭେଦ, କାହେ ମଲୟଜ ଗନ୍ଧରାଜି । ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ କିରନ ଦାନ୍ତ, ହେଉ ଦାଏ ବହୁ ଗାଳି, ତୁମି ଅଟ ଜୀବଧନ ଜାତ ହେ । ଚନ୍ଦ୍ରମା ବାଡ଼ବାଗ୍ନି ସାଥରେ ସର୍ଜ୍ଜନ, ଆମାକେ ଦହିବ ଏ କାରନ ହେ । ୨ । ଆକୁଳେ କହେ ସଖିରେ, ଚନ୍ଦନ ନା ଦିଅ ମୋରେ, ମଲୟ ପର୍ବତେ ଗ୍ରହି-ତାର । ନାଗବଲି ଚଉପାଟେଣ, ଭରିତ ହୟାଛେ ଦଟେଣ, ସେଇ କାଷ୍ଠେ ହବେ ପ୍ରାନହରା ଗୋ । ସଖି ଟଗା, କତ ବ୍ଲନ ଅଙ୍ଗେ ହଏ ଜାତ, ଯାହା ଯାହା ଲଗେ ବନ୍ଦୁମାନ ଗୋ । ୩ । ମଲୟ ସମୀରଲାଗ, ହଏ ବହୁ ଦୁଃଖଭାଗୀ, ବୋଲେ ସର୍ପ-ରାଜ ମୁଖୁଁ ଆଏ । ଗରଲ ଭରିତ କରି, ବହେ ଧୀରେ କା ଗନ୍ଧୁରୀ, ଅଖନି ଦହିବ ଅମାର କାୟେ ହେ । ମାଧବ, ଏମନି ବାଉଲ ଚେଷ୍ଟା ଧରେ, ଆରକି କହିବ ଶ୍ରୀଚ୍ଛମୁଟେର । ୪ । ତବ ଅଭାବ ବର୍ଦ୍ଧନେ, ତାପ ବଢ଼େ ଦିନେ ଦିନେ, ମାରଶରେ ଜ୍ୱାଲା ପୀଡ଼ାଦିଏ । ଅନ୍ତରଗତ ଭୟରେ, କବଚ କରିଛେ ଉରେ, ସଜଲ ସରୋଜ ଦଲ ଚୟେ ହେ । ମାଧବ, ସେଇ ଶୁଷ୍କ ହଏ ତାପଭରେ, ଚୂର୍ଣ୍ଣ-ହଏ ଧରିତେ ହସ୍ତରେ ହେ । ୫ । ତୁହଁାସନେ ସୁବିଲାସ, ମନେର ମତ ଉଲ୍ଲାସ, ହରନ ହଇତେ ସେ କିଶୋରୀ । ବେଶ ଭୂଷା ଫୁଲସଜ୍ଜା, ସବଭୋଗ କେଲି ତେଜ୍ୟା; ଯତ ଯତ ସୁଖ ହରି ହେ । ମାଧବ. ଶୋକସିନ୍ଧୁ ମାଟେଂ ଡୁବିଅଛେ, କତ ବିବରିବ ତୁମାର୍କାଛେ ହେ । ୬ । ମନେତେ ବିଚାରେ ଏଇ, କବେ ତୁମାର ସଙ୍ଗପାଇ, ଶୁଅବ କୁସୁମ ଶଯ୍ୟା ପରେ । କରେ ଏଇ ନିଷ୍ଠାବ୍ରତ, ଶୁନ ଓହେ ପ୍ରାନନାଥ; ସତ୍ୟକର କହିଲ ଅଗ୍ରେର ହେ । ମାଧବ, ତୁମାର ବିନେ ନା ବଞ୍ଚିଇ ରାଇ, ପ୍ରାନତାର କଣ୍ଠାଗ୍ରତ ହୋଇ ହେ । ୭ । ବଦନ ପଦ୍ମମଣ୍ଡଲେ, ମୀନନୟନ ଯୁଗଲେ, ଜଲଧାରା ଅବିରତେ ଝରେ । ଶ୍ରାବନମାସେର ପରି, ଯେନ ମେଘ ବହେ ବାରି, ତେନ ମତେ ଅଶ୍ରୁ ଧାରା ଗିରେ ହେ । ମାଧବ, ଅପଘନେ ପିନ୍ଧାବାସ ଭିଜେ; ଅତଦୁଃଖ ତୁମାକେ ନା ଲଗେ ହେ । ୮ । ଯେନ ରାହୁ ଦନ୍ତଘାତ, ସୁଧାଧାର ହଏ ଜାତ, କୁମୁଦବାନ୍ଧବ ଅବୟବେ । ସେହି ଉପମାକୁ ବହି, ମୁଖେ ଅଶ୍ରୁ ଧାରା ରହି, ସନ୍ତତ ମଗନ ତବଭାବେ ହେ । ମାଧବ; ଯେଇ ଅଟେ ଲବନୀ ପିତୁଲି; ତାକେ ତୁମି ଅତ ଦୁଃଖ ଦିଲ ହେ । ୯ । ଲଗିଛେ ମଦନ ଭୂତ, ଲ୍ୟନହଏ ଦେହଗତ; କସ୍ତୁରୀ ଦଲତେ ଅମି ବୋଲି । ଖେଦେ ବୋଲେ ପଞ୍ଚଶର, ଅମି ଧରିଛେ ପୟର, ଆମାକେ ନା ତେଜ କୁନଭାଲ ହେ । ମାଧବ; ଅହା କି କଷ୍ଟତେ ବାଞ୍ଚେ ସଖୀ, ଅର କି ରାଇକେ ତୁମି ଦେଖି ହେ । ୧୦ । ବାଉଲେ ଅମାକେ କହି, ପ୍ରତିପଦେ . ଭାଷା ଏହି, ତୁମାର ଚରନେ ପରନାମ । ତୁମାର

ଶ୍ରୀମୁଖ ଦେଖି, ସୁଧାକର ଏଇଲଖି, ଝରନେ ଉଭବେ କନ୍ଧ ସାମ ହେ । ମାଧବ, କତକ୍ଷନେ ପଡ଼େ ମହୀପରେ, ଅତିକଷ୍ଟେ ଶତ୍ର ଶନ୍ତାବରେ ହେ । ୧୧ । କେତେକ୍ଷନେ କରେ ଧ୍ୟାନ, ଲକ୍ଷ୍ଯ ଦତେ ଶୁନି ଅନ, ଅଗ୍ରତେ ଜଲଦ ରୁପ ପ୍ରଭା । ହାସେ କାନ୍ଦେ ଖେଦ ଦ୍ଵନ୍ଦେ, ବିଲପ ବରେ ବିଷାଦେ, ସନ୍ତାପ ପ୍ରତାପ ତବ ଲୋଭା ହେ । ମାଧବ, ଭ୍ରବତେ ଭ୍ରବତେ ଚେତାବରେ, ଧୂଲିତେ ଲୁଣ୍ଠଲ ଭୁମି ପରେ ହେ । ୧୨ । ବୃଷଭାନୁର ଲଲନୀ, ଦୁଃଖେ ଭ୍ରଷର ସଙ୍ଗିନୀ; ନନ୍ଦଲାଲ ଅଗ୍ରେ ବିନୟରେ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କର ଯୋଡ଼ି ମାଗେ ଦାନକର, କରୁଣା କରିହ ଅମାର ପରେ ହେ । ନାଥ ହେ, କେବେ ଏଇ ଲିଙ୍ଗ ଦେହ ଯାବେ; ନିଜଧାମେ ସୁସେବା ମିଳିବେ ହେ । ୧୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଆବାସୋ ବିପିନାୟତେ ପ୍ରିୟସଖୀ ମାଳାପି ଜ୍ୱାଳାୟତେ ।
ତାପୋଽପି ଶ୍ୱସିତେନ ଦାବଦହନଜ୍ୱାଳା କଲାପାୟତେ ।
ସାପିତ୍ୱଦ୍ବିରହେନ ହନ୍ତ ହରିଣୀରୂପାୟତେ ହା କଥଂ ।
କନ୍ଦର୍ପୋଽପି ଯମାୟତେ ବିରଚୟନ୍ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଲବିକ୍ରୀଡ଼ିତଂ ।

ଚୌପଦୀ ।

ଭୁବନ ବସନ୍ତ ତାପ ବନଦାହ, ମଣ୍ଡନ ଭୁଜଙ୍ଗ ହଇଛେ ।
ଅନଙ୍ଗ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ, ପ୍ରାନ ଅନୁକୁଲ, କାରନେ ଓଗାଳି ରହିଛେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ; ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧା ପ୍ୟାରୀ ହେ । ୧ ।
ନାସା ଛପ୍ରି ଶ୍ୱାସ, ହୁତାଶନ ବତ, ବାତାସ ପବନ ପ୍ରଖର ।
ଅଜ୍ ରାଧାନାମ, ଲୋପ୍ୟହୋଇଲ ବ୍ରଜେ ଶୁନହେ ରସିକ ଶେଖର ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ ।୨।
ଶିରୀଷ କୋମଲ; ତନୁ ତା ଛିନୁଛା ଗିରି ସମ ତମ ପ୍ରାପ୍ତି ହେ ।
ଗିରୀଶ ଅଇର, ଛିରୀଧାରେ ପ୍ୟାରୀ, ଭରିଅଛେ ତନୁ ଛପ୍ରି ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ ।୩।
ଚନ୍ଦ୍ରହିସ୍ୟା ଯାଏ, ମୃଦୁଯନ୍ତ୍ର ଶେଯ, ଧୂର୍ତ୍ତ ଅଙ୍ଗେ ଛନ୍ତ୍ର ଲଗି ହେ ।
କୁବଲୟ ଫୁଲ, ମାଲ ଜ୍ୱାଲ ବନ୍ଧୁ, କୁବଲୟ ଦୃଶା ତ୍ୟାଗି ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ ।୪।
ବାଟିପଇପାଟୀ, ଫଟିର ଲିପିଲେ, ନାଟିକା ଛୁଉଁ ଯାଏ ହେ ।
କାଟି କାଟି ବାଟି, ଉଷୀର ସାଋଲ, ମାଟି ଯୋଗ୍ୟ ଫୁଲ ହଏ ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ । ୫ ।

ପିଟିଥିଁ କୁନ୍ତଳ, ଲୁଟିଥିଁ କୁଣ୍ଡଳ, ଘୋଟିଅଛେ ମହାଦଶା ହେ ।
କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ ପୁରନ୍ଦରୀ, ଛୁଟିଛେ ବଞ୍ଚିବା ଆଶା ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବାଣୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ । ୬ ।

ରୂପକ ।

ଲଳିତା କହଇ ଶୁନହେ ଶ୍ୟାମ, ବିପିନ ହୋଇଛେ ଶ୍ରୀମତୀ ଧାମ । ୧ ।
ଯତନ ରତନ ମଣ୍ଡନ ମାଳ, ଜାନଇ ତନୁକୀ ତକ୍ଷକ ବ୍ୟାଳ । ୨ ।
ନାସା ମାଝେଁ ବହେ ତପତ ଶ୍ୱାସ, ଉଠେ ବନଦାହ ତାପ ହୁତାଶ । ୩ ।
ତାର ମାଝେଁ ଯେନ ଷଡ ହରଣୀଁ, ଅହା କି କଷ୍ଟେତେ ବର୍ତ୍ତିଛେ ଧନୀ । ୪ ।
ଅମ ଭାମ ବ୍ୟାଘ୍ର ଓଗାଲେ ଅଗେ, ସର୍ଜନ କରଇ ଗର୍ଜନ ରାଗେ । ୫ ।
କୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଡକ୍ଷକ ସିଂହ, ତରୁଣୀର କଷ୍ଟ କେମନ ସହ । ୬ ।

ଦୁହା ।

ତବେ ପ୍ରିୟସଖୀ ଦୁଃଖେ, କହେ ଶ୍ୟାମ କଣ୍ଠାଗେ ।

ଚଉପଦୀ ।

କି କହବ ଶ୍ରୀରାଧିକା ଦୁଃଖ ଅସମ୍ଭବ ହେ, ଯେମନ ହୋଇଛେ ତବ ବିରହେ କେଶବ ହେ । ଘୋଷା । ସ୍ତନ ବିନାହୃତ ହାର, ମେରୁତୁଲ୍ୟ ମହାଭାର, କିଯ୍ୟାନ ପିତ୍ତଲ ବୋଲି କ୍ଷଣଠା ଉଭବ ହେ । ୧ । କୁଙ୍କୁମ ଚନ୍ଦନ ପଙ୍କ, ସରସ ଶଶାଙ୍କ ଙ୍କାଙ୍କ, ହେରଇତେ କଷ୍ଟମ, ହୁଁଇତେ ଅପୂର୍ବ ହେ । ୨ । ନାସେର ପ୍ରଖର ଶ୍ୱାସ, ଜାନିତେ କାମ ହୁତାଶ, କବେ କହେ ଅବେ ଏଇ ଦହନ କରବ ହେ । ୩ । କଲଧୀର ଅନୁକ୍ରିତେ ନଳିନ ନୟାନ ପ୍ରାନ୍ତେ, ଦଶେ ଦଶେ ବିଲୋକିତେ ମୃନାଲ ସମ୍ଭବ । ୩ । ସଦା ବାମ କରତଳ, ରହିଛେ ଅଧ୍ୟ କପୋଲ, ସୀଥେର ବାଳକ ଶଶୀ ଅସ୍ତାଞ୍ଚଳ ଭାବ ହେ । ୪ । ନେନ କଣଳୟ ତଲେ, ତାଏ ହୁତାଶନ କଲେ, ତନୁ ତାପେ ଚୂର୍ଣ୍ଣହଏ କୋମଲ ପଲ୍ଲବ ହେ । ୬ । ରୂପଧ୍ୟାନ ଗୁନ ଗାନେ, ନାମ ଜପଇଁ ମନେ, ବଞ୍ଚିତ ବରହେ ବାଞ୍ଛେ ମରନ ବୈଭବ ହେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦେବାଲେ ପ୍ରାନ ନାଥ ହସ୍ତ ନିଦାରୁନ; ତୁମାକେ ନା ଦେଖି ରାଈ ପ୍ରାନେ ନା ବାଞ୍ଚିବ । ୮ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ସ୍ତନ ବିନାହୃତ ହାର, ମେରୁ ତୁଲ୍ୟ ମହାଭାର, ମାନିତେ ନହଇ ତାର କୃଶ । କୁଙ୍କୁମ ପଙ୍କ ଚନ୍ଦନ, ବପୁରେ କରେ ଲେପନ, ଶଶାଙ୍କରେ ତାତେ ମାନେ ବିଷ ହେ । କେଶବ; ତବ ବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଅଛିଛେ ଏକା ହେ । ନାସା ନିଶ୍ୱାସ ପବନ; ହୋଇ ହଏ ଅନୁପମ; କାମ ଅଗ୍ନି ପ୍ରାୟେ

ତନୁ ଦହେ । ନଳିନ ନୟନ ସ୍ରାନ୍ତେ, ଜଳଧାର ଅନୁବ୍ରତେ, ପ୍ରତପଣେ ବଲେକକତେ ବହେ ହେ । କେଶବ, ତବ ବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରିଅଛେ ଏକା ହେ । ୨ । ନେତ୍ର କଣଳପ୍ତ ତଲେ, ତାଏ ହୁତାଶନ କଲେ, ତନୁ ତାପେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହଏ ସଜ୍ଜା । ସଦା ବାମ କରତଳ, ରଖିଅଛେ ଅଧ କପୋଳ, ସାୟଂକାଳ ଶଶୀ ଦଶେ ଯଥା ହେ । କେଶବ, ତବ ବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରିଅଛେ ଏକା ହେ । ୩ । ହରିହରିତ ୨ ସ୍ରକାମେ ସେହୁ କପଟ, ବିରହରେ ବାଞ୍ଛିଏ ମରନ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ପ୍ରାନ ନାଥସ୍ପ ନିଦାରୁନ; ତୁମାର ବିନେ କପୋଳେ ଶରନ ହେ । କେଶବ, ତବବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରି ଅଛେ ଏକା ହେ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସା ରୋମାଞ୍ଚତି ଶୀତ୍କରୋତି ବିଲପତ୍ୟୁତ୍କମ୍ପତେ ତାମ୍ୟତି ।
ଧ୍ୟାୟତ୍ୟୁଦ୍ ଭ୍ରମତି ପ୍ରମୀଲତି ପତତ୍ୟୁଦ୍ଯାତି ମୂର୍ଚ୍ଛତ୍ୟପି ।
ଏତାବତ୍ୟ ତନୁଜ୍ୱରେ ବରତନୁର୍ଜୀବେନ୍ନ କିନ୍ତେ ରସାତ୍ ।
ସ୍ୱର୍ବୈଦ୍ୟପ୍ରତିମ ପ୍ରସୀଦସି ଯଦି ତ୍ୟକ୍ତୋଽନ୍ୟଥା ହସ୍ତକଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କଦମ୍ବ କୋରକ ଜିନ, ରୋମାଞ୍ଚ ଶ୍ରିଅଙ୍ଗ ଖିନ, ଶୀତ୍କାର ବିଳାପ କମ୍ପ ଘାମେ । ତବ ରୂପ ଧ୍ୟାନଭରେ, ବସନ ଉଦୀର୍ଣ୍ଣ ଉରେ, ଚକି ଚକିସପ ମଥା ଭ୍ରମେ ନେ । ମୋହନ, ପୁନରପି ଆଗେ ଉଠି ଧାଏ, ଭୂମି ପଡ଼ି ଗଡ଼ି ମୂର୍ଚ୍ଛ ଯାଏ ହେ । ୨ । ଲାବଣ୍ୟ ଲବନୀ ଲତା, ଅତନୁ ଜ୍ୱରେ ତନୁତା, ବଞ୍ଚିବା ଉପାୟ ଅଭରସା । ତୁମି ଧନ୍ୱନ୍ତରୀ ହେଲେ ପ୍ରସନ୍ନେ ସ୍ୱରସ ଦେଲେ ତବେ ବା ଅନ୍ୟଥା ମୃତ୍ୟୁଦଶା ହେ । ମୋହନ, କଖନ କହନା ବାର ନଏ; ସ୍ପଷ୍ଟ ତୁଲ୍ୟ ନାସେ ଦେଖେ ହଏ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ମରାତୁରାଂ ଦୈବତ ବୈଦ୍ୟହୃଦ୍ୟ, ତ୍ୱଦଙ୍ଗସଙ୍ଗାମୃତମାତ୍ର ସାଧ୍ୟାଂ
ବିମୁକ୍ତବାଧାଂ କୁରୁଷେ ନ ରାଧାମୁପେନ୍ଦ୍ର ବଜ୍ରାଦପିଦାରୁଣୋଽସି ।

ଦୈବୀବୈଦ୍ୟ ହୃଦାକର, ସେହି ସ୍ମରରୋଗାତୁର, ତବଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ସୁଧାରସେ । ସାଧ୍ୟହଇ । ବ୍ୟାଧି ଯିବେ, ରାଧା ବାଧା ମୁକ୍ତ ହବେ, ଅକୁଲ ସମୁଦ୍ରେ ନିତ୍ୟେ ଭାସେ ହେ । ମୋହନ, ଉପେନ୍ଦ୍ର ନାମେତ କିବା ଗୁନ, ମହେନ୍ଦ୍ର ବଜ୍ରୁ ନିଦାରୁନ ହେ । ୧ ।

ଚଉପଦୀ ।

ହେ କେଶବ, କିଶୋରୀ ମଣି ନ ବାନ୍ଧିବ, ବେକ୍ତ ବେଲ ବ୍ୟାଧି ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଘୋଷା । ଦଇବ ବୈଦ୍ୟ ହୃଦୟ, ଅମାକେ କର ଉଦୟ, କରୁଣା ଔଷଧି ଦେଇ ରକ୍ଷା ଜୀବ । ୧ । ଏକେତ ରାଜକୁମାରୀ, ଆଜନମ ସୁକୁମାରୀ, ଅଳ୍ପକ ବାଧାରେ କଳ୍ପ ଅନୁଭବ । ୨ । ରଖି କଲେସ୍ତ ଶେଯ, କମ୍ବଳ ଛାଡ଼-ପର୍ଯ୍ୟ, କବେ କ ଲଭିବ ତାର ଚେତାଲବ । ୩ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ଶ୍ୟାମ ତୁମି ତାରେ ହେଲ ବାମ, ବସ୍ତୁର କ ନାରୀବଧେ ଭାଗିହେବ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କନ୍ଦର୍ପଜ୍ୱରଜର୍ଜ୍ଜରା ତୁର-ତନୋରଷ୍ଟର୍ଯ୍ୟ ମସ୍ୟାଶ୍ଚିରଂ
ଚେତଶ୍ଚନ୍ଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମଃ କମଳନୀ ଚନ୍ତ୍ରାସୁ ସନ୍ତ୍ରାମ୍ୟତି ।
କିନ୍ତୁ କ୍ଷାନ୍ତିରସେନ ଶୀତଳତରଂ ତ୍ୱାମେକମେବ ପ୍ରିୟଂ
ଧ୍ୟାୟନ୍ତି ରହସିସ୍ଥିତା କଥମପି କ୍ଷୀଣାକ୍ଷଣଂ ପ୍ରାଣିତି ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କନ୍ଦର୍ପ ଜ୍ୱର ଜର୍ଜର, ଅଷ୍ଟର୍ଯ୍ୟ ଅକୁଳତର, ଚିର ଅଚେତନ ବରଧନ । ଚନ୍ଦ୍ରମା ଚନ୍ଦନ ଉହେ, କମଳିନୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେହେ, ଚନ୍ତ୍ରାତମେ ଅନଳ ସମାନ ହେ । ମୋହନ, କିନ୍ତୁ କ୍ଷାନ୍ତ ରସେନ ଶୀତଳ, ତୁମି ତାର ଏକେ ମହାବଳ ହେ । ଦୂରୁବ ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥଳ, ରସଭୂଷ କୁତୁହଳ, ପରିହାସ ଇଙ୍ଗିତ ଗୃହରୀ । ମୁହୂର୍ତ୍ତି ୨ ଧ୍ୟାନ, କରଅଁ ରଖିଛେ ପ୍ରାନ, କ୍ଷୀନ ହେଲା ନବୀନା କିଶୋରୀ ହେ । ମୋହନ, ତୁମି ତାର ଏକପ୍ରାନ ହୟ, ତୁମାର ବିନେ ସବ ଶୂନ୍ୟମୟ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କ୍ଷଣମପି ବିରହ ପୂରା ନ ସେହେ, ନୟନ ନିମୀଳନ ଖିନ୍ନୟା ଯୟାତେ
ଶ୍ୱସିତ କଥମସୌ ରସାଲଶାଖାଂ, ଚିର ବିରହେଣ ବିଲୋକ୍ୟ ପୁଷ୍ପିତାଗ୍ରଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନୟନୁ ନିମିଷେ ଯେଇ, ଅନ୍ତର ନା କରେ ସେଇ, ବିରହରେ ଛିନ୍ନ ଭାର । ଯେମନ ରସାଳ ଶାଖା, ପରେ ବସି ଭରେ ଦେଖ୍ୟା, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଅକୁଳ ମାଧୁରୀ ହେ । ମୋହନ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ନଏ ଚନ୍ଦ, ଜୀବ ଥିଲେ କି ନା ଦେଖେ ନେନ୍ଦ ହେ । ୧ ।

ପୟାର ।

ଚତୁର୍ଥ ଛନ୍ଦେର ବାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ; ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ

ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୧ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣେ ଅର୍ଜ ହେ । ୩ । ତାର କୃପାବଳେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ. ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବଣ ହେ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୃହୀତ ଜନା ଯେଉ ହୟ, ଏଇ ନିଜ ରତ୍ନମାଳ ଗଳରେ ପରସ୍ପ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ ॥ ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମ ସାଗର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଛାନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ନିଷ୍ପଲଙ୍କ ଜନ ବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ପଞ୍ଚମ ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅହମିହ ନିବସାମି ଯାହି ରାଧାମନୁନୟ ମଦ୍ଵଚନେନ ଚାନୟେଥାଃ ।
ଇତି ମଧୁରିପୁଣା ସଖୀ ନିଯୁକ୍ତା, ସ୍ୱୟମିଦମେତ୍ୟ ପୁନର୍ଜଗାଦ ରାଧାଂ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଲଳିତା ବଦନୁ ରାଇଦଶା ଶୁଣି; ଦଗ୍ଧନ ଅକୁଳ ମୋହନ ।
ବୁକେ କର ମାରି, କହେନ୍ତି ଫୁକାରି, ଅନେ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱରୀ ବହନ ।
ଯାଅ ଯାଅ ଗୋ ଲଳିତେ, ଅମାର ବିନୟ ଘେନିଯାଁ ଶୀଘ୍ରେ ଗୋ । ୧ ।
ମଦନ ଅନଳ, ଜଳିତେ ଅନ୍ତର, ଚଳିତେ ନା ପାରି ପାଦେ ଗୋ ।
ଚଳ ଧନି କାଛେ ଅମି ଇଥେ ଅଛେ, ବସିଅଁ ମଦନ ଖେଦେ ଗୋ ।
ମାରେ ନିବେଦନ କରି, ତୁମି ଅନିଅ ଦବେ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୨ ।
କରିଅଛୁ ଅମି ଯତ ଅପରାଧ, ସେହି ସେ କରିବ କ୍ଷମା ଗୋ ।
କ୍ଷମାନିଧି ରାଧେ; ପରମ ଦୟାଳୁ; ଶରଣ ବତ୍ସଳ ବାନା ଗୋ ।
କ୍ଷମା କରିଅଁ ଦୋଷ, ଶୀଘ୍ରେ ଏଇ କୁଞ୍ଜେ ଲୟାଁ ଅସ ଗୋ । ୩ ।
ଶୁନିଅଁ ଲଳିତା; ଅତି ଅନନ୍ଦତା, ଧନିପାଶେ ଚଳିଯାଗେଲ ହେ ।
ବୃଷଭାନୁପୁରେ, କିଶୋରୀ ଛାମୁରେ, ଶ୍ୟାମ ଦଶା ବିବରିଲ ହେ ।
ଅପରାଧି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ତୁହାଁ ଚରନ ମାଗେ ଶରନ ହେ । ୪ ।

ପୟାର ।

କିଶୋରୀ ଛାମୁରେ ସଖି ନିବେଦନ, ତବଲାଗି ଅତିଦୁଃଖୀ ମଦନମୋହନ ଗୋ । ୧ । ବହଇ ମଦନ ସଖା ମଳୟ ପବନ; ଦହଇ ବିରହ ହୃଦ ବିକଶେ ସୁମନ ଗୋ । ୨ । ବିଷାଦେ ମଦନ ଖେଦେ ବନେ ବନମାଳି, ବସିଅଛେ ତବ ପ୍ରେମ ଉନମାଦେ ଘାଲି ହେ । ୩ । ଚନ୍ଦ୍ରେର କିରନ ହେର ମୃତ୍ୟୁତୁଲ୍ୟ ହଏ, ତା ଉପରେ ପଞ୍ଚବାନ ବିକଳ କରଏ ଗୋ । ୪ । କର୍ଣ୍ଣପାଶେ ଭୃଙ୍ଗ କୁଳ ଗୁନୁ

ଶୁନୁ କରେ, ନିଶି ହେଉଛି ବିରହେର ବ୍ୟାଧି ବୃଦ୍ଧି ହରେ ଗୋ । ୧୫ । ଦିବ୍ୟ ଧାମ ତେଜି ବନମାଝେ କଖନ ବସେ; ଲୁଟିଅଁ ଅବନୀ ଧୂଳି ତବ ନାମ ଘୋଷେ ଗୋ । ୬ । ଦିବ୍ୟୋନ୍ମାଦୁଁ ମହା ପ୍ରଳୟ ଜନିତ, ତବ ଅନୁକମ୍ପା ଯେଇ ସେ ତାର ସୁକୃତ । ୭ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପୂର୍ବଂ ଯତ୍ର ସମଂ ତ୍ୱୟା ରତିପତେରାସାଦିତାଃ ସିଦ୍ଧୟ
ସ୍ତସ୍ମିନ୍ନେବ ନିକୁଞ୍ଜମନ୍ମଥମହାତୀର୍ଥେ ପୁନର୍ମାଧବଃ ।
ଧ୍ୟାୟଂସ୍ତ୍ୱାମନିଶଂ ଜପନ୍ନପି ତବୈବାଲାପ ମନ୍ତ୍ରାକ୍ଷରଂ ।
ଭୂୟସ୍ତତ୍କୁଚକୁମ୍ଭନିର୍ଭରପରିରମ୍ଭାମୃତଂ ବାଞ୍ଛତି ।

ପୟାର ।

ତାର ରାସରସ ହେତୁ ପୂର୍ବେ ତୁମି ଯେନ; ହର୍ଷାକୁଳ ରତିପତିଶରେ ମହାକ୍ଷିଣ୍ଣ ଗୋ । ୧ । ତେମନି ମନ୍ମଥ ମହାତୀର୍ଥେ ପୁନଃ ମଜି । ବସିଛେ ନିକୁଞ୍ଜେ ଶ୍ୟାମ ତୁମାର ନାମ ଭଜି ଗୋ । ୨ । ଧ୍ୟାନ ଧରେ ଅହର୍ନିଶି ତୁମାର ସ୍ୱରୂପ, ତୁମାର ଅଳାପ ମନ୍ତ୍ର ବଲି ହଏ ଜପ ଗୋ ।୩। ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତନ କୁମ୍ଭ ଦ୍ୱୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଧାରସ । ତାଏ ଗାଢ଼ ଅଲିଙ୍ଗନ ବାଞ୍ଛିତ ମାନସ ଗୋ । ୪ । ଧୀର ସମୀରଣେ ଯମୁନାର ତୀର ବନେ । ବସିଅଛେ ବନମାଳୀ ତବ ଦରଶନେ ଗୋ । ୫ । ରତିସୁଖ ଦ୍ୱୟ ଏଇ ସଂସାରେତେ ସାର; କାମ ମନୋହର ବେଶେ କର ଅଭିସାର ଗୋ । ୬ । ଅଗୋ ନିତମ୍ବିନି ଧନି ବିଲମ୍ବ ନା କର; ହୃଦୟେ ପଶାନବନ୍ଧୁ ଦୁଃଖ ଅନୁସର ଗୋ । ୭ । ସଙ୍କେତ କରିଅଁ ତବ ନାମ ଲୟାଁ ହରି, ବାଦନ କରେ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ମୋହନ ବାଂଶରୀ ଗୋ । ୮ । ଉଡ଼ାୟାଁ କୁସୁମ ଧୂଳି ମଲୟ ପବନ । ପତନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗେ ବ୍ୟଥା ନିପତନ ଗୋ । ୯ । ପତ୍ରେ ପତ୍ରେ ବାଜି ବାତ ବିଚଲିତ ଭରେ । ତବ ଆଗମନ ମାନି ଏଇ ସଙ୍କେତରେ ଗୋ । ୧୦ । ସୁକୁସୁମ ଶଯ୍ୟା ରଚି ଆପନ ଶ୍ରୀକରେ । ସଚକିତ ନେତ୍ରେ ତବ ପଥ ଅନୁସରେ ଗୋ । ୧୧ । ଅଧିର ନୂପୁର ଧ୍ୱନି ଉପୁଜେ କେଳିବେ, ତାଏ ତେଜି ଅଭିସାର ହୁଅ ଶ୍ରୀରାଧିକେ ଗୋ । ୧୨ । ନିବିଡ଼ ତିମିର ଘୋର ଉଦୟ ହଇତେ । ପରିୟାଁ ନୀଳ ନିଚୋଳ ଚଳ ନିକୁଞ୍ଜେତେ ଗୋ । ୧୩ । ଦଖି ଦଖି ରମଣୀ ଏ ରମଣୀୟ ନିଶି । ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ମାରତମ ଦଶେ ଦଶେ ଦଶି ଗୋ । ୧୪ । ତାତେ ଯଦ୍ୱି ଉର ତବେ ଶ୍ୟାମେର ମାନ ତେଜ । କାଲି ଭଙ୍ଗ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ଅଜ । ୧୫ । ଆମାର ବଚନେ ଶୀଘ୍ରେ ଘନଜଘନାତେ । ପରିହିତ କର କାଞ୍ଚିଦାମ ଚଳିତେ ଗୋ । ୧୬ । ପଲ୍ଲବ ଶଯ୍ୟାର ପାଶେ ମିଳିବ ଯଖନ । ଅଜନ୍ମ ଦାରିଦ୍ର୍ୟେ କୋଟିନିଧି ପ୍ରାପ୍ତି ଯେନ

ଗୋ । ୧୭ । ମୁଦ୍ରିତ ନେତ୍ର ପଙ୍କଜେ ହୃଷ୍ଟ ଜାତ ହବେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ଗାଏ ଗାଏ ମିଳ୍ୟା ଯାବେ । ୧୮ ।

ଜ୍ଞୂହ୍ବା ।

ତବେ ବୋଲେ ସହଚରୀ । ଶୁନ ପ୍ରାନ ଶ୍ରୀ କିଶୋର । ୧ ।

ଚଉପଦୀ ।

ଶୁନଗୋ ସଜନୀ ତବନ୍ଦନେ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର । ନ ରୁଚଇ ସୁଖଭୋଗ ବାସ ବନନ୍ଦର । ଘୋଷା । ତେଜି ପଲଙ୍କ ସୁପାତ୍ର । ବିରସେ ଲୋଟଇ କ୍ଷିତ । ନିର-ବଧି ସ୍ମରଣର ଦହେ ତାର ଅନ୍ତର । ୧ । ନିରସରସ ଦେଖି ତାର । ଯେମନ୍ତେ ଅନ୍ତୁଗତର । ଗତରାତ୍ର ଶ୍ୱେତ ଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡ ଅତ କାତର । ୨ । ବସି ଯମୁନାତୀରେ ଦରଶନ ଜଳସରେ, ମୁରଳୀତେ ଗାଏ ତୁବ ନାମ କତ ମନ୍ତ୍ର । ୩ । ବନପ୍ରିୟର ଦୂଗୀର, ତା ସଙ୍ଗେ ଭୃଙ୍ଗ ଝଙ୍କାର, ଶୁନନ୍ତେ ବିରସମଣି ସ୍ମରେ କୁମ୍ଭ କୁମ୍ଭର । ୪ । ରଞ୍ଜି କିଶଳୟ ତଲ୍ପ, ନିମେଷକ କୋଟି କଲ୍ପ ସମ ମଣି ସରସିଜ ପଦେ କର ସଞ୍ଚାର । ୫ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ଧୀର, ନାୟକ ଅତ ଅଧୀର, ଗୁଣ ଗୁଣି ନ ସରଇ ତାର ନିଶି ବାସର । ୬ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଝଙ୍କାରତ ମୁହୁଃ ଶ୍ୱାସାନାଶାଃ ପୁବେ ମୁହୁଃ ଗ୍ରୀକ୍ଷତେ,
ପ୍ରବିଶତ ମୁହୁଃ କୁଞ୍ଜଂ ଗୁଞ୍ଜନ୍ମୁହୁ ର୍ବହୁତାପ୍ୟତ ।
ରଚୟତ ମୁହୁଃ ଶଯ୍ୟାଂ ପାର୍ଯ୍ୟାକୁଳଂ ମୁହୁରୀକ୍ଷତେ;
ମଦନକଦନକ୍ଳାନ୍ତଃ କାନ୍ତେ ପ୍ରିୟସ୍ତବ ବର୍ତ୍ତିତେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ପୁନଃ ପୁନଃ ନାସା ଶ୍ୱାସ ବିଚଳିତେ ପୀତବାସ, ନାସାଅଗ୍ରେ ପୁନଃ ପୁନଃ ଦିଶେ । କଖନ କଖନ ହେବ, ଅପୂର୍ବ ଅଛେ ବିଗ୍ରହ, ବିପ୍ରଳାପ କରଇ ଶ୍ରୀମୁଖେ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ପୁନଃ ପୁନଃ କୁଞ୍ଜମାଝେ ଯାଏ, ଭୃଙ୍ଗଧ୍ୱନି ଶୁନି କୋଧ ହୟେ ଗୋ । ୧ । ପୁନଃ ପୁନଃ ଶଯ୍ୟା ରଞ୍ଜି, ଅକୁଳ ନିକର ସଞ୍ଜି, ପୁନଃ ପୁନଃ ତାକେ ବିଲୋକଇ । ମଦନ କଦନକ୍ଳାନ୍ତେ, ପ୍ରାନପ୍ରିୟା କାନ୍ତ ଶାନ୍ତେ, ଅବିଶ୍ରାନ୍ତେ ସନ୍ତାପ ବାଢ଼ଇ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ପୁନଃ ପୁନଃ କୁଞ୍ଜମାଝେ ଯାଏ, ଭୃଙ୍ଗଧ୍ୱନି ଶୁନି କୋଧ ହୟେ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଭୂତ୍ୱାମ୍ୟେନ ସମଂ ସମଗ୍ରମଧୂନା ତନ୍ୱାଂ ଶୁରସ୍ତଂ ଗତୋ ।
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନସ୍ୟ ମନୋରଥେନ ଚ ସମଂ ପ୍ରାପ୍ତଂ ତମଃ ସାନ୍ଦ୍ରତାଂ ।

କୋକାନାଂ କରୁଣସ୍ୱନେନ ସଦୃଶୀ ଦୀର୍ଘା ମଦଭ୍ୟର୍ଥନା ।
ରନ୍ତୁ ନ ବ୍ଵିଫଲଂ ବିଲମ୍ବନମସୌ ରମ୍ୟୋଽଭିସାରକ୍ଷଣଃ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବାସ୍ତେ ଭବ ଦୁହିଁକାର, ନାସନ୍ତୁଅଁ ଦିବାକର ଅସ୍ତାଚଳ ଉଜ୍ଜଳ ଅପନି। ଗୋବିନ୍ଦେର ମନୋରଥେ, ଘଟିବଗେ ପ୍ରତିପଥେ, ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଲନି ଗୋ । ଧନି ଗୋ,କେହୋ କାରେ ଦଶାଦର୍ଶି ନଯ୍ୟେ,ଯେହ ଯାହିଁ। ତାହିଁ। ଚଲ୍‌ଯାଏ ଗୋ । ୧ । ଏହୁକାଲ୍ ହେର କୋକ-ଦମ୍ପତି କରଇ ଶୋକ, ଶରକାଲ୍ ନା କରଯ୍ୟେ ବ୍ୟର୍ଥ । ବିଲମ୍ବେ ବିଫଲେ ଦୁଗ୍ଧେ, ହେଜ ଦଧି ହଏ ମୁଦ୍ଧେ ରମ୍ୟ ଅଭିସାରେ ସବ ସ୍ୱାର୍ଥ ଗୋ । ଧନି ଗୋ, କେହୋ କାରେ ଦଶାଦର୍ଶି ନଯ୍ୟେ, ଯେହୋ ଯାହିଁ ତାହିଁ ଚଲ୍ୟାଁ। ଯାଏ ଗୋ । ୨ । ଶୁନିଅ ଲଳିତା ବାଣୀ, ମାନ ତେଜି କମଲିନୀ, ପରିଧାନ କୈଲ ନୀଲବାସ । କସ୍ତୁରୀ ଲେପିଅ ଗାଏ, ମର୍କତ ବଲୟ ତାଏ, ମଣ୍ଡି ନହିଲ ଲଜ୍ଜାସେ ଅବେଶ ସେ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ନୂପୁର ଦିଲ ବିଶାଖାର କରେ, ଲଲିତାର ସାଥେ ଗତି କରେ ସେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଲଳିତା ବିଶାଖା ସନେ ଶ୍ରୀରାଧିକା କୁଞ୍ଜେତେ କରଇ ଗମନ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସ, ହଇଅଁ ମାନସ, ବୋଲେ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ବଚନ ।
ଶୁନ ଶୁନ ଗୋ ଲଲିତେ, ଅମି ଏହେନ ବଗୃହ ଗତେ ଗୋ । ୧ ।
ଅଶେଷ ଚୁମ୍ବନ, ଦିବେ ଶ୍ୟାମଘନ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦ ହବ ଗୋ ।
ପ୍ରବୋଧ କରଅଁ, କୁଞ୍ଜକେ ଲଇଅ, ବାସିବେ ଆମାକେ ହବ ଗୋ ।
ଶୁନ ଶୁନ ଗୋ ଲଲିତେ, ଆମି ଏ ହେନ ବଗୃହ ଗତେ ଗୋ । ୨ ।
ଏମନି ବଗୃହ ବେନି ସଖିସନେ କରଯ୍ୟେ ଶ୍ରୀରାଧେ ଗମନ ।
ଦେଖି ବନମୃଗ ପୁଲକିତ ହୈଲ ଶୁଭଇ ମଙ୍ଗଲ ବିଧାନ ।
ଅତି ଅନନ୍ଦେ ଶ୍ରୀମତୀ, ବେନି ସଖୀ ସନରେ ଗମନ୍ତ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସଞ୍ଚିତ୍ୟଚକିତଂ ବିନ୍ୟସ୍ୟନ୍ତୀ ଦୃଶୌ ତିମିରେ ପଥି ।
ପ୍ରତିତରୁ ମୁହୁଃ ସ୍ଥିତ୍ୱା ମନ୍ଦଂ ପଦାନି ବିତନ୍ୱତୀଂ ।
କଥମପି ରହଃ ପ୍ରାପ୍ତାମଙ୍ଗୈର ନଙ୍ଗତରଙ୍ଗିଭିଃ ।
ସୁମୁଖି ସୁଭଗଃ ପଶ୍ୟନ୍ ସ ତ୍ୱାମ ପୈତୁ କୃତାର୍ଥତାଂ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ସଭୟ ଚକିତ ହୟାଁ, ତମିରକେ ନ ହାରୟାଁ, ଥାକି ଥାକି ପ୍ରତିତରୁତଲେ ।

ମନ୍ଦମନ୍ଦ ପଦ ଚଳେ, କୁନରୂପେ ରହ ସ୍ଥଳେ, ଅନଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗ ଭଲେ ମିଳେ ସେ । ସେକାଳେ, ସୁମୁଖୀର ଏଇ ଶୋଭା ଯତ, କବି ହୋଇ କେ କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସେ । ୧ । ମୋହନବଜ ସୁକୃତ, ଦଇବ ବପାକ କୃତ୍ୟ, କୁଟିନେଣ ନା କୈଲ କୃତାର୍ଥ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ହେନ, ଦକ୍ଷିନନାୟକ ଗୁନ, କୁନବେଲ୍ଲ ଅନୁକୂଳେ ସ୍ୱାର୍ଥ ସେ । ସେକାଳେ, ସୁମୁଖୀର ଏଇ ଶୋଭା ଯତ, ଦେଖିତେ ନାରିଲ ଶ୍ୟାମନେଣ ସେ । ୨ ।

ଡ଼ୁହ୍ଣା ।

ସଭୟ ଚକ୍ରତେ ବନୋଦମୀ, ତମିରକେ ନାହାଁର ଅପନା ।
ଥାକି ଥାକି ପ୍ରତିଛଳ ଚଳେ, ମନ୍ଦଗତି କରି ପଦ ଗୃଳେ ।
କୁନରୂପେ ରହେ ରହସ୍ଥଳେ, ଅନଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗ ଭରେ ମିଳେ । ୩ ।
ଦଖି ଦଇବ ବପାକ କୃତ୍ୟ, କୁଟିନେଣ ନା କୈଲ କୃତାର୍ଥ । ୪ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଅବେ ଶୁନ, ଦକ୍ଷିନନାୟକର ଏ ଗୁନ । ୫ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନ ହେନ ବଧୂ, ଲଳିତା ଯେକାଳେ, ଗେଲ ବନୋଦମୀ ପାଶେ ହେ ।
ସେବା ଉନ୍ନେସିୟାଁ, ଅସିତେ ବିପୁରା, ଅଙ୍ଗ ମାଟିଗେଲ ବାସେ ହେ ।
ପଥ ହେରାଇତେ ହରି, ହରି ଅସ୍ତ୍ରେ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ ଭରି ସେ । ୧ ।
ଦଖି ମନ୍ଦ ବଧୂ, କେମନ ଅବଧୂ, ଏ ସବ ବଧୂ ବଶେଷ ହେ ।
ଲଡାନ୍ତରେ ଲୁକ, ସେବ୍ୟା ପଦ୍ମାସଖୀ, ଗେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପାଶ ହେ ।
ତାକେ କହି ଏ ଚରିତ, ଶୀଘ୍ରେ ଅନିଲ ତାରେ ରମତି ହେ । ୨ ।
ଶ୍ୟାମ ପାଶେ କୁଟଞ୍ଜି, ପ୍ରବେଶ ହଇଲ, ଯବେ ଅସି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ହେ ।
ଦୂରୁଁ ନୂପୁର, ରନିତ ନନଦେ, ଶ୍ୟାମ ଧାଏଁ ରାଇ ବୋଲି ହେ ।
ଭ୍ରମେ ଦୁଟି ବାହୁ ତୋଲି, ହୃଦେ କେଲି କୈଲ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସେ । ୩ ।
ଏକେତ ନବଢ଼, ଘୋର ଅନ୍ଧକାର, ଦୁହେ କାମ ଅନ୍ଧପୁରୀ ହେ ।
ମଦନ ବହ୍ନଲେ, ଜାନିତେ ନାରିଲ, ଗାଢ଼େ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ସେ ।
ଶ୍ୟାମ ଅନାୟତ୍ତ ହେଲ; ନିଜ କୁଞ୍ଜେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ନିଲ ସେ । ୪ ।

ପୟାର ।

ପଞ୍ଚମ ସ୍କନ୍ଧେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୧ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୨ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଥ ହେ । ୩ । ତାର ଏପାବଲେ ତାର

ବଦନ ଜର୍ଦ୍ଦୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଞ୍ଜନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉର୍ଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ସ୍ଥୃହତ ଜନା ଯେଉ ହସ୍ତ, ଏଇ ଲାଲ ରକ୍ତମାଳ ଗଲତେ ପରସ୍ତୁ ହେ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶଦେ ଦୋଷ ନା ଲସ୍ତୁ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ । ଅଞ୍ଜନ ପ୍ରେମ ସାଗର ଜୟୋଦଶ ଛନ୍ଦ, ଙ୍କାଡ଼ିନ କର ଓହେ ନସ୍ତୁଲଙ୍ଗ ଙ୍କାନବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଷଷ୍ଠ-ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଥ ତାଂ ଗନ୍ତୁମଶକ୍ତାଂ ଗୃରମନୁରକ୍ତାଂ ଲତା ଗୃହେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା
ଚରିତଂ ଗୋବନ୍ଦେ ମନସିଜ ମନ୍ଦେ ସଖୀ ପ୍ରାହ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଗମନେ ଅଶକ୍ତେ, ଶରମନୁରକ୍ତ, ଏ ଅନ୍ତରେ ବିନୋଦିନୀ ସେ ।
ବନ୍ଧୁକେ ନା ଦେଖି, ହୋଇ ଅତଦୁଃଖୀ, ଲଳିତାକେ ବୋଲେ ବାଣୀ ଗୋ ॥
କୁଥା ଅଛେ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ, ତୁମି ଦେଖାଅ ତା ମୁଖଇନ୍ଦୁ ଗୋ । ୧ ।
ନିକୁଞ୍ଜ ମନ୍ଦିର, ପ୍ରତ ପ୍ରତ ଖୋଜ, କହ୍ୱତେ କମ୍ପିତେ ଅଙ୍ଗ ଗୋ ।
ତୁମାର ଅଧର, ବନ୍ଧୁଲି ଫୁଲେ କି, ବସିଅଛେ କୃଷ୍ଣ ଭୃଙ୍ଗ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ଆମି ବାସକସଜ୍ଜା କି ହୈଲ ଗୋ । ୨ ।
ଶ୍ୟାମ ଅନୁସରେ, ରହସ୍ୟ ବଗୃରେ; ଚଲିତେ ନାପାର ପାଦେ ଗୋ ।
ଶେଷ ହଏ ହେଜ; କଣଲେସ୍ତୁ ଶେଯ; ଆର ନ ବାଞ୍ଚିବ ଖେଦେ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥା ଗେଲ, ଆମି ବାସକସଜ୍ଜା କି ହୈଲ ଗୋ । ୩ ।
ଅପୁରୁବ ଲୀଳା, ଅପୁରୁବ ରୁପ, ନୟାନେ ଘାଇଲ ମୋର ଗୋ ।
କୁଥା ଅଛେ ହରି, ତା ସ୍ୱିତ ନ ବାଇ, କେନେ କୈଲ ଅଭିସାର ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ଆମି ବାସକସଜ୍ଜା କି ହୈଲ ଗୋ । ୪ ।
ନବଘନ ହେଜ, ନବୀନ କିଶୋରି, ଅଧର କୁଞ୍ଚିତ କରେ ଗୋ ।
ଘନ ଅନ୍ଧକାର, କି ଷ୍ଟ୍ରେର ଆକାର, କୃଷ୍ଣେ ଲଜ ପରିହରେ ଗୋ ।
ଗତ ଚଲମ୍ୱେ ମୋହନ, କରେ ବାସକ ଶେଯେ ବେଦନ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ବିପୁଲ ପୁଲକପାଲଃ ସ୍ଫୀତ ଶୀତ୍କାରମନ୍ତର୍ଜନିତଜଡ଼ିମକାକୁବ୍ୟାକୁଲଂ ବ୍ୟାହରନ୍ତୀ
ତବ କିତବ ବିଧାୟା ମନ୍ଦକନ୍ଦର୍ପଚିନ୍ତାଂରସଜଲଧିନିମଗ୍ନା ଧ୍ୟାନଲଗ୍ନା ମୃଗାକ୍ଷୀ ।

ଯଥାରାଗ ।

ବିପୁଲ କପୋଲ, ପୁଲକ ବିକଚ, ଶୀତ୍କାର ଜଡ଼ିମ ଜାତ ଗୋ ।

ମାଧବ କୈତବ, ପ୍ରକଟ ଭୈରବ, ବ୍ୟାକୁଳେ ବିରହ ଶଙ୍କ ଗୋ ।
ମନ୍ଦ କନ୍ଦର୍ପ ଶନ୍ତାତେ, ରସ ଜଳଧି ନିମଗ୍ନ ଭାବେ ଗୋ । ୧ ।
ବିରହ ଅନ୍ତରେ, ଉତ୍କଣ୍ଠିତା ଭରେ, ରାଈ ସଖି ଚାହିଁ ଭ୍ରଣି ଗୋ ।
ଦଖ ସୁମନ, ବ୍ୟଜନ କରେ ଧରି, ଅଶାଇସୁଁ। ଥିଲି ବସି ଗୋ ।
ମନ୍ଦ ଏମନି କପାଳ, ଦଖ କୃଷ୍ଣ କେନେ ନ ଆସିଲ ଗୋ । ୨ ।
ଚନ୍ଦନ ଚନ୍ଦନ, ଦଳି ଏକପାନେ, ରଖିଥିଲି ଦଖ ସହ୍ର ଗୋ ।
ମାନିକ୍ୟୋର ଦୀପାବଳୀ ଜାଳି ଜାଗି, ମାର୍ଗ ହେରି ଅଛେ ରହ୍ର ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ କୁନ ନାୟିକା କିବା ରଖିଲ ଗୋ । ୩ ।
ତାମ୍ବୂଳକେ ବୋଳି, ମୁକ୍ତାର ଚୂର୍ଣ୍ଣକେ, କେତକୀ ଖଦିର ଦିଅଁ ଗୋ ।
କାର୍ମୂକ ଲବଙ୍ଗ, ଜାତି ଫଳ ଚନ୍ଦ୍ର, ରଖିଥିଲି ଯୋଗାଇଅଁ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ଇହ ସବ ବିଅର୍ଥ ହଇଲ ଗୋ । ୪ ।
ଏହେନ ସମୟେ ପଲ୍ଲବ ଚଳିତେ, କାନ୍ତ ଅସେ ବୋଲି ଭ୍ରମେ ଗୋ ।
ଚଞ୍ଚଳେ କିଶୋରୀ ଉଠି ମାର୍ଗ ହେରି, କୁଥାବୋଲି ପୁନଃବସେ ସେ ।
ଶତ୍ରୁ ଚଞ୍ଚଳେ ଶ୍ରୀମତୀ, ପୁନଃ ପୁନଃ ହେରେ ଚକିତ ସେ । ୫ ।
କରୀଦନ୍ତ ପଲଙ୍କତେ, ବିଛି ନିଚେ ଶଯ୍ୟା ପରାଗ ସୁମନେ ଗୋ ।
ଦଖ ନାନାଜାତି, ସୁମନକେ ମାଳ ଗାନ୍ଥିଥିଲି ସୁଯତନେ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ବାସ ବାସ ବାସିହୋଇ ନାଶ ଗେଲ ଗୋ । ୬ ।

ଦୁହା ।

ମାଧବ କୈତବ ପ୍ରକଟରୁ ବୈଭବ ବ୍ୟାକୁଳ ଶନ୍ତା ଗୁରୁ । ୧ ।
ମନ୍ଦ କନ୍ଦର୍ପ ଶନ୍ତାରେ ମଗ୍ନ, ଧ୍ୟାନ ମୃଗାକ୍ଷୀ ସେ ଭାବେ ଭଜ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଙ୍ଗେ ସ୍ୱାଭରଣଂ କରୋତି ବହୁଶଃ ପତ୍ରେଽପି ସଞ୍ଚାରିଣି
ପ୍ରାପ୍ତଂ ତ୍ୱାଂ ପରିଶଙ୍କତେ ବିତନୁତେ ଶଯ୍ୟାଂ ଚିରଂ ଧ୍ୟାୟତି ।
ଇତ୍ୟାକଳ୍ପବିକଳ୍ପତଳ୍ପରଚନାସଙ୍କଳ୍ପ ଲୀଳାଶତ
ବ୍ୟାସକ୍ତାପି ବିନା ତ୍ୱୟା ବରତନୁର୍ନୈଷା ନିଶାଂ ନେଷ୍ୟତି ।

ବୋଲି ।

ଅଙ୍ଗ ଅଭରନ, ବହୁଭାବ ମାନି, ପଲ୍ଲବେ ସଞ୍ଚାର କରେ ଗୋ ।
ବଲେ ବନ୍ଧୁ ଆର, ସତେକି ଲଭିବ, ଇଥେ ବସାଇବ କରେ ଗୋ ।
ଶଙ୍କା କେବଲ ଉପୁଜେ, ଧ୍ୟାନ ଧରିତେ ପଲ୍ଲବ ଶେଯେ ଗୋ । ୧ ।
ପୁନଃ ପୁଷ୍ପଶେଯ, କରିଅଁ ରଚନ, କେଲି କଳପନା କରେ ଗୋ ।

କୁସୁମ ବ୍ୟଞ୍ଜନ, ଲଯ୍ଯାଁ କମଳିନୀ, ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ପଥ ହେରେ ଗୋ ।
ବୋଲେ ବନ୍ଧୁ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ, ସତେ ଲଭିବ କସ୍ତୁରି ଅଙ୍ଗ ଗୋ । ୨ ।
ବନ୍ଧୁ ଅଙ୍କେ ବସି, ସତେ ଏଇ ନିଶି, ନିମିଷ ମାନିବ ଅମି ଗୋ ।
କେ ଦିବ ଅଧର, ଆଧୁଁ ସୁମଧୁର, ସର୍ଗ ନିଦାଷ୍କୁନ ଭୁମି ଗୋ ।
କହ ଅବେ କି କରିବ, କିଏ ପ୍ରାନନାଥ ଅନ୍ୟାଦିବ ଗୋ । ୩ ।

ଚଉପଦୀ

ଏ ରଜନୀ ! ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ରଖିଲ୍କ କେ ସଜନୀ । ଘୋଷା ।
ମୁଁ ଦୁଃଖୀ ହୋଇଲି ଅଭାଗିନୀ, କୃଷ୍ଣ ନଇଲେ ମୋ ପୁରେ ପୁଣି ।
ନାନା ଜାତ ପୁଷ୍ପେ, ଶେଯ ଶେଯାଇଲି ଖା-ପୁରେ ରହିଲେ ବେଣୁପାଣି ।୧।
ଅମଳାନ ବସ୍ତ୍ର କୁଞ୍ଚିକରି, ନାନାପୁଷ୍ପ ମାଳ ଗୁନ୍ଥିକରି ।
ଏ ସର୍ବ ପଦାର୍ଥ, ହୋଇଲ୍କ ବିଅର୍ଥ, ବାପିହେଲ୍କ ନ ଅସିଲେ ହରି ।୨।
ତାମ୍ବୁଳ ପୁଗ ଅଳାଇଚରେ, ସଜାଡି ରଖିଲି ଏ ପାଞ୍ଚରେ ।
ଚୁଆ ଚନ୍ଦନ କର୍ପୁର ଗୋଳି କରି, ବୋଳିବାକୁ ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ।୩।
ମାର ଶରୁ ମୋତେ ବେଢ଼ିଅଛି; ମୋ ଜୀବେ ଭରସା ନାହିଁ କିଛି ।
ପଞ୍ଚବାଣେ ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ ନେଇଯିବ, ଏମନ୍ତ ମୋ ଚିତ୍ତେ ଆସୁଅଛି ।୪।
କେଉଁ ଛଇଳୀ ଏ ଗୋପ ପୁରୀ, ଲୁଚାଇ ରଖିଛି ନରହରି ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଏରୁପ ଦର୍ଶନେ, କିଶୋରୀ ଅଛନ୍ତି ମାନକରି ।୫।

ଝୋଳ ।

ଏଇବୋଲି ରାଇ, ଜଗିଆଁ ଜଗିଆଁ ନିଶି ପଞ୍ଚ ଘଟି ନିଲ ହେ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ଶୁନ ଠାକୁରାଣୀ, ଗୁମାନେ ଯେ ଦୁଃଖ ଦିଲ ଗୋ ।
ସେ କି ଆମାର ଦୁଃଖ ନିବେ, ତୁମି କିପା କୈଲେ ଦୁଃଖ ଯାବେ ଗୋ ।୧।

ପୟାର ।

ଷଷ୍ଠ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହଇଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁଗୋବିନ୍ଦପାଦେ କୋଟିପ୍ରନମିତହେ ।
ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାରହେ ।
ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତବ ନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟହେ ।
ତାରକିପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନି ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଜଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୃହିତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଏଇଲୀଲ୍କ ରତ୍ନମାଲ୍କ ଗଲାତେ ପରୟ ହେ ॥
ପିଣ୍ଡିକେର ନାମ ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ,ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେହେ
ଅଞ୍ଜନ ପ୍ରେମ ସାଗର ନଯ୍ୟୋଦଶ ଛନ୍ଦ,କାର୍ତ୍ତିନକର ଓହେ କସ୍ତୁଲିଙ୍ଗ କାମୀ ବୃନ୍ଦହେ ।

—✵—

ସପ୍ତମ ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅବାନ୍ତରେ ଚ କୁଳଟାକୁଳବର୍ତ୍ମପାତ ସଙ୍ଘାତ ପାତକ ଇବ ସ୍ଫୁଟଲାଞ୍ଛନ-ଶ୍ରୀଃ ।
ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତର ମଦୀପଯଦଂଶୁଜାଲୈ-ର୍ଦ୍ଦକ୍‌ସୁନ୍ଦରୀବଦନଚନ୍ଦନବିନ୍ଦୁରିନ୍ଦୁଃ ।

ପୟାର ।

ଏଅନ୍ତେ ନଭମଣ୍ଡଳ ଶୋଭା ମହାସାନ୍ଦ୍ର, କାନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁଦୟେ ଉଦେ ହେଲା ଚନ୍ଦ୍ର ହେ । ୧ । କୁଳଟା କୁଳକେ ଯବେ ପଥ ନକ୍ଷେପିଲ, ସେ ସବ ନିଶ୍ବାସ ତବେ ଶଶୀକେ ବାଧିଲ ହେ । ୨ । ସେ ପାତକ ଲାଞ୍ଛନ ସ୍ୱରୂପେ ଜାତ ହେଲ, ତାକେ ଅଙ୍ଗୀକାର କରି ବହୁଅଛି କେବଳ ହେ । ୩ । ଦିକ୍‌ସୁନ୍ଦରୀ ବଦନ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁପ୍ରାୟେ, ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତରେ ତାରି ମହା ଶୋଭାପାଏ ହେ । ୪ ।

ଚଉପଦୀ ।

ନଭମଣ୍ଡଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାନ୍ଦ୍ର, କାନ୍ତ ଅନୁଦୟେ ଉଦେ ଚନ୍ଦ୍ର । ୧ ।
ବଦନ ଚନ୍ଦନବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାୟେ, ବୃନ୍ଦାବନେ ମହାଶୋଭାପାଏ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପ୍ରସରତି ଶଶଧରବିମ୍ବେ ବିହିତବିଲମ୍ବେ ଚ ମାଧବେ ବିଧୁରା ।
ବିରଚିତବିବିଧବିଲାପଂ ସା ପରିତାପଂ ଚକାରୋଚ୍ଚୈଃ ।

ପୟାର ।

ବିରହୀ ବଧୀତେ ପ୍ରସରିଲ ଶଶଧର । ଉଛୁଳିଲ ଶ୍ରୀରାଧିକା ସନ୍ତାପ ସାଗର ହେ । ୧ । ମାଧବ ଗମନ ତବେ ଦେଖିଲ ବିଳମ୍ବ । ବିଶେଷ ରଚନା କେଲ ବିଳାପ କଦମ୍ବ ହେ । ୨ । ଅପରିମିତ ସନ୍ତାପ ଉଚ୍ଚବାଚ ଭରେ । କୁରଙ୍ଗ ପରାୟେ ଝୁରେ କୁଞ୍ଜବନ ଘୋରେ ହେ । ୩ । ବୋଇଲ ସଖୀଜନ । ଭାଷା ନା ମାନିଛେ ପୂର୍ବେ । କେ ଅର ଶରନ ହବେ ନିଶୀମାନଙ୍କୁ ଅବେ । ୪ । କୁନ ସମ୍ପ୍ରତେ ହରି ଏ ନବ ଯୌବନ । ବିନାଶିତେ ଖାର ହେବେ ଏକାନ୍ତେ ଏ ବନ ଗୋ । ୫ । ବିଫଳ ନିର୍ମଳ ରୂପ ଯୌବନ ଆମାର, ଏ ଶୃଦନିଶୀତେ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଜନେ ପର ଗୋ । ୬ । ନିଶୀତେ ଗମନ କେଲ ଯଦି ଏ ଗହନ, ତବେ କି ମଦନ ମୂର୍ଖ ନା କରେ ଦହନ ଗୋ । ୭ । କି କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ନାନାରତ୍ନ ବଳୟ ଭୂଷନ, ହରି ବିରହେ ବହୁତେ ବହୁତ ଦୂଷନ ଗୋ । ୮ । ସୁରନ ମଙ୍ଗଲ କେତୁ ହାରବୀ ଉଦୟ, ବିରହାନଳେ ଜଳତେ ତବେ ଭାଲ ହୟ ଗୋ । ୯ । ବନ୍ଧୁରେ ବଞ୍ଚିତ ଅମି ଏ ମଧୁଯାମିନୀ, ତାର ସନେ ନିଶିନିଲ ସୁକୃତୀ କାମିନୀ ଗୋ । ୧୦ । ସେ କାମିନୀ କାମଶିଲ୍ପ ହୃଦେ ହର୍ଷୀ । ମାଲ୍ୟ, ମୃଦୁ ସୁକୁମାର ଅଙ୍ଗେ କେଲ ରତଲୀଲା ।

ଅମିଏଥେ କୁଃଖେ ବସିଅଛୁ ସେ କ ଜାନେ, ସେ ଯୁବତୀ ବଢ଼ାଅଚ୍ଛି କ୍ରୀଡ଼ା ତାର ସନେ । ୧୨ । ସେହି କୃଷ୍ଣଭୃଙ୍ଗ କୁଞ୍ଜକେ ଚୁମ୍ବୁଛିଲେ, କମଲ ସ୍ତନମନେ କରେ କୁନକାଲେ ଗୋ । ୧୩ । ପୁନଃ ଅମାରମନେ ଶଙ୍କା ଉପୁଜେ ଲଳିତେ, ଖଳ ଖଣ୍ଡ ଭଲ ଗୁନିଗୁନ ଅଛେ ତାଡେ ଗୋ । ୧୪ ।

ଡ଼ୁହା ।

ଶୁନ ଗୋ ଲଲିତା ଅମାର ବାନୀ, ଶଙ୍କା ଉପୁଜେ ମନତେ ପୁନି । ୧ ।
ଖଳ ଖଣ୍ଡ ଗୁନ ଅଛେ ତାର, ଏ ବଗୃବ ହଏ ଗୋ ଅମାର । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଟଳ୍କିଂ କାମପି କାମି ନାମଭସୃତଃ କମ୍ପା କଲାକେଲିଭ-
ଙ୍କୋ ବନ୍ଧୁଭରନ୍ଧକାରଣି ବନାଭ୍ୟର୍ଣ୍ଣେ କ ଦୁଦ୍ ମୁଁ ଭ୍ରାମ୍ୟତି ।
କାନ୍ତଃ କ୍ଳାନ୍ତମନା ମନାଗପି ପଥି ପ୍ରସ୍ଥାତୁମେବାକ୍ଷମଃ ।
ଶଙ୍କେତ କୃତମଞ୍ଜୁ ବଞ୍ଜୁଲଲତାକୁଞ୍ଜେଽପି ଯନ୍ନାଗତଃ ।

ପୟାର ।

କ ଅନୁସରନ କରେ କୂନ ରମଣୀରେ; ବନ୍ଧନ ହେଉଛେ କବା କୂନନାରୀ ପ୍ରେମଡୋରେ ଗୋ । ୧ । ଅମାକେ ଖୋଜତେ କବା ମୁରଲୀବଦନ, ଅନ୍ଧକାର ବନଭୂମି କରଏ ଭ୍ରମନ ଗୋ । ୨ । ଅନାଗମ ଜାନି ଅମାର କାନ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତମନ, କୂନସ୍ଥାନେ କବା ବନ୍ଧୁ କରଲ ପ୍ରୟାନ ଗୋ । ୩ । ମଞ୍ଜୁଲ ବଞ୍ଜୁଲଲତା କୁଞ୍ଜେର ଭୁବନେ; ସଙ୍କେତ କରଯୁଁ । ବୁଝ ନା ଅସିଲ କେନେ ଗୋ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସ୍ନେହାଧିନୀ ବାନୀ ଶୁନି, ମାଧବକେ ଖୋଜଗେଲ ଲଲିତା ସଜନୀ ଗୋ । ୫ ।

ଡୁହା ।

ଶ୍ରୀରାଧିକାବାନୀ କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁନି, ଲଲିତା ଗମନ କୈଲ ପୁନି । ୧ ।
ମାଧବ ପଥକେ ଅନୁସରି, ବୃନ୍ଦାବନେ ଖୋଜେ ସହଚରୀ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଥାଗତାଂ ମାଧବମନ୍ତରେଣ ସଖୀ ମିୟୁଂ ବୀକ୍ଷ୍ୟ ବିଷାଦମୁକାଂ ।
ବିଶଙ୍କମାନା ରମିତଂ କୟାପି; ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ଦୃଷ୍ଟ ବଦେତଦାହ ।

ବୋଲ ।

ତବେ ଲଲିତା ସଜନୀ ଚଲି ହେ, ଧୁଣ୍ଡେ ପ୍ରତିକୁଞ୍ଜେ ବନମାଳୀ ହେ ।
ବିଷାଦ ଭଜୟୁଁ । ଲୁକୟୁଁ । ଲୁକୟୁଁ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ କୁଞ୍ଜେ ମିଲି ହେ । ୧ ।
ତାତେ ଦେଖିଅଁ ରସିକରାୟେ ହେ, ସଖୀ ମୁକ ବର୍ଷାପିକ ପ୍ରାୟେ ହେ ।
ବିଶଙ୍କ ମାନସେ, ମନମଥ ଯୁଦ୍ଧେ, ପ୍ରମଥଲ ଯୋଦ୍ଧା ହୃୟେ ହେ । ୨ ।

ଅନ୍ୟ ମସ୍ତକ କେତକୀ ଦଳେ ହେ; ନଖ ଲିଖନେ ଏଇ ଲେଖିଲେ ହେ ।
କମଳିନୀ ଦୁଃଖୀ, ଲତାକୁଞ୍ଜେ ରହି, ଭୃଙ୍ଗ ଅନୁମତ ହେଲେ ହେ । ୩ ।
ଫିଙ୍ଗି ଗବାକ୍ଷ ମାର୍ଗେ ଏ ଲିଖା ହେ, କୋଧେ ନାଦଲ ଲଳିତା ଦେଖା ହେ ।
ମିଳିଲ ବିରସେ, ବିନୋଦିନୀ ପାଶେ, ଦମ୍ଭି ଅଶ୍ରୁ ଜଳ ମୁଖା ହେ । ୪ ।
ହେବ ଶ୍ରୀମତୀ ଅକୁଳ ମତ ହେ, ସଖୀ କହଇ ଶ୍ୟାମେର ଗ୍ରନ୍ଥ ହେ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନେ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ, କପଟିଙ୍କୁ ଆଛେ ମାତି ହେ ।

ଦୁହା ।

ପ୍ରବେଶିଲ ସଖୀ ରାଇପାଶେ; ଭାସି ଶୋକ ଜଳେ ଏଇ ଭାଷେ । ୧ ।
ରଚନ୍ତେ ବଚନ ଗଦ ଗଦ; ଧରି ଶ୍ରୀ କିଶୋରୀ ପଦଦ୍ୱନ୍ଦ । ୨ ।
ବୋଲେ ଶଠ ଧୂର୍ତ୍ତ ନଟପଟ; ନଟ ପଟଳ ମୁକୁଟ ପୀତପଟ । ୩ ।
ଏଇ ଯମୁନାର ତୀର ବନେ; ରମନ୍ତ କରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ । ୪ ।
ନାନା ପରିରମ୍ଭେ ପରିରମ୍ଭଃ ଆରମ୍ଭ ସୁରତି ରସ ଦମ୍ଭ । ୫ ।
ଆମାକେ ପେଶିଣ୍ଟି ତୁମାର କାଛେ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ ମାତିଅଛେ । ୬ ।
ଭୁଲି ମିଥ୍ୟା ପଣ୍ଡିତେର ଭାଷେ; ଦୁଃଖୀ ହେଲ ରାଧେ ବନଦେଶେ । ୭ ।
ଦୁଃଖୀହୟାଁ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ; ଶ୍ୟାମଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୋଲେ । ୮ ।

କଲି ।

ତବେ ପ୍ରାନସଖୀ ବୋଲେ; ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୋଲେ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରଚିତ ସ୍ମରସମର; ବିରଚିତ କଳେବର; ବେଣୀ ତୁଟି ଫିଟି ଲୁଟେ କେଶ ।
ପଡ଼ିଛେ କୁସୁମ ଗଭା; ବିଶେଷ ରହିଲ ପ୍ରଭା; ଅବର ନାହିଁକି ନିଜ ବାସ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀ ରାଧେ, ବିଲସଇ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ ଗୋ । ୧ ।
ପରିରମ୍ଭ ଭରେ; ତରଳିତ କୁଚ ହାରେ; ଦଳିତ ବିକାର ଉଭୟ ହେ ।
ବିଚଳ ଅଳକାବଳୀ; ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ; ଅଧର ମଧୁର କନ୍ଦାଦକେ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ବିଲସଇ ପ୍ରିୟବତୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ ଗୋ । ୨ ।
ଚଞ୍ଚଳ କୁଣ୍ଡଳଲୁଳି; ଲଳିତ କପୋଳ ଝୁଲି, କିଙ୍କିଣୀ ବାଜଇ କିନିକିନି ।
ଜଘନ କଟୀନଡ଼ିନେ, ଲଙ୍ଘିତ କାନ୍ତ ଲୋକନେ; ବିପରୀତ ରସେ ରସକିଣୀ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ବିଲସଇ ପ୍ରିୟବତୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ ଗୋ । ୩ ।
ବିପୁଳ ପୁଲକ ପୃଥୁ ଜନିତ ଭଙ୍ଗବେ ପଥୁ; ଶ୍ୱାସବଶେ ବିକାଶେ ଅନଙ୍ଗ ।
ଶ୍ରମଜଳ ବିନ୍ଦୁଭର, ସୁରଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗ ମାଧୁରୀ; ଯାର ରତିରନ ଅତିତୁଙ୍ଗ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ବିଲସଇ ପ୍ରିୟବତୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ । ୪ ।

ଝୁହ୍ଲା ।

ମଧୁରସୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ, ମାତ୍ତଅଛେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ । ୧ ।
ଦେଖିଯାଁ ସେ ଶୋଭା ନୟାନରେ, ଆଇଚ କହୁତେ ଶୀଘ୍ରମୁରେ । ୨ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ବିରହପାଣ୍ଡୁ ମୁରାରିମୁଖାମ୍ବୁଜଦ୍ୟୁତିରୟଂ ତିରୟନ୍ନପି ବେଦନାଂ ।
ବିଧୁରତୀବ ତନୋତି ମନୋଭୁବଃ; ସୁହୃଦୟେ ହୃଦୟେ ମଦନବ୍ୟଥାଂ ।

ଘାଢଛନ୍ଦ ।

ଯେଉ ମୁଖ ଦୁଃଖେ ପୂରେ, ପାଣ୍ଡୁର ବରନ ଧରେ, ସେଇ ମୁଖ ପଙ୍କଜ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ । ସେ ସବୁ ନାହିଁକ ଶରୀରେ, ତନୁତାହ୍ଲାନ ତନୁରେ; ସୁହୃଦ ସ୍ୱଧର୍ମ ଏ ବାଢ଼ିଲ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ପୂରୁବ ମଦନ ବ୍ୟଥା ହୃଦେ, ନାହିଁ ନାହିଁ ମାତି ରତିମଦେ ଗୋ । ୧ । କାମମଦ ଉଛାଟନେ, ରମଣୀ ମୁଖ ଚୁମ୍ବନେ ଅଧରେ ଅଧର ଅଛେ ମିଳି । ମୃଗମଦେ କୁଚ ଲେଲ, ବୋଲିଯାଁ କର୍ପୁର ଧୂଳି; ତାରାଭଲେ ତିଳକ ନିବେଶି ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଏଇ ଯମୁନାର ତୀର ବନେ, ରମନକରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ ଗୋ । ୨ ।

ଉହ୍ଲା ।

ତବେ ବଲେ ସହଚରୀ; ଅବେ ସେଇ ବଂଶୀଧାରୀ । ୧ ।
ପୂରୁବ ବିରହ ଦଶା, କେଣେ ନାହିଁ ତବ ଆଶା । ୨ ।
ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ପାଣ୍ଡୁର ଛିଲ, ସେ ଅବେ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭେଲ । ୩ ।
ହୃଦୟେ ସୁହୃଦ କ୍ଲେଶ, ନାହିଁ ନାହିଁ କାମ ବାସ । ୪ ।
ଶୁନି ସହଚରୀ ବାଣୀ, ତବେ କହେ ବିନୋଦିନୀ । ୫ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ନାୟାତଃ ସଖି ନିର୍ଦ୍ଦୟୋ ଯଦି ଶଠସ୍ତ୍ୱଂ ଦୂତି କିଂ ଦୂୟସେ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦଂ ବହୁବଲ୍ଲଭଃ ସ ରମତେ କିଂ ତତ୍ର ତେ ଦୂଷଣଂ ।
ପଶ୍ୟାଦ୍ୟ ପ୍ରିୟସଙ୍ଗମାୟ ଦୟିତସ୍ୟାକୃଷ୍ୟମାଣଂ ଗୁଣୈ-
ରୁତ୍କଣ୍ଠାର୍ତ୍ତିଭରାଦିବ ସ୍ଫୁଟଦିଦଂ ଚେତଃସ୍ୱୟଂ ଯାସ୍ୟତି ।

ଯଥାରାଗ ।

ନା ଆସିଲ ଯଦି, ସେ ଶଠ ନିର୍ଦ୍ଦୟ, ତୁମାର କିବା ଦୋଷ ଗୋ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ଯେ ବହୁ ନାୟିକା ବଲ୍ଲଭ, ଲମ୍ପଟ କୁଳେ ଈଶ ଗୋ ।
ତାକାବାକେ ଏଇ ଗୁନେ, କିବା ଦୂଷଣ ଏକର ମନେ ଗୋ । ୧ ।
ତମି ସେ ଦମ୍ପତି, ସମ୍ପତି ହେବରେ କୃଷ ହୃଦୟ କୁନ କାଟେ ଗୋ ।

ତୁମାକେ ପେଷିଥା, ଅମାକେ ଅକୟାଁ, ତଥିର ବିପିନ ମାଝେ ଗୋ ।
ତାର କୁନସ୍ଥାନେ ଗେଲ, ଅମି ଭ୍ରମି ତ୍ଵତ୍କଣ୍ଠାର୍ଥ ଜଲ ଗୋ ।
ଦୂତୀ ଏଇ ଶନ୍ତା, ଶଭ ଦଚକରେ, ବିଦଗ ଚତୁର ଲଗି ଗୋ ।
ସେଇ ନାରମଣୀ, ଶ୍ୟାମ ହେହୋଧୂନୀ, ସୁଖ ନୟା ସଭଭଗୀ ଗୋ ।
ଯାର ବଶ କୈଲ ହର, ତାର ସମ ଅଛେ କୂନ ପୁରୁ ଗୋ । ୩ ।
ଗାଢ଼ ମଧୁବନେ, ସୁରତ ଭୁବନେ, ମୂରତ ଅଥସ୍ତ ହବେ ଗୋ ।
ମିନ୍ୟା ଫୁଲସୁନା, ସମଦ୍ରସ୍ତକନା, ଗାଏ ଗାଏ ମିଲିଁ ଯାବେ ଗୋ ।
ଯେନ ଚମ୍ପାପୁଷ୍ପେ ଅଲ, ତେନ ଶ୍ୟାମାଁ ଶ୍ୟାମ କୁତୁହଲ ଗୋ । ୪ ।
ମର୍କତ ବଲୟ ସଞ୍ଚାର ସେ ଜାନ, ଗାଢ଼େ ନା ଭଜଏ ଅମି ଗୋ ।
ସେ ତନୁ କୋମଲ, କତ ବ୍ୟସ୍ତ କୈଲ, ସେ କାମିନୀ ମନ୍ଦା କାମୀ ଗୋ ।
ଯଥା ବନ୍ଧୁ ନବଘଟନ, ତଥା ନିଲ୍ୟାଯାବ ଅପଘନେ ଗୋ । ୫ ।
ଖଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର ଚଣ୍ଡେ, ଚୁମ୍ବନ ବେଢ଼ଆଁ, ତାର ଦନ୍ତଘାତ ଦବେ ଗୋ ।
ମିଠୁଆ ଅଧର, ମିଠୁଆ କରତେ, ଗ୍ରାସନ୍ତେର ସୁଧା ପିବେ ଗୋ ।
ଗୁରୁ ସକ୍ଷ ନଖମୁନେ, ଷତକୈଲ ତନୁ ମାଲଢନେ ଗୋ । ୬ ।

ପୟାର ।

ପୁନକହେ କମଲନୀ ଶୁନ ପ୍ରାନସହ, ଯାକେ ବନମାଲୀ କ୍ରୀଡ଼େ ସୁକ୍ରତଟି ସେହ ଗୋ । ୧ । ଅନିଲ ତରଲ ହେଇ କମଲ ନୟାନ, ତାକେ କଶଲୟ ଶେଯେ କରଛେ ପତନ ଗୋ । ୨ । ବିକଶିତ ସରସିଜ ଲଲିତ ବଦନ, ସ୍ଫୁଟ କୈଲ କାମ କାଣ୍ଡେ ଲଗାୟାଁ ରଦନ ଗୋ । ୩ । ଅମୃତୁଁ ମଧୁରରେ ଯେଇ ବାଣୀ ମୃଦୁ, ହୃଦକନା ବନେ ହୈଛେ ସେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ଗୋ । ୪ ।ସ୍ଥଲ ଜଲ ପଦ୍ମ ଶୋଭା ଯେ କର ଚରନ, ତାସ୍ୟେ ଗାଟ୍ୟେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ଏ ଗୃହ କାରନ ଗୋ । ସଜଲ ମେଘ ମଣ୍ଡଲ ଯେ ତନୁ ଜ୍ୱଳ, ତାକେ ସେ ବିରହଭରେ ଲୁଟେ ମର୍ଦ୍ଦି ଦଲ ଗୋ । ୬ । ବସାନ କୁନ୍ଦନ ଝଲ ଯେଇ ପୀତାମ୍ବର, ହର୍ଷିବେ ଦର୍ଶୀୟା ସଖୀ ମଲନ ତାହାର ଗୋ । ୭ । ଭୁବନ ସୁନ୍ଦରବର ତରୁନ କେଶରୀ, ମୀରେପି ହଇଲ ତାକେ ପାୟା ସେ ନାଗରୀ ଗୋ । ୮ । ଏମନ ଉତ୍କଣ୍ଠାଭରେ ରହ ତାପ ସହିଁ, ଲଗିକେ ମଲୟାନିଲ ତାକେ ଶୁଲ ମୁହିଁ ଗୋ । ୯ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମନୋଭବାନନ୍ଦନଚନ୍ଦନାନିଲ, ପ୍ରସିଦ ରେ ଦକ୍ଷିଣ ମୁଞ୍ଚ ବାମତାଂ ।
କ୍ଷଣଂ ଜଗତ୍ପ୍ରାଣ ବିଧାୟ ମାଧବଂ, ପୁରୋ ମମ ପ୍ରାଣ ହରେ ଭବିଷ୍ୟସି ।

ପଯ୍ୟାର ।

ଓହେ ମନ ଭବାନନ୍ଦ ଚନ୍ଦନ ଅନୀଳ, ପ୍ରସନ୍ନ ହବେ ପ୍ରସନ୍ନ ଅବଳା କେବଳ ଗୋ ।୧। ଅମି କରଯୋଡ଼ ମାଗି ତେଜ ଦକ୍ଷିଣତା, ବାମା ତୋ କରୁନା ଶୁଣି ହୃଦୟ ବାମତା ହେ । ୨ । ତୁମାଙ୍କଣ୍ଠି ପୂନଃ କର ମାଧବେ ବଧାନ, ସେଇ ରତିରନେ ଅତି ବଣୀର୍ଣ୍ଣ ନିଧାନ ହେ । ୩ । ତୁମାକେ ଜଗତ ପ୍ରାନ କେବୋଲେ ସମୀର, ପୁରେ ପଣି କଣ୍ଠିମାନଙ୍କେ ନାରୀ ମନୋହର ହେ । ୪ ।

ଓ୍ବହା ।

ମନୋଭବ ଚନ୍ଦନ ଅନୀଳ, ପ୍ରସନ୍ନ ହବେ ଅବଳା କେବଳ । ୧ ।
କରଯୋଡ଼ ମାଗି ଦକ୍ଷିଣତା, କରୁନା ଶୁଣି ହୃଦୃ ବାମତା । ୨ ।
ପୂନଃ କର ମାଧବେ ବଧାନ, ରତି ଅନ୍ତେ ବଣୀର୍ଣ୍ଣ ନିଧାନ । ୩ ।
ଜଗତ୍ପ୍ରାନ କେବୋଲେ ସମୀର, କଣ୍ଠିମାନଙ୍କେ ନାରୀ ମନୋହର । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କପୂରବ ସଖୀସମ୍ବାସୋଽୟଂ ଶିଶୀବ ଦ୍ରୁମାନନୋ ;
ବିଷମିବ ସୁଧାରଶ୍ମି ର୍ଯସ୍ମିନ୍ ଦୁନୋତି ମନୋଗତେ ।
ହୃଦୟମଦୟେ ତସ୍ମିନ୍ନେବଂ ପୁନର୍ବଲତେ ବଳାତ୍ ।
କୁବଳୟଦୃଶାଂ ବାମଃ କାମୋ ନିକାମ ନିରଂକୁଶଃ ।

ଚୋଖି ।

ସଖି ଏ ପବନ, ଶଙ୍କର ସମାନ, ବିଷସମ ସୁଧାନିଧି ଗୋ ।
ଦାହନର ଜ୍ୱାଳ, କଳନା ନା ଯାଏ ବାମଯବେ କୃପାନିଧି ଗୋ ।
କାମେନିରଙ୍କୁଶ ଅଟେ, ତାକେ ବୋଲିଛେ ଯତ୍ନ କାଟେ ଗୋ ୨ ।

ଓ୍ବହା ।

ସଖି ଏ ପବନ ବୈରୀ ହେଲ, ଅନଳରୁ ଦଗୁନ ବହିଲ । ୧ ।
ସୁଧାନିଧି ଚନ୍ଦ୍ର ସୁଶୀତଲ, ସେ ଅମାକେ ହେଲ ବିଷତୁଲ । ୨ ।
ହୃଦୟ ଅମାର ମନ୍ଥନ କରେ, କି କହିବୁ ସଖି ତୋ ତୁମାରେ । ୩ ।
ତଲେ ସଦୟ ନାହିଁ ଏହାର, ଦହନ କରେ ଅବଳା ଶରୀର । ୪ ।
ପ୍ରାନନାଥ ଅମାରେ ହେଲ ବାମ, କି ବୋଲିବ ନିରଙ୍କୁଶ କାମ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବାଧାଂ ବିଧେହି ମଲୟାନିଲ ପଞ୍ଚବାଣ ।
ପ୍ରାଣାନ୍ ଗୃହାଣ ନ ଗୃହଂ ପୁନରାଶ୍ରୟିଷ୍ୟେ ।

କିଂତେ କୃତାନ୍ତଭଗିନି କ୍ଷମୟା ତରଙ୍ଗୈ
ରଙ୍ଗାନି ସିଞ୍ଚ ମମ ଶାମ୍ୟତୁ ଦେହଦାହଃ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ମନ୍ଦ ମଲୟ, ମରୁତ ପବନ ଭେ, କୁନ୍ଦନ ଅଙ୍ଗିନୀ ବୋଲେ ହେ ।
ବାମହସ୍ତ ବାମ, ଅବଳାକେ ବଧି, ପାବେ କୁନ ଯଶ ଭଲେ ହେ ।
ଅମି ସହଜେ ଅବଳା, କାନ୍ତ ରହୁତେ ଶ୍ରାନ୍ତେ ପ୍ରବଳ ହେ । ୧ ।
ନୀଚ ସଚରିତ, ଅଚରତେ ଭଲ, ନାବୋଲିବେ କୁନଜନା ହେ ।
ଯମେର ଭଗିନୀ, ହବେ ଏ ଯମୁନା, ଅଛେ ଶୀତଲତା ଗୁନ ଗୋ ।
ଅନ୍ନ ସିଞ୍ଚ ତାରିଜଲ; ତବେ ଦେହ ଦାହ ହବେ ଭଲ ଗୋ । ୨ ।
ଦନ୍ତ ତ୍ୟଜ ବିପ୍ରଲବ୍ଧା ହୟେଁ। ଧନୀ, ବିପ୍ରାଲପ ଗୁରୁତର ହେ ।
କାଟିତେ ଲାଗିତେ ନିଶି ଅବଶେଷ ପ୍ରକଟ କୁକ୍କୁଟ ଗିର ହେ ।
ମନ୍ଦ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ନନ୍ଦାତ୍ମଜ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ତୁଲେ ହେ । ୩ ।

ପୟାର ।

ବିପ୍ରଲବ୍ଧା ରସ ଏଇ ଉତ୍କଣ୍ଠା ସାଗର, ବର୍ଣ୍ଣିତେ ନା ପାରି କିପାମୟୀ କିପା-କର ଗୋ । ୧ । ସପ୍ତମ ଛନ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ । ୨ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ-ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାରି ହେ । ୩ । ପଦ୍ମାବତୀକାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ । ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ଉତ୍ତମରୂପେନେ ଆର୍ଯ୍ୟ ହେ । ୪ । ତାର କିପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉ[illegible] ବେନ ହେ । ୫ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୃହିତ ଜନା ଯେଇ ହୟ; ଏଇ ନୀଳ ରତ୍ନମାଳ ଗଳାତେ ପରୟ ହେ । ୬ । ଚିତ୍ରିବେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶତେଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୭ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ସପ୍ତୋଦଶ ଛନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନକର ଓହେ ନିସ୍ତୁଲଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନୀବୃନ୍ଦ ହେ । ୮ ।

ଅ[illegible]ମ-ଛନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଥ କଥମପି ଯାମିନୀଂ ବିନୀୟ, ସ୍ମରଶରଜର୍ଜ୍ଜରିତାପି ସା ପ୍ରଭାତେ ।
ଅନୁନୟ ବଚନଂ ବଦନ୍ତମଗ୍ରେ, ପ୍ରଣତମପି ପ୍ରିୟମାହ ସାଭ୍ୟସୂୟଂ ।

ଯଥାରାଗ ।

କୋଥା କଟାଲେ ନିଶି, ନୀଲପେଦ ଭ୍ରମି, ସୁରଶରେ ଜର୍ଜ୍ଜରିତେ ହେ ।

ମହା ଦୁଃଖୀ ହୋଇ, ସକଳ ଦଗକେ, ଗୃହେଁ ଦୃଷ୍ଟି ଫିରାଇଡେ ସେ ।
କୁଥା ନା ହେବୟିଁ । ହର, ଅତିଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ଶ୍ରୀ କଣୋରୀ ସେ । ୧ ।

ଉକ୍ତା ।

କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ନିଶୀ ନିଲ, ଶ୍ୟାମଗୃନ୍ଦ ନା ଅସିଲ । ୧ ।

ଭାଷାସୂକ ।

ଶୁନ ଅନ ବଧୂବଧାନ ବାମ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ସ୍ନେହେ ଅବଦ୍ଧ ଶ୍ୟାମ,
କଖନ ସମୟ ସୁରଡ ପ୍ରାନ୍ତ, ଧନୀ ଅଗମନ ଜାନିତେ କ୍ଲାନ୍ତ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ୟାମଘନ ମନେ ଛନ, ମାନସେ କଶୋରୀ ଧ୍ୟାନ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ସ୍ନେହେ ଅବଦ୍ଧତା । ସଖିରେ ସଙ୍କେତ ଦାନ, ଚାଁଇ ଅଭିସାରୀ ହୋଇଲ, ଲତାଗୃହେ ଅଛେ ଲଭିଚନ୍ତ୍ରା ସେ । ମୋହନ, ହଇଛେ ବାସକ ସଜ୍ଜା ଜାନି, ବାସନ୍ତୀ କୁସୁମ ବନୋଧନୀ ସେ । ୧ । ଅକୁଳ ହୃଦୟେ କ୍ଲାନ୍ତ, ହେନବେଲା ନିଶିହତ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ଗେଲ ନିଜବାସେ । ନାଗର ଅପନା କର୍ମ ଦୋଷେ ଘୋରଭ୍ରାନ୍ତ ସମ, ମନୁଲ ମରମ ରାଇ ରସେ ସେ । ମୋହନ, ଅକୁଲ କାତରେ ଛନଭରେ, ପଥଲେ ଗବାକ୍ଷତଳ ହେଉ ସେ । ୨ ।

ଭାଷାସୂକ ।

ହେନ ବେଲା ହେର ଗବାକ୍ଷ ମୂଲ; ଏକ ଲିଖା ଦେଖି କେତକୀଫୁଲ । ୧ ।
ଲଲିତାର ହସ୍ତ ଅକ୍ଷର ବାର, ଦମଦମ ବୁକୁ ଧମକ ଭାଇ । ୨ ।
ଛନ ଛନ ହୟା ମନୁଥ ରାତ, ଘନ ଘନ ଶ୍ୟାମ ତନୁନ ଯାଗ । ୩ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଅଥୟ କାହ୍ନୁ, କାୟେ ମନୋବାକ୍ୟେ ଶ୍ରୀମତୀ ଧ୍ୟାନୁ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କେତକୀ କୁସୁମ ପାଖା, ମାଝେ ସଖୀ ହସ୍ତ ଲିଖା, ପଢ଼ି ଶ୍ୟାମରାୟେ ଚେତା ହୁଇ । ବାତୁଲ ସମ ମୋହନ, କେବଳ ଶ୍ରୀମତୀ ଧ୍ୟାନ, ସନ୍ତାପ ସମୁଦ୍ର ମାଝେ ବୁଡ଼ି ସେ । ମୋହନ, ସଙ୍କେତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଇ ପାଶେ, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ଚଲେ ବନଦେଶେ ସେ । ୧ । ଯଥା ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀରାଜା, ଅପରାଧ ଡରେ ପ୍ରଜା, କ୍ଲାନ୍ତକରେ ହଏ ଇତସ୍ତତଃ । ତଥା ଗଲତେ ଜଡ଼ରୀ ବାସ ଶେଷ କରେଶ୍ୱର, କରଦ୍ୱୟ କର ଜୋରକିତ ସେ । ମୋହନ, ସଙ୍କେତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଇପାଶେ, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ଚଲେ ବନଦେଶେ ସେ । ୨ । କ୍ରୀଡ଼ା ପରଶ୍ରାନ୍ତ ବସେ, ମିଲି ଶ୍ରୀମତୀ ପାଶେ, ପ୍ରଭାତ ଅରୁନ ଉଦେବେଲା । ମାସ ଉପବାସୀ ସମ, କୃଶ ହଇଅଛେ ଶ୍ୟାମ, କେଶ ବେଶ ନେନ ମୁକୁଲ ସେ । କିଶୋରୀ, ଏମନି କାନ୍ତେର

ଶାନ୍ତ ହେବ, କୋପେ ଅପସନ ଗେଲ ଥିବ ସେ । ୩ । ଲୋକରେ ସେ ଅଲୋକିତ ରାଧା ବାଧା ଅକଥିତ; ପିଷ୍ଟ କର ଦୃଷ୍ଟି ଦୁରେ ରହି । ଜାନୟୀ ଲଳିତା ସଖୀ, ଦରପନ ଦାଲ ରାଖି, ପ୍ରତିବିମ୍ବେ କୃଷ୍ଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଗୃହି ସେ । କଣୋଗ୍ରୀ, ମୁଖ ପୋଛ ହଇଲ ମଜନ, ନା କହୁଛେ କଥା ଏଲ ମନ ସେ । ସେ ସମୟେ ଶ୍ୟାମ ବେଶ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟରେ ହଏ ବେଷ, କହେ ପ୍ରତି ମୂର୍ତ୍ତିରେ ବଚନ ସେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଯାଯୂ ହେ ମାଧବ, ଅଭିସ୍ତ ବାନ୍ଧବ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ଧବ କେଶବ । ହେରିଲେ ତୁମାକେ, ସନ୍ତାପ ଅମାକେ, କହ ମର୍ମବାଂଥା ଜଭିବ । ବନ୍ଧୁ ଯାଯୂ ହେ ବନ୍ଧୁ ଯାଯୂ ହେ; ସେ ନବରମଣୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୂ ସମ୍ଭାଯୂ ହେ । ତୁମାକେ ଲୋକନ, ଅକୂଲ ବର୍ଦ୍ଧନ, ପ୍ରିୟା ଅନୁରାଗ ଭରେ ହେ । ଚରନ ଅଲକ୍ତ, ଅଞ୍ଜନ ଅବ୍ୟକ୍ତ, ଘଇ ଦଅଁ ଅଛ ଉରେ ହେ । ମାଧବ ତୁମି ଯାଯୂ ହେ । ସେ ନବ ରମଣୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ, ତାକେ ଯାଯୂ ସମ୍ଭାଯୂ ହେ । ରଜଣୀ ଜଗିତ, ଉଜାଗର ବସୁଁ, ଅଲସେ ହୃଦୟେ ନିମିଷ ହେ । କହୁଛେ ତୁମାର, ଲୋଚନ ଭଙ୍ଗିମା, ସ୍ଫୁଟରସାଶ୍ରିନ ବେଶ ହେ । ମାଧବ ତୁମି ଯାଯୂ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୂ ସମ୍ଭାଯୂ ହେ । ତାହାର ବଦନ ରୂପିତେ ତୁମାର. ଅଧର ଦଶେ ନୀଲମ ହେ । ତବ ତନୁ ଅନୁରୂପକୁ ବହୁଯୂଁ ହଇଛେ ଅତି ସୁଷମ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୂ ହେ, ସେ ନବରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୂଁ ସମ୍ଭାଅ ହେ । ତୁମାର ବିମ୍ବାଧରେ, ଦନ୍ତଘାତ ଦଣ୍ଡ ଚତେ ଅମାର ବାଢ଼େ ଖେଦ ଗୋ । ନିରେଖି ଲୋକନ, କର ତୁମି ଦଶେ ତବ ଅଙ୍ଗେ ତବ ଭେଦ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୂ ହେ, ସେ ନବରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୂଁ ସମ୍ଭାଯୂ ହେ । ବାହୁରେ ମଲିନ, ତଳିତ ମନ ଦଶଇ ଅତି ନିଶ୍ଚିନ ହେ । କାମ ଶରେ ଖିନ, ଅନୁଗତ ଜନ ଠାରେ ବଞ୍ଚିତ ଦୂଷନ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୂ ହେ, ସେ ନବରମନୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୂଁ ସମ୍ଭାଯୂ ହେ । ୬ । କନ୍ଦର୍ପ ସମରେ, ଚଞ୍ଚଲ ନଖରେ, ଯତ ଦଶେ ତୁମାର ଗାଏ ହେ । ମର୍କତ ସିଲେକ, କଲ ଧୌତ ରେଖା, ରତି ଜୟ ଲିଖା ପ୍ରାୟେ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୂ ହେ, ସେ ନବରମନୀ, ଅତି ସୁହାଗିନୀ ତାକେ ଯାଯୂଁ ସମ୍ଭାଯୂ ହେ । ୭ । ଅବଲା ଶରୀର, କବଲ ହେତୁରେ, ବନେକୁ ଭ୍ରମନ କର ହେ । ବାଲ୍ୟତ କାଲରେ, ପୂତନାକେ ବଧି, ଯଶ କରିଛ ବିସ୍ତାର । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୂ ହେ, ସେ ନବ ରମନୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ, ତାକେ ଯାଯୂଁ ସମ୍ଭାଯୂ ହେ । ଏଲ ସବ ଚିହ୍ନ, କରିଯା ମଣ୍ଡନ, ଶୋଭିକେ ଦେଖାଛ ଝୀଲ ହେ ।

ଧୌତ କରାଇତେ, ଯମୁନା ନଦୀତେ, ଜଳ କିବା ଶୁଖିଗଲ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଅ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ, ଅତି ସୋହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଇଁ । ସମ୍ଭାଷ ହେ । ୯ । ଶନ୍ତାମନ ଜାଣ, ରସିଯୁଁ ଆପଣ, ଚନ୍ଦ୍ରା ଶିରୋମଣି ହେଲ ହେ । କାନ୍ତାରେ ରଖିଯୁଁ । କାନ୍ତାରେ ରସିଯୁଁ । ରସିକେନ୍ଦ୍ର ଯଶ ପାଇଲ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଅ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଇଁ । ସମ୍ଭାଷ ହେ । ନାଗରୀ ସନ୍ତାପ, ସାଗର ତାରତେ, ସଙ୍କେତ ନାବେ ତ ରଖିଲ । କୃପାସିନ୍ଧୁ ଲଯ୍ୟୁଁ ସିନ୍ଧୁ ମାଟେଂ ଥୋଯୁଁ, ବିଚ୍ଛେଦ ବତାସ ଯୋଖିଲ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଅ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଇଁ ସମ୍ଭାଷ ହେ ।୧୧। ଯେ ତନୁ ତୁଳନା, ଶିରୀଷ ନା ହଏ, ସେ ଏହା କେମନ୍ତ ସହିଲ । ଏ ପାପ ନୟନ, ଏ ତାପ ହରତେ, ଏ ନିଜ ପ୍ରାନ ନା ରହିଲ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଅ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଇଁ । ସମ୍ଭାଷ ହେ । ୧୨ । ଓହେ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ରାଧାବନ୍ଧୁ ନାମ ଅଶୋଭା ସେ ଯଟେବ ହେଜଲ । ହେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ଅବେ ତୁମି ଦୀନ ବନ୍ଧୁର ନାମକେ ତେଜଲ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଅ ହେ, ସେ ନବ-ରମଣୀ, ଅତି ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଇଁ ସମ୍ଭାଷ ହେ ॥ ପଣ୍ଡିତ ନାୟିକା କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରିକା, କଶୋରୀ ମୁକୁଟମଣି ହେ । ଚରଣ କମଲେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ନାଶିବ ସନ୍ତାପ ଖାନ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଅ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିନୀ ତାକେ ଯାଇଁ ସମ୍ଭାଷ ହେ । ୧୪ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ତବେଦଂ ପଶ୍ୟନ୍ତ୍ୟାଃ ପ୍ରସରଦନୁରାଗଂ ବହିରିବ ।
ତ୍ରିୟା ପାଦାଲକ୍ତଚ୍ଛୁରିତମରୁଣଚ୍ଛାୟହୃଦୟଂ ।
ମମାଦ୍ୟ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ପ୍ରଣୟ ଭରଭଙ୍ଗେନ କିତବ ।
ତ୍ୱଦାଲୋକଃ ଶୋକାଦପି କିମପି ଲଜ୍ଜାଂଜନୟତି ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତା ଅଙ୍ଗ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ, ହଇଛ ଅଙ୍ଗ ଲେପନ, କୁଙ୍କୁମର ଶୋଭାବନ୍ଧ ଅତି । ତା ରଙ୍ଗ ରାଜୀବ ପଦ, ଅଲକ୍ତେ ରଞ୍ଜିତ ହୃଦ, ମାଣିକ୍ୟ ପରାୟେ ମାନେ ଛୁତ ହେ । କିତବ, ତବ ଅଙ୍ଗ ଦେଖିଯୁଁ । ଏମାନ, ମନେ କ୍ଷୋଭ ବାଢ଼େ ଅନୁକ୍ଷଣ ହେ । ୧ । ତାର ସ୍ତନ ଉର ହାର ମର୍ଦ୍ଦିଛ ବ୍ରଜ ସୁନ୍ଦର, ଭାତି ହେଉଛେ ମାଲମଣି ମୂର୍ତ୍ତି । ରାଜିଅ ଏ ସବ ଚିହ୍ନ, ସମସ୍ତ ଦର୍ଶାଅ କେନ, ଦେଖି ଆମାର ହୃଦେ ଶୋକ ଅତି ହେ । କି ତବ, ତବ ଅଙ୍ଗେ ତବ ଚିହ୍ନ ଦେଖି, ଲଜ୍ଜା କେ ଜ୍ୟାଜଳ ତୁମାର ମୁଖ ହେ । ୨ । ଧୋଇତେ ଯମୁନା ଜଳ, ଅବେ କିବା ଶୁଖି

ଗେଲ, ତାର୍ ଅନୁରାଗେ ରାଗ ଅଛି । କୁମ୍ଭକାର ଅଗ୍ନି ଯେମ, ଦାହକରେ ହୃଦ ବନ, ଶୋଭା ବାଢ଼େ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ଅଛି ହେ । କି ତବ, ନାହେର ନାଶୁନ ଗୁମାର ଗୀର, ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ତିନ ବାର ହେ । ୩ । ଅଷ୍ଟମ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରଣମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଦ୍ଧ ହେ । ତାର କୃପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେବଗୃହୀତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଏଇ ଲୀଲ ରତ୍ନମାଲ ଗନ୍ଥେ ପତ୍ୟ ହେ । ୪ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ପୁସ୍ତ ନାହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଛନ୍ଦେ ଦୋଷ ନାଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ତ୍ରୟୋଦଶ ଛନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନକର ଓହେ ନିଷ୍କୁଲଙ୍କ ଜ୍ଞାନିବୃନ୍ଦ ହେ ।

ନବମ ଛନ୍ଦ

ଯଥାରାଗ ।

ବାଟୁକ ଆଅଛି ବଜ୍ରକୁଳ ନାହେର, କୋଧେ ରଙ୍ଗ ଏକ ଦାସୀ ହେ ।
ସହଚରୀ ସନେ, ମିଲୟା ସଘନେ, ପ୍ରବେଶ ମନ୍ଦିରେ ଧନୀ ହେ ।
ତବେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ, ଚଲେ ନିରାଶେ କୁଞ୍ଜ ସଦନ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରିୟ ମହା ପ୍ରିୟ, ପ୍ରାନ ପ୍ରିୟ ସଖି, ସକଳମଞ୍ଜରୀ ଗନ ହେ ।
ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗି କୁଟିଲ, ଭଙ୍ଗିତେ କୁଟିଲ, ପ୍ରନୟ ପ୍ରକମ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣ ହେ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭରି, ଏଇ ଅଜ୍ଞା ଦିଲ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ହେ । ୨ ।
କୃଷ୍ଣ ନାମ ଅଙ୍କ, ଆମାର ଶ୍ରବନେ, ନା ଶୁନାଅ କଭୁଁ କେହୁ ଗୋ ।
ଯେଦବ ଗ୍ରହନେ, କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଯାନିହ୍ନ ଭଗାସି ଦେହ୍ନ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭରି, ଏଅଚରନ କୈଲ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୩ ।
ସେଷନି ମର୍କତ, ବଲୟନୀଳଜଲ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଅଭରନ ଖଞ୍ଜ ଗୋ ।
ବାଘବାଘ କରି, କାଜଲ କସ୍ତୁରୀ, ଫୋଟିଲ ପ୍ରମାଦ ମଞ୍ଜେ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭରି, ଏ ଅଚରନ କୈଲ କିଶୋରୀ ଗୋ ।
ଶୁକ ଶାରୀକାର ପଞ୍ଜରି ଭାଙ୍ଗିୟା, ତାକେ ଉଡ଼ାଇୟା ଦିଲ ଗୋ ।
ଫଲ ବନ୍ଧୁ କାଲ, କୁହୁମେର ଗାଛ, ଝଟିତି ବିନାଶ କୈଲ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭରି, ଏ ଆଚରନ କୈଲ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୫ ।
ଶୁଭ୍ରବାସ ପରି, କାଞ୍ଚବାସ ତେଜି, ଦର୍ପନୁ ଆଦର ଗେଲ ।

କୁକାରାବ ଶବ୍ଦେ, କର୍ଣ୍ଣ କେ ମୁଦର୍ଯ୍ୟା, କିଶୁରବର୍ଣ୍ଣେ କୋଧ ହେଲ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏ ଅଚରନ କେଲ କଶୋର ଗୋ । ୬ ।
ଅନ୍ଧାର ରଜନୀ, ନା ହେରଲ ଧନୀ, ଯମୁନା ଜଲ ଛୟଳ ଗୋ ।
ପିକ ଭୃଙ୍ଗ ଧ୍ୱନ, ନକର ନା ଶୁନ, କାଲ ଦ୍ରବ୍ୟ ତ୍ୟଜିଲ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏ ଅଚରନ କେଲ କଶୋରୀ ଗୋ । ୭ ।
କେଶ ବେଶ ଭ୍ରଷ୍ଟ, ମାନ ନାଗରୀଣ, ବାସେ ଗୁପ୍ତ କେଲ ତାକେ ଗୋ ।
ଶ୍ୟାମଲ ସରୀର, ସାଥ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ୍ୟ, ମଳିନ ବଦନ ଶୋକେ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏ ଅଚରନ କେଲ କଶୋରୀ ଗୋ । ୮ ।
ଗଣ୍ଡେ କର ଦୟି, ଶ୍ରୀମୁଖ ପୋଡ଼ୟି, ଅବନୀ ଲଖଇ ଦୁଃଖେ ଗୋ ।
କମଲ କୋମଲ, ଦଲେ ଦ୍ୱନ ଗେଲ, ଲୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖେ ଗୋ ।
ବନ୍ଦ ବସନ୍ତ ବହଙ୍ଗୀ, ପଦ୍ମ ବନ୍ଧିଲ ସୁରସ ଅଙ୍ଗୀ ଗୋ । ୯ ।

ପୟାର ।

ଘନ ଘନ ଶ୍ୱାସ ତେଜେ ଘନପୀନସ୍ତନା, ମନ ମନସିଜ ମନ୍ଥି କେଲ ଧ୍ୟାନଜନା ହେ । ୧ । କ୍ଷୋଦକାର ଜ୍ୱାଲତେ ତପ୍ତ ଲୌହ ଯଥା, ଧନୀଅଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦନାଦ ଦତେ ତଥା ହେ । ୨ । ମହାଶୀର୍ଣ୍ଣ ଶୀର୍ଣ୍ଣକଟି ପର୍ଣ୍ଣସଜ୍ଜା ମାଝେ, ନୟନ ପିତୁଲ୍ଲ ରୂପ ସମତୁଲ୍ଲ କାକେ ହେ । ୩ । ନଳିନୀପଲ୍ଲବ ଶେଯେ ଶ୍ରମେ ଧୀରେ ଧୀରେ, ନା ତେଜେ ନେହ କ୍ଷୋଭକ ସହଚରୀ ଉଦ୍ବେ ॥ ଭ୍ରମିୟାଯାବ ବୋଲ ଡରେ ସହଚରୀ ଦ୍ୟସ୍ତ, ନା କହେ ଉଦ୍ଦ୍ରବା ଡରେ ମଞ୍ଜରୀ ସମସ୍ତ ହେ ! କାମଯମନ୍ତ୍ରୀତେ ଗୋପେନ୍ଦ୍ରରେ ସଖୀ ସେବେ, ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ପାଠ ଦ୍ୱିଜ କରେ ତବେ ହେ । ସେ ଅକ୍ଷତ ସଖୀ ଅନ ଭଏ ଚମ୍ପାଶିରେ, ସେ ଅକ୍ଷତ ହସ୍ତେ ତନୁ ତପ୍ତିନୀରେ ହେ । ୭ । ମୁକ୍ତ ଶୁକସାରୀ ଯତ ଅସେ ପାଶେ ଫିରେ, ସେ ସକଲ ବାନ୍ଧେ ସେହୁ ଅର୍ଣ୍ଣ ଖାଇବାରେ ହେ । ୮ । ଯବେ କିପାମୟୀ ରାଧେ ନେହ ତେଜେ ନୀର, ଶ୍ରାବନମାସେତ ଘୋର ଘନବୃଷ୍ଟି କାଲ ହେ । ୯ । କୁନକୁନ ମାର୍ଗେ ସେଇ ଯମୁନା କେ ଯାଏ, କୁଲଲଘେ ବୃଦ୍ଧି ହୟେ ଚସ ମଧୁ-ସମୟେ । ୧୦ । ସେ କଶୋରୀ ପାଦପଦ୍ମେ ଭୃଙ୍ଗବତ ମତ, ଅପଗ୍ଭନ୍ଧ କାଲେ ଶିରୀଚନ୍ଦନ ବଦତ ହେ । ୧୧ ।

ଦୁହା ।

ଅଥାନ୍ତରେ ଶୁନ ରସ । ମହାବୁଃଖି ହୟି ପୀତବାସ । ୧ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଅର୍ଜିତ କର୍ମକେ, ଧର ଚିତ୍ତଧାର, ବର୍ଜିତ ସମସ୍ତ ସୁଖ ହେ ।

ପଞ୍ଚବାଣ କାଣ୍ଡ, ଭୁଜଦଣ୍ଡ ଦାଣ୍ଡରେ; ଦାଣ୍ଡାଏଁ ହଇଲ ଲଖ ହେ
କ କରବ କୁଆ ଯାଏ୍ୱ, ଅପେ ଅପନା ଲକ୍ଷକେ ଖାଏ୍ୱ ହେ । ୧ ।
ଭୁଜଙ୍ଗ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ୍ରା, ଧଣ୍ଡିଏଁ ତେମନ୍ତ, ସେମନ୍ତ ହଇଛେ ଲଜ ହେ ।
କହୁଥେ ସରମ, ନା କହୁଥେ ମାର, ମରମେ ମାରଇ ବ୍ୟାଜ ହେ ।
ତବେ ଖାଏଁ ଲଜବାଜ, ଗେଲ ବୃନ୍ଦାପାଶେ ଶ୍ୟାମରାଜ ହେ । ୨ ।
ବୃନ୍ଦା ସୁପଞ୍ଜରୀ, କନକ ମଞ୍ଜରୀ, ବସନ୍ତ ବହଙ୍ଗୀ ବାନ୍ଧ ହେ ।
ସଦା ଥାକେ ପାଶେ, ଏହେନ ବରଷେ, କଖନ ନାଟାରେ ଯାଇ ସେ ।
ଶ୍ୟାମ ତାରେ ନା ଦର୍ଶିଲା, ବସ୍ତ୍ର ଯାନ୍ତି ଜଲେ ସିତେ ଗେଲା ହେ । ୩ ।
ଧୀର ଅଧୀର, ଛାଡି ହେର ବୀର, ପଦେକ କହୁତେ ନାର ହେ ।
ସଭୟରେ ଚଞ୍ଚରେ, ଚଣ୍ଡକର କରେ, ଶିରୀଷ ପୁଷ୍ପକେ ଧର ସେ ।
ରାଖି ରହଲ ଉତ୍ତର, ନେଣ ଦ୍ୱୟ ଥନ ଥନ କର ସେ । ୪ ।
ହେର ଏ ବଧାନ, ବୃନ୍ଦା ଅନୁମାନ, ହରଲ ମୋହନ ତାପ ହେ ।
କହନା ନା ହଏ୍ୱ, ସହନା ନା ଯାଏ୍ୱ, ମନେ ଧର ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ହେ ।
ସେହୁ ଅସେ ଯାନ୍ତ କାଲ, ବନେ ଭେଟିଲ ଠେକ୍‌କନକାଲ ହେ । ୫ ।
ଲାଜ ଦାହ ଦୁହିଁ, ଏକଣ ହଇଛେ, ବଚନ ନା କହେ ହର ହେ ।
ଅମି କ କରବ, ଏଇ ଷଡ଼ାକ୍ଷର, ଉଚାରଲ ମନ୍ତ୍ରପର ହେ ।
ବୃନ୍ଦା ଶୁନି ବୋଲେ ତାତେ, କିଛୁ ନାଇକ ଅମାର ହାତେ ହେ । ୬ ।

ଡୁହା ।

ଏହା ଶୁନ୍ତ ବାଶୀଧାରୀ, କହେ ନେଣେ ଅଶ୍ରୁ ଭର । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବୋଲେ ଶ୍ୟାମ ଶୁନ ବୃନ୍ଦେ, କେବଲ ପରାନ କାନ୍ଦେ, କେମନ୍ତ ଲଭିବ ପ୍ରାନେଶ୍ୱରୀ । ଅମାର କରମ ଦୁଷ୍ଟ, କୃପାନିଧି ବୋଠାରୁଷ୍ଟ, ଅପନା ଅର୍ଜିଲ ଏଇ ଶିରୀ ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ । କହ କି କବ କୁଆ ଯାବ, କୁନ ମନ୍ତ୍ରନାତେ ଧନୀ ପାବ ଗୋ । ୧ । ସକଲି ଉପାୟ ତୁମି, ମହା ଅପରାଧୀ ଅମି, ସହଜେ କିଶୋରୀ କ୍ଷମାଶୀଲ । ରହୁବେ ପ୍ରାନ ଅମାର, ଧନୀ କ୍ରୋଧ ହବେ ଦୂର, ଏଇବୁଦ୍ଧି ଦବେ ହଏଁ ଅଲା ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ । କି କହୁବ ଅମାର କର୍ମବାଧା । ହଅ ଗେଲ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ରାଧା ଗୋ । ୨ । ଶୁନିତେ ବନଦେବତୀ, ହୃଦେ ପଣ୍ଡ୍ରମାଘି ସ୍ତୁତି, ଦୈବେ ଅସି ମିଳିଲ ସେଖାନେ । ହେର ଶ୍ୟାମ ତତକ୍ଷନ, ପ୍ରନାମି ଦେବୀ ଚରନ, ପଦ୍ମନେତ୍ରେ ଅଶ୍ରୁ ଥନ ଥନ ସେ । ମୋହନ, ବସେ ହେର ଦୁଃଖି ଭଗବତୀ, ବୃନ୍ଦା ସବ ଶବରେ ଝଟତି ସେ ।୩। ବୃନ୍ଦା ମୁଖୁଁ ଦେବୀ ଶୁନି, ବୋଲେ

ଶୁନ ନୀଳମନ, ତୁମିତୋର ସେ ତୁମାର ପ୍ରାନ । ବପ୍ରଲବ୍ଧେ ମହାମାନ, ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ଅଲ୍ପନ, ଏ ସବ ପ୍ରଣୟ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ତ୍ହେ । ମୋହନ, ଅନୁକୂଳତେ ଅନୁକୂଳ ଅଛେ, ମୋଦ ଇନ୍ଦୁ ହୃଦେ ହେବେ ପିଛେ ହେ । ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ତପନ ପଛି, ପଶିଯଉ ମୃଗ ଲକ୍ଷି, ସନ୍ତାପ ଜର୍ଜର ମର୍ମ ମାଟେ । ଦେବୀ ତୁମି ଦଅଁ ଦାନ, ଫେଡ଼ ଏବ ଅଭିମାନ, ରସମୟୀ ହୃଷିକେଶ କାଯେ ଗୋ । ଦେବୀ ଗୋ, ତୁମାରେ ସବଂବା ଅମି ସେବି, ଦବେ ଅମାର ଚରନ ବାନ୍ଧବୀ ଗୋ । ୫ ।

ଉହା ।

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଏହା ଶୁନି, ତବେ ବୋଲେ ବୃନ୍ଦା ବାଣୀ । ୧ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନହେ ମୋହନ, କୋପନା ରତନ, ବହୁଛେ ଦୁର୍ଜୟ ମାନ ହେ ।
ତୁମାର ଲଚିଯୁଁ, ଯତ କାନ୍ତଦ୍ରବ୍ୟ, ସବ ମାନେ ହୁତାଶନେ ହେ ।
ନାଥ ଏଇ ବୁଦ୍ଧି ଧର, ସବ ସଖିରେ ବିନୟ କର ହେ । । ୧ ।
ସମୟ ଯାଚିମୁଁ, ପ୍ରସଙ୍ଗେର ବଶେ, ଅବା କୁନ କୁନ ବେଲ ହେ ।
ନାଗ ନାଗଶ୍ୱର, ତ୍ରିକୋପ ଫନାତେ, ପଢ଼ିବେ ମନ୍ତ୍ରର ଧୂଲି ହେ ।
ଶୁନି ମୋହନ ଉଦ୍ବେଗେ, ଗେଲ ଲଳିତା ମନ୍ଦିରେ ବେଗେ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରିୟ ମର୍ମ ସଖା, ଶ୍ରୀମଧୁମଙ୍ଗଳ, ସଙ୍ଗେ ମାତ୍ର ଏକା ଅଛେ ହେ ।
ମାଟେଁର ସମୟେ, ହଇଯୁଁ । ସଭୟେ, ମିଲିଲ ଲଳିତା କାଛେ ସେ ।
ମଧୁ ଏମନ କହିଲ, ସୁଧା ଫିଙ୍ଗି ମଧୁପାନ କୈଲ ହେ । ୩ ।
ଅବେ ତାପ ବଶେ, ମଦନ ହୁତାଶେ, ବାଞ୍ଛିବ ନାହିଁ କାହାଇ ଗୋ ।
ତୁମି ସାହା ହୟ, ଧନୀକେ କହୟ, ପ୍ରାନ ରଖ ପ୍ରାନସହ ଗୋ ।
ଦନ୍ତେ ତୃନ ଧରିଁଯା ଯାବ, ରାଇ ଚରନେ ଚୁଲ ଲୁଟାବ ଗୋ । ୪ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନତେ ଲଳିତା, କହେ ଭର ଚନ୍ତା, ଅମାକେ ନାହିଁକ ବୋଧ ହେ ।
ଯାର ଲଚି ଅବେ, ଯମୁନାର ଜଲ, ମୁଚ୍ଛୁଟିଲ ରସନାଧ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ଅବାର ସଖୀରେ କହ ହେ । ୧ ।
ପଡ଼ଅଁ ବାଡ଼ଅ, ସଦିମୁଁ ଯାଇଛେ, ମନୋହ ନାକରେ କୋଧେ ହେ ।
ହୁଙ୍କାରାଦ ଶବ୍ଦେ, କର୍ଣ୍ଣକେ ମୁଦଇ, ମହାଅଭିମାନୀ ରାଧେ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କହହ, ତୁମି ବିଶାଖା ସଖୀରେ କହ ହେ । ୨ ।

ପୟାର ।

ଲଳିତାକେ କହେ ଶ୍ୟାମ ବିନୟ ବଚନ, କେମନ ରମଣୀମନ ଭେଜବେ

ଗୁମାନ ଗୋ । ରସନିଧି କ୍ଷମାନିଧି କୃପାନିଧି ବଟେ, ଆମର ବୁଦ୍ଧିର ଦୋଷେ ଅପୂର୍ବ ପ୍ରକଟେ ଗୋ । ୨ । ପଦ୍ମ ଭ୍ରମେ ଯଦି ଭୃଙ୍ଗ କୁଟଜକେ ଗେଲ, ତବେ ପ୍ରାନସହ ତାର କୁଥା ହବେ ଭାଲ ଗୋ । ୩ । କଲ୍ପନା ତରୁତେ ଯବେ ନାରଣ ଫଲିଲ, ତାରେ କ ବୋଲିବ ଆମାର ଏ ମନ୍ଦ କପାଳ ଗୋ । ୪ । ସଖୀମାଙ୍କେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତୁମି ବନ୍ଧୁ ତୁମାର ବସ, ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଜାନାଇୟାଁ କ୍ଷମାକର ଦୋଷ ଗୋ ।

ପୟାର ।

ଶ୍ୟାମେର ବିନୟ ବାକ୍ୟେ ଲଳିତା ଅର୍ଚ୍ଚିଲ, ବେନାକରେ ବେନାକର୍ଣ୍ଣ ଛୁଇଁଆ କହିଲ ହେ । ୧ । ଗ୍ରହ ମାନ ଅଗ୍ନି ଜ୍ୱଲେ ପ୍ରବଲ ହଇତେ, ତୁମାର ବିନୟ ଘୃତ ଦେବା ଧାବ ତାତେ ହେ । ୨ । କୃକାରିଧ ଶଦେ ଯେହ୍ନ କର୍ଣ୍ଣରେ ମୁଦଇ, ଅପନା କେଶକେ ବିଷସମ ଯେ ମାନଇ ହେ । ୩ । ନୀଳବାସ ନୀଲ ବସନ କାଜଲ କସ୍ତୁରୀ, ମାନିନୀ ମାନ୍ୟାଛେ ସ୍ୱାକେ ହୁତାଶନ ପରି ହେ । ୪ । ନାହଏ ଗ୍ରହନ ନବ ଇନ୍ଦୀବର ମାଲ, ଖଦିର ଯୋଗୁଁ ଚର୍ବନ ନାକରେ ତାମ୍ବୁଲ ହେ । ୫ । ସାକ୍ଷାତେ ତୁମାର କଥା କେବା ଜାନଇବ, ତୁମାର ଲଗିୟାଁ ଦୁଃଖୀ ହେଇଛେ ସଖୀସବ ହେ । ୬ । କେଶ ଜଁ ସିରବାଟେ କେବା ମାତରଙ୍ଗେ, କେବା ସିଲେ ଜଲସିଞ୍ଚେ କେବା ବଞ୍ଚନ ବଞ୍ଚେ ହେ । ୭ । କୁନତରେ ଭୋଗ-ବାଞ୍ଛା କେତୁନାହିଁ ତାର, ଅବନୀ ଦର୍ପନ ଗୃହେଁ ବସିଛେ ଅଧୀର ହେ । ୮ । ଏକାକୀ ହଇୟାଁ ଅମି ଜାନାଇତେ ନାରେ, କହନାଥ ସବସଖୀ ସବ ମଞ୍ଜୁଖରେ ହେ ॥ କୁନ କୁନ ପ୍ରସଙ୍ଗତେ ତୁମାର ଭାଗ୍ୟବଳେ, ସମୟ ଜାନୟାଁ ଅବା ଜଜ୍ଞାସି ସକଲେ ହେ । ୧୦ ।

ଯଥାରାଗ ।

ତବେ ଶ୍ୟାମଘନ, ସଖା ସାଥେ ପୁନ, ମିଲିଲ ବିଶାଖା ପାଶେ ହେ ।
ଅକୁଲ ବର୍ଦ୍ଧନେ, ବିନୟ ବଚନେ, ନାଗର ନରେନ୍ଦ୍ର ଭାଷେ ହେ ।
କାମଶରେ ହୟାଁ ଖିନ୍ନ, ନେତ୍ର ଦ୍ୱୟ କରେ ଅନ ଅନ ହେ । ୧ ।
ବିଶାଖା ବୋଲଇ, ଶୁନହେ ନାଗର, ସୁରତ ବାଞ୍ଛା ଢାଲେ ହେ ।
ଯତ ଚିହ୍ନ ଅଙ୍ଗେ, ଭୂଷନ କରିଲେ, ସେ ଶୋଭା ଦେଖିଛେ ଡୋଲେ ହେ
ଯେଇ ଯାର ଅଟେ ପ୍ରୀତ, ସେକ ହବ ଏମନ ରୀତ ହେ । ୨ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଯେମନ ଅକୁଲ, ବର୍ଦ୍ଧନ ବଚନ, ଶୁନତେ ରହୁ ସେ ଗୀର ହେ ।
ତୁମାର ଲଗି ଅମାର ରସବତୀ ରାଧେ, ତେଜଲ ଯମୁନା ନୀର ହେ ।
ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଅମାର, ସେହ୍ୱଦନୁ ନାହିଁ ଖଟିବାର ହେ । ୩୧ ।

ଡମିଗ୍ଧ ହେଉଅଛେ, ଜଳର ଅନ୍ତର, ନାରଷ୍ଟରେ କୋପ ଭର ହେ ।
ତୁମାର ଲାଗି ଧନୀ ସାଏଁର ସମୟେ ବାହାର ନାହଏ ପୁରୀ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ଅବର ସଖିରେ ବହ ହେ । ୩୨ ।

ଦୁହା ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ ନୀଳମନ, ବିଶାଖାରେ ବୋଲେ ବାନୀ । ୩୧ ।
ଶୁନଗୋ ପ୍ରାନସଙ୍ଗିନୀ ଧନ ଦୁର୍ଜୟ ମାନିନୀ । ୩୨ ।
ଆମି ଅପରାଧ କୈଲ, ତାରେ ଅତ ଦୁଃଖ ଦିଲ । ୩୩ ।
ଆମି ହୈଲ ମହାଦୁଃଖୀ ତୁମି ତାର ମର୍ମ ସଖୀ । ୩୪ ।
ଧନୀର ପଦ କମଲେ, ଶରନ ପଶିବ ବଲେ । ୩୫ ।
ଶରନ ବତ୍ସଲ ସେଇ, ସ୍ମରନ ରାଖିବ ସେହ । ୩୬ ।
ଅଛେ କ୍ଷମାନିଧି ଗୁନ, ଦୟାଶୀଳ ପ୍ରାନଧନ । ୩୭ ।
ତୁମି ଲୟାଁ ଯାୟ ମୋରେ, ଭେଟାଅ ଧନୀ ସ୍ଥାମୁରେ । ୩୮ ।
ପାଦଦୋଷେ କେବା କର ଛେଦଛେ କହ ନାଗର । ୩୯ ।
ଆପେ ଜିହ୍ୱା ଛେଦ ଯଦ, କେ ହଇବେ ପ୍ରତିବାଦୀ । ୪୦ ।

ଦୁହା ।

ଶୁନତେ ବିଶାଖା ଅଲି, ବୋଲେ ଶୁନ ବନମାଳି । ୧ ।
ଚତୁରାଳି ଗାଢ଼ ଶ୍ୟାମ, ଆମାରେ ନାହିଁ ଏ କାମ । ୨ ।
ଯେବା ଯେଇ କର୍ମ କରେ, ଅନକେ ଭୁଞ୍ଜିତେ ପାରେ । ୩ ।
ବନ୍ଧୁ ମାନସିନ୍ଧୁ ତଟେ, ଘୋଟିଛେ ପ୍ରଳୟ ବାଟେ । ୪ ।
ଲଙ୍ଘିବ କେମନି ତରେ, ଭେଟିବ ଲୟାଁ ସ୍ଥାମୁରେ । ୫ ।
ଏଇ ସାଁଝେର ସମୟେ, ମନ୍ଦିରୁ ବାହାର ନୟେ । ୬ ।
ତମିର ହେଉଅଛେ ଯାର, ଅକୁଲେ ଜଲେ ଅନ୍ତର । ୭ ।
ଶୁକ ସାରୀ ବାନୀ ଶୁନି, ବଜ୍ରାଘାତ ସମ ମାନି । ୮ ।
ସଦା କ୍ରୋଧେ କମ୍ପମାନ, କହୁଅଛେ କେବା ଭଜନ । ୯ ।
ସଖି ମଞ୍ଜୁଘୋଷାଦି ସବେ, ସନ୍ତତ ବର୍ତ୍ତିଛେ ଷୋଭେ । ୧୦ ।
ଯାୟ ହେ ନାଗର ଯାୟ, ତୁମାକେ ହେଉଅଛେ ଭୟ । ୧୧ ।
ସକଲ ସଖୀରେ ବୋଲ, ଏକବେ ଉପାୟ ଭାଲ । ୧୨ ।
ତୁମାର ଦଶା ତାର କ୍ରୋଧ, ଯା ଅବେ ସବାରେ ବୋଧ । ୧୩ ।
ଶୁନିୟା ମୋହନ ରାୟେ, ସେଖାନୁ ଚଲୟାଁ ଯାଏ । ୧୪ ।
ମିଲି ଚନ୍ଦ୍ରା ସଖୀ ପାଶ, ସଖା ସନେ ପୀତବାସ । ୧୫ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନି ବେନି ଜଣା, ଶଦା ପାଶେ ମିଳି, କହୁଛେ କହିଲ ସେଇ ହେ ।
ତୁମାର ଲଗି ଅମାର, ନୀଳବାସ ସେବା, ସେହୁଦିନୁ ଅର ନାହିଁ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରିହ, ତୁମି ଅନ ସଖୀ ପାଶେ କହି ହେ । ୧ ।

ସ୍ଥାୟୀ ।

ଶଦା ମୁଖ ହେରି, କହେ ବଂଶୀଧାରୀ, ଅଗୋ ପ୍ରାନସଖି ଶୁନ ଗୋ ।
ଘନରସ ବିନେ ମୃତକ ବାଞ୍ଛେ କି, ତୃଷ୍ଣେଲେ ଗଙ୍ଗାଜଲ ପାନ ଗୋ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ବିନେ ଚକୋରେର, ଅନେ ପ୍ରମୋଦ ବାଢ଼େ କି ତାର ଗୋ ।୧।
ପ୍ରଭୁ ଦୋଷ ଜାନି, ଦଣ୍ଡ ଯେ ବିହିଲେ, ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଅଛେ ଅର ଗୋ ।
ଅମିତ ବାତୁଲ, ଚେଷ୍ଟା ଅଚଞ୍ଚଲ, ଧନୀ ଗୁନନିଧି ସାର ଗୋ ।
ଦାସ ଜନା ସଦା ଦୋଷୀ, ପ୍ରଭୁ ସହଜେ କରୁଣାରାଶି ଗୋ । ୨ ।
ବନ୍ଧୁର ସମ୍ମୁଖରେ, ବିନୟ ଅମାର, କହିଯ ସଜନୀବାରେ ଗୋ ।
ଗାଳି ଦଉଛେ ଭଲ, ଅଲି ତୁମି ତାର, ବାଳିଶ ସମ୍ବୋଧନରେ ଗୋ ।
ଅମି ଧରିଁ ତୁମାର କର, ତୁମି ଏଇ ନିବେଦନ କର ଗୋ । ୩ ।
କରି ଅଙ୍ଗୀକାର, କୈଲ ପାରିବାର, କେମନ ମୁଞ୍ଚିବେ ମାନ ଗୋ ।
ଅଙ୍ଗୀକାରେ ହର, ଭଖିଲ ଗରଲ, ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେର ଉପକାରେ ଗୋ ।
ସଖି ଦେଖ ଚନ୍ଦ୍ରମାଡେ, ସଦା କଲଙ୍କ ବହୁଛେ ଅଙ୍କେ ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର ।

ଶଦା ବଲେ ଓହେ ଶ୍ୟାମ ଶଦପଛୀ ଅମି, କହ କହ କୁନତରେ ହୈବ ବନଗାମୀ ହେ । ୧ । ରାଈ ମାନଦହନକର କରେ ଜଳିଁଯାବ, ତୁମାର କାଯକେ ଅମି କେମନେ କରିବ ହେ । ୨ । ତୁମାର ଲଗି ନୀଲବାସ ସେବା କେ ମୁଞ୍ଚିଲ, ତୁମାର ରୂପପଟେ ସବ ଚନ୍ଦନ ଲିପିଲ ହେ । ୩ । କସ୍ତୁରୀମଞ୍ଜରୀ ନାମ ତଦଲ୍ଲିର ଦିଲ, କର୍ପୂରମଞ୍ଜରୀ ନାମ ସବାରେ ଡାକିଲ ହେ । ୪ । ବିନୋଦିନୀ ବୋଲାଇତେ କୁକାର ପ୍ରଥମେ, ଅପନ ଡାକିଲ ଗୌରମଞ୍ଜରିକା ନାମେ ହେ । ୫ । ଅମି କ୍ଷମ ନହେ ତଦ ଦୁଃଖ ଜାନାଇତେ, କି ଜାନି କି ହବେ ସବ ସଖି ଉପାୟେତେ ହେ । ୬ । ଶୁନିଯା ନାଗରବର ଶୀଘ୍ରେ ଗେଲ ଚଲି, ଚମ୍ପକଲତିକା ପାଶେ ସଖା ସାଥେ ମିଲି ହେ । ୭ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନ ସଖା ସାଥେ, ଚମ୍ପକଲତାକେ, କହୁଛେ କହିଲ ତାରା ହେ ।
ସେହୁଦିନୁ କୃଷ୍ଣ, ଗୃହର ଅମାର, ନା ହଏ ଏକିରେ ଧରା ଗୋ ।

ତବେ ଉପାୟ କରହେ, ତୁମି ଇନ୍ଦୁରେଖା ପାଶେ ଯାଅ ହେ । ୯ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ଚମ୍ପକ ଗନ୍ଧରବାସ, ଚମ୍ପକଲତିକା ପାଶ, ଚଞ୍ଚଳ ବୀନସ୍ତ ସୁକୋମଳ । ବନ୍ଧୁର ବିରହାନଳ, ଅନ୍ତର ଆମାର ଜଳେ, କହ ହବେ କେମନ୍ତ ଶୀତଳ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଧନୀ ଅଭିମାନ ଘୁଞ୍ଚାଇବ, ତ୍ବରିତରେ ମୁହିଁ ବଞ୍ଚାଇବ ଗୋ ।୧। ଚନ୍ଦ୍ରାକର ଚଣ୍ଡକର, ମଳୟ ଲାଗି ସମୀର, ବାଜନ୍ତେ କୁନ୍ତେର ଘାତ ମାନ । କିଶୋରୀ ନାମ ମନ୍ତ୍ରର, ଜପନ୍ କରେ ନିରନ୍ତର, ଅଛେ ଏ ନିଲଜ ପ୍ରାଣଖାନ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଅମିତ ସନ୍ଦେଶେ ଅତି ଦୀନ, ଦାନ ଦବେ ବନ୍ଧୁ ମାନଧନ ଗୋ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ୟାମ ବାକ୍ୟ ହେନକାଳେ, ଚମ୍ପକଲତିକା ବଲେ, ଶୁଣ ଓହେ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମଳ । ହେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ଭ୍ରମର, ସର୍ବଦା ସେବା ଆମାର, ତୁମାର ଲାଗି ବନ୍ଧ ହେଲ ହେ । ମୋହନ, ଅମି କୁନ ବ୍ୟକ୍ତ ଜାନାଇବେ, ତୁମି କ ନା ଜାନ ଭାଲମତେ ହେ ।୧। ନୀଲମଣି ଶିଳ ଯେତ, ଯେତ ସ୍ଥୂଳ ମରକତ, ସକଳି ଫେଲାଯୁଁ ଦଳ ଜଳେ । ଶୁନିତେ କୋକିଳ ବାଣୀ, ସୁମରଇ ଜଇମୁନି, କୋଧଭରେ ଚେତନା କେ ଭୁଲେ ହେ । ମୋହନ, ମଣ୍ଡିଛେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚୁଡ଼ି କରେ, ବସନ୍ତ କାଢ଼ିଲି ଅଛେ ଭରେ ହେ ! ୨ । ଅହେ ହେ ଚନ୍ଦ୍ରକରୁଳ, ସବେସଖୀ ପାଶେ ଚଲ, ସକଳ ଉପାୟେ କର କାର୍ଯ୍ୟ । ତୁମାର ସୁଭାଗ୍ୟସ୍ଥଳେ, ମାନ ଲେଜ ତଅଗିଲେ, କି ପାମର୍ଯ୍ୟୀ କି ପାହବେ ଆଜ ହେ । ମୋହନ, ଚଞ୍ଚଳ ଗମନ କର ଅବେ, କ ଜାନ କେମନ୍ତ ଯୋଗହବେ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ, ଇନ୍ଦୁରେଖା ପାଶେ, ବଚନ ରଖିଛେ ରଖି ହେ ।
ତୁମାର ଲାଗି ଆମାର, ଦରପନ ସେବା, ସେହେଦନୁ ଅଛେ ମୁଖି ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହେ, ତୁମି ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟାପାଶେ ଯାଅ ହେ । ୧ ।
ଶୁଣସ୍ତୁଁ । ଚମ୍ପକଲତା ବାଣୀ, ସଖିସାଥେ ଲୟୁ ନୀଲମନି । ୧ ।
ଶୀଘ୍ରେ ମିଳି ଇନ୍ଦୁରେଖାପାଶ, ତବେ ଚଞ୍ଚଳ ମୃଦୁଳ ମଞ୍ଜୁଭାଷ ।୨।
ଇନ୍ଦୁରେଖା ମୁଖହେର, କହଇ ମୁରଲୀଧାରୀ । ୩ ।
ଆମାର ପ୍ରାଣଧନୀ ଶୁଣ, ହୃଦେ ଅଭିମାନ ଲାଗିଁ । ୪ ।
ଦଗ୍ଧେ ମଦନଶରେ, ଭାସାୟୁଁ ସନ୍ତାପ ନୀରେ । ୫ ।
ଦୁର୍ଦ୍ଦୈବ କପାଳ ଦୋଷେ, ମଜ୍ଜନ ହଇଛେ ରୋଷେ । ୬ ।

ତୁମି ତାର ଶ୍ରୀଛାମୁରେ ନିବେଦନ କର ବାନେ । ୭ ।
କ୍ଷମାକର ଅବେ ଦୋଷ, ଅମି ତାର ନିଜ ଦାସ । ୮ ।

ଝୋଲା ।

ଶ୍ୟାମେର ବଚନଯେ, ଇନ୍ଦୁରେଖା କହେ, ଶୁନ ଓହେ ବଂଶୀଧର । ତୁମାର ଲାଗିୟାଁ ଦରପନ ସେବା, ଅମାର ହଇଲ ଦୂର ହେ । ମୋହନ । ୧ । କୁନମତେ ଅମି କହବ ତାହାକେ, ସମ୍ମୁଖେ ଯାଇତେ ନାରେ ହେ । ଗଢ ରୀତ ଗୀତ, ଚନ୍ଦ୍ରୀୟାଁ ଶ୍ରୀମତୀ, ଅନ୍ତରଟେତେରେ ସ୍ଫୁରେ ହେ । ମୋହନ । ୨ । ଶ୍ୟାମଲ ସଖୀର, ସଙ୍ଗ ଉପେକ୍ଷୟାଁ, ଶ୍ରମୁଖେ ଅବଗୀ ଲୁଣ୍ଠ ହେ । ଅଶନ ବସନ, ଭୂଷନ ଦୁଷନ, ମାନଛେ ଅଜାନୁ ପୁଣ୍ଡି ହେ । ମୋହନ । ୩ । ଦମ ଦମ ଶ୍ଲାଘ, ଗମ ଗମ ନିସ୍ବଦ, ବିଷମ ବିଷୟ ସବ ହେ । ପରମ ଦୟାଲ, କରମଟକେ ମାନି, ବଚଳ ପ୍ରନୟ ଭାବ ହେ । ମୋହନ । ୪ । ସରସ ହୃଦୟା, ମହା ସୁହୃଦୟା, ମହାକୋଧେ ଜର ଜର ହେ । ମହା ରଜଆଙ୍ଗି, ଛାମୁରେ କହତେ, ଅମି କି ସମର୍ଥ ଉନ୍ତହେ । ମୋହନ । ୫ । ସବ ସଖୀ ମିଲି, ଉପାୟ ରଚନେ, କଖନ ବା ହବେ ଭାଲ ହେ । ସଭାରେ କହଲ, ଅଶ୍ରନ ଚଲଲ, ଟକନ କାଜଲ କାଲ ହେ । ମୋହନ । ୬ । ଶୁନି ବାନୀ ତାର, ଶ୍ରୀଗିରିଧର, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ପାଶେ ଗେଲ ହେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଶ୍ରୀନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ, ନିଜଦୁଃଖ ବିବରଲ ହେ । ମୋହନ । ୭ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନ ବ୍ରଜାନନ୍ଦ, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ପାଶେ ନିଜ ଦୁଃଖ ବିବରଲ ହେ ।
ସେ କହେ ତୁମାର, ଲାଗିୟାଁ ଅମାର, ତମ୍ବବାକା ପାଶୋରଲ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ରଙ୍ଗଦେବୀ ପାଶେ ଯାୟ ହେ । ୧ ।

ପୟାର ।

ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ମୁଖ ହେର କହେ ଶ୍ୟାମଘନ, ପ୍ରାନେଶ୍ବରୀ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ହୃଦେ ମହାମାନ ଗୋ । ଦୋଷ ବୁଦ୍ଧି ରସମୟ ହେଟମତ ହୈଛେ, ନିଜ ଜନେ ପରପର କେବଲ ମାନିଛେ ଗୋ । ମାନବତୀ ନାରୀ କାର ନା ରହଇ ଜ୍ଞାନ, ଅମାର ପରାନ ଅଛେ ଧରି ତାର ଧ୍ୟାନ ଗୋ । ୩ । ସ୍ବପ୍ନେ ହେରନାହିଁ ଯାର ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗି କୁଟିଲ, ସେ ହୃଦୟ କଦାଲୟା ନିର୍ଦ୍ଦୟ କୁଟିଲ ଗୋ । ତୁମି ତାର ମାନ୍ୟମୟୀ ଦୈନ୍ୟ ଅମାର ଯେନ, ଯାୟାଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ୍ୟା କହ ଏହ ନିବେଦନ ଗୋ । ୫ ।

ପୟାର ।

ଉଙ୍ଗହୟାଁ ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା କହେ ନାଥ ଶୁନ, ତୁମାର ଲାଗି ପାଶୋରଲ ତମ୍ବୁଲବାଦନ ହେ । ଏକଦନେ ବୀନାଯନ୍ତ ଲୟାଁ ପାଶେ ଗେଲ, ସୁସ୍ବରେ

କାମୋଦ୍ଦୀପ ଅଳ୍ପକ ହେଲି ହେ । ୨ । କ୍ଷଣଶୋଭା ହେବ ଏକଛନ୍ଦ ଗାନରଙ୍ଗେ, ଓହେ ଘନଶ୍ୟାମ ତୁମାର ଦ୍ରୁତ ମନେ ପାଞ୍ଚି ହେ । ୩ । ପଦ୍ମଶୂନ୍ୟ ମଦନଠେ ଯେତ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲ, ଆମାର ବଦନେ ଏକରତି ନା ହେଉଲ ହେ । ୪ । ଏମନ୍ତ ଜନାଙ୍କେ ଆଉ କହବ କେମନ୍ତ, ତୁମି ତ କେବଲ ଶଠ ଧୂର୍ତ୍ତ ଶିରୋମଣି ହେ । ୫ । ଅବେ ଯାଅ ସର୍ବସଖୀ ଉପସଖୀ କାଛେ, ସବାର ଉପାୟ ବଲେ କବା ଭଲ ହେଉଛେ ହେ । ୬ । ଏହ ବାଣୀ ଶୁଣି ଶ୍ୟାମ ତଖନ ଚଲିଲ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ସନ୍ନିଧିରେ ସଘନେ ମିଲିଲ ହେ । ୭ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁଣିଯାଇଁ ମୋହନ ରଙ୍ଗଦେବୀ ପାଶେ, ଦୁଃଖ ଭରେ ନିବେଦନ ହେ ।
ସେ କହେ ତୁମାର ଲଗିଯାଇଁ ଆମାର, ସେହ୍ବଦନୁ ନାହିଁ ଗାନ ହେ ॥
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ସୁଦେବୀର ପାଶେ କହ ହେ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଦୁଃଖେ ରଙ୍ଗଦେବୀପାଶେ, ମଦନମୋହନ ଭାଷେ, ସଖୀ ଆମି କର୍ମ ହୀନଜନା, ଆମାଙ୍କେ ସାହା ହଇବେ, ଧନୀ ମାନ ତେଆଗିବେ, ଏବେ ତୁମି ଏମନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରନା ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଅସାହ ଜନାକେ ସାହାହେଲ ତାର ସୁମଙ୍ଗଲ ସବକାଲେ ଗୋ । ୧ । ବିନୋଦିନୀ, ଆମାର ମନ, ବିନୋଦିନୀ ଦୁନୟାନ, ବିନୋଦିନୀ ଆମାର ପଞ୍ଚଭୂତ । ବିନୋଦିନୀ ଆମାର ତନ, ରାଈବିନୋଦିନୀ ବିନୁ ଅଶନ ବସନ ବିଷମତ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ କେମନ୍ତ ଲଭିବ ଆମି ତାରେ, ଏମନ୍ତ ଉପାୟ କହ ମୋରେ ଗୋ । ୨ । ଯାହିଁ ଯାହିଁ ଦୃଷ୍ଟି ଫିରେ, ତାହିଁ ତାହିଁ ରାଈ ସ୍ଫୁରେ, ଅଧ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦଗବଦଗତେ ଗୋ । ଜଲ ମୀନ ସମତୁଲ, ବାଡେ ଦଗୁନ ଅକୁଳ, କନ୍ଦନ ଭଇଯାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଧନୀର ଅଧର ସୁଧାପାନେ, ନାଘୁଞ୍ଚେ ସନ୍ତାପ ବିଷ ଅନେ ଗୋ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରଙ୍ଗଦେବୀ ବୋଲେ ବାଣୀ, ଶୁନ ହେ ମୁରଲୀପାଣି, ଅପେତ ଅର୍ଜିଲ ଏହେ ଦଶା ହେ । ଜଗତ ନିଶାଗତେ, ଲତା ନିକୁଞ୍ଜ ଦୁରତେ, କରିଲ ଯେମନ ଲୋକହସା ହେ । ମୋହନ, ତୁମି ତ ଭ୍ରମର ଝୁଧାତୁର, ପରାପର ନାହିଁକ ବିଗୁର ହେ । ୧ । କର୍ପୁର ଚନ୍ଦ୍ରମା କୁନ୍ଦ, ସଖୀଆଦି ଶ୍ୱେତବୃନ୍ଦ, ନାଚିହ୍ନିଲ କେଇ କୁନହଏ । କର୍ପୁର କାର୍ପାସ ଏକ, ରଖାବ ଯଦ୍ୱ ବିବେକ, କହ ତବେ କର କି ଉପାୟ ହେ । ମୋହନ, ଧନୀର କିଦୋଷ ଅଛେ ଇଥେ, ଗୁରୁତର ଗ୍ଲାନ ଜନ୍ମିଛେ ହେ । ୨ । କହତେ, ଅବେ ଆମାର, ନାହିଁକ ବୁଦ୍ଧି ବିଗୁର, ରସନିଧି

ସନ୍ନିଧିରେ ଅର । ତୁମାର କାଟିଯାଁ ହେଳ, ଲଲିତ ନଭିନ ଗାନ, ନାଇ ସେବା ହଇଲ ବନ୍ଧୁର ହେ । ମୋହନ, ସବ ସଖୀ ମଞ୍ଜରୀରେ ବୋଲ, ସକଲ ଉପାୟେ ହବେ ଭାଲ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ.

ଶୁନୟାଁ । ନାଗର, ସୁଦେବୀର ପାଶେ, କହଲ ଅନ୍ତର ଦୁଃଖ ହେ
ସେ କହେ ସେ ଧନୁ, ଗଞ୍ଜନ ଅମାର, ଲଲିତ ନଭିନ ସୁଖ ହେ ,
ଶୁନ ଶୁନ ଓହେ ଶ୍ୟାମ, ମୋହ ତହୁଁ ଶୁନ ଏ ମରମ ହେ। ୧ ।

ଊହାଁ ।

ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖା ସମୟେ, ଧରଛିଲ ତୁମାର ଗାୟେ । ୧ ।
ନାଥ ରତିରସ କାନ୍ତା ସନେ, ଦଂଶନ ଘାତ ବଦନେ । ୨ ।
ଯେ ନିତ୍ୟେ ମଧୁପିଅଇ, ସେହି ଅଙ୍ଗେ ବୋଲିହୋଇ । ୩ ।
ନାଥ ରବିସୂତା ଜଲେ ଯେଇ, ସ୍ନାନ କରତେ ନା ଯାଇ । ୪ ।
ନାଥ କାଲବରନ ତେଜିଛେ, ଅମି ପ୍ରତ୍ୟଷେ ଶୁନିଛେ । ୫ ।
ନାଥ ତଥାପିହିଁ ଘୃତ ରସେ, କଭୁଁ ଚଇଲ ନା ମିଶେ । ୬ ।
ନାଥ ବିଷମ ହଇଛେ ମାନ, ନିରନ୍ତେ ହଏ ବର୍ଦ୍ଧନ । ୭ ।
ନାଥ ନଦୀବାଢ଼ିଁ ୟା ବାଲୁକାରେ, ବନ୍ଧ କି କରତେ ପାରେ । ୮ ।
ନାଥ ଅମାର ଉପାୟ ଯେଇ, ହବେ ତାହା କହବଇଁ । ୯ ।
ନାଥ ଅବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ରୂପମଞ୍ଜରୀରେ କହ । ୧୦ ।

ଝୋଲି ।

ଶୁନିୟା ନାଗର, ଗେଲ ଶୀଘ୍ରତର, ସୁଦେବୀ ସଖୀର ପାଶ ହେ ।
ସଖା ସାଥେ ଲୟାଁ, ବନୟ କରୟାଁ, ରଖିଲ ମଞ୍ଜୁଲ ଭାଷ ଗୋ ।
ଶୁନ ଶୁନ ପ୍ରାନ ସଖି, ଅମି କେବଲ ପରମ ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ୧ ।
ରାଧା ରସବତୀ, ମୋରେ କୋପମତି, ହଇଛେ ମୋରେ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ଗୋ ।
ତୁମାର କୃପାତେ, ଅମାକେ ମିଲିବ, ପ୍ରାନଧନୀ ପଦଛାୟା ଗୋ ।
ତୁମି ତାର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ, କର ମାନିନୀ ମାନକେ ଭଙ୍ଗ ଗୋ । ୨ ।
ଧନୀ ସ୍ନେହ ଧନେ, ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୟାଁ, ଭବନାବ ମାଝେ ଭରି ଗୋ ।
ଲଭ ଲୋଭ ଆଶେ, ଅଶାନଦୀ ମାଝେ, ଅନଲ ବ୍ୟାପାର କରି ଗୋ ।
ଲାଗି ଦୈବ ବାତାସ, ଅଶା ନଉକା କୈଲ ବିନାଶ ଗୋ । ୩ ।

ଝୋଲି ।

ସ୍ନେହ ଧନ ଗେଲ, ଦରିଦ ହଇଲ, ନାଲ ଉପବାସେ ଦିନ ଗୋ .

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧନୀ ଓଷ୍ଠ ସୁଧା, ପାନେ ଯିବେ କ୍ଷୁଧା, ତୁମେ କର ସନମାନ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଠମୂଢ଼େ କହ ବାରେ, ଆମେ ହାଜର ହେବ ସେବାରେ ଗୋ । ୪ ।
ଶୁଣ ଶ୍ୟାମ ବାଣୀ, ସୁଦେବୀ କହଇ, ତୁମେତ ଚତୁର ବର ହେ ।
କଥାର ଅଳପେ, ଭଙ୍ଗିର ପ୍ରତାପେ, ସତୀବ୍ରତ ଧ୍ୱସ୍ତକର ହେ ।
ଆମେତ କହବ ଆଉ, ତୁମେ ବାଟପୀ ମୁକୁଟ ସାର ହେ । ୧ ।
ବାଂଶୀ ବାଜାଇଥିଁ, ଧୃତ ହାଜାଇଥିଁ, ରସେ ମଜାଇଥିଁ ନାରୀ ହେ ।
କୁଳେର ବଢ଼ାଇ, ସଘନ ଛଡ଼ାଇ, ଘୁଞ୍ଚ ଛଡ଼ା ଫୁଲ ପରି ହେ ।
ଅବଳାର କତ ବଳ, କର ଯତ ତୁମେ କଳବଳ ହେ । ୨ ।
ଆମାକେ ଛଳିଲ, ଯବେ ଭଲ ହେଲ, ଏକଲି ନଥିବ ଏ ବାଧି ହେ ।
ସକଳ ସଖିରେ କହିଥ୍ୟା ଆଜଲ, ଓହେ ନାଥ ଗୁଣନିଧି ହେ ।
ଆମେ ଉପାୟ କରିବ, ତୁମେ ରୂପ ମଞ୍ଜରୀରେ ଚହ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ

ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ, ଲବଙ୍ଗ ମଞ୍ଜରୀ, ତୁଳସୀ କେଳ ଥଳେ ହେ ।
ମିଳି ବଟୁ ଶ୍ୟାମ, ଦୁଃଖ ନିବେଦନ, କରିଲ ଏ ହେନ କାଳେ ହେ ।
ତବେ ପଞ୍ଚଜନା ବସି, ରୂପ ମଞ୍ଜରୀ ମୋହନେ ଭାଷି ହେ । ୧ ।
ଶୁଣ ଶ୍ୟାମରାୟେ, ତୁମ୍ଭ ଦଶିଭାୟେ, ଉପୁଜାଏ ଆମାର ମନେ ହେ ।
ଯାର ନାଗ ଟନୀ, ମର୍କତ ବଳୟ, ନା କରଇ ଅଭରନ ହେ ।
ତ୍ୟଜି ତିଳକ କସ୍ତୁରୀ, କାନ୍ତ୍ର ଯାର ଇନ୍ଦୀବର ହେର ହେ । ୨ ।
ତଟରେ ରୋପିତ, ତମାଲ ଗାଛକେ, ହସ୍ତରେ ଉପାଡ଼ ଦଳ ହେ ।
ନନୋକ ଅଯୋଗେ, ଦଇବେର ଯୋଗେ, ଘଟନ ଦୃଷ୍ଟି ଅଡ଼ଗେଲ ହେ ।
କତ ବଳପେ ଦୂକେଶୀ, ଭୃଙ୍ଗ ଡରେ ପୁଷ୍ପଲତା ନାଶି ହେ । ୩ ।
ଆପନା କେତେକେ, ନ ହେରଇ କୋପେ, ଅଞ୍ଜନ ଅନଳ ମାନେ ହେ ।
ସାରୀ ଶୁକ ପିକ, ପଞ୍ଜୁରୀ ଭାଙ୍ଗିଥିଁ, ପିକ ଡାକେ ମୁଦେ କାନେ ହେ ।
କି କରିବ ଯେ ନା ଶୁଣେ, ତାକେ କହିବ ଏଭ କେମନେ । ୪ ।
ହେଇ କଷ୍ଟ ହଏ, ତୁମାର ନାଟିଥିଁ, ତବେତ ବାଗୁର କର ହେ ।
ସମସ୍ତ ବୁଝିଥିଁ, ହୃଦୟ ଝିଟିଥ୍ୟା, ଲଥିଁ ହବ ସହଚରୀ ହେ ।
କଥା ପ୍ରଧଙ୍କେ କୋପାୟ, ସବେ ରହିବ ନାଗର ଯାଏ ହେ । ୬ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଅଣା ଅପାଳିକ, ଘନ ଉଦେ ହେବା ଯୋଗ ହେ ।
ବୁଝି ବଂଶୀଧର, ଚଳିଲ ନିକୁଞ୍ଜେ, ଏକଲା ବଟୁର ସଙ୍ଗେ ହେ ।
ନବ କିଶୋରୀ ରାଧିକେ, ରଖ ଦୁଃଖ ହରି ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୭ ।

ଦୁହା ।

ତବେ ଶ୍ରୀରୂପମଞ୍ଜରୀ, ତୁଳସୀଙ୍କ ସଙ୍ଗକରି । ୧ ।

ପୟାର ।

ଚଳିଲ ଶ୍ରୀ ବୃଷଭାନୁ ନୃପତିର ପୁରେ, ମିଳିଲ ଶ୍ରୀମତୀ ପାଶେ ମହାଖେଦ ଭରେ ହେ । ୧ । ଏକାଳେ ଲଳିତା ଆଦି ସବ ସହଚରୀ, ରାଇ ଧନୀ ହେରି ସବେ ହୃଦେ ଦୁଃଖ ଭରି ହେ । ୨ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କେ ବାଟି ଲେପେ ଉଶୀର, କେ କରେ ମୃଣାଳ ହାର, କେ ପକାଇ ନୀର ସିଞ୍ଚେ ଶିରେ । କେ କରେ ପାଦ ଚାଳନ, କେ କରେ ଲଘୁ ବ୍ୟଜନ, ବଞ୍ଚେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଶଙ୍କାଭରେ ସେ । ସେକାଳେ କେହୁ ମୁକ୍ତା ମାଳ ମୁକ୍ତ କରେ, କେ କୁରରୀ ପରି ବସି କୁଞ୍ଜରେ ସେ । କେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦନ ଗୋଳି, ଲେପନ ନ କରେ ଆଳୀ, ସ୍ଫୋଟକ ଜନମ ହେବା ଡରେ ସେ ।

ଦୁହା ।

ଓହେ ସାଧୁଜନ ଶୁଣ, କିଶୋରୀ ଦୁର୍ଜୟ ମାନ । ୧ ।

ଏହା ଜାଣି ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ, ଏକାଳେ ମିଳିଲ ଆସି । ୨ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ହେରି ଏ ସବୁ କଥାତ, ହେବା ଦୁଃଖ ଅକଥିତ, ଶୀଘ୍ରରେ ରାଈ ପାଶେ ଗଲ । ତୁଳସୀ କସ୍ତୁରୀ ଧନି, ବୋଇଲେ ଅଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖି, ଉଠ ଭଗବତୀ ବନ୍ଦେ କେଲ ସେ । ଶ୍ରୀମତୀ, ବହିଛି ନାହିଁଲ ଏକବାର, ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ କେଲ ନମସ୍କାର ସେ ।୧। ଆସନ ସୁରଚନା ଦେଲେ, ପ୍ରସନ୍ନମୁଖୀ ଅଗ୍ରତେ, ବସି ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ମୃଦୁହାସୀ । ଆପନା ଦୋଷେ ଆପନି, କାହାଙ୍କେ ଛେଦହ ପୁନି, ଏ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ହେ ନଯ୍ୟାନ ଘ୍ରାନ ବୁଦ୍ଧି ମନ, ତାଙ୍କେ କର ଫନ୍ଦ ପରି କେନ ଗୋ । ୨ । ତୁମି ଜାନ ଯେ ଦୁର୍ବଳ, ତାଙ୍କେ କତ ଗୁନେ କେଲ, ବାଧ ନକେଲ ଏମନି ବିଧାନ । ତୁମାର ପାଶେ ଦୂତ ଗେଲ, ଜାନି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଆଇଲ, ନୂପୁର ନିନାଦେ ଶ୍ୟାମଘନ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ତୁମି ବୋଲ୍ଲା ତାରେ କୋଲ କେଲ, ତୁରିତେ ଚତୁରୀ କୁଞ୍ଜେ ନିଲ ଗୋ । ୩ । କହ ତାର କିବା ଦୋଷ, ସେହୁତ ନାଗର ଈଶ, ତୁମାର ତୁଲନା କଥା ନହେ । ମନ ଦୋଷେ ନାଶ ନେତ୍ର, ନେତ୍ର ଦୋଷେ ନାଶ ଗାତ୍ର, ଅଙ୍ଗୁଳିକ ଦୋଷେ ବାହୁ ଯାଏ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଆମି ମାଗି ସବ ମାନ ଧନ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦେବେ ଦାନ ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର ।

ଏ ବାଣୀ କହୁତେ ଧଣୀ ମୁଖପୋଛି ବସି, ତବେ ଅପନା ମନ୍ଦିରେ ଚଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ହେ । ୧ । ଏକାଲେ ପ୍ରଦୋଷ-ଶେଷ ସବ ସହଚରୀ, ରୂପମଞ୍ଜର୍ୟାଦି ମିଲି ସକଲ ମଞ୍ଜରୀ ହେ । ୨ । ପ୍ରିୟା ପ୍ରିୟ ଦୁଃଖ ଯାବେ କୁନ୍ଦ ଲତାସ୍ଥଳେ, କୃଷ୍ଣ ନିବେଦନ ସର୍ବେ ଶଗୁରଥି ଶତେ ହେ ।

ଦୁହା ।

ତବେ ସବ ସହଚରୀ, ଚଲେ ଯାହାଁ ଶ୍ରୀ ଈଶେରୀ । ୧ ।

ପୟାର ।

ବଇଲ ଶ୍ରୀମତୀପାଶେ ମହା ଖେଦଭରେ, ଲଚିତେ ଜାଗିତେ ନିଶି କଣ୍ଠ ନାହିଁ ସରେ । ୧ । ତୁଲସୀ କହିଲ ଲଲିତାର ମୁଖ ହେରି, ତୁମି ଏକ କାଥା ବର୍ଣ୍ଣ ନିଶି ଯେ ନ ସରି ଗୋ । ୨ । ପ୍ରାନେଶ୍ୱରୀ ଦୁଃଖେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ହୟାଁ ସବେ, କଥାର ପ୍ରସଙ୍ଗେ ନିଶି ହରନ ହଇବେ ଗୋ । ୩ । ବିଶାଖାହୁଁ କୃତ ଯୋଗେ ବଦନ୍ତି ଲଲିତେ, ଶୁନ ଶୁନ ସବ ସଖି ମନଦୟାଁ ଇଥେ ଗୋ । ୪ । କାମପୁରୀ ବୋଲି ପୂର୍ବେ ଏକନଗ୍ର ସ୍ଥଳ, ବିଦ୍ୟାଧର ନାମେ ଖ୍ୟାତ ତଥି ମହୀ-ପାଲ ଗୋ । ୫ । କାମ ମୋହନର ନାମେ ଏକଇ ସାଧବ, ସେହିନଗ୍ରେ ଗୃହ ତାର ଅଚଳ ବୈଭବ ଗୋ । ପରମସୁନ୍ଦରୀ ନାମେ ତାର ମନୋହାରୀ, ଯୁବାଜନ ମନୋରମା ମହା ସୁକୁମାରୀ ଗୋ । ୭ । ତା ପତି କାମ ମୋହନ ଲମ୍ପଟ ଭୂପତି । ତାକେ ଗ୍ରହ ପର ନାରୀ ଲୟାଁ ମାତେ ନିତି ଗୋ । ୮ । ତା ଗୁନ ଜାନିୟାଁ ସେ ମଦନ ପୀଡ଼ା ଭରେ, ପରପୁରୁଷେ ରତିଦୟାଁ ନିଜ ଦୁଃଖ ହରେ ଗୋ । ୯ । ଏକଦିନେ ପତି ପତ୍ନୀ ଉଭୟ ସଙ୍କେତ, ବକୁଲ କୁଞ୍ଜିମେ ଅନ୍ୟଅନ୍ୟେ ଅଭି-ମତ ଗୋ । ୧୦ । ପତିର ସଙ୍କେତ ନାରୀ ନାରୀର ପୁରୁଷ, ଦୁହାଁ ନ ଅସିଲ ତଥି ଦୁହାଁ ପରବେଶ ଗୋ । ୧୧ । ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧାରେ କେହ ଚିହ୍ନିତେ ନାରିଲ, ଦୁହାଁର ସଙ୍କେତ ଜନା ଦୁହାଁ ବିଗୁରିଲ ଗୋ । ୧୨ ।

ଦୁହା ।

ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧାର ଅତି ଘୋରେ, କେହୋ କାହାକୁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରେ । ୧ ।
ପତିକେ ସଂକେତ କରିୟା ସ୍ଥଳ, ଜାନି ଦୁହାଁ ପରବେଶ ହୈଲ । ୨ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

ଅନ୍ଯୋନ୍ୟୋଦନୁ ଚୁମ୍ବନାଦଦନୁ ନଖୋଲ୍ଲେଖାଦନୁ ସ୍ୱାନ୍ତଜଃ
ପ୍ରଦବୋଧାଦନୁ ସମ୍ଭ୍ରମାଦନୁ ରତାରମ୍ଭା ଦନୁ ପ୍ରୀତୟୋଃ ।

ଅନ୍ୟାର୍ଥ ଗତୟୋ ର୍ମାନ୍ନିଲିତୟୋଃ ସମ୍ଭାଷଣେ କାନ୍ତେ ।
ଦମ୍ପତ୍ୟୋରିହ କୋ ନ କୋ ନ ତମସି ବ୍ରୀଡ଼ାବିମିଶ୍ରୋ ରସଃ ।

ପୟାର ।

ପରସ୍ପର ଆଲିଙ୍ଗନ ଚୁମ୍ବନଖଣ୍ଡିତ, ହୃଦୟ ରତି ବସେ ବୋଧା ରହିଲ ସୁରତ ଗୋ । ୧ । ଅନ୍ୟୋ ଅନ୍ୟେ ପ୍ରେମ ଅନ୍ୟୋ ଅନ୍ୟେ ଆଗମନ, ସମ୍ଭ୍ରମେ ମିଳନ ହୋଇଲ ତାହା ଦମ୍ପତିଜନ ଗୋ । ପତି ପତ୍ନୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଚନ୍ଦ୍ରି ସମ୍ଭାଷଣ କାଳେ, ହାସିତେ ହାସିତେ ତବେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବୋଲେ ଗୋ । ଏଇ ଦେହ ଦେଇ କର ନିୟମ ଯେ କର, ପରନାରୀ ଭୋଗ ତବ ନାହିଁକ ଅପାର ଗୋ । ଅତନୁ ଅସହ୍ୟାଚ୍ଛ ଭୁନ କାର୍ଯ୍ୟେ ଏତ ଖୋଜନ, କହ କହ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ଅମି ଶୁଣ କାନନ ହେ । ଚନ୍ଦ୍ରୁମ୍ବ ବଚନେ କାନ୍ତ ସେଇ ବାଣୀ ଭଞ୍ଜି, ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ତୁହିଁ ଲଜ୍ଜାଜଳେ ଭଜି ଗୋ । ଏକକଥା ପ୍ରାନ୍ତ ହେଉଛେ ପୁହାଏ ରଜନୀ, ବସିଛେ ମନ୍ଦନେ କୁତୂହଳ ଗ୍ରନ୍ଥ ବିନୋଦିନୀ ଗୋ । ଗବାକ୍ଷର ମାର୍ଗେ ହୋଇ ମହା ଅନ୍ଧକାର, ମୂରଣର ଘାତେତ ଶଙ୍କା ଉପୁଜେ ଅନ୍ତର ଗୋ । କୁନ୍ତେତ୍ତ ଷୋଳଅନା ମାନ ବାରଅନା ହୋଇଲ, ଚମ୍ପକ ଲତାରେ ତବେ ତୁଳସୀ କହିଲ ଗୋ । ଏପ୍ରହର ଆର ଏକ କଥା ତୁମି ବୋଲ-ନିଶି ପୁହାଇଲେ ଏଇ ସବୁ ହବେ ଭଲ ଗୋ । ୧୦ । ଚୈତନ୍ୟା ଚମ୍ପକଲତା ଅବସ୍ଥେ ପ୍ରସନ୍ନ, ଲଳିତା ଚରନ ଧ୍ୟାନେ କହେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ । ୧୧ ।

ଊହା ।

କୁନ୍ତେତ୍ତ ଷୋଳଅନା ମାନ ତୁଲ, ବାରଅନାକେ ଯାଇଁ । ରହିଲ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

କରଣ ଶୟାଇଁ । କୃତ, ଚମ୍ପକଲତା ରହିତ, ସେହସାକେ ସ୍ୱର୍ଗ ବିଦ୍ୟାଧର । ମାଧବ ତାର କୁମର, ନବଯୁବା କଳେବର ମଦନ ମୋହନ ରୂପ ଯାର ଗୋ । ସଖିଗୋ, ରତ୍ନାକର ନାମେ ରାଜାମନ୍ତ୍ରୀ, ନନ୍ଦନାମାଳତୀ ପଦ୍ମନେତ୍ରୀ ଗୋ । ୧ । ପଦ୍ମିନୀ ପଦ୍ମବଦନୀ, ଅଭିନବ ଯୌବନୀ, ମାଧବେ ତା'ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତିକୈଳ, ନାନା-ସ୍ଥାନେ ନାନାବନେ, ଦୁର୍ଦ୍ଦିନେ ଗୋପ୍ୟଭୁବନେ, ପ୍ରତିଦିନେ ଭାବବୃଦ୍ଧି ହୋଇଲ ଗୋ, ସଖି ଗୋ, ରତ୍ନାକର ନାମେ ରାଜାମନ୍ତ୍ରୀ, ନନ୍ଦମାଳତୀ ପଦ୍ମନେତ୍ରୀ ଗୋ । ୨ । ଏକଦିନେ ସେହ ତାୟେ, କହିଲ ରହସମୟେ, ତୁମିତ ରାଜାର ଏକପୁତ୍ର, ଅମିତ ମନ୍ତ୍ରୀ ନନ୍ଦନା, କେ କରିଛି ପାରେ ମନା; ବିଭା ହୋଇଲେ ରହିଥେ ଭୁନ ଶଙ୍କ ହେ, ନାଥ ହେ, ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ରହିବ ବାସ୍ତବ୍ୟ, କେବେ କର ଏମନ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେ । ୩ । ତ ରବାକ୍ୟେ ରାଜପୁତ୍ର, ମନେଧର ଶାସ୍ତ୍ର ଗୋତ୍ର, ଜାନିଯାଇଁ । ଜନକ ସନମତ, ମନ୍ତ୍ରୀକେ ବଗୁର ତବେ, ବିବାହ ହୋଇଲ ଯବେ, ତବ [illegible] ରତ

ଅନୁବ୍ରତେ ଗୋ । ଦଶି ଖୋ ମାଳତୀର ସ୍ନେହେ ସଦା ମତ୍ତ, ଏବସ୍ଥାନ ତନୁ ଭଲାଭଲ ଗୋ । ୪ । ଏକ୍ଷଣେ ଫୁଲବନେ, ଗୃହଶାର ସ୍ଥାନମାନେ, ଫୁଲଥିଲେ ବୁଢ଼ୀ ଅଭଳସେ, ଭୋଳେ ଅଛେ କୁଶୋଦରୀ, ତା ଗୃହୁ ଚଢ଼ିବୁଁ ଧରି, କୁମାର ବଞ୍ଚିଲ ମୃଦୁଭ୍ରବ ଗୋ । ଧନୀ ଗୋ, କହ କହ ତୁମି ରସିକିନୀ, ସନ୍ଦେହ ନାଶିହ ମନ ଜାଣି ଗୋ । ୫ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ଯଃକୌମାର ହରଃ ସଏବ ହି ବରସ୍ତାଏ ବ ଚୈତ୍ରକ୍ଷପା,
ସ୍ତେଚୋନ୍ମିଳିତ ମାଲତୀସୁରଭୟଃ ପ୍ରୌଢ଼ାକଦମ୍ବାନିଳା ।
ସାଚୈବାସ୍ମି ତଥାପି ତତ୍ରସୁରତ ବ୍ୟାପାରଲୀଳାବିଧୌ,
ରେବାରୋଧସିବେତସି ତରୁତଳେଚେତଃସମୁତ୍କଣ୍ଠତେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତୁମ ସେହ ପ୍ରିୟବତୀ, ଅଟି ସେହ ପ୍ରାଣପତି, ଏଇତ ଚୈତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରରାତ୍ର । ସେଇତ ମାଳତୀ ଗନ୍ଧ, ଲସ୍ୟୁଁ ବାତବହେ ମନ୍ଦ, କଦମ୍ବ ଅନିଲ ବହେ ଅତ ଗୋ ଧନ ଗୋ, କହ କହ ତୁମି ରସନିଧି, ଏଥେତ ସୁରତ ସେହ ବିଧି ଗୋ । ୧ । ପୂର୍ବେ ରେବାନଦୀକୂଳେ, ପାଣୀବେତସ୍ଵୀନସ୍ଥ ମୂଳେ, ଯେହ ଭାବ ଉପୁଜିଲ ତଥି, ତାହାକେ ସ୍ମରତେ ମନ, ଉତ୍କଣ୍ଠା ହୁଏ ବର୍ଦ୍ଧନ, କେମନ ସେ ଭାବ ହୁଏ ଏଥି ଟଗୋ । ଧନ ଗୋ, ତୁମି କାମ କେଳି କଳ୍ପଲତା, ନାଶିହ ହୃଦରେ ଏହ ଚନ୍ତା ଗୋ । ୨ । ପ୍ରିୟମୁଖୁଁ ପ୍ରିୟବାନୀ, ଶୁଣି କହେ ରସିକିନୀ, ନେଉଁତେ ସେ ଶୋଭା ନା ମିଳଇ । ପରକୀୟା ରସସ୍ଵାଦୁ, ନ ହବେ ଅମ୍ବିଳ ମୃଦୁ, ତେମନ ଉତ୍କଣ୍ଠା ହବେନାହିଁ ହେ । କାନ୍ତ ହେ, ମନେ ତୁମି କରହ ସ୍ମରଣ, ମାନ ତ୍ୟଜ ଉତ୍କଣ୍ଠା ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ । ୩ । ପ୍ରିୟାର ବଚନେ ପ୍ରିୟ ହରଷ ବିସ୍ମୟ ମୟ, ପ୍ରିୟାସନେ ଗୂଢ଼ ଜାଣି ଭଲ, ଏହକଥା ହେଉଁଛେ ପ୍ରାନ୍ତ, ବିନୋଦିନୀ ଅଧେ ଶାନ୍ତ, ଜାଣିଯିଁ ଭୁଲସୀ ବିଚାରିଲ ଗୋ । ଶୁଣ ଗୋ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ଏକ କଥା କର, ଜାଣି ହେଲ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର । ୪ ।

ଉକ୍ତା ।

ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵକଥା ଶୁଣି ବିନୋଦିନୀ ଅଦ୍ଭୁତସ୍ଵାମାନ ତ୍ୟଜି ଦ୍ରୁତ । ୧ ।
ଜାଣି ହେଲ ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରହର, କିପାମସ୍ତି ପଦ ଅଶେଷର । ୨ ।
ଶୁଣିସ୍ଥା ସେ ତୁଳସୀର ବାନୀ. ରଙ୍ଗଦେବୀ କହଲ ତ୍ୟଜିନି । ୩ ।
ଦୂତଦେବୀ ହୁଁ କୃତ ବଦିକରେ,ଅବସ୍ମିଳ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ । ୪ ।

ପୟାର ।

ରଙ୍ଗଦେବୀ ବୋଲେ ଶୁନ ସର୍ବ ସହଚରୀ, ତୁଳସୀ କ୍ଷେତ୍ରର ନାମେ ଏକଇ ନଗରୀ ଗୋ । ୧ । ସେ ରାଜ୍ୟେ ବିପ୍ରେକ ନାମ ମଦନସୁନ୍ଦର, ମଦନ ସୁନ୍ଦରୀ ନାମେ ମନୋରମା ତାର ଗୋ । ୨ । ସେ ବ୍ରାହ୍ମନ ବେଶ୍ୟା ରତ ସର୍ବଦା ହଇଲ, ଗୃହରେ ଯେ ଥିଲ ଧନ ସର୍ବସ୍ୱ ସରିଲ ଗୋ । ଧନ ନ ପାଇଁ ଯା ବେଶ୍ୟା ଯତେକ କୈଲ ମାନ, ଅନେକ ନିଜ ନାରୀରେ କହିଲ ବ୍ରାହ୍ମନ । କିଛୁ ଅର୍ଥ ଧନ ଅବେ ତୁମି ସେ ଅମାକେ, ଅମି ନିବାରିବ ତବେ ବେଶ୍ୟାର ମାନକେ । ଅମାର ଦୁଃଖ ଲାଗେ ଯଦି ତବେ ଏହା କର, ଶୁନିଯା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ତବେ ଗେଲ ପିତାଘର ଗୋ । ବେଶ୍ୟା ଅଭିମାନେ ବିପ୍ର ଗଙ୍ଗାତେ ଝାସିଲ, ଭେଳି ତେ ରାଘବମନ୍ତ୍ରୀ ପିଠିରେ ବସିଲ ଗୋ । ବାଧିବଲେ ନଦୀପାର ହଇଲ ବ୍ରାହ୍ମନ, ତୀରେ ଓଣଷ୍ଠର ତଳେ ମିଳିଲ ଅପନ ଗୋ । ୮ । ସେହି ଓଣଷ୍ଠ ନିକଟେ ଏକ ଦେବୀପୁର, କେନ୍ଦ୍ରପୁଲ ନାମ ସଖୀ ବିଖ୍ୟାତ ତାହାର ଗୋ । ୯ । ସେହି ବିପ୍ର ସେହି ଦନ ଭ୍ରମିତେ୨, ପ୍ରବେଶିଲ ବିଦ୍ୟାନନ୍ଦ ରାଜାର ପୁରତେ ଗୋ । ତାର ସୁତା ଅବିବାହୀ ପରମ ସୁନ୍ଦରୀ, ଶଯ୍ୟନ କରଇ ମୁଖେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଧରି ଗୋ । ୧୦ । ସେହି ଦନ ସେହି ନାମ ବିଦ୍ଧରନ କୈଲ, ସେହି ଅପରାଧେ ଦୈତ୍ୟ ତାହାକେ ଅନିଲ ଗୋ । ଖାଇତେ ଦେଖିଲ ସେହି ପରମାସୁନ୍ଦରୀ, ରମନ କରତେ ତବେ ନିଲ ନିଜ ପୁରୀ ଗୋ । ୧୩ । ସେହି କାଲେ ସେହି ବିପ୍ରେ ଦେଖିଯା ଅସୁର, ଅସୁରୁଣୀ ପାଶେ ଗେଲା ଲଯ୍ୟା କନ୍ୟା ବର; ଦଇତୁନୀ ପୁଛୁତେ କହିଲ ତ୍ଵର ତାତେ, ଅଯ୍ୟ ଅଯ୍ୟ ଯାକେ ଅମି ଖାଇବା ବାଞ୍ଛିତେ । ସେହି ବୋଲେ ନାରୀ ହଯ୍ଯା ନାରୀକେ ଖାଇବ, ଦୈତ୍ୟ ବୋଲେ ତବେ ଅମି ଭୋଜନ କରିବ । ଏଇ ଓଣଷ୍ଠର ତଳେ ଏକ ବିପ୍ର ଅଛେ, ଶୀଘ୍ର ତୁମି ଯାଯ୍ୟା ତାକେ ଭୋଜନ କର ସ୍ୱଚ୍ଛେ ଗୋ । ଶୁନିଯ୍ଯା ଅସୁରୀ ଟିଯ୍ୟା ବିପ୍ରକେ ଦେଖିଲ, ଶୋଭା ଦେଖି ଭୁଲ୍ୟା ବଲାତ୍କାରେ ରମନ୍‌କୈଲ । ଦୈତ୍ୟର ମରନଭେଦ କହେ ବତକାଳେ, ହେନବେଲେ ରାଜନନ୍ଦିନୀକେ ଦୈତ୍ୟବୋଲେ । ତୁମାର ଅମାର ଅସି କଇ ରତିରଙ୍ଗ, ସେ କହେ ଅବିବାହିର ଅଶୁଦ୍ଧତା ଅଙ୍ଗ ଗୋ । ୨୦ । ଶୁନିଯ୍ଯା ବ୍ରାହ୍ମନ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତେ ବିବାହିଯ୍ୟ, ରତିରସେ ଅତି ତୋଷେ ଅବାନନ୍ଦ ନିଏ ଗୋ । ୨୧ । ଶୁନିଯ୍ଯା ବ୍ରାହ୍ମନ ପାଶେ ଅସୁର ଧାଇଁଲ, ଅସୁରୀ ବ୍ରାହ୍ମନ ରତି ଅରମ୍ଭ ଦେଖିଲ ଗୋ । ୧୧ । ତାକେ କ୍ରୋଧ ହେତେ ସେହି କର ବାହାର୍ଇଲ, ମଦରୁ ମରନ ଶସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱିଜହସ୍ତେ ଦେଲ ଗୋ । ସେ ଶସ୍ତ୍ର ଦୈତ୍ୟର ନାଭି ମଣ୍ଡଲେ ବ୍ରାହ୍ମନ, ପ୍ରହାରତେ ଗର୍ଜିଦୈତ୍ୟ ହରିଲ ଜୀବନ ଗୋ । ୨୪ । ଅସୁରୀ ବ୍ରାହ୍ମନଲଯ୍ୟା ନିଜ

ଶୁ ହୋଇ ଗଲେ, ଏ କନ୍ୟାରେ ବିବାହଯୁ ବିପ୍ରେ ଜଞ୍ଜାଳିଲ ଗୋ । ଦ୍ୱିଜବଳେ ତାତ ମାତ ସନମତ ହେଲେ; ବ୍ରାହ୍ମଣର ମନ୍ତ ନହେ ରତ ବିଧି ଉନ୍ନେ ଗୋ ।୨୮। ଦୈବଈଶ୍ୱରେର ମାୟା ଅସୁରୀ ଅନଙ୍ଗେ, ବିଦ୍ୟାନଗରେ ଗଲେ ଦୁହିଁ ବସାଇଯୁଁ । ଛନ୍ଦ ଗୋ । ପ୍ରବେଶିତେ ରାଜଶ୍ରୀହେ ନନ୍ଦିନ ନନ୍ଦନେ, ଦେଖିଯୁ ସକଳେ ରାଜା ରାଣୀ ତୋଷମନେ ଗୋ ॥ ସେହୁବିପ୍ରେ ନିଜକନ୍ୟା ବିବାହ କରିଲ, ଅର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ଧନଜନ ଜଉତୁକ ଦେଲ ଗୋ । ୨୯ । ଅସୁରୀ ପ୍ରସନ୍ନେ ରାଜସୁତା ହୋଇହୋଇ, ଅଚଳା ବିଭୂତି ଲଭି ବିପ୍ର ବିହରଇ ଗୋ ।୩୦। ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ନିଜ ନାରୀ ପିତା ଗୃହେ ଥିଲା, ବହୁଧନ ଦେଇଁ ତାରେ ଅନ୍ତେ ପେଷିଲ ଗୋ । ଏହୁ ଏହୁ ବିଧି ଶୁନି ବିସ୍ମୟ ଅନ୍ତରେ । ତାତ ମାତ ଅସି ସମର୍ପିଯୁ ଦେଲ ତାତେ ଗୋ ।୩୨। ଅତି ଅନାଦର ହେଉ ଦୁଃଖେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବିଷ ଖାଇ ମରେ ଗଲ ନିଜନରେ ସଜନୀ ଗୋ । ୩୩ । ଏ କଥା ଶ୍ରାନ୍ତ ହେବତେ ଚାଲି ମନେମନେ, ହୃଦୟେ କି ଚିନ୍ତେ ମାନ ରଖିବ କେମନେ ଗୋ । ବୋଲେ ଇନ୍ଦୁରେଖା ବେଗେ ଆଣୋ ଦର୍ପଣ, ନେତ୍ର ସୁଫଳରେ ଅବେ ରଞ୍ଜିବ ଅଞ୍ଜନ ଗୋ ।

ଦୋହା ।

ଏଇ କଥା କୁନ୍ତି ବିନୋଦିନୀ, ବାରଅନା ମାନ ତେଜ ଧନି ।

ପୟାର ।

ଅନଙ୍ଗେ ତୁଳସ କରେ ତୁଙ୍ଗ ବୈଦେହ ସ୍ତନ । କୃତାୟୁ ପ୍ରହର ଗତି ଅସ୍ତ ହେଲ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋ । ତୁମ୍ଭର କଥାକେ ନିଶି ହଇବେ ପ୍ରଭାତ, ଶୁନି ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଅଙ୍ଗ ଅତି ପୁଲକିତ ଗୋ । ୨ । ଶ୍ରୀରାଧିକା ପାଦପଦ୍ମ ମଧୁପ ହୃଷ୍ଟ ଧୂଳା ବଖାନ ଷାଡ଼ବେ ଶିଶୁନନ୍ଦନ ବାଉଳା ହେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

୧ ଇନ୍ଦୁରେଖା ଉହୁଁ ଜୁତ, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବିପରୀତ, ଅବନ୍ତିକ ନଗ୍ର ନରପତି । ତାର ସୁତା ମହାସତୀ, ତାର ନାମ ଗୋ ସାବିତ୍ରୀ; ଶୋଭାକେ ସମାନ ନୁହେଁ ରତିପତି । ସଖି ଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତି, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ ପତି ଗୋ । ୧ । ବସ୍ତାରତେ ତିନି ଧାର, ନର୍ମଦେଖି ସବୁଭର, କୁଙ୍କୁମ ଲିପିଯୁଁ । ତାଏ ମଧ୍ୟେ । ଏ ତିନି ନଦୀତକ ହେଇ, ଲଘ୍ୟାଯାବ ନିଶ୍ଚେ ସେଇ, ଚିତହବେ ସତ୍ୟକୈଲ ନିକେ ଗୋ, ସଖି ଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମସୁମତି, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ ପତି ଗୋ । ୨ । ସେଇ ନଦତଟେ ଥିକେ, ପଙ୍ଗୁ ଦ୍ୱିଜ ହଦାଥାଦେ, ତାତେ ଦୟା କେଲ ଭଗବାନ; ଅସିଯୁଁ । ଚନ୍ଦପବନ, ଉଡ଼ାଯୁଁ । ନିଲ ବ୍ରାହ୍ମନ; ପାର ହୋଇଲ ବିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣନ ଗୋ, ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତି, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ

ପତି ଗୋ । ୩ । ଅନସୂୟାଁ ସାବିତ୍ରୀ ଛାଡେ, ବସିହେଲ ବେଦ ମତେ, ନିସ୍ତତ ପଙ୍କୁକେ ସେବା କରେ । ଏକଦିନେ ରାଜରାଣୀ ହେ, ବେଶହୋଇଁ ବେଶ୍ୟାପାଏ, ତାକେ ଦେଖି ପଙ୍ଗୁମନ ଝୁରେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରଖି ପଙ୍ଗୁକେଲ ପତି ଗୋ । ୪ । ପତିର ଦୁଃଖିତ ବାଣୀ, ନବୀନା ଏ ବଧୂ ଶୁନି, ସତୀ-ମତ ପରମ ଅକୁଳ । ଯାଇଛେ ବେଶ୍ୟା ଅଙ୍ଗନା, ଝାଡ଼ୁଦେଇଁ ମାଢ଼ଲନା, ନିତ ନିତ କରେ ନିରମଳ ଗୋ । ସଖିଗୋ ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କେଲ ପତି ଗୋ । ୫ । ସେବା ଦେଖି ବେଶ୍ୟାବଣ, ବୋଲେ ତାନେ ଲାଇଁ ଆସ, ଶୁନି ସତୀ ବାଢ଼ଲ ଆନନ୍ଦ । ବୋହିକର ପଙ୍ଗୁପତି ତାଢେ ମିଲେ ସତ୍ୟବତୀ, ପଙ୍ଗୁ ସୁଖ ଯେନ ଉଦେ ଗୃନ୍ଦ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କେଲ ପତି ଗୋ । ୬ । ବେଶ୍ୟାଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ପାଇଁ, ପଙ୍ଗୁ ଦ୍ୱିଜ ତୋଷହୋଇଁ, ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣକେଲ ଯବେ । ପୁନଃ ତାକେ ବୋହିକର, ମାଥାଢେ ଦୁହୁଟେ ଧର, ସତ୍ୟବତୀ ଗୃହେ ଗେଲ ବେଗେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟ-ରାଖି ପଙ୍ଗୁ କେଲ ପତି ଗୋ । ୭ । ଶୁନଗୋ ଆନ ଚରିତ, ସେରାଜ୍ୟେ ନୃପତି ବୃତ୍ତ, ଗ୍ରେର ଲାଇଁ ନିଶିପ୍ରାନ୍ତ ହେତେ । ଏକ ତପସ୍ୱୀର ପାଶେ, ବାନ୍ଧିଥା ଗେଲ ତସ୍କରଶେ, ତପସ୍ୱିନା ଯାନେ ଧ୍ୟାନେ ବସେ ଗୋ । ସଖୀଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁକେଲ ପତି ଗୋ ।୮। ରାଜା ଗ୍ରେରବଲ୍ୟା ଛାରେ, ଲାଇଁ ନଗ୍ରର ବାହୁରେ, ଶୂଳେ ଦେଲ ମହାକୋପ ମନେ । ଶୁଳେ ବସି ଋଷିପ୍ରାନ, ଅଛେ ଅକୁଳେସୁ ମାନ, ବୋହିଥା ଲୟ୍ସା ମିଲେ ସେହୁଖାନେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମସୁମତୀ, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁକେଲ ପତି ଗୋ । ଅନ୍ଧାରେ ପଥ ନ ଦେଖୁ, ଶୂଳକାଷ୍ଟେ ବୋହିବାକୁ, ବଦଲେ ତପସ୍ୱୀ ଣାଦେଲ । ଯେ କଇଲ ଏକରମ, ନିଶି ଶେଷେ ତାରପ୍ରାନ, ଯାବେ ନିଷ୍ଟେ ଧର୍ମ ଯବେ ମୂଲ ଗୋ । ସଖୀଗୋ, ବୋଲେ ଆମି ଅଛୁ ଯବେ ସତୀ, ତବେ ନିଶି ନ ପାହୁ ଝଟତ ଗୋ । ଏବଚନେ ଏକରାତ, ହଇଲ ସତେ ବାତ, ଦୁଃଖେଲଭି ଚରାଚର ଜନେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ବୋଲେ ଆମି ଅଛୁ ଯବେ ସତୀ ଗୋ, ତବେ ନିଶି ନ ପାହୁ ଝଟତ ଗୋ । ୧୧ । ଜାଜସ୍ୱା ଆସିଲ ବଧୂ, ସତୀଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ପବୋଧି, ପତିକେ ମଦନ ଶୋଭ୍ର କେଲ । ଋଷିଙ୍କ ମୁକତ କର, ତନୀଜନା କରଧର, ବ୍ରହ୍ମା ବୃନ୍ଦ ଲେକେ ଚାଲି ଗେଲେ । ସଖିଗୋ, ଦେଖ ଦଇବେର ଅତବଲ, ସତୀଯୋଗୁଁ ମୁନି ତରୀଗେଲ ଗୋ । ୧୨ । ସତୀର ଅପମାନ ଏଇ, ଶୁନଗୋ ପରାନ ସହି, ସ୍ୱାମୀ ଆର ରଷି ଉଦ୍ଧାରିଲ । ଆମାର ସଖୀ ଶ୍ରୀମତୀ, ପତଠାରେ କୋପମତ, ପତି ଗ୍ରତ ଜାଜସ୍ୱା କେବଲ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ଦେଖ ଦଇ-ବେର ଅତବଲ, ସତୀଯୋଗୁଁ ମୁନି ତରୀଗେଲ ଗୋ । ଶୁନଯାଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଚରିତ୍ରେ,

ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅକୁଳତେ, ମନ ଯବେ ବୃଥା ମାନ କୈଲ । ଏହି ଅପରାଧେ ଦଣ୍ଡ, ଦଲ ମଦନ କୁଦଣ୍ଡ, କେମନ ହବେ ବନ୍ଧୁର କୁଶଲ ଗୋ । କେମନ, ଭହବ ସଖୀରେ ଥମି ଥର, ବନ୍ଧୁରେ କରଯୁଁ । ଦଲ ପର ଗୋ । ୧୪ । ଏଇକାଲେ ନିଶିହତ, କାକ କୁକ୍କୁଟେରରତ, ପ୍ରକଟ ଅରୁନ ଉଦେ ହେିତେ । ପଦ୍ମିନୀ ମୁଦ୍ରିତେ ଭୃଙ୍ଗ, ନଶିନାଲ ତାର ସଙ୍ଗ, ପ୍ରକାଶିତେ ଉଠିଲ ଗର୍ଜିତେ ସେ । ଷଟ୍‌ପଦେ, ମକରନ୍ଦ-ପାନେ ମତ୍ତଭରେ, ଝଂକୃତ ନିନାଦେ ଦଗ ଫିରେ ସେ । ୧୫ । ଭୃଙ୍ଗରବେ ଯବେ ଶୃତ, ତେରଲ ସୁରବତୀ; ତବେ ବୋଲେ ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ । ଭୃଙ୍ଗ କତ ଫୁଲେ ପ୍ରୀତ, ପଦ୍ମିନିକେ ସ୍ନେହଅତ, ନିଶି ନିଲ ତାକେ ଗର୍ବେଭର ଗୋ । ସଖିଗୋ, ଭୃଙ୍ଗଦୋଷ ନା ଲଇଯୁଁ । ଯବେ, ସବେ ନିଶି ହରଲ ଯବେ ଗୋ । ୧୬ । ଏଇ ବାନୀ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ, ଦ୍ୱିତୀପ୍ରା ତଥିରଲକ୍ଷ୍ୟ, ହାସ ଶଶି ଲକ୍ଷୁ ଉଦେ ହେିଲ । ଅଧର ଗଗନ ଦିନେ, ଲଜ୍ଜାକଲ ଦିଅଁ ଛନ୍ନେ, ଅନକେହେ। କାନ୍ଦତେ ନାରଲ ଯେ । ଶ୍ରୀମତୀ ତେକଲ ନିଶ୍ୱାସ ଧୀରେ ଧୀରେ, ମଜ୍ଜି ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ଜଳଧିରେ ସେ ।୧୭। ସବସଖି ଶତ୍ତ୍ ଜାନି, ନିତ୍ୟକୃତ୍ୟ ସାଧିଅନି, ସ୍ନାହାନ ମାର୍ଜନା ବଢ଼ାଓଲ । ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ନୀଲାମ୍ବର, କୁଇଁଦିଲ ଶନକର, ଅନଙ୍ଗେ ଧନୀକେ ପରାଓଲ ହେ । ଶୁନ ହେ, ଅନୁରାଗୀ ଭକ୍ତଜନା ଅବେ, ଆମାକେ କରୁନା କବେ ହବେ ହେ ।

ଶ୍ଲୋକ ।

ତାମଥ ମନ୍ମଥ ଖୀନ୍ନା ରତରସ ଭିନ୍ନା ବଷାଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ।
ଅନୁଚନ୍ତିତ ହରିଚରତାଂ କଲହନ୍ତାରତା ମୁବାଚ ରହଃ ସଖୀ ।

ଝୋଲ୍ଲା ।

ଅଥାନ୍ତରେ ବୃନ୍ଦା, ଫଲପୁଷ୍ପଲଯୁଁ । ଭେଟିଲ ରାଈର ପାଶେ ହେ ।
ଗତରାତ୍ର ରୀତ, ବୁଝି ପ୍ରୀସ୍ତୁଚଡ଼ୀ, ମତ ଜାନି ବୃନ୍ଦା ଭାଷେ ଗୋ ।
ଆମି ଯତ ଯବଜନା, ତୁମି ସକଲ ପରାନ ସିନା ଗୋ । ୧ ।
ରତରସ ଭନ୍ନେ, ମନମଥ ଖୀନ୍ନେ, ବଷାଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୟୁ ଗୋ ।
ହରିତ ଚରତ. ନା ଚନ୍ତିଯୁଁ । ଶତ୍ତ୍, କଲହନ୍ତାରତା ହୟୁ ଗୋ ।
ତୁମାର କଦର୍ଥନା ହେଇ, ଆମି ସକଲେ ଅକୁଲେ ମରି ଗୋ । ୨ ।
ଏ ମଧୁପବନେ, ରଙ୍ଗ ହରସନେ, କି ସୁଖ ଭୁବନେ ଅଛେ ଗୋ ।
ଟେକ ତାଲଫଲ, ଉରଜ ଯୁଗଲ, କି କାର୍ଯ୍ୟ ବଲମ୍ବ ହେିଛେ ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନା କର ମାନିନୀମାନ ଗୋ । ୩ ।
ହେଙ୍କ ସେ ସଂସାର, ମାଝେ ଯତ ନର, ସବା ତାର ନାମ ନିଏ ଗୋ ।
ଦିଖ କି ସୁନ୍ଦର, ଜଲଦ ରୁଚର, ମନୋହର ହରପ୍ରିୟେ ଗୋ ।

ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନା କର ମାନକମାନ ଗୋ । ୪ ।
କେନେ ଖେଦେ ବସି, ବିଷାଦେ ରୋଦସି, କେନେ ଅତ ବକଧ୍ୱତ ଗୋ ।
ଏମନ ବଧୂରେ, ହସି ଦେକ ତାରେ, ଏ ବ୍ରଜଯୁବତୀ ଯତ ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନା କର ମାନକମାନ ଗୋ । ୫ ।
ସଜଲ କୋମଲ, ଦଲ ସୁକୋମଲ, ସଭ୍ଯରେ ହରକେ ହେର ଗୋ ।
ସଫଲ ନଯ୍ନାନେ, ନିକୁଞ୍ଜ ସଦନେ, ଚଞ୍ଚଳ ଗମନ କର ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନାକର ମାନକମାନ ଗୋ । ୬ ।
ଶୁନ ଆମାର ବାନୀ, ଅହ୍ଵଭ ନା ପନି, ଗୁରୁ ଅଭିମାନ ତେଜ ଗୋ ।
ହୃଦୟ ନିଷ୍ଠୁର, ନାକର ହରରେ, ମଧୁରବଚନେ ମଜ ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନାକର ମନେନମାନ ଗୋ । ୭ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ନିଗ୍ଧେ ଯତ୍ପରୁଷା ସି ଯତ୍ପ୍ରଣମତ ସ୍ତବ୍ଧାସି ଯଦ୍ରାଗିଣୀ
ଦ୍ୱେଷସ୍ଥାସି ଯଦୁନ୍ମୁଖେ ବିମୁଖତାଂ ଯାତାସି ତସ୍ମିନ୍ପ୍ରିୟେ ।
ତଦ୍ଯୁକ୍ତଂ ବିପରୀତ କାରିଣୀ ତବ ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚର୍ଚ୍ଚା ବିଷଂ ।
ସିତାଂଶୁସ୍ତପନୋ ହିମଂ ହୁତବହଃ କ୍ରୀଡ଼ା ମୁଦୋ ଯାତନାଃ ।

ଝୋଲ ।

ଯେତୋ ମହାସ୍ନିଗ୍ଧେ, ହରର ବିରୋଧେ, କତ ଯତ୍ନରୋଷ ତୋର ଗୋ ।
ଦୋଷେ ଯଦ ପ୍ରିୟ, ଚରନେ ଲୁଟିଲ, ତାଏ ହସ୍ କୋଧଭର ଗୋ ।
ଦ୍ୱେଷୀ ସମ୍ମୁଖ ଅଗତେ, କୋପ ରଞ୍ଜ କ କୋପନା ଶତ୍ରେ ଗୋ । ୧ ।
ବିମୁଖେ ଗେଲ ଯେ, ପ୍ରାନପ୍ରିୟା ଅବେ, ଏକ ବିପରୀତ ଉକ୍ତି ଗୋ ।
ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚରଚ୍ଚ, ବିଷମାନି ଅବେ, ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡକୁଲଅ ସିକ୍ତ ଗୋ ।
ସଖି ଏକ ରୀତ ତୋର, ଦୋଷେ ପ୍ରାନକୁ କର କ ପର ଗୋ । ୨ ।
ସିତାଂଶୁ ତପନ, ଶୀତଲ ପବନ, ହୁତାଶନ ସବ ମାନେ ଗୋ ।
କ୍ରୀଡା ନପବନେ, ପୀଡ଼ାହି ଯାତନା, ବଞ୍ଚେ ତବ କ୍ରୀଡ଼ାଧାନେ ଗୋ ।
ସଖୀ ଏକ ରୀତ ତୋର, ଦୋଷେ ପ୍ରାନକୁ କର କ ପର ଗୋ । ୩ ।

ଚଉପଦୀ ।

ମାନନିରତନ ଧନ ମାନତେଜ ଏଣିକ, ଆନନ୍ଦ ଦେଇ ଆନନ୍ଦେ ଭଜ ବେନୁପାଣିକ । ଘୋଷା । କରୁଛୁ ଦଇନ ରାଧେ, ଧରୁଛୁ ତୋ ପାଣିକ । ସେ ଶ୍ୟାମ ନାଗର ଦୋଷ ଫିଙ୍ଗି ଦିଅ ପାଣିକି । ୧ । ଯାଜୁବା ଦନ ଗ୍ଲଭିବ ବୋଲି ବୃଦ୍ଧି ମଣିକା, ଗୃହ୍ଣି ପବ ହରିତାଳି କାଚ ନିଶାମଣିକି । ୨ । ଯାର ଲାଗି ମୁରୁଛଲ

କୁଳ ଶୀଳ ଅଣିକ । କାଣୁକାଣୁ ମଣିଦ୍ଧାକୁ ପରପର ମଣିକି । ୬ । ପୀରତବସ୍ତ୍ରକା ରଣ କାରେତ ନିଶାଣିକି, ଧ୍ରୁଃଖଦେକ ସୁଖକର ଦ୍ରୁଃଖି ଚନ୍ଦ୍ରାମଣିକି । ୪ । ପଦ୍ମେ ଦୋଷକଲେ ପଦ୍ମ ଭୃଙ୍ଗ କି ନ ଗଣିବ, ଜଳୁତେ ଉନ୍ନତେ ଫୁଲେ ବହିଛୁ ସେ ଜାଣିକି । ୫ । ସେ ସ୍ନେହ ନମାନ ଅବେ ଗଲନି ସେ କେଣିକି, କାହାର ଏ ଦଶା ନ ଘେନିଲ୍ କୃହାବାଣୀକି । ୬ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଦେନ ବୃନ୍ଦାଭାଷେ ଠାକୁରାଣୀକି, ଦୋଷ ତେଜ ସୁଖିକର ବଙ୍କିମଗୃହାଣୀକ । ୭ ।

ଝୋଲ ।

ବୃନ୍ଦାର ବଚନେ, ଲଜ୍ଜିତ ଶ୍ରୀମନ୍ତ, ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ସୁମରନେ ଗୋ ।
ସଜଲ ବଦନ, ଚରନେ ପତନ, ସେହୁ ସେ ପଡ୍ତଲ ମନେ ଗୋ ।
ପ୍ରୀପୃ ପ୍ରକମ୍ପ ଗୃତୁନ୍, ଚନ୍ଦ୍ର ନେଦ ଟନ ଥନ କର ଗୋ । ୧ ।
ଜାବ ଚନ୍ଦା ଗୋଳ, କର୍ପୂର କସ୍ତୁରୀ, ବୃନ୍ଦା କରେ ଲଯ୍ଯାଁ ଧଲ ଗୋ ।
କପୋଲ ଗମନ, ମାଟେଁ ବନଦେବୀ, କାନ୍ତଗୃନ୍ଦ ଉଦେ କେଲ ଗୋ ।
ହେଲ ମହା ଚମତ୍କାର, ମୁଖ ଗର୍ବେ ନନ୍ଦେ କଲଙ୍କର ଗୋ । ୨ ।
ଲଲିତା ବିଶାଖା, ମଣ୍ଡିଲ ସର୍ବାଙ୍ଗେ, ମରକତ ଅଭରନ ଗୋ
ଦ୍ରୁହରକ ବେଶେ, ସଂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା ବଶେ; କରିଲ ବ୍ୟଧେ ଗମନ ଗୋ ।
ପଥେ ଲୁକିଆଁ ତୁଲସୀ, ଶ୍ୟାମେ କହିଲ ଅଲପ ହସି ଗୋ । ୩ ।
ଶୁନ ଓହେ ଶ୍ୟାମ,-ରାଇର ମରମ, ବୃନ୍ଦା ଆଦ ସଖି ଯତ ଗୋ ।
ତୁମାର ଚରିତ, ଚନ୍ଦ୍ରଆ ସେ ଶଉ କହିଲ ବନଯୁ ଜନ୍ତ ଗୋ ।
ଶୁନି ଲଜ୍ଜିତ ହଇଲ, ନେତେ ଅନନ୍ଧାଶ୍ରୁ ଭରିଗଲ ହେ । ୪ ।
ଚନ୍ଦା ସଙ୍ଗୀ ଜାନି, କସ୍ତୁରକେ ଅନି, ବୃନ୍ଦାକରେ ଲଯ୍ଯାଁ ଦିଲ ହେ ।
ଜାନି ବନଦେବ, କପୋଲ ଗଗନେ, କାନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଉଦେ କେଲ ଗୋ ।
ଲଲିତାଦି ସଖୀଗନ, ଅଙ୍ଗେ ମଣ୍ଡେ ମର୍କତ ଭୂଷନ ଗୋ । ୫ ।
ତବେ ଚନ୍ଦାସଖୀ ନିଲପଟ୍ଟବସ୍ତ୍ର, ଅଙ୍ଗେ ଅଚ୍ଛାଦନ କେଲ ହେ ।
ଆସି ଲୁକିନ୍ହୀ ପଥେତେ; ଦଖି ଅସି ଛମ୍ବରେ କହନ୍ତେ ହେ । ୬ ।
ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଗ୍ରଭ, ଉତ୍ତର କହିଲ ଯାହା ନାହିଁ ଶୁନ୍ତ ଛୁଲଗୋ ।
ତୁମାର ବଚନ, ଅମୃତ ସମାନ, ଅଶାଷ ଧୂଧା ନିବାରିଲ ଗୋ
ଯେ ଯାର ଅଟେ ପ୍ରୀତ, ସେ କି ସହଇ ଏମନି ରୀତ ଗୋ । ୭ ।
ଧନ୍ୟ ଆମାର ପ୍ରାନ, ଧନ୍ୟ ଆମାର ଧନ, ଧନ୍ୟ ଆମାର ସର୍ବ ମାନ୍ୟ ଗୋ ।
ଧନ୍ୟ ଲାଗି ଆମି, ହେଲୁଁ ବନଗାମି, ତୁମି କେଲ ସନମାନ ଗୋ । ୮ ।
ଶ୍ୟାମେର ଆନନ୍ଦ, ସିନ୍ଧୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଉଛୁଳି ଉଠିଲ ଶୁନି ହେ ।

ବାଦା ହଇଲ ତୁଲସୀ, ଅନୁରାଟି ଶ୍ୟାନ୍ତ ହେଲ ରସି ହେ । ୯ ।

ପୟାର ।

ନବମ ଛନ୍ଦେର ବାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୧ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ । ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ।୨। ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ । ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟ ହେ । ୩ । ତାର କୃପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ । ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ ।୪। ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସଗୁମ୍ଫିତ ଯେବ ଜନା ହୟ । ଏଇ ଲୀଳାରତ୍ନମାଲ ଗଲାତେ ପରୟ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ମୁଞ୍ଜି ନାହିଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହନ୍ତେ । ୬ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ତ୍ରୟୋଦଶ ଛନ୍ଦ । କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ନିଷ୍କୁଲଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନୀବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଦଶମ ଛାନ୍ଦ

ପୟାର ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜାବାରେ ଗେଲ ରସବତୀ ରାଇ, ଫୁଲବନେ ତୋଷମନେ, ପ୍ରବେଶିଲ ଯାଇ ହେ । ୧ । ସାଥେ ସାଥେ ବୃନ୍ଦା ସହ ସବ ସହଚରୀ, ପୁଷ୍ପ ତୁଲିବା କି ଲଲିତାକେ ଦଲ ଠାରି ହେ । ୨ । ସେ କହେ ବନ୍ଧୁରେ ରସସିନ୍ଧୁ ହେଛେ ମାନ, କୁନନ୍ଦାର୍ଥେ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ତୁଲିବା ସୁମନ ହେ । ୩ । ଲଲିତା ବଚନେ ମନ୍ଦ ହାସି ବଲେ ତବେ, କରମାଳ ଅଳଙ୍କର ମାଳ ଯୋଗ୍ୟ ହବେ ହେ । ୪ । ଫୁଲବନେ ମିଲି ଫୁଲ ହାସି ଫୁଲ ତୋଲେ, ନାନା ଜାତ ଧର୍ମ ସଖୀ ବୋଲେ ନାନା ଜାତ ଫୁଲେ ଗୋ । ୫ । କୁନସଖୀ ବୋଲେ ନାହିଁ ପୁନାଙ୍ଗ କରୁନା, ମଲି ପାଶେ ଥାକି କି କରବ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା ଗୋ । ୬ । କୁନ ସଖୀ ବୋଲେ କର ବିରତେ ପୀରତ, ନିଅଲି ହଇତେ ବଡ଼ ଆମୋଦ ଶ୍ରୀମତୀ ଗୋ । ୭ । କୁନ ସଖି ବୋଲେ କୁରୁବକ ହରଷିତ, ପୁରୁବ ଉଲ୍ଲାସ ହୀନ ହେବ ତହର ମୀତ ଗୋ । ୮ । କୁଞ୍ଜ-ବଲେ ଗୁରୁବଲି ଛୁତ ପ୍ରାନ୍‌ଅଲି, କରମାଳ ଅଜ୍ଞ ତ୍ରୈଜ୍ଞିପିବା ଭ୍ରମାଳ ଗୋ ।୯। ହେନ ବେଲ ଲୁକି ଲୁକି ଅଇଲ ବଂଶୀଧର, ରାଜପାଶେ ଅପରାଧି ପ୍ରଜା ପର-କାର ହେ । ୧୦ । ଟଡଟଲେ ଅଗ୍ରସର ତତ ଘୁଞ୍ଚେ ପିଛେ, ଯୋଡ଼ି ହସ୍ତ ନମ୍ର କୃତ୍ୟ ଚୂଡ଼ା ଶିଖି ପୁଚ୍ଛେ ହେ । ୧୧ । କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ମିଲି ଲତା ଉହାଡ଼େ ଉଠିଲ, ଅଙ୍ଗ ନୀଲୋତ୍ପଲ ଗନ୍ଧ ତଥି ପ୍ରକଟିଲ ହେ । ୧୨ । ଭଙ୍ଗିବଶେ ସଙ୍ଗିନୀର କେଲ ବିଲୋକନ, ଫେଲୟା ଗୃହାନି ଠାନି ମୁଦଲ ନୟନ ହେ । ୧୩ ।

ପାଟଳାଲ ଦୃଷ୍ଟି ବୃଷ୍ଟି ବନ୍ଧୁଜେଡ଼ଗୁଲି, ପଡ଼ିଲ ମୋହନ ସଜ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଜଳୁଲ ହେ । ୧୪ । ହୃଦମନ ହ୍ଲାଦମନ ମୋଦ ନୀଲମନ, ଦାଣ୍ଡାୟୀ ରହିଲ ଦୁରେ ସେବକ ଯେମନ ହେ । ୧୫ । ହେର କୁନ୍ଦଲତା ନେତ୍ରାନ୍ତରେ ଦଲ ଠାର, ଛରକ ଛରଲ ନେକେ ପରମ ଚତୁର ହେ । ୧୬ । ଲଳିତା ବିଶାଖାସଖି ଗୃହଁ କହେ ସ୍ୱର, ଏଖାନେ ପ୍ରମୋଦ ଗାଛ କଏ ଅଛେ ରୋଇ ଗୋ । ୧୭ । ପାଇଯୁଁ । ସେ ଶନ୍ତାଫଲ ସଦାଭୁଞ୍ଜି ଆମି, ଆମି ରବ ପଜ୍ଞାଯାବ ଅବେ ଭୁଞ୍ଜ ତୁମି ଗୋ । ଲଳିତା ବଲେ ସେଫଲ ପକ୍ୱବମ୍ବ ବଡ଼, ବିଶାଖା ବଲେ ସେଫଲ ନାରିକେଲ ମତ ଗୋ । ୧୯ । ଶବାବଲେ ତାରାପୁଷ୍ପ, ନର୍ତ୍ତ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ, କେ ଅନ ଫେଲୟା- ଧଲ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ମୁଣ୍ଡୁ ଗୋ । ୨୦ । ଚମ୍ପକ ଲତିକା ବୋଲେ ଗାଛ ନୟେ ନଟି, ଇନ୍ଦ ରେଖା ବଲେ ଯଥା ନାମୁଲିକା ଘଟି ଗୋ । ୨୧ । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବୋଲେ ତୁଙ୍ଗ ଗାଛ ତୃନରାଜ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ବୋଲେ ଘ୍ରାଣହୀନ ମାୟା ବୀଜ ଗୋ । ୨୨ । ସୁଦେବୀ ବୋଲୟେ ତାୟେ ବାକୀ ବାସା କୈଲ, ଶୁନ ବିନୋଦିନୀ ମୁଖେ ବାସ ଅଚ୍ଛାଦଲ ଗୋ । ୨୪ । ଚମ୍ପକଗାଛେର ତଲେ ଚମ୍ପକ ଗଉର, ଉହାନ୍ତେ ଥାକଲ ରାଧେ ଶିର ନମ୍ରକର ଗୋ ।୨୫ । ଏଇ ବଲ ଫୁଲ ତୋଲେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହାସିନୀ, ନାନାଜାତି ଫୁଲେ ନାନା ଜାତି ମେଧାବିନୀ ଗୋ । ୨୬ ।

ଫୁଲତୋଲା ।

ଦଶ ଛାଲ ଗୋରା ହୟଁ ମିଲନ, କେମନ ସୁଷମା ଏ ଫୁଲବନ, କେଶର- କାଲିମାବେଢ଼ ଗଉର, କୁନ୍ଦନକମେକ ମର୍କତଘେର, ଲଳିତା ଠୋଲେ ବଲ୍ଲଭ, ବୋଲେ କି ଶୋଭା ଏ ଶୋଭା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ବିଶାଖା ନୀଅଲି କୁସୁମେ ତୋରା, ତୋଲିତେ ହେର ଲତାତେ ଭଉଁରା, ଶାଖାସହ ଫୁଲେ ଭୃଙ୍ଗ ଅନୟଁ, କହଇ ଶ୍ରୀମତି ମନ ଜାନୟଁ, ସଖିରେ, ଦିଖ କି ଶୋଭା ଭାଲ, କାନ୍ତା କାନ୍ତ ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗେ ମଞ୍ଜୁଲ । ମଲ୍ଲୀବଲି ଟେଲି ଶନ୍ଦ ବୋଲଇ, ବଲିଭର ପୁଲେ ଭଉଁରା ନାହିଁ, ବାସଚଢ଼ୁଷ୍ଟିତେ ପୂରକାନନ; କାନ୍ତଭଟରେ କୁନଭରେ ଧାରନ, ସଖିରେ, ଦଖମଲ୍ଲୀ କୁସୁମ, ଭୃଙ୍ଗସଙ୍ଗ ବିନେ ନୁହେ ସୁଷମ । ଚମ୍ପକତୁଲିୟାଁ ଚମ୍ପକଲତା, ବୋଲେ ସଖି ତୁମ୍ଭ ତନୁ ଭୂଲତା, କଣ୍ଟୁଗୁନେ ଭୃଙ୍ଗ ତେଜିଲ ୟାକେ, ଦୁର୍ଭଗା ବୋଲଇ ସକଲ ଲୋକେ, ସଖୀରେ, ଦିଖ ଚମ୍ପକଫୁଲ ଭୃଙ୍ଗବିନେ ସଉରଭ ବିଫଲ । ରଙ୍ଗଦେବୀତୁଲେ ରଙ୍ଗନୀଫୁଲ, ଶ୍ରୀମତିରେ କହେ ବଚନଛଲ, ବାସହୀନେ ବାସ କୈଲ କନନ, ଅଶାକର ଅଛେ ମଧୁସୂଦନ, ସଖୀରେ, ଦିଖ ରଙ୍ଗନୀଫୁଲ, ଭୃଙ୍ଗ ସଙ୍ଗହୈତେ ଶୋଭାମଞ୍ଜୁଲ । ଜାତିପୁଷ୍ପ ଲୟଁ । ସୁଦେବୀ କହ, ଚମ୍ବିୟଁ । ମଧୁପ ଜ୍ଞାନହରାଇ, ମୁଖେ ଲଗିଛେ ମକରନ୍ଦଧୂଲ, ୟାକେ ତେଜ ଦିଖ

ଲୁଚଗଲେ, ସଖୀରେ, ତବେ ଭ୍ରମର ବନେ, ସୁଜାଣ ହଇଯୁଁ । ଅନ୍ୟ ଵନେ । ତୁଙ୍ଗ ହୟୁଁ । ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା କହଇ, କେତକୀକୁସୁମ ଶୋକରେ ଲଇଁ, ବୋଲେ ସଖୀ ଯେଇ କୁସୁମସାର, କଣ୍ଟକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଛେକେ ଭ୍ରମର, ସଖିରେ ଦଖ କେତକୀଫୁଲ, ଚାନ୍ଦ୍ରସଙ୍ଗ ନୋହି ଜନ୍ମଵଫଳ, ଇନ୍ଦୁରେଖା ଲୟୁଁ । ନୀଳକମଳ, ବଲ୍ଲରୀରେ ଧଇଁ ଶ୍ରୀକରେ ଦଇ, କଣରେ ଠାବ ବଇ ମନ୍ଦଲଲ୍କିତ, ନମ୍ରକର ମଥା ବଦନ ସ୍ମିତ, ସେକାଳେ; ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଗ୍ରହେ, ମୋଦଇନ୍ଦୁ ହୃଦୁ ଅଙ୍କୁର ଅଟଏ ।

ପୟାର ।

ହେନବେଳେ ଲୁକ ଲୁକ ମୋହନ ଅସିଲ; ନୁଆଗ୍ରେର ପନ୍ନ ଲତା ଜହାଡ଼େ ଥାକିଲ । ହେ । ୧ । ମନ୍ଦକର କରଦ୍ୱୟ ବୁକମରେ ରଖି, କମ୍ପିତ ଧଇଁଇ ପଛ କିମ୍ପିତ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ହେ ।୨। କଭୁ ଲୁକେ କଭୁଥାକେ କଭୁଦ ଏଦଖା; ଶ୍ରୀମତକେ ଠାବଦଲ ନେହାନ୍ତେ ବିଶାଖା ହେ ।୩। ଫିଵ୍ରୟୁଁ । ଗୃହାନ ଠାନ୍ନ ପଢାୟୁଁ । ସଖିରେ, ପୁରୟୁଁ । ଶୋଭା ମାଧୁରୀ ମୁଦଲ ଅଷିରେ ହେ । ୪ । ମୃଦୁଲ ଫୁଲ୍ଲକମଳମନ ତନୁ ଭଜ, କୃପାସିନ୍ଧୁ ନେହବନ୍ଧୁ ଅଙ୍ଗେ ଗେଲ ବାଜ ହେ । ୫ । ନା ଜାନିଲ ପ୍ରାୟେ ହୟୁଁ । ଗଣ୍ଡ ରସାଲସି, ଚମ୍ପକଗାଛେର ତଳେ ସଲଜ୍ଜିତେ ବସି ହେ । ୬ । ଲଳିତା ବୋଲଇ ଚଲ ରତ୍ନପଙ୍କ ଯାଇ, ଏଖାନେ ପ୍ରମାଦଗାଛ କିଏ ଅଛେ ରେଇ ଗୋ । ୭ । ଯେତେବେଳେ ମୋହନକେ ତୁଳସୀ ଦଲ ଠାବ, ମନ୍ଦମନ୍ଦଗତେ ଲଜ୍ଜାଭରେ ମିଲେ ହବ ହେ । ୮ । ଦୂରେ ଥାକି ସନ୍ନିକଟେ ଯାଇତେ ନାରିଲ, ଲଳିତା ବିଶାଖା ଦୋହେଁ ନେହେ କହ୍ୟାଦଲ । ୯ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ଅନ୍ତାନ୍ତରେ ମସୃଣ ବେଷ ବଶାମସିମ କ୍ଳଃଶ୍ୱାସ କ୍ଳଃସହମୁଖୀଂ ସୁମୁଖୀ ନୁପେତ୍ୟ । ସବ୍ରୀଡ଼ ସ୍ମିଷିତ ସଖୀବଦନାଂ ପ୍ରଦୋଷେ, ସାନନ୍ଦଗଦ୍‌ଗଦ ପଦଂ ହର ଵକ୍ୟବାଚ ।

ପୟାର ।

ଅନ୍ତରେ ମନ୍ଥନ ବେଷ ଅକୁଟିଲ ବସା, ଧୀରଶ୍ୱାସମୁଖୀ ମହାସୁମୁଖୀ ସୁରସା ଯେ । ୧ । ସଲଜ୍ଜେ ବିଶାଖା ସଖି ମୁଖ ଅଛେ ହେଇ, ଅପରାହ୍ନକାଳ ହୈଛେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁରୀ ହେ । ୨ । ଏସବ ଶୁଭସୂଚକ ହେରି ବେନୁପାନ, ସାନନ୍ଦ ଗଦ୍‌ଗଦପଦେ ରଙ୍ଗେ ମୃଦୁବାନୀ ହେ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନେହେ ଅଶ୍ରୁବିନ୍ଦୁ ବହେ, ଦୋଷେ ଯେନ ପ୍ରଭୁପାଶେ ପ୍ରିୟଦାସ କହେ । ୪ ।

ଢ଼ଢ଼ା ।

ଶ୍ୟାମଘନ ବୋଲେ ବାନୀ । ଶୁନ ଶୁନ ପ୍ରାନଧନୀ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବଦସି ଯଦ କଣ୍ଠିତ, କରକ ଶଜା ଶବଦତ, ଦନ୍ତ ରୁଚ ଜକମ୍ବଦୀ ଭରେ । ହରମାର ଅତଘୋର, ପ୍ରବଲ ଦର ତମିଚ, ଅଧର ଅଳେକ ସ୍ଫୁରଣରେ ଗୋ । ହିଦ୍ୟେଗୋ, ତୁମି ଗୁହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବନ, ମୁଞ୍ଚ ମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ସତତ କାମହୁତାଶ, ଦହଇ ମମ ମାନସ, ଦବେ କଣ୍ଠ ମୁଖ ସୁଧାପାତ୍ର ଗୋ ।୧। କାନ୍ତ ନେହେ ସୁଖ ସୀମା, କାନ୍ତା ବଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମା, ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥଳର କୋଷିନିଧି । ଅବେ ଲେଚନ ଚକୋର, ଧବେର ରଞ୍ଜନକର, ତବେ ହବେ ସଫଲ ସମ୍ବୃଧି । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବନ, ମୁଞ୍ଚମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ ।୨। ସତ୍ୟଭାଷି ଯଦ ଅତ ମୋରେ ହେଉଛେ କୋପମତ, ଦେହ ଖର ନେତ୍ର ଶର- ଘାତ । ଭୁଜବନ୍ଧନ ଘଟନ, କର ସେ ଦେହେ ଖଣ୍ଡନ, ଯେନ ଅନୁଭବେ ସ୍ନେହଜାତ ଗୋ । ପ୍ରିୟେଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବନ, ମୁଞ୍ଚ ମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୩ । ତୁମି ଅମାର ଜୀବନ, ତୁମି ଅମର ଭୂଷଣ, ତୁମି ଭବନିଧି ରତ୍ନହୃଦ୍ୟ । ନା ସୁଖିଥାଁ । ଅନୁରୋଧ, ଅତଯତନେ ନିରୋଧ, କର ଏଇ ଅମାର ହୃଦୟ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବାନ, ମୁଞ୍ଚ ମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୪ । ନୀଲ ନଳିନ ରୋଚନ, ହେତନିତବ ଲେଚନ, ଧରଅଛେ କୋକନଦ ରୂପ । ଫୁଲ କାଣ୍ଡ କାଣ୍ଡ ଯଦ୍ର, ରଞ୍ଜନ ହଇଛେ ଯଦ, ଏଇନହେ ତବ ଅନରୂପ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବାନ, ମୁଞ୍ଚମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୫ । କୁଚ କୁନ୍ଦନ କଳସ, ମଦନ ମଦେ ଅଳସ, ତାଏ ମଣ୍ଡମନିଗନେର ହାର । ରଞ୍ଜିବ ତବ ହୃଦୟ, ସ୍ଵବେଶ ହୃଦ ଉଦୟ, ରହିବ ଲାବଣ୍ୟ ଗୃହେର ତାରା ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବାନ, ମୁଞ୍ଚ ମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୬ । ଘନଜଘନ ମଣ୍ଡଲ, ମାର ମନୋହର ସ୍ଥଳ, ରସ ତୁ ରସନା ମଣ୍ଡନାଭେ । ସେଇ ଘୋଷ ଅକଥନ, ମନ୍ମଥମନ୍ମଥ ଧନ, ପାଲବେ ମଦନ ବଦନତେ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବାନ, ମୁଞ୍ଚମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ସ୍ଥଳ କମଲ ଗଞ୍ଜନ, ମମ ହୃଦୟ ରଞ୍ଜନ କାନ୍ତ ରତରଙ୍ଗ ସୁରଞ୍ଜନ । ଚରନ ଦ୍ଵୟ ସ୍ନବସେ, ଅଳକ୍ତ କର ପରଶେ, ସଞ୍ଚଞ୍ଚ ଅମୃତ ବଚନ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବାନ, ମୁଞ୍ଚମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୮ । ସ୍ମର ଗରଲ ଖଣ୍ଡନ, ମମ ଶିରପିମଣ୍ଡନ, ଦେହ ମଦ ପଲ୍ଲବ ଉଦାରି । ଜାଲେ ଦାରୁନ ପ୍ରବଲ, ମଦନ କଦନାନଳ, ହରତାରା ରଙ୍ଗାର ଶଉର୍ଯ୍ୟ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବନ, ମୁଞ୍ଚମାନ ହେଉଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୯ । ଏମନ ଚଟୁଲ ଗୃହୁ ରଞ୍ଚେ ମୁରହର ପଟ,

ତାଙ୍କ ବଚନ ଜନିତେ । ଶ୍ରୀପଦ୍ମାବତୀ ଚରନ, ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ଶରନ ଅନନ୍ତେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବର୍ଣ୍ଣିତେ ହେ । ଶୁନ ହେ, ଉସଳ୍ପାସିକ ଜନା ଅବେ, ଆନନ୍ଦ ସାଗରେ ଢ଼ୁବ ସବେ ହେ । ୧୦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପଦ୍ମହର କୃତାଙ୍କେ ଶଙ୍କାଂବୃଷ୍ଟ୍ୟା ସତଢଂଘନ
ସ୍ତନଜଘନଦ୍ଵୟାନ୍ତେ ସ୍ଵାନ୍ତେ ଚରାନବ ଭାଗିନି ।
ବସତ ବଚନେୟାରନେୟାଧନେୟାନକୋପି ମନାନ୍ତର,
ପ୍ରଣୟିନୀଯରବସ୍ତାରମ୍ଭେବଧେହି ବଦେୟିତା ।

ପୟାର ।

ପୁନଃ କହେ ଘନଶ୍ୟାମ ମୃଦୁଲ ବଚନେ, ଅମାର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରିୟ କରଦ୍ଧ ମୋଚନ ଗୋ । ୧ । ତବ ଅପରାଧେ ଶଙ୍କା ଯୁକେ ସନ୍ତତ, ଘନସ୍ତନ ଜଘନା ଗୋ ନାଭର ଅନ୍ତର ଗୋ । ୨ । କାଣହାସି ଅନ୍ତର ଗୋ ନାଳଯ୍ୟ ଅନ୍ତରେ, ଏ ତନୁ ଅରଣ୍ୟେ ଅପି ଅଛେ ନିରନ୍ତରେ ଗୋ ।୩। ଅନ୍ତର ହଏ ଦକନ କୋପ ତେଜ ଧନେ୍ୟ, ଅନ୍ୟଭ୍ରମେ ଅଭିଳଷ ଦୋଷନାଶ ହଦନେ୍ୟ ଗୋ ।୪। ଅଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗନେ ତୁମି ବଧାତା ପ୍ରମାନ, ସ୍ତନଭର ପରବସ୍ତ୍ରେ ଅରମ୍ଭ ବଧାନ ଗୋ । ୫ ।

ଢ଼ୁଢ଼ା ।

ଅଙ୍ଗେ ରଞ୍ଜନେ ତୁମି ବଧି, ଅମାକେ କେନ ତୁଅ ଅବଧି । ୧ ।
ସ୍ତନଭର ପରବସ୍ତ୍ର କର, ବଧାନ କର ପ୍ରିୟେ କଶୋର । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମୁଗ୍ଧେ ବଧେହି ମୟି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦନ୍ତଦଂଶ ଦୋର୍ବଲ୍ଲି ବନ୍ଧନିବୀଡ଼ସ୍ତନ ପୀଡ଼ନାନି ।
ଚଣ୍ଡି ତ୍ଵମେବମୁଦମଞ୍ଚ ନ ପଞ୍ଚବାଣ, ଚଣ୍ଡାଳ କାଣ୍ଡଦଳନା ଦଶବଃପ୍ରୟାନ୍ତୁ ।

ପୟାର ।

ହେ ମୁଗ୍ଧେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦନ୍ତେ ଦଶନ ରଞ୍ଜିହ, ନିଜ ଭୁଜ ବଲ୍ଲୀରତେ ବନ୍ଧନ ସଞ୍ଚହ ଗୋ ।୧। ନବୀଡ଼ ସ୍ତନ ପୀଡ଼ନ କର ଏଇ ହୃଦେ, ହେ କୋପନେ କୋପ ଯଦ ବହୁଛ ଉନ୍ମାଦେ ଗୋ । ୨ । ଚଣ୍ଡାଳ କାଣ୍ଡ ଦଳନ କରେ ପଞ୍ଚବାନ, ତବେ ଏଇ ତାପ ମୁଞ୍ଚ ନାହଏ ସହନ ଗୋ । ୩ ।

ଢ଼ୁଢ଼ା ।

ହେମୁଗ୍ଧେ ନିର୍ଦ୍ଦୟାଦନ୍ତନୁହ; ନିଜଭୁଜେ ବନ୍ଧନ ସଞ୍ଚହ । ୧ ।
ନିବୀଡ଼େ ସ୍ତନ ପୀଡ଼ନେ ହୃଦେ ହେକୋପେ କୋପକର ଉନ୍ମାଦୋ୨।
ଚଣ୍ଡାଲ କାଣ୍ଡଦହେ ପଞ୍ଚବାନ, ତାପମୁଞ୍ଚ ନାହଏ ସହନ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବ୍ୟର୍ଥପ୍ତୃତ ବୃଥା ମୌନଂ ତନ୍ୱ ପ୍ରପଞ୍ଚପ୍ତ ପଞ୍ଚମଂ ।
ତରୁଣୀ ମଧୂଳାପେ ସ୍ତାପଂ ଶନୋାଦପ୍ତଦୃଷ୍ଟିଭିଃ ।
ସୁମୁଖୀ ଶମୁଖୀ ଭବଂ ତାବଦ୍ଧିମୁଞ୍ଚ ନ ମୁଞ୍ଚ ମାଂ ।
ସ୍ୱୟମଭ୍ୟଣପ୍ତସ୍ନିଗ୍ଧୋମୂଗ୍ଧେ ପ୍ରୀପ୍ନୋପ୍ତ ମୃପସ୍ଥିତଃ ।

ପୟାର ।

ବୃଥା ମାନ ହସ୍ତି । ତନ୍ୱ ବ୍ୟଥା ଦଅ କେନ, ପ୍ରପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚମଶରେ ବାଧା ଙ୍କ ନାଜାନ ଗୋ । ୧ । ତରୁଣୀ ମଧୁରାଳାପ ଶନୋଦ ଦୃଷ୍ଟିରେ, ତାପ ହର ତାପହର ଘାଶ ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ ଗୋ । ୨ । ସୁମୁଖୀର ମୁଖ ଭବ ମୁଞ୍ଚି ଅଛେ ଯେତେ, ମୁଗ୍ଧେ ଅତଏବ ସ୍ନିଗ୍ଧେ ପ୍ରିୟ ସ୍ୱୟଂ ସ୍ଥିତ ଗୋ । ୩ ।

ଚୁଟ୍ଟା ।

ବୃଥା ଏତେ ମାନ ଦଞ୍ଚ କେନ, ପ୍ରପଞ୍ଚ ଶର ବାଧେ ପଗ୍ନ । ୧ ।
ତରୁଣୀ ମଧୁରାଳାପ ହେଁରେ, ତାପହର ଘାଶ ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ । ୨ ।
ସୁମୁଖୀ ଭବ ମୁଞ୍ଚିଛେ ଯେତେ, ମୁଗ୍ଧେ ସ୍ନେହେ ପ୍ରିୟ ସ୍ୱୟଂ ସ୍ଥିତ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବନ୍ଧୂକଦ୍ୟୁତବାନ୍ଧବୋପ୍ତ ମଧରଃ ସ୍ନିଗ୍ଧୋ ମଧୂକଚ୍ଛବ୍ର ।
ର୍ଗଣ୍ଡେଚଣ୍ଡି ଚକାସ୍ତି ନୀଳନଳିନ ଶ୍ରୀମୋଚନଂ ଲୋଚନଂ ।
ନାସାଭ୍ୟେତ ତିଲ ପ୍ରସୂନପଦବ୍ୀଂ କୁନ୍ଦାଭଦନ୍ତି ପ୍ରିୟେ ।
ପ୍ରାପ୍ତ ତ୍ୱନ୍ମୁଖ ସେବୟା ବିଜୟତେ ବିଶ୍ୱଂ ସ ପୁଷ୍ପାୟୁଧଃ ।

ପୟାର ।

ବଧୂ ବନ୍ଧୁକ ଦ୍ୟୁତ ବାନ୍ଧବ ଅଧର, ସ୍ନିଗ୍ଧେ ମଦ୍ଧୂକେର ପୃଷ୍ପ ଛବି କେନେ କର ଗୋ । ୧ । ହେ କୋପନେ ଗଣ୍ଡଦେଶେ କର କେନେ ସ୍ଥିତ, ଲୋଚନୁ ନା ତେଜ ନୀର ନଳିନ ସମ୍ମତ ଗୋ । ୨ । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ତିଲପ୍ରସୂନ ନାଶା ମନୋହର, କୁନ୍ଦାଭଦନ୍ତନପ୍ରିୟେ ମୁଖ ସୁଧାକର ଗୋ । ୩ । ଯେଇ ମୁଖ ସେବି ସବ ସୃଷ୍ଟିକେ ସଂସେଧେ, ଜୟବନ୍ତ ସେ ଅନଙ୍ଗ କୁସୁମ ଆୟୁଧେ ଗୋ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଦୃଶୌତବମଦାଳସେ ବଦନମିନ୍ଦୁସନ୍ଦୀପନଂ ।
ଗତର୍ଜନ ମନୋରମା ଶଜ୍ଜତରମ୍ଭ ମୂରୁଦ୍ୱୟଂ ।
ରତ ପ୍ରବକଲ୍ପବତ ରୁଚିର ଶବଲେଖେ ଭ୍ରୁବା
ବହୋଶବୃଧଯୌବନଂ ବହସିତନ୍ୱି ପୃଥ୍ୱୀ ଗତା ।

ପଯ୍ୟାର ।

ଏଗୋ ଚମତ୍କାର ଗ୍ରନ୍ଥ ନବୀନକିଶୋର, ମହାଚମତ୍କାରଭାବ ଅଙ୍ଗେ ଅଛ ଧର ଗୋ । ୧ । ତୁମାର ନୟନ ଦ୍ୱୟ, ମଦାଲସା ହୟେ, ବଦନ ଇନ୍ଦୁମତ ଜିନୁତେ ଶୋଭା ପାୟେ ଗୋ । ୨ । ରତମନୋରମେ ଚତ ମନୋରମାଭାରୁ, ସ୍ୱର୍ଗେ ଏକ ରମ୍ଭା ତୁମାର ଦ୍ୱିରମ୍ଭାଭାରୁ ଗୋ । ୩ । ରତ ତବ କଳାବତୀ ଚୌଷଠି ପ୍ରମାନ, ସୁରୁଚିର ଦ୍ୱୟ ଶଶିଲେଖାର ଶୋଭନ ଗୋ । ୪ । ଅଭିନାଭି ଲୟା ତୁମି ପୃଥିତେ ଅଗତ, ଆମାକେ ଭାସାୟ କେନ କାମନଦୀ ସ୍ରୋତ ଗୋ । ୫ । ଏମନ ବିନୟ ବାନି ରଙ୍ଗୀ ଶ୍ୟାମରଙ୍ଗେ, ଦାଣ୍ଡାୟିଛେ ଧନି ଶ୍ରୀଗୁରୁରେ ଭଙ୍ଗୀ ଚାୟେ ହେ । ୬ ।

ପଯ୍ୟାର ।

ଦଶମ ଗ୍ରନ୍ଥେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତେ ।
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୧ ।
ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ ।
ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୨ ।
ପଦ୍ମାବତୀକାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ ।
ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟ ହେ । ୩ ।
ତାର କୃପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ ।
ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ୪ ।
ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସଚର୍ବିତ ଜାନା ଯେ ହୟ ।
ଏର ନୀଲ ରତ୍ନମାଲ ଗଲତେ ପରୟ ହେ । ୫ ।
ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ଦୃଷ୍ଟି ନାହୟେ ବର୍ଣ୍ଣତେ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନାଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ ।
ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଯୁର ନୟୋଦଶଗ୍ରନ୍ଥ ।
କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ନାଥ ଲଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଏକାଦଶ ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସୁଚିର ମନୁନୟେନ ପ୍ରଣୟିତ୍ୱା ମୃଗାକ୍ଷୀଂ ।
ଗତବତିକୃତ ବେଶେ କେଶବେ କୁଞ୍ଜେ ସଦ୍ୟାଂ ।
ରଚିତ ରୁଚିର ଭୂଷାଂ ଦୃଷ୍ଟିମୋଷେ ପ୍ରଦୋଷେ
ସ୍ଫୁରତି ନିରବସାଦାଂ କାପିରାଧାଂ ଜଗାଦ ।

ଝିଞ୍ଜୋଟି ।

ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ପ୍ରିୟୋତ୍ତମା ଯବନ ବଲ୍ଲଭ, ରଖିଥିଲେ ରୁଚିର ମୃଦୁ ବଚନ୍ୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ହେ । ୧ । ବଦଳାଇଁ ଗେଲ ବେଶ ପୂର୍ବ ଭଙ୍ଗିମା, କୃପାକଲେ ଦୃଷ୍ଟିକଲେ ଲଲାଟେ ଗୋରମା ହେ । ୨ । ହୃଦୟ କେଦାରେ ଅଶାକ୍ରଷି କାନ୍ଦନ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ତୃଷିତଅରେ କରିଁଥିଲି ଧ୍ୟାନ ହେ ।୩। ହେନବେଳେ ହଇଲ ଯେ କୃପାସୁଧାବୃଷ୍ଟି, ରହଲ ଶ୍ରୀନବଘନ ଅପଘନ ସୃଷ୍ଟି ହେ । ୪ । ପାଲ୍ୟର କାମଯମ ଦ୍ୟୁ ସେହ୍-କ୍ଷନ, ନୟନେ ନୟନେ ଦୁହିଁ ହଇଲ ମିଳନ ହେ । ୫ । ଯାଇତେ ନା ପାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜାଟେ ସ୍ୱତନୁ, ଦାଣ୍ଡାଇଁ ଦାସେର ମତ ମାଲମନ ତନୁ ହେ । ୬ । ସୁନ୍ଦର ରତନ କୁଣ୍ଡଳତାକେ ଗୃହିଁଲ, ସେହ୍ନ ଶ୍ୟାମେ ସନମତ ନେହାନ୍ତେ କହଲ ହେ । ପ୍ରଯ୍ପ୍ସ ସଙ୍କାରଣ୍ଡ ଚଲଢେ ନକୁଞ୍ଜେ, ଚଳେ ବନୋଦନୀ ରବ ପ୍ରକାର କାଯେ ହେ । ୮ । ଉକଣ୍ଠା ପ୍ରେମଜଦଦ୍ୟେ କେହୋ କାରେ ଯାଇ, ଦୁହେଁ ଦୁହାଁ ଚୁହାଁ ଚୁହିଁ ଗୃହେଁ ପହୁଅଇ ହେ । ୯ । ଅନନ ରାଶିଲ ନାହିଁ ଲଜକେ ସେକାଲେ, ପହଣ୍ଡ୍ରକ ଦଣ୍ଡେ ହଏ ଧନୀ ଗମନ କାଲେ ହେ । ୧୦ । ଦୁଇଦଳେ ପଦ୍ମିନୀ କେଳିଅଳ ବୃଷ୍ଟିହଏ, ପୁଜାସ୍ଥଳେ ରାଧ କୁଞ୍ଜେ ବଜେ ଶ୍ୟାମରାୟେ ହେ । ୧୧ । ହେନଦନ ଗୁରୁପୂର୍ଣ୍ଣାମୃତ ଯୋଗବଲେ, କୋକିଳର ନୋଟନିଲ୍ଲ କୁଞ୍ଜଦୁହାଁ ମିଲେ ହେ । ୧୨ । ତୁଲସିକେ କହେ ରାଇ ମଧୁର ବଚନ, ମାଧବେର କାଛେ ଯାବେ ଆମାର କାରନ ଗୋ । ୧୩ । ପୂଜାସ୍ଥଳେ ବଂଶୀଧାରୀ ଲୁଚିୟା ଅସିଲ, ନେହାନ୍ତେ ଆମାର ସନେ ମିଲନ ହଇଲ ଗୋ । ୧୪ । ତାର ଲାଗି ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା ଯାଇତେ ନା ପାରେ, କୁଞ୍ଜେ ଅଛେ କିନା ଶ୍ୟାମ ଦେଖିଥ୍ୟ କହ ଗୋ । ୧୫ । ତାମ୍ବୁଲ ଫୁଲଚନ୍ଦନ ଆନାଇତ ବଲିଲ, ଲଲିତା ସଜନୀ ଅନ ଧନୀ କାଛେ ଦେଲ ଗୋ । ୧୬ । ସୂର୍ଯ୍ୟପୂଜା ଫୁଲସଜ୍ଜା ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟପାର, ତୁଲସିକେ ପେଶି କୁଞ୍ଜେ ଶ୍ରୀନବକିଶୋରୀ ଗୋ ।୧୭। ତାମ୍ବୁଲ ଫୁଲଚନ୍ଦନ ଲୟାଁ ସେହ୍ନ ଗେଲ, ଶ୍ୟାମେର ନିକଟେ ଗିଯାଁ ପ୍ରବେଶ ହଇଲ ହେ । ୧୮ । ତୁଲସିକେ ଦେଖି ଶ୍ୟାମ କହେ ମୃଦୁବାନୀ, ଆମାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦୂର ହଇଲ ରଙ୍ଗିନୀ ଗୋ । ୧୯ । ଉପହାର କିସ ଦିଅଁ ତୁଷିବ ତୁମାରେ, ଏମନ ପଦାର୍ଥ କିଛୁ ନାହିଲେ ଆମାରେ ଗୋ । ୨୦ । କି କାରଣେ ଅସିଆଛ କହ ଗୋ ସଜନ, ଭଲ ଆଛେ କିନା ବଲ ଆମାର ପ୍ରାଣଧନୀ ଗୋ । ୨୧ । ତାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ଆମି ତାର ସୁଖେ ସୁଖୀ, ତାର-ପ୍ରାପ୍ତ ଆ କହ ତୋମା ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଗୋ ।୨୨। ମୋହନେର ବାକ୍ୟ ଶୁନି ତୁଳସୀ କହିଲ, ତାମ୍ବୁଲ ଫୁଲଚନ୍ଦନ ଦେଇୟାଁ ପେଶିଲ ହେ । ୨୩ । ଅତ କହି ଶ୍ୟାମ-ପାଶେ ସମର୍ପନ କଲ, ବଦଲ ମୋହନମାଲା ଲଇୟାଁ ଆସିଲ ହେ । ୨୪।

ସେଇ ବନମାଳ ରାଧେ ଗଳେ ଲମ୍ବାଇଲ, ଶାଘ୍ରେ ସବ ସଖିଗଣ ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଲ ହେ । ୨୫ । ଏକାଳେ ମୋହନ ବନ୍ଦ୍ୟାସ ସୁବର୍ଣ୍ଣିକା, ପାଟଳ କସ୍ତୁରୀ କରୁ ଗର୍ବିଣୀ ରାଧିକା ଗୋ । ୨୬ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଧରାମୃତ ସ୍ୱାଦୀକା ଉତ୍କଣ୍ଠେ, ଅନନ୍ଦେ ଚର୍ବନ କୈଲ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧିକେ ଗୋ ।୨୭। ପଦାମ୍ବୁଁ । ତାମ୍ବୁଲପିକ ପିକ-ଭାଷୀ ମନ । କାନ୍ତ ପିକଦାନୀ ହସ୍ତେ ଲେଖନ୍ତେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ । । ୨୮ ।

ଚୂଡ଼ା ।

ଶୁନ ଶୁନ ଭକ୍ତଗଣେ । ତବେ ଦନ ଅବସାନେ । ୧ ।

ଯଥା—ରାଗ ।

ଏକାନ୍ତେ କୁସୁମ ମାଳିକା ସୁମନ, ଗାନ୍ଥେ ରସବତୀ ରାଧେ ଗୋ ।
ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ସନେ, ନିକୁଞ୍ଜମିଳନେ, ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ ମନ ସ୍ନିଗ୍ଧେ ଗୋ ।
ଶୃବଦଣ୍ଡ ଅଛେ ଦନ, ଏହିକାଳେ ଡିଲେ ସଖିଗନ ଗୋ । ୧ ।
ଶାବେର ବାସର, ଚଇତମାସେର, ଶୁକ୍ଳ ଦ୍ୱାଦଶୀମାଦନ ଗୋ ।
ଶୃଦନା ନିଶାରେ, ଶୁକ୍ଳ ଅଭିସାରେ, ନିର୍ଜନେ ରାଧେ ଗମନ ଗୋ ।
କାନ୍ତ ଯତ ସଖିଗନ, ବୃନ୍ଦ ନୈଉତକୁଞ୍ଜେ ଗମନ ଗୋ । ୨ ।
ସୁବେଶ ସାମଗ୍ରୀ, ତାତପର୍ଯ୍ୟ କରି, ଅଲଙ୍କାର ପେଡ଼ ପେଡ଼ ଗୋ ।
ପ୍ରନୟ ପଞ୍ଜରା, ସକଲ ମଞ୍ଜରୀ, ଧଲ ଶୀଘ୍ରେରେ ବାଢ଼ି ଗୋ । ୩ ।
ଯତ୍ନେ ରନ୍ଧ ପିଠପରେ, ଧନା ବଜେ କୈଲ ଅନନ୍ଦରେ ଗୋ । ୩ ।
ଚରମ ଦେଶତେ, ଚମ୍ପକ ଲତିକା, ଶ୍ୟାମଳ ଗୃମର ଢାଲେ ଗୋ ।
ସୁମୁଖ ଶ୍ରୀମୁଖ, ହେରଇତେ ଇନ୍ଦ୍ର ରେଖା ଦରପନ ଧରେ ଗୋ ।
ତବେ ବିଶାଖା ଲଲିତା, ବେଗେ ଅରମ୍ଭିଲ ଅଚମ୍ଭିତା ଗୋ । ୪ ।
ମର୍ଦ୍ଦିଲ ଅଳ୍ପ ତ, ଯନ୍ତ୍ର କଙ୍କତୀକା; ଲଲିତା ଝଙ୍କାରେ ନଖ ଗୋ ।
କୁଟିଳ କୁନ୍ତଳ, ଗଲନେ ଖଡ଼ୀଚା, ମିଲନ କରିୟାଁ ମୁଖ ଗୋ ।
ପିଚ୍ଛାଇତେ ଗୃନ୍ଥ କେଶ, ଶୋଭା ହଇଲ ଚରମ ଦେଶେ ଗୋ । ୫ ।
କନକ ନଦର, ନବ ଜଳଧର, କିବା ଅଛେ ଯୋଡ଼ାଇଁଅ ଗୋ ।
ମାଲମନ ଦୃଷ୍ଟି, କଇଲ ଲଲିତା, ପୃଷ୍ଠେ କେଶ ଫିଅଇଁଅ ଗୋ ।
ଧୀରଧୀର ସାଜି ଲିଲ. ଭଡ଼ାଭଡ଼ିତେ ବ୍ରୀଡ଼ିତ ହୈଲ ଗୋ । ୬ ।
ତବେ ମର୍ମ ମୃଦୁ, ରଞ୍ଜିଲ ବିଶାଖା, ଅଛେ ଏଇ ବାଧି ଅଦେ ଗୋ ।
ବନ୍ଧୁର ଭଡ଼ାତେ, ଏଭଡ଼ା ଫିଟିବ, ତବ ବରହେର ଯୋତେ ଗୋ ।
ଶୁନେ ସୁମୁଖୀ ଲଜ୍ଜିତ, ସଖୀ ଲଲିତା ମଞ୍ଜଲ ସ୍ମିତ ଗୋ । ୭ ।
କୃଷ୍ଣଜ୍ଞାନ ଚୂଡ଼ା; ରତ୍ନଦବ୍ୟ ଚୂଡ଼ା, ବଙ୍ଗ ଉର୍ଣ୍ଣି ଉର ତାତେ ଗୋ ।

ଗ୍ରନ୍ଥର ଭବଲ, କବା ସଖୀ ଥଛେ, ହୃଦସ୍ଥ ଅଚ୍ଛନ ଛାନ୍ଦେ ଗୋ ।
ମଣ୍ଡି ରତ୍ନ ଯତ୍ନ ଙ୍ଗ, ଚୁଙ୍ଗା କୁନ୍ଦନ ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗ ଗୋ । ୮ ।
ବିଲମ୍ବ ନା କର, ଲିଖିଲ୍ ମକର, ଏମନ୍ତ ହଇଲ ରୁଚ ଗୋ ।
ଶୃତି ପାଶ ଯଶ, କାମ ନାଗପାଶ, ଦ୍ୱସ୍ତ୍ୱସଖୀ ଭେଲ ଲବ ଗୋ ।
ଗ୍ରନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଶୌର୍ଯ୍ୟହେର, ଲ୍ଲାଲ ହର୍ଷ୍ୟା ହର ବଇସ ଗୋ । ୯ ।
ବିଶାଖା ହରଷେ, ଶୀନବାସ ଶେଷେ, ଶ୍ରୀମୁଖ ପୋଛୁଯ୍ୟା ଦଲ୍ ଗୋ ।
ମହା ନିରମଲ, ଶୁଦ୍ଧ ଝଲମଲ ଦରପନ ଙ୍ଗେ ଗେଲ୍ ଗୋ ।
ଭର ଚନ୍ଦନ କଟୋର, ଦଲ କର୍ପୂର ସହ କସ୍ତୁରୀ ଗୋ । ୧୦ ।
ସିନ୍ଦୂର ସହ୍ତେ, କଜ୍ଜଳର ଗାନ୍ଧ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ଦତେ ରଖି ଗୋ ।
କମଲ୍ ନୟନେ, କୋମଲ କାଜଲ, ରଞ୍ଜିଲ ବିଶାଖା ସଖୀ ଗୋ ।
ଲଞ୍ଜି କର୍ଣ୍ଣେକ ସୁରେଣ, ସେଙ୍କ ମୃଗବନ୍ଧ ହଏ ପାଣ ଗୋ । ୧୧ ।
ସିନ୍ଦୂର ଅର୍ଦ୍ଧେନ୍ଦୁ, କସ୍ତୁରୀକା ବିନ୍ଦୁ, ଦତେ କବା ଶୋଭା ହୈଲ ଗୋ ।
ମାଣକ୍ୟ ଅଡ଼େନ, ମର୍କତ ସାରେନ, ମଦନ କନ୍ତୁ କ ଐଲ ଗୋ ।
ସିନ୍ଥା ସିନ୍ଦୂରେ ମାଧୁରୀ—ରାଗ ପଥେ କ ବାଣ୍ଟା ଚର୍ଚ୍ଚର ଗୋ । ୧୨ ।
କାମ ଦମ୍ଭ ଙ୍ଗାଲି, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ଭାଲି, ନାସେ ମଲଯୁକ କଲି ଗୋ ।
ଭୃଭଙ୍ଗି ଚଞ୍ଚଲ, ମଞ୍ଜୁଲ ପବନେ; ଯଥା ମରକତ ମଲି ଗୋ ।
ଶୁଦ୍ଧ ଚତୁର୍ଥୀ ଶଶୀକ, ଶଙ୍କ ମୃଗମଦ ଭୃଙ୍ଗଅଙ୍କ ଗୋ । ୧୩ ।
ଚର୍ଣ୍ଣ କୁନ୍ତଳରେ, ପୂର୍ଣ୍ଣିତା ତଲରେ, ଗୁନ୍ଥି ମୋତି ଗୋଟିଗୋଟି ଗୋ ।
କବା ଜଲଧର, ଲସ୍ତୁ । ଗଙ୍ଗାନୀର, ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ କରେ ବୃଷ୍ଟି ଗୋ ।
କର୍ଣ୍ଣେ ଫୁଲମଲକର୍ଣ୍ଣୀ, କର୍ଣ୍ଣେ ବଜ୍ରର ବିଦ୍ୟୁତ ବାଢ଼ି ଗୋ । ୧୪ ।
ରସିକ ମହେନ୍ଦ୍ର; ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ, ରସ ପୁରନ୍ଦର ରାଧେ ଗୋ ।
ବକ୍ର ଧରିଅଛେ, କବା କାନ୍ତ କାମ, ତମ ଗିର ଅପରାଧେ ଗୋ ।
ଙ୍ଗଲ ଙ୍ଗଲକ ଜଲକା, କବା କାମେର ଖଣ୍ଡା ମଲକା ଗୋ । ୧୫ ।
ହାରକ ଘାଟଙ୍କ, ଚନ୍ଦ୍ରେର ଝଲକ, ଝଟକ୍କେ ତେ ଗେଲ ଜାନା ଗୋ ।
ମଦନ ନଙ୍କଟେ, କର୍ଦ୍ଦନ ଇଚ୍ଛୁଟେ, ହମ୍ଭୁ ।ଛେ କ କୋପମନା ଗୋ ।
ଧୀରାଧୀରା ବରରୋହା, ଦୁର୍ଣ୍ଣେ ପ୍ରସନ୍ନେ ପ୍ରସନ୍ନ ଦେହା ଗୋ । ୧୬ ।
ନାସା ପୁଟେ ପୁଟେ, ସୁଝଟ ଉଝଟ ମାଣିକ୍ୟ ବସନ୍ତ ଦତେ ଗୋ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାମନ ଫଲ, କବା ବାସି ହୈଲ, ଉଙ୍ଗଲ୍ଲଗିଅଛେ ଛାତେ ଗୋ
ନୃତ୍ୟ ମୟୂର ଭେତର, ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଲମନ୍ତ୍ର ରତ୍ନହାର ଗୋ । ୧୭ ।
ଦୋସର, ତସର, ମାଲି ଗୁପସର, ଚତୁସର ମନୋହର ଗୋ ।

ମର୍କତ ମାଣିକ୍ୟ, କୁନ୍ଦନ ହୀରକ, ଏକ ଏକ ସୁନ୍ଦରତର ଗୋ ।
ମନ ମାଦକ ପଦକ, ସନଣୋମେର ଜବମାଦକ ଗୋ । ୧୮ ।
ସୁବାହୁ ନିର୍ବନ୍ଧ, ଶାଳ ବାଜୁବନ୍ଧ, ମନୋହର ଚୂଡ଼ୀ କରେ ଗୋ ।
ସୁଗନ୍ଧ କମଳେ, କି ଅବା ଭ୍ରମରେ, ଭ୍ରମର ଅଲୟ କରେ ଗୋ ।
ଚମ୍ପାକଢ଼ି ଅଙ୍ଗୁଳିକା, ନାନାରତନେ ଯତ୍ନେ ଗୁନ୍ଥିକା ଗୋ । ୧୯ ।
କନ କନ ଧ୍ୱନି, କୃତ ସୁକଙ୍କିଣି, ନୟନ ମଣ୍ଡଳେ ଜୟ ହେ ।
ପଦ୍ମିନୀର ପଦ୍ମପାଦେ ଅନୁରାଗ, ରୁନିତ ନୂପୁର ରୟ ଗୋ
ହାପି ବଣାଖା ଭାସିଲ, କେତେ କାଳ ଏ ରହିଲ ଧଲ ଗୋ । ୨୦ ।
ସ୍ୱନୟ୍ୟା ଲଳିତା, ଅତି ଅନନ୍ଦିତା, ନିଅଲ ମାଳିକା ଗନ୍ଧ ଗୋ ।
ବିଶାଖା କେତକୀ, କାନ୍ତି ପୁଷ୍ପବର, ମସ୍ତକେ କରିଲ ଶୋଭା ଗୋ ।
ଧଲ ପ୍ରପଦେ ନୂଣ୍ଡିଅ, ସେହୁ ମଦନ ନୃପ ଖଣ୍ଡିଅ ଗୋ । ୨୧ ।
ହଇଣ୍ଟି ଅବେଶ, ଚନ୍ଦ ନୀଳବାସ, କୁଣ୍ଡୁଁ ଶ୍ରୀକରେ ଧଲ ଗୋ ।
ସବ ସଖୀ ମିଳି, ଧଲ ଧୁଳିହୁଳି, ଧନୀ ପରିଧାନ କଲେ ଗୋ
ଜମ୍ବୁ ସୁର୍ଯ୍ୟର ଓଢ଼ଣି, ସମ୍ପାତଧଲ କି ନୀଳମଣି ଗୋ । ୨୨ ।
ଭିଙ୍ଗିଅ ବଟିକା, ଶ୍ରୀମୁଖେ ଲଳିତା, ଧଲ କି ଅନନ୍ଦ ଭୋଲେ ଗୋ
ଚର୍ବିତ ତାମ୍ବୁଳ ବୋଲତେ ଅଧର, ବିଶେଷ ରଙ୍ଗ ମାଧରେ ଗୋ ।
କିବା ପ୍ରବାଳ ଅରୁଣ, ଲାଲ ସିନ୍ଦୁରେ କଲ ସ୍ନାହାନ ଗୋ । ୨୩ ।
ନବ ଅଲକ୍ତକ, ରାଗ ଦଲକ୍ତକ, ସରୁଗୁରୁଚନ୍ଦ ପ୍ରିୟେ ଗୋ ।
ଛତ୍ର ଯାବଧ୍ୱଜ, ରେଖା ସମୁଦାୟ, ଯେ ଯାହା ଜଦାତ ହଏ ଗୋ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଚନ୍ଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଥୀ ଏ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଗୋ । ୨୪ ।

ପୟାର ।

ବେଶ ଶେଷେ ପରଦୋଷ କାଳ ପରବେଶ, ସକଳି ଦଗରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହଇଲ ତାମସ ହେ । ୧ । କଅବା ଅଞ୍ଜନ ଦଗଦନ୍ତୀ • ଚଢ଼ି • ମାର, ଜଜ୍ଜୁଳ ଇଇଲି ବୃଷ୍ଟି ଦଗ ଦଗାନ୍ତର ଗୋ । ୨ । ହେନାବେଳ ତାର ଗଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଦାର୍ଲିଲ, ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ନଶିତେ ପୂର୍ବଦଗେ ହେଲ ଗୋ । ୩ । କମେ କମେ ବାହାରିଲ ଗଗନମଣ୍ଡଳେ, ତାରାବଳି ନାଗ୍ରସ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁତୁହଳେ ହେ । ୪ । ଫୁଟିଲ କୁମୁଦ ମୁଦହଇଲ ପଦ୍ମିନୀ, ଯାତପୁଂଲେ ମାତ ମଉଭୃଙ୍ଗ କରେ ଧ୍ୱନି ହେ । ୫ ।

ଭଙ୍ଗୀ ।

ବେଶ ଶେଷେ ପ୍ରଦୋଷର କାଳ, ସକଳି ଦଗ ହେଲ କୁଟିଲ । ୧ ।
କଏ ଦଗଦନ୍ତୀ ଚଢ଼ି ମାର, କଜ୍ଜଳ ବୃଷ୍ଟି ହେଲ ସଂସାର । ୨ ।

ତାର ଗର୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଦଳିଲ, ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ବେ ଉଦେ ହେଲ । ୩ ।
ଝଲମଲ ଗଗନ ମଣ୍ଡଳେ, ତାରାଗଣ ଲସି କୁତୂହଳେ । ୪ ।
କୁମୁଦ ଫୁଟି ମୁଦ ପଦ୍ମିନୀ, ମଉଭୃଙ୍ଗ କରୁଛନ୍ତି ଧ୍ୱନି । ୫ ।

ପୟାର ।

ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରିୟସଙ୍ଗିନୀ ଲଳିତେ, ଲଳିତ ବଚନ କହେ କଣୋଗ୍ର ଅଗ୍ରତେ ଗୋ । ୧ । ତୁମାର ଚରଣେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ କରି ହରି, ରହିଅ ଘ୍ରଷ୍ଟ ବଚନ ମୃଦୁଳ ମାଧୁରୀ ଗୋ । ୨ । ମଞ୍ଜୁଳ ବଞ୍ଜୁଳ କୁଞ୍ଜେ କଣଲୟ ଶେଯେ, ପଥେ ବସ୍ୟାଥିବେ ତୁମାର ଗମନ କାଯେ ଶୋ । ୩ । ମୁଚୁଧେ ମଧୁମନ୍ତନେର ତାପ ମନ୍ତନ କରି, ଅନୁଗତ ପ୍ରିୟେ ଶୀଘ୍ରେ ଯାଇଁ ଅନୁସର ଗୋ । ୪ । ସଘନ ଜଘନ ସ୍ତନଦ୍ୱୟ ଭାର ଭରେ, ମନ୍ଦମନ୍ଦର ଚରନ ଗମନ ମନ୍ଦରେ ଗୋ । ୫ । ତରଳ ମନ ମଞ୍ଜିର ମରାଳେର ଧ୍ୱନୀ, ଅବଗାଁମଣ୍ଡନାମଣ୍ଡି ବାପାନ ଅବନୀ ଗୋ ।୬। ତଲ୍ଲଣ କନ ମୋହନ ରମଣୀୟତର, ଟ୍ଟନେ ଗୁନମନ ଗଢ଼େ ମଧୁପ ସୁନ୍ଦର ଗୋ । ୭ । ତାମକେ ଅନୁଶାସନ ବନ୍ଦନ କରେ ପାକ, ଏହି ଉଦ୍ଦୀପନେ ଭଜ ପ୍ରାନେର ନାୟକ ଗୋ । ୮ । ପବନେ ତରଲ ନବ ପଲ୍ଲବ କଦମ୍ବ, ପ୍ରଲମ୍ବ କେଶିନ ହେର ଲତା ନିକୁରୁମ୍ବ ଗୋ । ୯। ତବ ଅଗମନ ଜାନି ପ୍ରାନପ୍ରିୟ ଛନ୍ତି, ନା କର ବସ୍ତ୍ରାନ୍ତଗତ ବିଲମ୍ବ ଗମନ ଗୋ । ୧୦ । ସ୍ଫୁରିତ ଅନଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗେର ବଶ ରଚନାକର ହରିରେ ପରିରମ୍ଭେ ତୋଷ ଗୋ । ୧୧ । ନିରମଲ ମନୋହରହାର ଶୋଭାକର, ଉଚ୍ଛଳିତ କୁଚ କୁମ୍ଭ ଯଥା ଜଲଧାର ଗୋ । ୧୨ । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପଦସୂ ଲଯାଁ ତବ କଳେବର, ସଜହେଛେ ରତିରନେ ଯୋଦ୍ଧା ପରକାର ଗୋ । ୧୩ । ରସଭୂ ରସନା ମାର ଡ଼ଣ୍ଡିମା ବାଦନେ,ସୁରସେ ସରସେ ଲଜ୍ଜା ନାଶିହି କୋପନେ ଗୋ । ୧୪ । ସ୍ମରଶରସୁଭଗ ସୁମୁଖେ ଶଶୀମୁଖୀ, କାନ୍ତ ସହ ନିଲା ଅବଲମ୍ବେ କର ସଖି ଗୋ । ୧୫ । ଚଞ୍ଚଳ ବଳୟ ଗୁରୁ ନିନଦ କନିତେ, ବୋଧକର ନିଜ ପତି ମିଲନ ଏକାନ୍ତେ ଗୋ । ୧୬ । କୁଞ୍ଜେ ନିକୁଞ୍ଜବିହାରୀ ପାଶେ ଗମନକର, ଏହି ଅନୁକୂଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖ ହର ଗୋ । ୧୭ ।

ଡ଼ୁହା ।

ଲଳିତା କହନ୍ତି ମୃଦୁବାଣୀ, ତବ ବିରହରେ ଦୁଃଖୀ ନୀଳମନି । ୧ ।
ତୁମାର ପ୍ରାନପ୍ରିୟା ମନ ଛନ୍ନ,' ନାକର ଗୋ ବିଲମ୍ବେ ଗମନ । ୨ ।
କୁଞ୍ଜବିହାରିର ପାଶେ ହେର, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖ ବେଗେ ହର । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସା ମାଂ ଦକ୍ଷ୍ୟତି ବକ୍ଷ୍ୟତି ସ୍ମର କଥାଂ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ମାଲିଙ୍ଗନୈଃ ।

ପ୍ରୀତିଂ ଯାସ୍ୟତି ରସ୍ୟତେ ସଖୀ ସମାଗଚ୍ଛେତ୍ୟତି ଷଣ୍ଟିନ୍ଦ୍ରସୁନ୍ଦଃ ।
ସ ତ୍ୱାଂ ପଶ୍ୟତି ବେପତେ ପୁଲକୟେତ୍ୟାନନ୍ଦତି ସ୍ୱିଦ୍ୟତି ।
ପ୍ରତ୍ୟୁଦ୍ଗଚ୍ଛତି ମୂର୍ଚ୍ଛତି ସ୍ଥିରତମଃ ପୁଞ୍ଜେ ନିକୁଞ୍ଜେ ପ୍ରିୟଃ ।

ପୟାର ।

କାନ୍ତକେ ଲୋକନ କର ସୁନ୍ଦରକାଥା ରଣ୍ଟି, ପ୍ରତ୍ୟେଙ୍ଗ ଅଣ୍ଟେଷେ ପ୍ରୀତି ତା ସଙ୍ଗରେ ସଣ୍ଟି ଗୋ । ୧ । ଗମନେ ସକଲ ସଖି ଶନ୍ତୋକୁଲ୍ୟ ମୁଣ୍ଟି, ରତିରସେ ସୁମଧୁର ମଧୁ କାଶି ବଣ୍ଟି ଗୋ । ୨ । ପ୍ରଥମେ ତୁମାକେ ହେର କାନ୍ତ କମ୍ପ ହବେ, ପୁଲକେ ଅନନ୍ଦ ସ୍ୱେଦ ପାଓ୍ଟେଛି ଅସିବେ ଗୋ । ୩ । ତାର ଯେଇ ପୁଣ ହଏ ସେ ତୁମାର ବାଞ୍ଛା, ସ୍ଥିରତମ ପୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜେ ପ୍ରିୟ ଯାବେ ମୁର୍ଚ୍ଛା ଗୋ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅକ୍ଷ୍ଣୋନିକ୍ଷିପଦଞ୍ଜନଂ ଶ୍ରବଣୟୋ ସ୍ତାପିଞ୍ଛ ଗୁଚ୍ଛାବଳୀଂ ।
ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନି ଶ୍ୟାମ ସରୋଜଦାମ କୁଚୟୋଃ କସ୍ତୁରିକା ପତ୍ରକଂ ।
ଧୂର୍ତ୍ତାନାମଭିସାର ସତ୍ୱର ହୃଦାଂ ବିଷ୍ୱଙ୍ନିକୁଞ୍ଜେ ସଖି ।
ଧ୍ୱାନ୍ତଂ ନୀଳ ନିଚୋଳ ଚାରୁ ସଦୃଶାଂ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗମାଲିଙ୍ଗତି ।

ପୟାର ।

ନୟନଯୁଗଳେ ଚାରୁ ଅଞ୍ଜନେ ରଞ୍ଜନ, ତମାଲେର ଗୁଚ୍ଛାବଳୀ ଶ୍ରବନେମଣ୍ଡନ, ଗୋ । ୧ । ଶିରେ ନୀଲପଦ୍ମ କରେ ମର୍କତ ବଲୟ, କୁଚେ ମୃଗମଦ ଚାରୁ ଶଙ୍କ ଜମଣୀୟ ଗୋ । ୨ । ପ୍ରତ୍ୟେଙ୍ଗେ ନୀଲ ବସନ କୃତ ଅଲଙ୍କାର, ଏହି ହଏ କୃଷ୍ଣ ଅଭିସାରେର ଲକ୍ଷନ ଗୋ । ୩ । ଅଜ ପୁର୍ଣ୍ଣିମା ରଜନୀ ଚାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରରାକ, ପୁଷ୍ପଗନ୍ଧେ ମନ୍ଦେ ମନ୍ଦେ ବହନ୍ତେ ବହୁବାତ ଗୋ । ୪ । ସେହୁ ଦେଖି ଜନାଅଙ୍ଗ ଅଳସେ ଶିଥିଲ, ସୁସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ଚଲହ ରାଧେ ନିକୁଞ୍ଜମନ୍ଦିର ଗୋ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କାଶ୍ମୀର-ଗୌରବ-ପୁଷା ମଭିସାରକାଣା-
ମାବଦ୍ଧ ରେଖ ମଭିତୋ ରୁଚି ମଞ୍ଜରୀଭିଃ ।
ଏତତ୍ତମାଲ ଦଲନୀଲତମଂତମିଶ୍ରଂ ।
ତତ୍ପ୍ରେମ ହେମନିକଷୋ ପଲତାଂ ତନୋତି ।

ପୟାର ।

ସବ ସଖି ସାଥେ ଲୟାଁ ଜତବେ ତୁମି ଯାବେ, ତମାଲବନେ ଅନ୍ଧକାର ପଥରେ ମିଲିବେ ଗୋ । ୧ । ଛପ୍ୟାଥିବ ଚନ୍ଦ୍ରକସ ଘୋର ଅନ୍ଧକାରେ; ସଖି ଏ ବକୁଲ ତମାଲ ତମରେ, ଗୋ । ୨ । କାଶ୍ମିର ଗଉର ତନୁ ସବସଖି

ସ୍ଥଳେ, ଅଭିସାରି ହୟ । ମିଳ୍ୟାଯାବ ସେହ ସ୍ଥଳେ ଗୋ । ୩ । ହେମ ନିକସା ଉପରେ ଅନ୍ଧକାର ଦେଖା, ଏ ସବ ରତ ମଞ୍ଜରି କୁନ୍ଦନେର ରେଖା ଗୋ । ୪ । ବନ ଅନ୍ଧକାର ପଥ ଏକ ଶୋଭା କର, ସଭ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧେ ହୟ ଅଭିସାରି ଗୋ । ୫ ।

ଚକ୍ରପଦୀ ।

ଅଗୋ ରାଧେ ସେ ମୋହନେ ମାନକଲୁ କାହିଁକି, ମିଛେ ବୋଲି ମୁଁ ତାଙ୍କର ସଭକୁ ବଞ୍ଚାଇ କି । ଘୋଷାଂ । ବନମଧ୍ୟେ ବନଇଶ ପୂଜୁ ଯାହା ପାଇଁ କି, ବ୍ରଜରାଜପୁରେ ପଶ୍ର କରୁ ଜଳସାହକ । ୧ । ନୀଳ ଗଜର ସୁମନ ଗୁନ୍ଥ ଯାହା ପାଇଁ ତ, ତାର ସ୍ନେହେ ବହୁଥାଇ ମରକତ ବାହୁକ । ୨ । ଜଣାଅଛୁ ଯେବେ ଭଜାଥିଲୁ ଅବବାହୁକ, ନାମ ଶୁଣି ଝଣ୍ଟହାର ଦେଇଛୁ ବଧାଇ କି । ୩ । ଯାହାର ମୁରଲୀ ଗୀତେ ଲକ୍ଷ ସୁଖ ପାଇକ, ମୋର କର ଧର ପଠିଅଛ ତାର ତହିଁ କି । ନିଜ ଜନେ ପର କଲେ ଏଥି ଯଶ ପାଉକ, ଅପଣାର ବ୍ୟାଧିହେଲେ ପରରେ ବଥାଇକ । ୫ । କାମଦ ବକ୍ଷରି ହୃଦେ ବାମ ଗୁଣ୍ଡି ଥାଇକ, ସୁଧାକର ଚକୋ-ରକୁ ଗରଳ ଚଖାଇକ । ୬ । କମଳ ଚୁମ୍ବିବା ଅଳି କୁଟ ଯେ ନ ଯାଇକ, ପୁଣି ତା ପାଶେ ଅସନ୍ତେ ସେ କରେ କି ନାହିଁକ । ୭ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଅହେ ରାଧେ ହେଲ ବାଇକ, ଏ ରାତ୍ରିକ ଛନ୍ଦ ଭଜ ନବୀନ କହ୍ନାଇକ । ୮ ।

ପୟାର ।

ଶୁଣନ୍ତେ ଶ୍ରୀମତୀ ହୃଦ ଗଦ୍‌ଗଦ ଆନନ୍ଦ, ଶ୍ରୀମୁଖ ଉଦୟ ଯେନ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ଚନ୍ଦ୍ର ହେ । ୧ । ହେନକାଳେ ଘନଶ୍ୟାମ ଅଙ୍ଗଭିକ୍ଷା ପାୟା, ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଯୋଗମାୟା ରଞ୍ଜନ କୈଲ୍ୟ ମାୟା ହେ । ୨ । ବୃଷଭାନୁପୁରେ ଯତ ପୁରୁଷ ଯୁବତୀ, ରାଗଦ୍ୱେଷି ଜନା ଅଚେତନେ ଅଛେ ଶୁତ ହେ । ୩ । ବାଲ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବାଜନ ଧବାଇ ଅଙ୍ଗନେ, ଅଞ୍ଚଳ ଚିଞ୍ଚଲ ତବେ ବୁଝି ସଖୀଗଣେ ହେ । ୪ । କାଶୋରି ଚରନ ପଦ୍ମତଳେ ଝଙ୍କସିଲ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ରାଜବେଶ ବାଜେ କୈଲ ହେ । ୫ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଯାବଟ ବାହାର, କୈଇ କୁନସଙ୍ଗେ, ମିଲି ବୃନ୍ଦାବନ ପାଶ ହେ ।
ପେଖିୟା ଲଲିତା, ସମ୍ଭର୍ବ ସମ୍ଭାର, ଅଗ୍ରେ ହେଲ ପରବେଶ ହେ ।
ରାଧେ ବିଶାଖାର ସାଥେ, ଶୀଘ୍ରେ ମିଳିଲ ଏହେନ ପଥେ ହେ । ୧ ।
ରାଜ ଉପସ୍କର, ଶଯ୍ୟ ପରସ୍କର ତବେ କୈଲ ସବେ ମେଲି ହେ ।
ମାର୍ଗ ପରିଷ୍କାର, ଭରେ ପରିଷ୍କାର, ରଞ୍ଜେ କୁନ ଅଗବଳି ହେ ।
ନୀର ପନୀର ସିଞ୍ଚିଲ, ତୋଲି ଚନ୍ଦନ ଛୁଟିବା ଦଳ ହେ । ୨ ।

କୁନ କୁନ ନାରୀ, ଯାନ୍ତି ଦଳଭରି, ପଥରେ ବାନ୍ଧିଯାଁ ଯାଏ ହେ ।
କୁନ କୁନ ନାରୀ, ଶ୍ରୀକର୍ପୂର ଧୂଳି, ଫେଳାଯାଁ ଫେଲାଯାଁ ଧାଏଁ ହେ ।
ମୃଦୁ କୋମଳ ଚରନ, ଜାନି ପୀଡ଼ାକରେ ନିବାରନ ହେ ।
ଛବେ କୁନ ନାରୀ, ଶ୍ୱେତ ଛତ୍ର ଧରି, ଲୁଚର କନକ ଦଣ୍ଡ ହେ ।
କୁନ ବାଲା କରେ, ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ସହ, ବଶନ ନାସ ଉଦଣ୍ଡ ହେ ।
ଯନ୍ତ୍ର ରନ୍ତ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରଳେ, ପଞ୍ଚ ତ୍ୱାଳର ଯାଣ୍ଟି ଘଣ୍ଟଳେ ହେ । ୪ ।
କେ ମେଘା ଡମ୍ବର, ଲଯାଁ ଅଡ଼ମ୍ବର, କେ ଖଦ ଚାମର ଧରେ ହେ ।
କୁନ କୁଳଙ୍ଗନା, ଏକ ଲକ୍ଷ ବାନା, ଉଡାଯାଁ ଗମନ କରେ ।
କୁନ କରେ ରତ୍ନଝରୀ, ଜଳ ଶୀତଳ ସୁଗନ୍ଧ ଭରି ହେ । ୫ ।
କୁନ ସ୍ୱମ୍ବର୍ତ୍ତସ୍ତୀ, କରର ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି, ଫୁଲ୍ଲ ଧନୁଶର କରେ ହେ ।
କୁନ କୁନ ବାଲା, ଦାଏ ହୁଲହୁଳି, ସ୍ୱଯୀନ ଭରତ କରେ ହେ ।
ବାଜେ ମର୍ଦ୍ଦଳ ମନ୍ଦିରା, ମିଳେ ମୁହୁଃ ରଙ୍ଗରେ ଝର୍ଝରୀ ହେ । ୬ ।
ଧରନ୍ତେ ଲଳିତା, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବନ୍ଧା ରତା, ବାଟିକା ପଟ୍ଟୋରଝୋରୀ ହେ ।
ବିଶାଖା ଲଯାଁଛେ କର୍ପୂର ଚନ୍ଦନ, କୁନ୍ଦନ, କଟ୍ଟୋରି ଭରି ହେ ।
ଚନ୍ଦ୍ରା ବଚନ କୁଞ୍ଚିଯାଁ, କନ୍ଧେ ନୀଳ ପଟ୍ଟଖଣ୍ଡ ଲଯାଁ ହେ । ୭ ।
ଶ୍ୟାମର ଚାମର, ଚମ୍ପକ ଲତିକା, ସଧୀରେ ଚାଳନା କରର ହେ ।
ଇନ୍ଦୁରେଖା ଲଯାଁ, ନିର୍ମଳ ଦର୍ପନ, ଇନ୍ଦୁମୁଖି ଅଗ୍ରେ ଚଳେ ହେ ।
ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଉନ୍ମାଦିନୀ, ଉଚ୍ଚେ ମିଳାଏ ପଦବାଦିନୀ ହେ । ୮ ।
ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗେ ଦେବୀ ନୃତ୍ୟକରେ, ସୁଦେବୀ କରଇ ଗାନ ହେ ।
କୋକିଳ ମଧୁର ଝଂକୃତ ମିଳିତେ, ଉନ୍ନତେ ଉଚ୍ଚ କଣ୍ଠ ହେ ।
କାଏ ଦଧି ଦଧି ଡ଼ାକଇ, ମିଛ ନାଅନା କେ ବୋଲେ କାଳେ ହେ । ୯ ।
କେ ଦଳ ଉଡ଼ାଇ, ଢଙ୍କାଯାଁ ବଡ଼ାଇ, ଉଦାଳଯାଁ ପକ୍ଷୀ ଲଯାଁ ହେ ।
ନକୁଳ ଦେଖିକେ, ବକୁଳ ବାସିକେ, ଠାରଲ ପ୍ରମତ୍ତ ହୋଯାଁ ହେ ।
ବାମପାଶେ ଶିବାଧାଏଁ, ଦକ୍ଷେ ଶ୍ୱେତ ପାରା ଉଡ୍ଡ୍ୟାଯାଏଁ ହେ । ୧୦ ।
ଦ୍ୱିଜ କୁଳନ୍ତୁତ, ବେଦଶ୍ରୁତ ହୋଏଁ, ଏବଧି ଚନ୍ଦ୍ର ନାମାନି ହେ ।
ବୃନ୍ଦାବନେ ଯେତ, ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି, ଯୁଗଳ ମଧୁର ଜାନି ହେ ।
ଧେନ ଜଙ୍ଗମାଦି ସଙ୍ଗ, ଢନ୍ତୁ ନିକଟ କୀଟ ପତଙ୍ଗ ହେ । ୧୧ ।
କୁନ ବ୍ରଜବତୀ, ଅତି ଆନନ୍ଦରେ, ଯଦ୍ୱଣ୍ଡ ମନାଯାଁ ଚଳେ ହେ ।
ଅନଙ୍ଗମାଧ ନାଥ, ଚରନେ ଶରନ, ମନମା ମନମା ବୋଲେ ହେ ।
ସ୍ୱଳେ କୁସୁମ ବରଷ , ଚଳେ ସକୁମାର ରସାଳସି ହେ । ୧୨ ।

ଏବେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର, ରୁଚିର ମାଧୁରୀ, ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ସବନାରୀ ହେ
କଳଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ଲଜ୍ଜେ ହୋଇଲ, ନରବ ଗଗନ ଗୃହ ଲୁକ୍କାଇଲ ହେ । ୧୩ ।
କୁସୁମ ବଞ୍ଜନ, କୁସୁମ ଗୃମର, ପୁଷ୍ପ ଶାଭ୍ର ପୁଷ୍ପ ମାଳ ହେ ।
ସଦନର କରେ, ଲଯ୍ୱା ବୃନ୍ଦା ଦେବୀ, ପଥେ ଭେଟି ସାଥେ ଗଲ ହେ ।
ଶ୍ୟାମ ତୁଳସୀରେ ବୋଲେ, ଶୀଘ୍ରେ ନିକ୍ଷତେ ନିକୁଞ୍ଜେ ମିଳେ ହେ । ୧୪ ।

ଭଜନ ।

ମନନ୍ଦର ବୃଷଭାନୁ କିଶୋରୀ ପଦ୍ମରେ । ଘୋଷା ।

ଗୁଚ୍ଛକୁନ୍ତଳରେ ଜୁଡ଼ା, ଶ୍ୟାମଘନ ଛନ୍ନ ଚୂଡ଼ା, ମୂଳେ କୁସୁମ ପାଖୁଡ଼ା,
ଗନ୍ଧେ ଅଳି କରେ କ୍ରୀଡ଼ା, ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର, ଭାଗରେ ସିନ୍ଦୁର ରେ । ୧ ।
ଅପୂର୍ବ ରଙ୍ଗ ପିନ୍ଧଣ, ଉପରେ କାଞ୍ଚଳି ଶୋଭନ, ନାନାଦି କୁସୁମ ମାନ,
ମାଳ ଲମ୍ବିତ ଯତନ, ମାଳବାନ୍ଧ, ଶ୍ରେଣୀ ଯାହାର ରେ । ୨ ।
ସରୁ କଟିରେ କିଙ୍କିଣୀ, କୃଷ୍ଣ ମନ ଉଦାସିନୀ, ଝୁଣ୍ଟିଆ ଝୁଣ୍ଟିଆ ବାଣୀ ।
ଡାକଦିଏ ବେଳ ଜାଣି, ଶ୍ରୀପଦ୍ମରେ ରୁଣିତ ନୂପୁର ରେ । ୩ ।
ଯେଉଁ ଚରଣରେ ଶଙ୍ଖ, ଚକ୍ରଧର ଧ୍ୱଜ ଛତ୍ର, ଯବ ବଳୟ ପଦ୍ମ ।
ପୁଷ୍ପ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ରେଖା ପଦ୍ମ, ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର, ଅଙ୍କୁଶେ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୪ ।
ବାମ ପଦରେ ଏବ୍ୟକ୍ତ, ଦକ୍ଷିଣେ ଗଦା ପର୍ବତ କୁଣ୍ଡଳ ମତ୍ସ୍ୟ ବଦତ ।
ସ୍ୟନ୍ଦନ ବେଦ ସହିତ, ଶକ୍ତିଅଦି, ବନଜ ଅମ୍ବର ରେ । ୫ ।
ଉଜାଡ଼ନ୍ତି ଚିହ୍ନରେ, ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଯେଉଁ ପାଦରେ, ତାହା ଜାହ୍ନବୀ ଉହ୍ନଁରେ ।
ଭକ୍ତ ନିତ ବିଶ୍ୱାସରେ, ନିଭବୃତ୍ତୁ ନିଷ୍ଟେ ବ୍ରଜପୁରରେ । ୬ ।
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଯା ଛନ୍ତି କହୁ, ସାଧ ଦେହେ ତାହା ଧାଇ, ଶ୍ରୀରୂପ ଗଣରେ ଯାଇଁ ।
ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ, ଡାକବେ ଟସ, ଠାଉଣ ଶ୍ରୀକରେ । ୭ ।
ପ୍ରେମମୟୀ ରାଧାମତ, ତାବନ୍ତୁ ନାହିଁ ନା ଗତ, ଯହିଁ ବୃନ୍ଦା ଦାଇବତୀ ।
ନିକେ ବୃନ୍ଦାବନେ ସ୍ଥିତ, ସୌଭାଗ୍ୟ କି, ହେବ ମୋହନର ରେ । ୮ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରାଧାସ୍ୟାଂ ଦିବ୍ୟରୂପଂ, ସୁକନକ ତଡ଼ିତଂ ଚମ୍ପକଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାନ୍ତଂ ।
କଂକଂ କୋକିଳନାଦଂ, ସୁମଧୁର ରୁଚିରଂ, ବାକ୍ୟ ରାଧା ନିନାଦଂ ।
ଭଂ ଭଂ ଭଙ୍କାର ନାଦଂ, ଭ୍ରମଯୂତ ଭ୍ରମରୀ, ମଞ୍ଜୁ ମଞ୍ଜୁଳ ପାଦଂ ।
ଝଂ ଝଂ ଝଙ୍କାର ନାଦଂ, ଠଣରଣ ଚରଣଂ, ଯାତୁ ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ରାଧି ଦିବ୍ୟ ରୂପ, କନକ ତଡ଼ିତ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚମ୍ପକ କାନ୍ତି ଗୋ ।

ସମସ୍ତ କୋକିଳ, କୁହରେ ମଧୁର, ବଚନ ଅଛନ୍ତି ଜଣି ଗୋ ।
ଭଂ ଭଂ ଭଙ୍କାର ନାଦରେ, ପଦ୍ମଗନ୍ଧେ ପାଦେ ଭୃଙ୍ଗ ଫେରେ ଗୋ । ୧ ।
ମଞ୍ଜିର ଯୁଗଳ, ବାଜଇ ମଞ୍ଜୁଳ, ରୁନୁଝୁନୁ ରୁନୁଝୁନୁ ଗୋ ।
ଝମକ ଝୁଣ୍ଟିଅ, ଝିଙ୍କାରି ଚମକ, ନିକୁଞ୍ଜେ ମନ୍ଦ ଗମନୁ ଗୋ ।
ଝଂ ଝଂ ଝଙ୍କାର ପ୍ରପଦେ, ମୃଦୁ ଝଂଶି ଠଣ ରତ୍ନନାଦେ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କନକ ମୁକୁର କାନ୍ତି ନୀଲବାସୋଽପିଧାନୀ ।
କରଧୃତବର ବଂଶୀ କିଙ୍କିଣୀବଦ୍ଧଜଙ୍ଘା ।
ଅତି ସୁଲଳିତ ଗାନଂ, ଗନ୍ତୁକାମା ନିକୁଞ୍ଜେ ।
ଜୟତୁ ଯୁବତୀବୃନ୍ଦେ ରାଧିକା ଚନ୍ଦ୍ରବକ୍ତ୍ରା ।

ଯଥାରାଗ ।

କନକମୁକୁର, କାନ୍ତିମନୋହର, ନବରନ୍ଧ୍ର ବଂଶୀ କରେ ଗୋ ।
ଜଘନେ କିଙ୍କିଣୀ ବାଜେ କନ କନି, ସୁଲଳିତ ଗମନରେ ଗୋ ।
ଭାନୁ ନୃପତି କୁମାରୀ, କୁଞ୍ଜବନେ ହୁଏ ଅଭିସାରୀ ଗୋ । ୧ ।
ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଇତ୍ୟ ଗାନ୍ଧର୍ବିବେ, ଯୁବତୀବୃନ୍ଦେର ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋ ।
ବଚଣ କଗୁନ, କଣ୍ଠରେ ନିପୁନ, ବଦନେ ରସବତୀ ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋ ।
ସେଇ ଉତ୍ସବେ ସତ୍ୱର, ଶିରିଚନ୍ଦନ ବାସନ୍ତ ହର ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କୁଚକଲଶଭରାଢ଼୍ୟା, କେଶରୀ କ୍ଷୀଣମଧ୍ୟା,
ବିପୁଲତର ନିତମ୍ବା, ପକ୍ୱବିମ୍ବାଧରୋଷ୍ଠି ।
ପ୍ରଣୟ ନବବୟସ୍ୟା, ସ୍କନ୍ଧବିନ୍ୟସ୍ତହସ୍ତା,
ନିଧୁବନ ରସ ପୁଞ୍ଜେ, ଯାତୁ ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କୁଚକଳଶ ଭରାଢ଼୍ୟା, କେଶରୀର କ୍ଷୀଣ ମଧ୍ୟା, ବିପୁଳ ନିତମ୍ବ ବିମ୍ବୋଷ୍ଠୀ ।
ପ୍ରଣୟ ନବବୟସୀ, ସ୍କନ୍ଧରେ ହସ୍ତ ନିବେଶି, ଦୃଷ୍ଟିପଥେ ନୀଳୋତ୍ପଳ ବୃଷ୍ଟି ଗୋ ।
[illegible]ଧେ, ନିଧୁବନ ରସ ପୁଞ୍ଜକୁଞ୍ଜେ, ଚଳିଲେ ଗୃହେର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜେ ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରମଣ ରଭସ ଖେଳା; ରମ୍ଯ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲୀଳା,
ରତି ରଭସ ଗମ୍ଭୀର, ଭାବ ନାରୀ ସୁଧୀର ।
ନିକଟବିଷୟବର୍ତ୍ତୀ, ଭୂତକାନ୍ତି ପ୍ରସାଦା,

ନବପଲ୍ଲବରଞ୍ଜିନୀ ଯାନ୍ତୁ ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରମନ ରଭସ ଖେଳ, ରମ୍ୟସମ୍ଭାବନେ ଅଳ, ରତିରସ ଗମ୍ଭୀର କିଶୋରୀ । ଅଧୀର ନାରୀ ସୁଧୀର, ନିକଟ ବିପଦେ ଚୋର, କାନ୍ତେର ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଚମତ୍କାରୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ନବପଲ୍ଲବସମ୍ଭ୍ରମ କୁମାରୀ, ନିକୁଞ୍ଜେ ଗମନ ସୁକୁମାରୀ ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଶ୍ରୀମତ୍‌ପ୍ରେମବିନୋଦିନୀ ମଧୁରମାଧାରାଧରେ ସ୍ୱୈରିଣୀ ।
ଗୌରୀ ପ୍ରେମମୟୀ ଶୁଭ୍ରା ଚ ସୁଭଗା ପ୍ରେମାବ୍ଧି ସନ୍ଦର୍ଭିଣୀ
ଗଣ୍ଡେ ମଣ୍ଡିତ କୁଣ୍ଡଳେ କଟିତଟେ ଧୌତେମୁଦେ କିଙ୍କିଣୀ
ନୀଳକାଞ୍ଚନଦେହିନୀ ବିଜୟତେ, ବୃନ୍ଦାବନସ୍ଥାୟିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମବିନୋଦୀ, ମଧୁର ମାଧ ର ନଦୀ, ତରଙ୍ଗ ଗଉରୀ ପ୍ରେମମୟୀ । ଶୁଭେ ସୁଭଗ ସୁଶୋଭୀ, ପ୍ରେମେ ସମୁଦ୍ର ସନ୍ଦର୍ଭି, ଗଣ୍ଡେତେ କୁଣ୍ଡଳ ଝଲକାଇ ଗୋ ଶ୍ରୀରାଧେ, କଟିତଟେ କିଙ୍କିଣୀ ଶୋଭିନୀ, ନବ ବୃନ୍ଦା ବିପିନ ସ୍ଥାୟିନୀ ଗୋ । ୧ ।

ଦୁହା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମବିନୋଦ ଧନି, ମଧୁର ମାଧୁର ତରଙ୍ଗିନୀ । ୧ ।
ଗଉରୀ ପ୍ରେମମୟି ଗୋ ରାଧେ, କୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖକୁ ନିନ୍ଦେ । ୨ ।
ପ୍ରେମେର ସମୁଦ୍ର ସନ୍ଦର୍ଭିନି, ଗଣ୍ଡେ କୁଣ୍ଡଳ ଝଲକେ ପୁନି । । ୩ ।
କଟିତେ କିଙ୍କିଣୀ ସୁଶୋଭିନୀ, ନବବୃନ୍ଦା ବିପୀନ ସ୍ଥାୟିନୀ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଶୁଦ୍ଧସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଡ଼ମ୍ବିନୀ ପରିଲସତ ଲାବଣ୍ୟ ସମ୍ମୋହିନୀ
ନାନାରଙ୍ଗ ବିଳାସିନୀ ମଧୁରିମା ଧାରାଧରେ ସେବିନୀ ।
କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗିଣୀ ନିରବଧି ପ୍ରେମାମୃତ ପାୟିନୀ ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ବିଜୟତେ ରାଧାସୁଧାବର୍ଷିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଜିତ ଦେହ, ଉଲ୍ଲାସ ଲାବଣ୍ୟମୋହ, ଯତ୍ନେ ନାନା ବିଳାସିନୀ । ମାଧୁର୍ଯ୍ୟନଦୀ ସେବିନୀ, କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗିନୀ, ସଦା ପ୍ରେମାମୃତ ଅପ୍ୟାୟିନୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଘନଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ, କୁଞ୍ଜେବିଜେ ପିୟୂଷବର୍ଷିନୀ ଗୋ ।୧।

ଦୁହା ।

ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଡମ୍ବିତ ଦେହ ଲାବଣ୍ୟ ଉଲ୍ଲାସ ମନ ମୋହ । ୧ ।

ନାନାରତ୍ନ ବିଳାସ ମାଧୁରୀ, ଧରାଧରେ ଶୋଭା ଶ୍ରୀ କିଶୋରୀ । ୨ ।
ସଦା ପ୍ରେମାମୃତ ଅପ୍ୟାୟିନୀ, ଘନଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ଉନ୍ମାଦିନୀ । ୩ ।
କୁଞ୍ଜେ ବଟଙ୍କ ପିପୁଷ୍ପଭୂଷିତା, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନକୁ ସେ ମୋହିନୀ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରାଧେୟଂ ନବଯୌବନୀୟ ବୟସୋଲ୍ଲାସେନ ସନ୍ତୋଷିତା ।
ସୁସ୍ମେରାଧରଚନ୍ଦ୍ରବିମ୍ବବଦନୀ ହେମାଙ୍ଗ କାନ୍ତ୍ୟୁଜ୍ଜ୍ୱଳା ।
ନୀତ୍ୟାଂ କଳ୍ପତରୁମୂଳେ ନବେଶିତା ବେଶେନ ଭୂଷାମୟି ।
ନାନାଶକ୍ତି ସମନ୍ୱିତା ବିତନୁତେ ପ୍ରେମ ପ୍ରବୃତେ ମୁହୁଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରାଧେ ନବଯଉବନୀ ବୟସୋଲ୍ଲାସେ ତୋଷିନୀ, ସ୍ମିତାଧର ଚନ୍ଦ୍ରବିମ୍ବମୁଖୀ । ହେମାଙ୍ଗ କାନ୍ତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା, ନିତ୍ୟ କଳ୍ପତରୁତଳ, ମଣ୍ଡନା ମଣ୍ଡନ ବେଶେ ସଖୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ନାନାଶକ୍ତି ସମନ୍ୱିତା ହୟେ, ସନ୍ତତ ପ୍ରଳୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିୟେ ଗୋ । ତାର ପଦ ନଖ କାନ୍ତି, କୋଟିଚନ୍ଦ୍ର ଜିନ ଜ୍ୟୋତ, ତହିଁକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜିନ ଅଙ୍ଗ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୌରୀ ଶତ ରତି, ଯାର ଅଶାଂଶ ବିଭୂତି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ତାର ପାଦେ ସେବା ହେ । ଶୁନହେ, ରସିକ ଭକତ ଜନା ଅବେ, ରାଧାଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମତେ ଡୁବିବେ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନାନାନୃତ୍ୟ ବିଳାସ ଗୀତ ରଭସୈ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାଦଙ୍ଗମୁଖଂ ।
ଗୌରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ସରୋଜନୟନୀ କନ୍ଦର୍ପ ସମ୍ମୋହନୀ ।
ରମ୍ଭା ଶ୍ରୁତିନିତମ୍ବିନୀ ରସବତୀ ପ୍ରେମାମୃତୋଦ୍‌ଗାରଣୀ ।
ରାଧା କାଞ୍ଚନଦେହିନୀ ବିଜୟତେ ବୃନ୍ଦାବନସ୍ଥାୟିନୀ ।

ଗୀତ ।

କୁଞ୍ଜେ ଗମନ ଗୋ ମତ୍ତ କୁଞ୍ଜରଗାମିନୀ, ବାଜେ କିନ କିନ କିନ ଜଘନେ କିଙ୍କିଣୀ ଗୋ । ଘୋଷା । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଡମ୍ଫ ବାଜେ ଚମକି ବାଜାଏ, ରଙ୍ଗେ ନାଚେ ରଙ୍ଗଦେବୀ ସୁଦେବିକା ଗାଏ । ୧ । ନାନା ନୃତ୍ୟ ଗୀତରସ ବିଳାସ ପ୍ରକଟେ, ବନ ଘନ ଦଗ ଦଗାନ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଠେ । ୨ । ଗୌରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ସରୋଜ ନୟନୀ, କନ୍ଦର୍ପ ମୋହିନୀ ରମ୍ଭା ଶ୍ରୁତି ନିତମ୍ବିନୀ । ୩ । ରାଧେ ରସବତୀ ପ୍ରେମାମୃତ ଉଦ୍‌ଗାରିନୀ, ଜିନେ ହେମ ଗୌରୀ ବୃନ୍ଦାବିପୀନ ଶାୟିନୀ । ୪ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ, ଧ୍ୟାନେ ଜାଣ ବଇଲ୍ଲବେ ନାଚେ ବୃନ୍ଦାବାସ । ୫ ।

ଯା ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବତୀ ସ୍ୱୟଂ ରସବତୀ ପ୍ରେମାନୁସମ୍ପାଦନୀ ।
ଯା କାତ୍ୟଂ ମଧୁ ଭାଷିଣୀ ସ୍ମିତମୟୀ ସନ୍ତୋଷରତ୍ନାକରୀ ।
ସା ରାଧା ସୁଧୟା ସଧା ରସମୟୀ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ବୁଦ୍ଧିଭି ।
ସନ୍ତୁଷ୍ଟା କ୍ଷିତିମଣ୍ଡଳେ ବିଜୟତେ ବୃନ୍ଦାବନବାସିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ସତ୍ୟବତୀ, ସ୍ୱୟଂ ରସବତୀ ପ୍ରେମୋଲ୍ଲାସି କାତ୍ୟ ମଧୁଭାଷି ସନ୍ତୋଷ ରତ୍ନାକରନୀ, ସୁଧାରସମୟୀ ଧନୀ, ସ୍ମିତି ସତ୍ୟସୁ ବୁଦ୍ଧି ସୁକେଶି ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଜୟକୃଷ୍ଣ ବୁଦ୍ଧିଭି ସନ୍ତୁଷ୍ଟା, ବିଜେ କ୍ଷିତିମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ବୃନ୍ଦାବନବାସି ସ୍ୱଗନିଷ୍ଠା ।

ଉହା ।

ସ୍ୱୟଂ ରସବତୀମୟୁ ରାଧେ, ଜନବଂଶ ଛନ୍ଦ ଶୋଭ ପାଦେ । ୧ ।
ପ୍ରେମୋଲ୍ଲାସୀ ମଧୁର ଭାଷିଣୀ, ସନ୍ତୋଷ ତୋଷ ରତ୍ନାକରଣୀ । ୨ ।
ଜୟ କୃଷ୍ଣ ବୁଦ୍ଧିଭି ସନ୍ତୁଷ୍ଟା, ବିଜେ କ୍ଷିତି ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ବକ୍ତ୍ରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଳାସିନୀ ନୟନୟୋଃ ପ୍ରେମକୃପାପାଙ୍ଗିନୀ ।
ବିମ୍ବୋଷ୍ଠୀ ବରଚନ୍ଦ୍ର କାନ୍ତି ବିଳସ ନ୍ମୁକ୍ତାବଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ।
ଭୂଦଣ୍ଡାଙ୍ଗିଂ ସମୁଲ୍ଲାସୋତ୍ପୁଲକିନ ସନ୍ନ୍ୟାସ ବିନ୍ୟାସିନ ।
ରାଧା କାନ୍ତିମଦେହନୀ ବିଜୟତେ କାରୁଣ୍ୟ କଲ୍ଲୋଳନୀ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ମୁଖେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଳାସିନୀ, ନେତ୍ରେ ପ୍ରେମ ସମ୍ପାଦନ, କୃପାପାଙ୍ଗି ସ୍ମିତ ବିମ୍ବାଧରା । ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ବିଳସନ୍ତା, ମୁକ୍ତାବଳି ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା, ବରାଙ୍ଗି ଉଲ୍ଲାସ ସୁନର୍ତ୍ତିରା ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ କାରୁଣ୍ୟ ଜଳଧି ପୁଲକିନ, ସଖୀ କନ୍ଧେ ହସ୍ତ ବିନ୍ୟାସିନ ଗୋ । ୧ ।

ଉହା ।

କୃପାଙ୍ଗେ ବିମ୍ବାଧରା ସ୍ମିତା, କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ବିଳସନ୍ତା । ୧ ।
ମୁକ୍ତାବଳି ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ରାଧେ, ବରାଙ୍ଗି ଉଲ୍ଲାସ ସୁସନ୍ଧିଭେ । ୨ ।
କାରୁଣ୍ୟ ଜଳଧି ପୁଲକିନ, ସଖିକନ୍ଧେ ହସ୍ତବିନ୍ୟାସିନ ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ପ୍ରେମୋଦ୍‌ଗାଢ଼ କୃତେକ୍ଷଣୋ ମିଳିତା ଶ୍ରୀସତ୍ୟ ନାଥେଶ୍ୱରୀ ।

ନାନା ଭାବ ବିଳାସମାନ ମଧୁର ମୋରସ୍ତୁ କାନ୍ତାନୟ୍ତୁ ।
ପ୍ରାଦ୍ୟ ପ୍ରୋଦ୍ଭ୍ରମେ ସାତକ୍ରୁମ୍ଭ ଲତଚା ଦେହୁ ମନୋହାରିଣୀ ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାଗର ରାସରନ୍ଧ୍ର ଜଳଧି ଶ୍ରୀ ରାଧିକାମାଶ୍ରୟେ ।

ପଦ୍ମଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ନବ ନବ ପ୍ରେମୋଦ୍‌ଗାସ୍ର, ନେନ ତରଙ୍ଗ ଲହରୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀସତ୍ୟ ନିତ୍ୟୋଣସ୍ର । ନାନାଭାବ ବିଳାସିନୀ, ମନ୍ଦ ମଧୁର ଭାଷିଣୀ ସ୍ମିତ ଯୁତ ପଦ୍ମମୁଖୀ ଗୌରୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଦ୍ରୂତବନ୍ତ କୁନ୍ଦନଂ ବର୍ଣ୍ଣରୀ, ଶ୍ରୀନାଗରରାସ ରନ୍ଧ୍ରାବରୀ ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ୱୟଂ ବଭାତ ପରନ୍ନିତ୍ୟଂ ଛନ୍ଦଂ ବଭାତ ରାଧା ବାନନ୍ଦତ ସୁଧାମଧୁରତି ବଚୋଭିଃ
ପ୍ରେମରସେନ ଗୁରୁଣା ନବରନ୍ଧ୍ରବେଶ ପତ୍‌ଚଞ୍ଚଳୀ କଟିତଟେ ନିନାଦଂ କରୋତି

ପଦ୍ମଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ସ୍ୱୟଂ ରାଧେ ଦିବ୍ୟକାନ୍ତ ନିତ୍ୟ ନବଦାଲ ଭ୍ରାନ୍ତି ନିନ୍ଦିତବଚନେ ସୁଧା ସ୍ୱାଦୁ । ପ୍ରେମରସେ ଗୁରୁତର, ନବରନ୍ଧ୍ର ବଂଶୀଦ୍ୱର, ଅଙ୍ଗଛଟା ଶତକୋଟି ଇନ୍ଦୁ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଯେ ରସନା କଟିତଟେ ସ୍ଥିତ, କୁନଶୋଭା ନାଦରେ ଉଦିତ ଗୋ । ୧ ।

ଉହ୍ନା ।

ସ୍ୱୟଂ ତନୁ ରାଧେ ଦିବ୍ୟକାନ୍ତ । ଜମ୍ବୁ ନଦ ଜିନି ବର୍ଣ୍ଣକାନ୍ତ । ୧ ।
ନନ୍ଦିତ ବଚନେ ସୁଧା ସ୍ୱାଦୁ । କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ର ଜିନି ମୁଖ ଇନ୍ଦୁ । ୨ ।
ପ୍ରେମରସେ ଅତି ଗୁରୁତର । ନବରନ୍ଧ୍ର ବଂଶୀ ଅଛେ କର । ୩ ।
ଅଙ୍ଗ ଛଟା କେ କହିତେ ପାରେ । କଟି ଶୋଭାକୁ ଉଦିତ କରେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନବୀନ ଶ୍ରୀରାଧା ନବରୁଚିର ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ ବଦନା,
ନବୀନ ପ୍ରେମାଢ୍ୟା ନବ ନବ ସଖୀଭିଃ ପରିବୃତଂ
ନବବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟେ ନବକୁଞ୍ଜଲଲେଷୁ ନୂତନ ତନ୍ତୁ,
ନବୀନଃ କ୍ରୀଡ଼ାର୍ଥଃ ବ୍ରଜତି ନବରଙ୍ଗ ନିଧୁବନଂ ।

ପଦ୍ମଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ନବୀନ ଶ୍ରୀରାଧାଶ୍ୟାମ, ନବରୁଚି ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ, ଅଙ୍କପ୍ରୀନ ଚନ୍ଦ୍ରମାବଦନୀ । ନବୀନ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗୀ, ନବ ନବ ପ୍ରେମ ସଙ୍ଗୀ, ନବବୃନ୍ଦା ବିପୀନମଣ୍ଡନୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ନବ କୁଶଲୟ ଅଲଙ୍କୃତ, ନବଭାବ ରସ ସ୍ୱାର୍ଥ କୃତ ଗୋ । ନବ ନବ୍ୟ ଭାବେ ଭୂପ୍ତ, ନବରତି ରନ୍ଧ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି, ବାଞ୍ଛାଭରେ ନିକୁଞ୍ଜେ ଗମିତ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଗୌରୀ ପ୍ରେମମୁଖୀ କୁରଙ୍ଗୀନୟନୀ କ୍ଷିଣୋଦରୀ ବତ୍ସଳା ।
ସଙ୍ଗୀତାଗମବେଦତା ସୁଖମୟୀ ତୁଙ୍ଗସ୍ତନା କାମିନୀ ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ମଧୁରମା ଧାରାଧରେ ସ୍ୱୈରିଣୀ ।
ତୈଲୋକ୍ୟେକ ନିତମ୍ବିନୀ ବ୍ରଜପୁରେ ରାଧା ସୁଧା ଦେହିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଗୋରୀ ପଦ୍ମମୁଖୀ ରାଧା, କୁରଙ୍ଗିନୟନା ସ୍ନିଗ୍ଧା, କ୍ଷୀଣୋଦରୀ ପ୍ରନୟ ବତ୍ସଳ । ସଙ୍ଗୀତ ରଙ୍ଗ ପ୍ରବିନା, ସୁଖମୟି ତୁଙ୍ଗସ୍ତନା, କାମିନୀ ରତନ କ୍ଷମାଶିଳ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଘନଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମବିନୋଦନୀ, ମଧୁରମାନିନୀ ବିସ୍ତାରିନୀ ଗୋ । ତୈଲୋକେ ଏକ ନିତମ୍ବି, ବ୍ରଜପୁରେ ପୁରନ୍ଦରୀ, ସୁଧା ଦେହ ବସୁଧାମଣ୍ଡନ ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରାସୋଲ୍ଲାସ ବିଳାସ ନିର୍ମଳ ରସା. ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ଚନ୍ଦ୍ରାନନା ।
ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିତମ୍ବିକାନ୍ତ ବିଳସତ ଚନ୍ଦ୍ରାଳକା କୁନ୍ତଳା ।
ଲାବଣ୍ୟାମୃତ ମଞ୍ଜରୀ ରସକଳା ସିନ୍ଧୋମୁହୁଃ ଲୋକନୀ ।
ରାଧା ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ବ୍ରଜପୁରେ ନିତ୍ୟସ୍ଥଳ ସ୍ଥାୟିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରାସ ଉଲ୍ଲାସ ବିଳାସ, ନିର୍ମଳ ରସ ତ୍ରିକୋଣ, ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିତମ୍ବ ଅଙ୍ଗିନୀ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଅନନା; ଚନ୍ଦ୍ରାଲକା ସ୍ନେହାଧିନା, ରସକଳା ସିନ୍ଧୁ ସୁଲୋକନ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଲାବନ୍ୟ ପିଯୂଷ ସୁମାଧୁରୀ, ପ୍ରେମମୟି ନବୀନ କିଶୋର ଗୋ । ୧ । ନିତ୍ୟ ନିତ୍ୟ ସ୍ଥଳ ସ୍ଥାୟି, ପ୍ରନୟ ବିନୋଦମୟି, ବ୍ରଜେ କୁଞ୍ଜେ ନିକୁଞ୍ଜ ଈଶ୍ୱରୀ । ରମ୍ୟମୟି ପ୍ରେମ ଧନୀ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନମୋହିନୀ, କର କୃପାରସ ଅହ୍ଲାଦନୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଲାବଣ୍ୟ ପୀୟୂଷ ସୁମାଧୁରୀ. ପ୍ରେମମୟି ନବୀନ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଉତ୍ତୁଙ୍ଗସ୍ତନଭାର ଭଙ୍ଗୁର ତନୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଛଟାର୍କଛବି ।
ଶ୍ରେଣୀ ନୀଳ ଦୁକୂଳିନୀ ମୃଦୁପଦାମ୍ଭୋଜେ ସ୍ଫୁରନ୍ନୂପୁରା ।
ସୁସ୍ମେରାଧର ଚନ୍ଦ୍ରବିମ୍ବବଦନୀ କନ୍ଦର୍ପ ଦର୍ପାଙ୍କୁରା ।
ପ୍ରେମାନ୍ଧା ମଦ ମନ୍ଥରା ବ୍ରଜପୁରେ ପ୍ରାଣାଧିକା ରାଧିକା ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଉରଜଭାର, ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲ ତନୁ ପ୍ରବଳ, ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଛଟା କୋଟି ଅର୍କଛବି । କଟିନୀଳଦୁକୂଳନା, ମୃଦୁ ପଦାମ୍ଭୋଜ ଧ୍ୱନି, ଝଙ୍କୃତ ନୂପୁରେ ବଚନ ବଚନୁ ଗୋ ।

ଶ୍ରୀରାଧେ, ସସ୍ମିତଅଧରଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ, କନ୍ଦର୍ପଦର୍ପ ଅଙ୍କୁଶ, ପ୍ରେମାନନ୍ଦମଦମନ୍ଥରା, ବିଜେ ପ୍ରାଣାଧିକ ଜାଣ ସୁଖି ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଉନ୍ମିଲନ୍ନବଯୌବନାମୃଦୁତରା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତାଳଙ୍କୃତା ।
ସୁଶ୍ରେଣୀ ଉର ଭଙ୍ଗୁରା ପରାସ୍ମେରାଧରା ମେଦୁରା ।
ନୀଳବକ୍ତ୍ରାପୂର୍ଣ୍ଣିତା ପ୍ରିୟସଖି ସ୍ନେହେଷ୍ଟୁରପ୍ରାଣିକା ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ବିଜୟତେ ପ୍ରାଣାଧିକା ରାଧିକା ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଉନ୍ମିଲ ନବଯୌବନା, ମୃଦୁତରା ଉରାଙ୍ଗନା, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତା ଅଳଂକୃତ ମୟି । ସୁଶ୍ରେଣୀ ଉରଭଙ୍ଗୁରା, ମୃଦୁପରା ସ୍ମିତାଧରା, ଅନ୍ତରେ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ସ୍ଥାୟି ଗୋ । ରଙ୍ଗିନୀ, ନୀଳାବକ୍ତା ପୂର୍ଣ୍ଣିତା ରସିକା, ଶ୍ୟାମପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ, ପ୍ରାନସଖି ଉଦ୍ଦେପାନ, ବିଜେ ପ୍ରାନାଧିକା ଶ୍ରୀରାଧିକା ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତର ଚରସ୍ମର ପୁଷ୍ପ ପୁଞ୍ଜଃ
ସଂତନ୍ୱତୀ ମଦନ ମୁଦ୍ରିତ ଦୀର୍ଘବେଣୀ ।
କର୍ଣ୍ଣେ ରସାଳ ମୁକୁଳଂ, ସ୍ତବକଂ ବହନ୍ତି,
ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ବରତ ସ୍ଫୁରତେତି ରାଧା ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତ ସଞ୍ଚାର, ଶିରେ ପୁଷ୍ପ ମୁଞ୍ଜୁଧାରୀ, ମଦନ ମୁଦ୍ରିତ ଦୀର୍ଘବେଣୀ । କର୍ଣ୍ଣେ ରସାଳ ମୁକୁଳ, ସ୍ତବକ ଶୋଭା ସଙ୍କୁଳ, ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ ସଙ୍ଗତ ଫୁଲ୍ଲ ପଦ୍ମ ସେ । ରଙ୍ଗିନୀ, ଉଦୟ ଉଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମେ, ବିଜେ ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜ କୁଟୀରେ ସେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସେବେଦ୍ୟ ମଦଭ୍ରାନ୍ତ କାଞ୍ଚନ ରୁଚି, ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ସମ୍ମୋହନୀ ।
ନିତ୍ୟାଜା ଭୁଜସୁନ୍ଦରୀ ଜିତସୁଧା ବାକ୍ୟାମୃତା ରାଧିକା ।
ଈଷଦ୍ଧାସ ମୁଖୀ କୁରଙ୍ଗନୟନୀ ଗୌରୀ ସୁଧାଧାରିଣୀ ।
ପ୍ରେମାନନ୍ଦବିଲାସିନୀ ବିଜୟତେ ପ୍ରେମ ଗ୍ରଦ୍ଗଦାମୃଦ୍ଧଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତେଜ କାଞ୍ଚନ ବରନ, ତ୍ରିଭୁବନ ସାନନ୍ଦମୀ, ଅଭ୍ରୁତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀସୁନ୍ଦରୀ । ବାକ୍ୟାମୃତ ଜିତେ ଯତ; ସୁଧାରସ ପ୍ରେମାମୃତ, କୁରଙ୍ଗି ନୟନ କୃଶୋଦରୀ ସେ । ଶ୍ରୀରାଧା, ଗୌରବପ୍ରେମ ପୀୟୂଷ ସାଗର, ପ୍ରେମାନନ୍ଦରଙ୍ଗ

ବଳାସିନ ଗୋ । ୧ । ଦୁହେଁ ରସରାଜ ହେବ, କନ୍ଦର୍ପ ରଥ ବସିବ, ହରକ ଭଲଟେ ଶୋଭାବନ । ଚପଳ ନାଚନ୍ତ ଚକ, ଚଳନେ ଗତ ଅବଜ ପତାକା ଅଞ୍ଚଳ କମ୍ପମାନ ସେ । ମଞ୍ଜୁଳ, ନୂପୁର ନିନାଦ ଘୋଷ ଶ୍ରୁତ, ବକେଁ ମହାନନ୍ଦ ଶ୍ରୀମତୀ ସେ । ୨ । ପୁନଃ ପୁନଃ ଅପଘନ, କୈଲ ଏଇ ଅନୁମାନ, ଲାବଣ୍ୟ ସମୁଦ୍ର ଘୋଟି ଅସେ । ହାସ ତରଙ୍ଗ ଚଞ୍ଚଳ, ବାସ କାଲିମା କୁଟିଳ, ଅଛେ ସ୍ତନ ଚକ-ବାକ ଫାଶେ ସେ । ସେକାଳେ, ଗର୍ଜନ ନୂପୁର ନାଦ ଭେଲ, ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ରିମା ନକ ଡୁବାଓଲ ସେ । ହେରସୁଁ, ବହୁଲ କାଯେ, ଶ୍ରୀରାସଇଣ୍ଵରୀ ବଜେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନିବେଦନ କୈଲ ସେ । ୩ ।

ତୁହା ।

ଲାବଣ୍ୟ ବାରିଧି ଧନ ନିକେ, ହେରସୁଁ । ଅପସୃ ରସରାକେ । ୧ ।
ନେନେ ଅନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଭରାଓଲ, ସକଳି ବବେକ ହରାଓଲ ।
ମର୍କଟେ ଚଞ୍ଚଳ ନେନ ମୀନ, ମୃଦୁଲ କମ୍ପନ ଅପଘନ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛାନ୍ଦ ।

ବଦନ ଗୃନ୍ଦ ଜଦସୁ, ମଦନ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରଳୟ, ସଦନ ଅନ୍ଧାର ଦଳ ହରି । ସ୍ଵୟଂ ମଦନମୋହନ, ଚେଜି ନିକୁଞ୍ଜ ସଦନ, ଅପୂର୍ବ ମୋହନ ବଂଶୀଧାରି । ସଭ୍ରମେ, ହେରସୁଁ। ନାଗରି ପୂରନ୍ଦରି, ବ୍ରଜେକେଳି ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ହରି ସେ । ୧ ।

ତୁହା ।

ବଦନ ଗୃନ୍ଦଜଦସୁ ହୋଇଲ, ମଦନ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରଳୟ କୈଲ । ୧ ।
ସ୍ଵୟଂ ମଦନ ମୋହନ ହରି, ନିକୁଞ୍ଜ ସଦନ ତେଜ୍ୟାକରି । ୨ ।
ଅପୂର୍ବକରେ ମୋହନ ବେନୁ, ହେରିସୁଁ । ବନେ ନାଗରେ କାହ୍ନୁ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟେ ନବ ନବ ଲତା ମନ୍ଦିରେ ଦ୍ଵାରିରାଧା ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ଵା ଦୃଷ୍ଟ୍ଵା ମଧୁର ମୁରଳୀ ବାଦୟନ୍ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦଂ ।
ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲେନ୍ଦିବରଦଳ ରୁଚ କୋଟିକନ୍ଦର୍ପାନିନେ ।
ଯସ୍ୟାକ୍ଳୋପି ବ୍ରଜପୁର ବଧୂ ଚଉରୌର କିଶୋର ।

ଦୀର୍ଘଛାନ୍ଦ ।

ନବବୃନ୍ଦାବନ କୁଞ୍ଜ, ନବ ନବ ଲତା ପୁଞ୍ଜ, ଦ୍ଵାରେବଜେ ନବୀନକିଶୋରୀ ହୃଷ୍ଟହୋଇ ଦୃଷ୍ଟିଭରି, ମଧୁର ମୁରଲୀଧାରି, ବାଦନ୍‌କୈଲ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦକରି ସେ । ମୋହନ, ଉତ୍ଫୁଲେନ୍ଦବରଦଳ ରୁଚ, ନବୀନ ତମାଳଦଳ ଭ୍ରାନ୍ତ ସେ । କୋଟିଏ କନ୍ଦର୍ପ ମାଲ, ଯତ ପୂର ବ୍ରଜବାଳ, ଚଉରୈର କଶୋର ମୂର୍ତ୍ତି ସେ । ୧ ।

ଓ ହ୍ୱା ।

ନବ ନବ ବୃନ୍ଦାବନ କୁଞ୍ଜ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ସେହୁ ରହସ୍ୟ ପୁଞ୍ଜ । ୧ ।
ଦ୍ୱାରେ ସ୍ଥଳେ ନବୀନ କିଶୋରୀ, ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ହୃଷ୍ଟେ ଦୃଷ୍ଟି ଭରି । ୨ ।
ମଧୁର ମୁରଲୀ କରେ ଧରି, ବଜାଏ ସେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ କରି । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମେଘଶ୍ୟାମୋନଳିନନୟନୋ କେକିପୁଚ୍ଛାବତଂସୋ ।
ବଂଶୀପାଣି କନକ ବସନୋ ବୈଜୟନ୍ତ୍ୟା ସମେତ୍ୟ ।
ନାନାଭଙ୍ଗି ବିରଚିତଗତି ର୍ଯସ୍ୟ ରାଧା ସହାସଂ ।
ଲୀଳା ପଦ୍ମ ଭ୍ରମଣ ନିରତଃ କୋପିଜୀୟାତ୍କିଶୋର ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନୀଳମେଘ ଶ୍ୟାମ ବର୍ଣ୍ଣ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପଦ୍ମନୟନ, ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକାଚୂଳ ଶିରେ ।
ବଂଶୀଧର ପୀତାମ୍ବର, ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଳଧର, ନାନାଭଙ୍ଗୀ ବିରଚିତ ଗତିରେ ସେ ।
ମୋହନ, ରାଧାମୁଖ ହେରି ମୃଦୁ ହାସେ, ପଦ୍ମଗନ୍ଧେ ଭ୍ରମରଙ୍କ ବସେ ସେ । ୧ ।
ନୀଳକମଳ ଭ୍ରମନ, ରଞ୍ଜନ କରେ ସଘନ, କିଶୋର କିଶୋରୀର ଉଲ୍ଲାସ ।
ଏହି ଶୋଭା ହେରି ମନ, ଆନନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ, ସବୁଜନ ହେଲେ ହରଷ ସେ ।
ମୋହନ, ରାଧାମୁଖ ହେରି ମୃଦୁ ହାସେ, ପଦ୍ମଗନ୍ଧେ ଭ୍ରମର କି ବସେ ସେ । ୨ ।

ଓ ହ୍ୱା ।

ଏହି ଶୋଭା ହେରି ମନ । ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ସବୁଜନ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ହାରବଲ୍ଲି ତରଳ କାଞ୍ଚନ କାଞ୍ଚିଦାମ, ମଞ୍ଜୀର କଙ୍କଣମଣି ଦ୍ୟୁତିଦୀପିତସ୍ୟ ।
ଦ୍ୱାରେ ନିକୁଞ୍ଜ ନିଳୟସ୍ୟ ହରି ନିରୀକ୍ଷ୍ୟ, ବ୍ରୀଡ଼ାବତୀ ମଥସଖୀ ମିଯୁନିତ୍ୟ ଚାରଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ହାରବଳୀ ତରଳିତ, କଞ୍ଚନ କାଞ୍ଚିଦୀପିତ, ମଞ୍ଜୀର ମଣି କଙ୍କଣ ଦ୍ୟୁତି ।
ନିକୁଞ୍ଜ ମନ୍ଦିର ଦ୍ୱାରେ, ବଦନ ହେରି ଲଜ୍ଜାଭରେ, ଉଭାଲଜ୍ଜାବତୀ ରସଭରେ ସେ ।
ଶୀରାଧେ, ସେ ଲଜ୍ଜା ଅଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶନେ, କାଳିନ୍ଦୀ ଚଞ୍ଚଳ ଗମନେ ସେ । ୧ ।
ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ହେରି, ବୃନ୍ଦା ବୃନ୍ଦାବନେଶ୍ୱରୀ. ଶିଖିଲେ ହେ କହିଲ ରାଧିକେ । ମଞ୍ଜୁ କୁଞ୍ଜେ କେଳି ଶେଷେ, ବିଜେ କର ରସରାଜେ, ହର୍ଷିତ ବଦନ ଚାହାଁନ୍ତି ଗୋ । ପ୍ରବଶରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜି, ରତି ଯେନ କାମ ମତ ହେଜ ଗୋ । କାନ୍ତର ମଙ୍ଗଳ କର, ଶାନ୍ତେଶ୍ୱାନ୍ତ ପରିହର, ପ୍ରୀତ୍ୟ ପର-ରମ୍ଭାରମ୍ଭ ଭଜ ଗୋ । ଏ ନବ ଅଶୋକ ଦଳ, ଶେଯେ ବିଛାଅ ରଙ୍ଗଳ, ସାତକୁମ୍ଭ

ତରଳିତ ହାରେ । ସୁକୁସୁମ ସୁକୁମାର, ସୁଦେହା ବାଳସଙ୍କର ସୁଗନ୍ଧ କୁସୁମ ସୁରୁଚିତେ ଗୋ । ପ୍ରବେଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜି, ରତି ଯେନ କାମମତି ହେଲି ଗୋ । ୩ । ଚରନବଲୟ ନାନା, ପଦ୍ମମଲେ ସୁଶୋଭନ, ଏଥିତେ ଜଳସ ଖରଭର । ରସବଲ୍ଲୀ ତରହତ, ଗାନେ ହରକାନ୍ତ ଚିତ୍ତ, ଧୀର ଧୀର ଅଧୀର ସୁଧୀର ଗୋ । ପ୍ରବେଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜି, ରତି ଯେନ କାମମତି ହେଲି ଗୋ । ୪ । ସୁଘନ ବାହୁ ବଲ୍ଲରୀ, ନବପଲ୍ଲବେ ମାଧୁରୀ, ଜଡ଼ିତ ପାଦପ କାନ୍ତ ଅଙ୍ଗ । ଘନପୀନ ଗଗନେର, ଶିର ଅଲସେ ହର, ବଟଏ ବାଲସହ ରତିରଙ୍ଗେ ଗୋ । ପ୍ରବେଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜି, ରତି ଯେନ କାମମତି ହେଲି ଗୋ । ୫ । ମଟୁପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କଳିତ, ରବ ମଟୂର ଉଦିତ, ତୁମି ହସ୍ତ ପଦ୍ମିନୀ ନାଥର । ଅଷ୍ଟ ଅଷ୍ଟ ଗୁନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଦେହ ଭଙ୍ଗ କରେ ହୃଷ୍ଟ, ହେଲ ବିଧି ରଚେ ଚମତ୍କାର ଗୋ । ପ୍ରବେଶ ରାଧେ ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜି, ରତି ଯେନ କାମମତି ହେଲି ଗୋ । ୬ । ଅଗୋ ଶିଖର ରୁଚିର, ରୁଚିରବଦନା ମୁଖର, ଧ୍ୱନି କରେ ସମତ କୋକିଲ । ତୁମାର ରତିଗର୍ଭ ବାଣୀ, ତାକେ କରିଁଆ ଢବେ ମନ ସତ୍ୱର ବାଳସ କାଲ୍ କୋଲ । ପ୍ରବେଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜି, ରତି ଯେନ କାମମତି ହେଲି ଗୋ । ୭ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ହ୍ରୀଂଶତେନ ଶରବହନପ୍ରମତ ଶାନ୍ତେ ଭୃଙ୍ଗ ତାପିତଃ ।
କନ୍ଦର୍ପେଣପୋତୁ ମିଚ୍ଛତି ସୁଧାସମ୍ବାଦ ବିମ୍ବାଧରଂ ।
ଅସ୍ୟାଙ୍ଗତଦଳଂ କୁରୁଷ୍ୱଣମିହ୍ନଂ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ଲକ୍ଷ୍ମୀଲବ ।
କିଂ ତେଦାପଇବୋପସେବିତ ପଦାମ୍ଭୋଜେ କୁତଃ ସମ୍ଭ୍ରମଃ ।

ଗୀଢ଼ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଶରକାଲ ଯେଉ ଶତେ, ତୁମାକେ ବନ୍ଧୁଯୁଁ । ଶାନ୍ତେ, କନ୍ଦର୍ପ ତାପିତ ହୁଯୁଁ । ଅତି । ସୁଧା ସମ୍ବାଦରେ ଯୋଗ୍ୟ, ବିମ୍ବାଧର ରାଗବାଣୀ, କରୁଯୁଁ । ଅସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାପତ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ତରୁନ ତମାଲ ଦଳପ୍ରାୟେ କରଟେତ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଉଦୟେ ଗୋ । ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ଲକ୍ଷ୍ମୀକେ ଲବେ, ଅଳଙ୍କୃତ କର ଅବେ, ତବେ କତନିଧି ସେଇ ପାବେ ଗୋ । ଯେ କେୟୁ କଙ୍କବରେ, ପାଦପଦ୍ମ ସେବାକାରୀ, ତାତେ କୁନ ସମ୍ଭ୍ରମେ ସଲଜେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ଶୁନ, ଠାକୁରାଣୀ ନିବେଦନ, ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀଚରନ କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ପ୍ରାନନାଥ ଶରଣାପନ୍ନ ହବ, ଅଙ୍କପଲଙ୍କରେ ବିଜେକର ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସାସାଂ ସାଧ୍ଵ ସମାନନ୍ଦଂ ଗୋବିନ୍ଦ ଲୋଲ ଲୋଚନା ।
ସିଞ୍ଚାନ ମଞ୍ଜୁ ମଞ୍ଜୀର ପ୍ରବିବେଶ ନିବେଶନଂ ।

ପୟାର ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନନ୍ତସିନ୍ଧୁ ଉଚ୍ଛୁଳିଯାଁ ଗେଲ, ସକଲ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗଣ ଉଦୟ ହଇଲ ହେ । ୧ । ଗୋବିନ୍ଦର ନେହାନନେ ନୟନ ଅଚଲ, ବିଜୟା ମଞ୍ଜୁ ମଞ୍ଜୀର କୁଞ୍ଜେ ପ୍ରବେଶିଲ ହେ । ୨ । ଶ୍ରୀରାଧା ବଦନ ବିଲୋକନେ ବଂଶୀଧାରୀ, ବିକସିତ ବିବିଧ ବିକାର ଅଙ୍ଗେ ଭରି ହେ । ୩ । ଜାଲନ୍ଧ୍ର ହେରି ଯଥା ଚନ୍ଦ୍ରମା ମଣ୍ଡଲ, ଉଚ୍ଛୁଳ ଉଚ୍ଛଙ୍ଗ ତରଳତେ ତରଳିଲ ହେ । ୪ । ଚିର ଅଭିଳଷେ ଧୀର ଏକ ରତିରସେ, ସର୍ବାଙ୍ଗ ବାଞ୍ଛିତ ହୃତ ଅଳସ ବିଳସେ ଗୋ ।୫। ବିଶେଷ ଲୋକନେ କାନ୍ତ ସହରସ ବସ, ବଚନ ରଚନେ ମୂର୍ଖ ଅନଙ୍ଗ ବିକାଶ ଗୋ । ୬ । ଅମଲ ମୁକୁତାହାର ତାରତର ମଧ୍ୟ, ଲମ୍ବିତ ମହେନ୍ଦ୍ରମଣି କପାଟ ହୃଦୟ ଗୋ । ୭ । ନିର୍ମଳ ଯମୁନାଜଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଲମ୍ବ, ସ୍ଫୁଟତର ବିରମିତ ଫେନ କଲୁଷ୍ଟମ୍ବ ହେ ॥ ଶ୍ୟାମଲ ମୃଦୁଲତର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ମଣ୍ଡଲ, ମଧ୍ୟଗତ ବିରାଜିତ ଗଉର ଦୁକୂଳ ହେ ।୯। ଯେନ ଲବଣ୍ୟ ଉତ୍ପଲ ଶ୍ରୀନୀଲ ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲ, କମଳୀୟ ଘାତେ ପୀତ ପରାଗ ପଟଳ ହେ । ୧୦ । ମନୋହର ଅଞ୍ଚଳ ଚଞ୍ଚଳ ଭୃଗଞ୍ଚଳ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସୁରତ ରାଗ ବଦନ କମଲ ହେ । ୧୧ । ଶରଦ ଉଚ୍ଛ୍ଵାଗେ ସ୍ଫୁଟ କମଲ ଉଦର, ଖେଳନ୍ତା ଖଞ୍ଜନ ଦ୍ଵୟ କିବା ଚମତ୍କାର ହେ । ୧୨ । ମକର କୁଣ୍ଡଳ ଗଣ୍ଡକର ପ୍ରଭାହର, ବଦନ ଉମଲ ପରିଶୀଳନ ମାଧୁରୀ ହେ । ୧୩ । ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସ ଗୃହ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କର୍ପୂର, ରତ ଦୃତ ଲୋଭ ନବପଲ୍ଲବ ଅଧର ହେ । ୧୪ । ସୁବେଶ କୁସୁମ ଗାଥା ସୁନ୍ଦର ସିନ୍ଦୂରେ, ଉଚ୍ଛୁଳିତ ଚନ୍ଦ୍ରକର ନୀଲ ଜଳଧରେ ହେ । ୧୫ । କପୋଲେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ଅତି ଅନୁପମା, କାଳମେଘ ଉଦେ ଯେନ ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ରମା ହେ । ୧୬ । ବିପୁଳ ପୁଲକ ତୁଲ ନୀପ ଫୁଲ ତୁଳ, କିବା ରତିକେଲି କଳ୍ପ ଅଙ୍କୁର ବହୁଲ ହେ । ୧୭ । ମନ ଗମନ କରନ ସମୁହ ମଙ୍ଗଳ, ରସାନ ସୁଭଗ ଅଙ୍ଗ ଅଲେକ ନିର୍ମଳ ହେ । ୧୮ । ଓହେ ସଖି ଭକ୍ତଗନ ସାକ୍ଷୀ ହୟ ମନେ, ଏ ସମସ୍ତ ଶ୍ରୁତି ହବେ ନିର୍ମଳ ନୟନେ ହେ । ୧୯ । ଓହେ ପ୍ରେମ ଭକ୍ତଗନ ଅନୁକମ୍ପା କର, ପ୍ରେମ ଭିକ୍ଷାପାଗେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଯୋଡ଼କର ହେ । ୨୦ ।

ଉହା ।

ଅନୁକମ୍ପା କର ଭକ୍ତଗନ, ପ୍ରେମଭିକ୍ଷା ମାଗେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅତକମ୍ୟା ପାଙ୍ଗ ଶ୍ରବଣ ପଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗମନ ।
ଭ୍ରଷ୍ଟାସେନୈବାକ୍ଷ୍ଣୋ ସରଳ ତରଗତାରଂ ଗମିତଯୋ
ଇଦାନୀଂ ରାଧାୟାଃ ପ୍ରିୟତମ ସମାଲୋକ ସମୟେ ।
ପ୍ରାତଃ ନସ୍ବଦାମ୍ବୁ ପ୍ରସରତ୍ତ ବହର୍ଷ୍ୟାଶ୍ରୁ ନିକର ।

ପୟାର ।

ଅତକାନ୍ତ ଅପାଙ୍ଗେର କର୍ମ ବଚଷଣ, ଶ୍ରବନ ପଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରଇ ଗମନ ହେ । ୧ । ପ୍ରିୟ ଡୋଳ ଭୃଙ୍ଗ ଖେଳ ହେଉଛେ ଚଞ୍ଚଳ, ପ୍ରିୟାନେନ କମଳଣୀ ଅଭିସାର ହେଲ ହେ । ୧ । ତରଙ୍ଗ ଉଠଲେ ଭାବ ପଦ୍ମ ଭୃଙ୍ଗ ମେଲ, ଉଚ୍ଛୁଲଧା ପ୍ରେମସିନ୍ଧୁ କୂଲ ଲଙ୍ଘେ ଗେଲ ହେ । ୩ । ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ମହାନନ୍ଦ ରସାନନ୍ଦ ମୟ, ପ୍ରିୟତମା ପ୍ରିୟତମ ଲୋଚନ ସମ୍ପର୍କ ହେ । ୪ । କନକ ଚମ୍ପକଲତା ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଜଲ, ରସ ବିଳାସ ଉଲ୍ଲାସ ସମ୍ପଦ ପଡଲ ହେ । ୫ ।

ତଥା ।

ପ୍ରେମସିନ୍ଧୁ ଉଛୁଲିଲ, କୂଲକେ ଲଙ୍ଘିଯା ଗେଲ । ୧ ।
ପ୍ରିୟାପ୍ରିୟ ଲୋଚନରେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦଭରରେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଲକାନ୍ତ୍ୟା ସ୍ତବକାନ୍ତ କୃତ କପଟ କଣ୍ଡୂ ତପିହିତ ।
ସ୍ମିତଂ ଯାତେ ଗେହା ବହିର ବହିତାଲୀ ପରିଜନେ ।
ପ୍ରିୟାସ୍ୟଂ ପଶ୍ୟନ୍ତ ସ୍ମରଶର ସମା କୁଳ ସୁଭଗ ।
ସଲଜ୍ଜା ଲଜ୍ଜାପି ବ୍ୟଗମ ଦବକୁରେ ମୃଗଦୃଶଃ ।

ପୟାର ।

ସୁକୁସୁମ ଚକ୍ରା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରିୟଜନ, କୃତ କପଟ କଣ୍ଡୁର ଛଳେଡେ ଉଦ୍ଦୀର୍ଣ୍ଣ ହେ । ସମସ୍ତ ଜାନ୍ତସୀ ଦୂତୀ ନେତାନ୍ତେ କହିଲ, ସ୍ମିତହାସେ ସଖିଗନ ଅନ୍ତର ହଇଲ ହେ । ୨ । ତରଙ୍ଗ ନୟାନେ ପ୍ରିୟ ମୁଖ ଚନ୍ଦ୍ରଦେଖି, କ୍ଷଣ ହେଲେ ସ୍ମର ଭସ ବଗ୍ରୁର ସ୍ମରୁଖ ହେ ।୩। ସୁଭଗ ସୁନ୍ଦରୀ ମୂର୍ତି ନେତମାତ୍ରେ ଛୁଲ, ନାଜାନିଲ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ କୁଥା ପାଲଇଲ ହେ । ୪ । ।

ପୟାର ।

ଏକାଦଶ ଛନ୍ଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବନ୍ଦପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୨ । କ୍ଷୋଣୀଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତ କାଶୋଣ୍ଟ, ମଦନମୋହନ ଅନଙ୍ଗ ନିବାସ ପାହାଦ ହେ । ୨ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ,

ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣେ ଅର୍ଥ ହେ । ୩ । ତାର କି ପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ; ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ବଚନ ହେ । ୪ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ସ୍ଥିତିତ ଜନା ଯେଉ ହୃଦ, ଏଇ ଗୀତ ବନମାଳ ଗଳତେ ପରସ୍ତ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ମ୍ଳକ୍ଷ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାମୃତ ଚମତ୍କାର ସଭ ସୁଖ, କାଠିନ ଜର ଓହେ ନିମ୍ବ ଲିଙ୍ଗ ଜାନ ବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

—:*:—

ଦ୍ୱାଦଶ ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଗତବତୀ ସଖି ବୃନ୍ଦେ ମନ୍ଦହାସାଭିକ ନର୍ଭଚଂ ।
ସ୍ମରଶର ବଶା କୁତଃ କୃଷ୍ଣ ସ୍ମିତ ପିତାଧରଂ ।
ସରସ ମନସଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମୁହୁର୍ନବପଲ୍ଲବ ।
ପ୍ରସର ଶୟନେ ନିକ୍ଷପ୍ତାକ୍ଷିମୁବାଚ ହରିପ୍ରିୟାଂ ।

ପୟାର ।

ବୃନ୍ଦାଦି ସକଳ ସଖୀ ହୋଇଲ ଅନ୍ତର, ବିନୋଦିନୀ ମୁଖ ଅଙ୍ଗ ହେରଇ ନାଗର ହେ । ୧ । ମନ୍ଦହସାଭରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣରେ କଳେବର, ସାତ୍ତ୍ୱିକ୍ୟ ସୌରଭ୍ୟ ଗୋପନୀୟ ବ୍ୟବହାର ହେ ।୨। ସ୍ମର ବୀଡ଼ା କୁତଜ୍ଞାତ ବନ୍ଧନୟନାନ୍ତେ, ଅଧର କରଇ ସ୍ନାନ ମନ୍ଦ ହାସ୍ୟାମୃତେ ହେ । ୩ । ବ୍ୟାଧିବନ୍ତେର ବାଞ୍ଛିତ ବଦାନ୍ୟ ବୈଦ୍ୟ ଯାଚେ, କିବା ଉସଦ୍ରୁମେ ମନୋରଥ ଫଳ ପାଚେ ହେ । ୪ । ନବୀନ ପଲ୍ଲବାଙ୍କୁର ସେ ଯେ ପ୍ରିୟବୀକ୍ଷ୍ୟ, ସରସ ଅଳସ ହୋଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରସିକ ହେ । ୫ । କ୍ଷପାର୍ଦ୍ଧେ ନେତ୍ରବଦନେ ଅସ୍ୱାଦ ସେ ରସ, ରସିକ ରତନ କେଳି ବିନୟ ବିଶେଷ ହେ । କାମିନୀ ରତନ ଧନୀ ଚରନ ନଳିନ, ବିଶଲୟ ଶେଯରେ କରି ନିବେଶନ ହେ ।୭। ସେବାଦ ପଲ୍ଲବ ହର କୈଶି ପରାଜୟ, ଆମାର ହୃଦ ପ୍ରବେଶ ସୌଭାଗ୍ୟ ଆଲୟ ଗୋ । ୮ । ଶ୍ରୀଚରନ ଲକ୍ଷୀସେବା ପ୍ରଲଭ୍ୟ କରିବ, ଅନୁଗତ ଜନା ସ୍ୱପ୍ନେ ବହନ ଉଚିତ ଗୋ । ୯ । କରପଦ୍ମେ ଆମି ତୁମାର କମଳଚରନେ, ସେବନ କରିବ ପ୍ରିୟେ ଅସ ସନ୍ନିଧାନେ ଗୋ । ୧୦ । କ୍ଷନାର୍ଦ୍ଧେ ହୃଦୟ ତଟେ କରିବ ବିରାଜ; ନୂପୁରେର ଝାରଧ୍ୱନି ପୂରନ ସମ୍ଭୋଗ ଗୋ । ୧୧ । ବଦନ ଚନ୍ଦ୍ରିକାଧି ଗଳିତ ଅମୃତ, ରଖିୟ ବଚନ ଅନୁକୂଳେ ସୁଲଳିତ ଗୋ ।୧୨। ନିଷେଧ ନା କର ଉରବାସ ଦୂର ହେଉତ, ଏ ଦ୍ୱନ୍ଦେ ତର ବିରହ ନ ରହ ଉଚିତେ ଗୋ । ୧୩ । ପ୍ରିୟେ ପ୍ରିୟ ପରରମ୍ଭ ଅଙ୍କୁର ପୁଲକେ. ବିଗଳିତ ସ୍ୱେଦ ଜଳ ଯମକ ଝଳକେ

ଗୋ । ୧୪ । ମତ୍ତଭରେ କୁଚଦ୍ୱୟ ବାନ୍ଧବେଣ କର; ହର ହର ହରବୈରୀ ପ୍ରତାପ ନାଶକର ଗୋ । ୧୫ । ଅଧରୁ ଅମିୟରସ କର ବିତରନ, ସୁଖେ ରାଖ ଧନ୍ୟ ମୁଁ ଦାସର ଜୀବନ ଗୋ । ୧୬ । ତୁମାର ବିରହାନଳେ ଦଗ୍ଧ ହୋଇଛେ ତନୁ, ଶାନ୍ତ ହବେ ଶଶୀମୁଖୀ ବସନା ବାଦନୁ ଗୋ । ୧୭ । ଶର ବିଶ୍ୱାଦେ ଶ୍ରବନ ଦ୍ୱୟ ବିକଳିତ, ରତ କଥାଳାପେ ଧନ୍ୟ ତାକେ କର ଶାନ୍ତ ଗୋ । ୧୮ । ବିପଲେ ରହିଥିବା ବନ୍ଧ ଅତି କ୍ଳାନ୍ତକୈଲ, ଦେଖ ଦେଖ ଆମାର ତନୁ କେମନ ଦୁର୍ବଲ ଗୋ । ୧୯ । ଈଷନ୍ମୁଦ୍ରିତେ ଦୋଳ୍ୟକ୍ଷେ ଲକ୍ଷିତ ବଙ୍ଗିମା, ହେରିତେ ଜନ୍ମିତ ହବେ ସୁରତ ଗରିମା ଗୋ । ୨୦ । ରସିକ ଶେଖର ରସ ଗର୍ଭବାଣୀ ଶୁନ, ବିନୋଦିନୀ ନେହେ ଜାତ ସମ୍ମତ ତଖନ ହେ । ୨୧ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପ୍ରାନନାଥ ସୁଖେ ଦେଖେ, ବଶହୋଇଲ ରସିକନୀ ସ୍ୱଚ୍ଚ ଅନୁମତେ ଗୋ । ୨୨ । ମବ ବାଧା ହର ଏହେ ସଖି ଭକ୍ତଗନେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବନ୍ଦନ କରେ ତୁମାର ଚରନେ ଗୋ । ୨୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ପୁଲକାଙ୍କୁରେଣ ନିବିଡ଼ା ଶ୍ଳେଷେ ନିମିଽଷେଣଚ ।
କ୍ରୀଡ଼ା କୁତ ବିଲୋକନେଽଧରସୁଧାପାନେ କଥା ନର୍ମଭିଃ ।
ଆନନ୍ଦାଧି ଗମେଣ ମନ୍ମଥ ମହାଯୁଦ୍ଧେପି ତସିନ ଭୁଶଂ ।
ଦୁର୍ବୃତ୍ତି ଶ୍ଚତୟୋ ବଭୂବ ଲଲିତାରମ୍ଭଃ ପ୍ରିୟମ୍ଭାବୁକଃ ।

ପୟାର ।

ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ପୁଲକାଙ୍କୁର ନିବିଡ଼ ଅଶ୍ଳେଷେ, କ୍ରୀଡ଼ାକୃତ ବିଲୋକନେ ନିମିଷେ ହେ । ୧ । ବିମ୍ବାଧର ସୁଧାପାନ ନର୍ମ କଥାଳାପେ, ଅନନ୍ଦ ଉଧିଗମନ ଜଲଧି ସମୀପେ ହେ । ୨ । ଅଭୂତ ମନ୍ମଥକଳ ଯୁଦ୍ଧର ଉଦ୍ୟମେ, ଲଲିତ ଅରମ୍ଭ ପ୍ରିୟମ୍ଭବେ ସମ୍ଭ୍ରମେ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଦୋର୍ଭ୍ୟାଂ ସଂଯମିତଃ ପୟୋଧରଭରେଣାପୀଡ଼ିତଃ ପାଣିଜୈ ।
ରାବିଦ୍ଧୋ ଦଶନୈଃ କ୍ଷତାଧରପୁଟଃ ଶ୍ରୋଣୀତଟେନାହତଃ ।
ହସ୍ତେ ନାନମିତଃ କଚେଽଧରସୁଧା ସ୍ୱାଦେନ ସମ୍ମୋହିତଃ ।
କାନ୍ତଃ କାମପି ତୃପ୍ତିମାପ ତଦହୋ କାମସ୍ୟ ବାମାଗତି ।

ପୟାର ।

ରସବତୀ ରସମତୀ ରସଦୃଷ୍ଟ ରାଧେ, ରସନିଧି ରସବଧି ରସାବେସ ରାଧେ । ରସାଳସା ରସାଭୁକ୍ତା ରସାବେଶାମୟୁ, ଉଦେକୈଲ ରସଦୀନ ରସସମୁଦୟୁ ହେ । ରସପୂରଦରୀ ରସେ ରସିକା ହଇଲ, ରସରାଜ ଶତ୍ରୁ ରସରାଜେ ତୃପ୍ତକୈଲ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପ୍ରାଲମ୍ବେ ରଚିତୈକଲ୍ ସଜ୍ଜଳବସ୍ତ୍ରାରମ୍ଭେ ଭଯ୍ୟା ସାହସଂ ।
ପ୍ରାଯ୍ୟଃ କାନ୍ତପସ୍ମାସ୍ତୁ କଣ୍ଟକୁପର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଯସ୍ତ୍ରଭ୍ରମାତ୍ ।
ନଷ୍ଟଦାଣି ଘନସ୍ତନ ଶିଥିଳତ ଦୌର୍ବଲ୍ଲୀ ରୁକ୍ଷ୍ମମ୍ତେ ।
ବଂଶୋନ୍ମିଳତ ସଖୀ ଯୌବ୍ଧୃଷ ପରସ୍ତ୍ରୀଣାଂ କୁଚଃ ସେଵିତ ।

ପୟାର ।

ଧୀର ଲଳିତ ନାୟକ ଅଟେ ପଞ୍ଚବାନ,. ଚତୁଃ ଷଷ୍ଟି କଳା ବିଧି ସଙ୍କେତେ ପ୍ରମାନ ହେ । ୧ । ତାତେ କତ ଶତଗୁନେ ଦଳନ୍ତୋକଲ ଶ୍ୟାମ, ଯେଉ ବିଧି ଭଭ୍ରୁକାନେ ଶୁନ ନାହିଁ କାମ ହେ । ୨ । ମନ୍ମଥ ମନ୍ମଥହୟ ଯେଉ ଜୟଯୁକ୍ତ, ତାକେ ଜୟ କୈଲ ରାଧେ ସେକାଳେ କଣ୍ଠିତ ହେ । ୩ । ବନ୍ଧୁ ପୁରସ୍କାର ଶ୍ୟାମ ସମ୍ଭ୍ରମ ରଞ୍ଜଳ, ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ଲଯ୍ୟା ଗାଏ ଗାଏ ମିଲ୍ୟା ଗେଲ ହେ । ୪ । ଓହେ ରସାନୁବ୍ରତିନି ସଖୀ ଭକ୍ତଗଣ, ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ କୁଃଖୀ ନବେ ଏ ଲୀଳା ଶ୍ରବନେ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କନକ ଜଳଦ ବୈଦ୍ୟ ଗ୍ରୁଷ୍ଟ ଲବଣ୍ୟ ପ୍ରବେ ।
ସ୍ଫୁଷ୍ଟତର ତରଲୁତା ପିତଚୌକ୍ଷେପ୍ୟ ଚେଲୌ ।
ବଣଦ ଉବସ ପାଦାବ୍ଜେ ମଞ୍ଜୀର ଯୁଗୌ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌଃ ।

ପୟାର ।

ସୁକନକ ଜଳଧର ରୁଚିର ଲବଣ୍ୟ, ଅଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗେ ନୀଲ ପୀତାମ୍ବର ଆଚ୍ଛାଦନ ହେ । ୧ । ଉଭୟର ଯୁଗଲ ଶ୍ରୀଚରନ ପଙ୍କଜେ, ଯତନ ରତ୍ନ ମଞ୍ଜୀର ଯୁଗଲ ବିରାଜେ ହେ । ୨ ଓରେ ମନ ଏମନି ସ୍ୱରୂପ କର ଲୟ, ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜ ମାଝେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଦ୍ୱୟ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ମିତହାସ ରୁଚିରାବ୍ଜ ବନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୋକଃ ।
ପ୍ରଣୟ କୁତୁକଙ୍ଗ ନେତ୍ରା ନୀଳାବ୍ଜ ନଲୋ ।
ନବ ବିକଶିତ ମଲ୍ଲୀ ମାଳତୀ କୁନ୍ଦମାଳୌ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌଃ ।

ପୟାର ।

ପ୍ରେମ୍ୟମୁଖ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ଲାବଣ୍ୟ ମାଧୁରୀ, ପ୍ରାନ୍ତେ ସ୍ମିତ ପାନକରେ ନୟନଚକୋରୀ ହେ । ୧ । ପ୍ରନୟ କୁତୁକନୀଳ ପଦ୍ମଲୋଲ ଭଙ୍ଗ, ପ୍ରିୟାର

ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ନୀଳ ଖେଳନ୍ତେ ରଙ୍ଗ ହେ । ୨ । ନବଳଲବଙ୍ଗ ଲତା ମଲ୍ଲି ମାଧବୀ ମଲ୍ଲୀ ଦ୍ୱାରା, ଶକ୍ତିକ କୁନ୍ଦନ ଲାଗ ବୃକ୍ଷରବାଟିକା ହେ । ୩ । ଏହିରୂପ ସ୍ୱରମନ ସ୍ୱରବସପୁଞ୍ଜେ, ଶ୍ରୀ ରାଧା ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନାଭ୍ରନ ନିକୁଞ୍ଜେ ହେ । ୪ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ଅସଦୃଶ ତନୁଶୋଭା ଧିକ୍କୃତାନଙ୍ଗଜାଙ୍ଗା
ଚଟରଭରସଗର୍ବ୍ବେ ଭେଦନୀଲା ପ୍ରବାହେ ।
ସ୍ଫୁଟ ସରସିଜବଂଶୀ ଶୋଭମାନାଗ୍ରହସ୍ତୌ ।
ସ୍ୱରନଭ୍ରନ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌଃ ।

ପୟାର ।

ତନୁଶୋଭତା ସଦୃଶ କେଳନ୍ତ କନ୍ଦର୍ପ, ଧିକ୍କୃତ କରଇ ପଦନଖ ଦୃଷ୍ଟ-ଦର୍ପ ହେ । ୧ । ରତରସ ଗର୍ବେ ଭେଦନୀଲ ପ୍ରବାହତେ, ସ୍ଫୁଟ ସରସିଜ ବଂଶୀ ଶୋଭି ଅଗ୍ରହସ୍ତେ ହେ । ୨ । ଓରେ ମନ ସ୍ୱର ଓରେ ସ୍ୱର ବହ୍ନିଲତେ, ନାଭ୍ରନ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସୁନାବୃତେ ହେ । ୩ । ରାଧେ ରାଧେ ପ୍ରାନରାଧେ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ, ଏମନ୍ତ ଅଶ୍ରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଘୋଟେ ଦୁଃଖ ସିନ୍ଧୁ ହେ । ୪ । ହେନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନପାଲ ଦାସୀହର୍ଷୀ, ଦୁହିଁ ଶାନ୍ତ କବେ ପୁଷ୍ପବଞ୍ଜନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେ । ୫ ।

ଦୁହା ।

ଏମନ ସ୍ୱରୂପ ଲୟକର, ରାଧାକୃଷ୍ଣ କୁଞ୍ଜରେ ବହାର ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହର୍ଷୀ ପାଲ୍ୟା ଦାସୀ, ଦୁହିଁର ଚରନକେ ନାବେଣି । ୨ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ତସ୍ୟାପାଟଲ ପାଣିପାଙ୍କିତମୁରେ ନିଦ୍ରା କଷାୟୌ ଦୃଶୌ ।
ନିର୍ଧୌତା ଧର ଶୋଣିମା ବିଲୁଲିତା ସ୍ରସ୍ତ ସ୍ରଜୋ ମୂର୍ଦ୍ଧଜା ।
କାଞ୍ଚି ଦାମଦର ଶ୍ଲଥାଞ୍ଚଲମିଦ ପ୍ରାତର୍ନ ଗାତ୍ରେ ଦୃଶୌ ।
ରେଖା କାମଶରୈ ସ୍ତଦମ୍ଭୁତ ପ୍ରତ୍ୟର୍ପନଃ କଲିତଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ସୁରତ ସମର ପ୍ରାନ୍ତେ, ବନୋଦନୀ ଅତକ୍ଲାନ୍ତେ, କରପଦ୍ମ ରଙ୍ଗିମା ପାଟଳ । ଜଉଜ ନଡଭା ଝକ୍, ଲବଅଛେ ପନାବଳୀ, କଷାଇଧ ନୟନ-ଯୁଗଳ ସେ । ରଙ୍ଗିମା, ଅଧର ରଙ୍ଗିମା ଛୁଟି ଗେଲ, କେଶ ବାସ ଧୁଦଦେଶ ମାଲ ସେ । ୨ ଫଟି କାନ୍ତ ରଜ୍ଜୁବନ୍ଧ, ଶ୍ଲଥ ଅଞ୍ଚଳ ନିର୍ବନ୍ଧ, ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଦ୍ଧ ଭୂଷନ ମୃଦୁଅଙ୍ଗେ । କଲଶର ଏଇ ଅଭୁତ, ରିସେ କୁଳଶଘାତ, ହେରଯୁଁ ରସିକବର ସଙ୍ଗେ ସେ ରଙ୍ଗିମା, ଢାଳିର ବକ୍ଷତ ଦେବ ହର, କୁଙ୍କୁମ

ବ୍ୟଞ୍ଜନେ ଶାନ୍ତ ଭବ ସେ । ୨ । ରସବତୀ ଅବେତ, ଚକ୍ଷ ଶ୍ୟାମ ଅଙ୍କ ଉତ, ସ୍ୱାଧୀନ ଭର୍ତ୍ତୃକା ହର୍ଷ୍ୟାଁ ବୋଲେ । ଓହେ କାନ୍ତ ଚାନକ୍ଷଣ, ଜତ ତୁମେ ଦେଖି ବେଶ, ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ତୁମି ନାଶ ଧଲ ହେ । ମୋହନ, କେମନ୍ତ ହେବବ ସଖି ମୁଖ, ତୁମି ଧଲ କେନ ଅନ୍ତଦୁଃଖ ହେ । ୩ । ଓହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ, ଦନ ସାର ସୁଚନ୍ଦନ, ଦୁରଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗ ମଦରସେ । ବାମ ମଙ୍ଗଳ କଳଶ, ପୀନ ପୟୋଧର ଦେଶ, ପତ୍ରାବଳୀ ରଞ୍ଜିଥା ହରଷେ ହେ । ମୋହନ ନାଶି ଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦବେ ଗାଲ ହେ । ୪ । ଗେଲ ଅଞ୍ଜନ ରଞ୍ଜନ, ଯେ ଅଳିକୁଲ ଗଞ୍ଜନ, ରତ୍ତ ପତ୍ତ ସାଯୁକ ମୋଚନେ । ଚୁମ୍ବନେ ଅଧର ଭଙ୍ଗି, ହୋଇଛେ ଚୁଲ୍-ମ୍ବନ ଭଙ୍ଗି, ଚଞ୍ଚନକର ସେପରି ରେଚନେ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦବେ ଗାଲ ହେ । ୫ । ଶ୍ରୁତି ଯୁଗ ଅପ୍ରବସ, ତରଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗି ଦୃଶ, ତୁକାଣେ ନବ୍ରଣବନ୍ତ ସେହୁ । ଶ୍ରୁତି ମନସିଜ ପାଶ, ଦେନୁ କୁଣ୍ଡଳ ନିବେଶ, ଦଡ଼ି ହବେ ତାସ୍ ଦୃଷ୍ଟି ଲଇ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦବେ ଗାଲ ହେ । ୬ । ଯେ ଅଳକା ଅଳିକୁଳ, ବିଭ୍ରମ ଭ୍ରମେ ଚଞ୍ଚଲ, ତାକେ ଯନ୍ତ୍ରେ ତାସ୍ ସ୍ଥାନେ ରଖ । ରାହୁର କବଲ୍ ଶଶୀ, ଅସିଥା ଯେମନ ଖସି, ତେମନ ଦଶଇ ଅମାର ମୁଖ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦବେ ଗାଲ ହେ ।୭। ହେଉ ପଦ୍ମହାସି ଜନେ ବସନ ଦର୍ଷ୍ୟ୍ୟା ବସ୍ତ୍ରାନେ, ହାସିଛେ ସ୍ତବକ ଲଜ୍ଜାଜଲେ । ଯେଉ ଅମଲ କମଲ, ଯେ ଶୋଭିବେ ହର ନୀଲ, ନିଃସରଗ କୈଳ କୁନ ବଳେ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦବେ ଗାଲହେ ।୮। ସେଇ ବଦନ ସାରସେ, ଲଳିତ କସ୍ତୁରୀ ରସେ, ତିଲକ ଅଲକ କଲ୍ପ ରଖି । ବଦ୍ଧମ୍ୟା ଶ୍ରମ ସଲିଲ, ତାହାକେ ଧୋଇଥିଁ । ଧଲ, ହୈଲ କାଲାଗ୍ନିଦେର ସୁସଖି ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦବେ ଗାଲ ହେ । ୯ । ଚୁଡ଼ାର ମମ ଚିକୁର, ତାକେ ସୁସାଜେନ ବର, ସମହବେ ମଦନ ଗୃମରି । ରଞ୍ଜଲେଖ କୁସୁମ, ମିଲିଛେ ହବେ ସୁସମ, ଭବ ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଲ୍ ଅଡ଼ମ୍ବର ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦବେ ଗାଲ ହେ । ୧୦ । ସରସ ଘନ ଜଘନ, ଧୈର ସମ୍ଭବ ବାରନ, ବାରନ କନ୍ଦର୍ପ ଚମତ୍କାର । ମନ୍ତ୍ର ବସନ ଦସନ, ଅତ୍ର-ବନ ବିଭୂଷନ, ପ୍ରସନ୍ନ ବକ୍ଷୀକ ମନୋହର ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୧୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ରଚସ୍ୱ କୁରଯୋଃ ପତ୍ରଂ ଶତ୍ରଂ ସ୍ଥକପୋଲୟୋ ।

ଘଁଟଯୁ ଜଘନେ କାଞ୍ଚି ଶସ୍ତ ଶଜା କବଗ୍ଧ ଭର଼ଂ ।
କଲଯୁ ବଲଯୁ ଶ୍ରେଣୀ ପାଣୌ ପଦେ କୁନ୍ତନୂପୁର ।
ୟେତନଗଦିତଃ ତ୍ରିତଃ ପୀତାମ୍ବରେପି ତଥା ଭବେତ୍ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

କୁଚେ ପତ୍ରାବଲୀ ରଞ୍ଚ, କପୋଳେ ତଲକ ସଞ୍ଚ, ଘନ ପିନ ଜଘନେ ରସନା । ସାଜଯୁଁ । କବସ୍ଥଗ୍ରର, ଶିରେ ଗାଭ୍ର ଉରେ ହାର, ଖଞ୍ଜିଯୁଁ । ବଲଯୁ ଯୁବ-ଞ୍ଚିନା ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଦିଲ ସୂବେଶ ସକଳ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୧ । ତୁମାର ସୂଚେଶ ଅମାର, ନୂପୁର ହଇଛେ ଦୂର, ଛାରୁସ୍ଥାନେ ଡାଢେ ଗ୍ରଣ ବନ୍ଧୁ । ଯେ କଇଲ ଅତ ବ୍ୟସ୍ତ, ସେ କ୍ଷ ନାଟରଇ ସୁସ୍ଥ, ଦେଖ କତକାଲ ମୁଖଇନ୍ଦୁ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଦିଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୨ । ବନୋଦି ବନୋଦ ବାଣୀ, ବନୋଦବେହାର ଶୁନ, ତୁନଯୁ ଶେଖର ପୀତାମ୍ବର । ଚେନୁ ମସ୍ତକ ଲସୂଁ, ଲଷାଦି ଗାଭ୍ର ସାଜଯୁ, କଇଲ ତେମନ ସୁନ୍ଦରବର ହେ । ମୋହନ, ଅତକାଞ୍ଚଲ ସଖି ଭାଗ୍ୟ ନାଲ, ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସମର୍ପି ସ୍ବଧେ ଦିଲ ହେ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ରସ, ରାଜରସ ରାଜବେଶ, ରସମୟୀ ରସିକାକେ କୈଲ ହେ । ମୋହନ, ଅତକାଲେ ସଖି ଭାଗ୍ୟ ନାଲ, ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସମର୍ପି ସ୍ବଧେ ଦିଲ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ମୌଳୌ କେକୀ ଶିଖଣ୍ଡୀନ ମଧୂରମା ଧାରାଧରେ ସ୍ୱୈରଣୀ ।
ପିନାଂଶେ ବନମାଳକୀ ହୃଦିଲସତ୍କାରୁଣ୍ୟକଲ୍ଲୋଲନୀ ।
ଶ୍ରୋଣ୍ୟା ପୀତ ଦୁକୂଳକୀ ଚରଣୟୋ ସନ୍ୟସ୍ତ ବନ୍ୟାସିନ ।
ନୀଲାକାଞ୍ଚନ ଦେହକୀ ବଜୟତେ କାରୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀମୟଂ ।

ପୟାର

ଶିରେ ଶୋଭି ଗାଭ୍ର ପରେ ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରକା, ମହାମାଧୁରମା ସିନ୍ଧୁ ତରଙ୍ଗ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ହେ ।୧। ଶ୍ରବନ ଯୁଗଲେ ଗୃହୁ ମକରକୁଣ୍ଡଲ, ଉରେ ନୀଲ ଶୈଳପରେ ଦିବ୍ୟ ବନମାଲ ହେ ।୨। ନାସାତେ ନଥିନ୍ନ ସାଥେ ମାନକ୍ୟ ବସନ, ଅରୁନ ଅଧର କାରୁଣ୍ୟର କଲ୍ଲୋଳନୀ ହେ । ୩ । କପୋଲେ ଚନ୍ଦନବନ୍ଦୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ତୋଗ୍ର, ଚନ୍ଦନେର ଅଙ୍ଗମୃର ଗୃହୁ ଅଙ୍ଗକୋର ହେ । ୪ । ନୟନ କାଜଲଲଞ୍ଛି ଚୁମ୍ବଇ ଶ୍ରବନ, ମଦନ ଯନ୍ତ୍ର ଗୁଲନ ଅଲକା ପ୍ରସନ୍ନ ହେ । ୫ । ମରକତ ଚୂଡ଼ି କରେ କୃଷ୍ଣରୂପେ ବାଦ. ... ନ ମନ୍ନ ନାପୁର ଝୁଣ୍ଟିଅ ତ୍ରପଦ ହେ ।୬। କଟିତଟେ ପୀତାମ୍ବର ନଟବର ଛନ୍ଦ, ଉରସ୍ଥଲେ କାଞ୍ଚଲିକା ଚନ୍ଦ୍ରନୀଲ ଭ୍ରବ

ହେ । ୭ । ଭରଜ ମର୍କତ ଶମ୍ଭୁ ଦ୍ୱୟ ଶୋଭାବନ, ବନମାଳ ବୈଜୟନ୍ତୀ ହଉଛେ ମଣ୍ଡନ ହେ । ୮ । ସୁଦ୍ରାଣ୍ଟି ମଣ୍ଡନମାଳ କାଞ୍ଚନ ଦେହନୀ, ସ୍ୱଗ୍ଧେ ଶ୍ରୀକାରୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୋହନମୋହନୀ ହେ । ୯ । ବେଣ ଶେଷେ କଶ୍ୱିନ୍ଦ୍ର ଗମନା କରଧର, ବ୍ରଜପ୍ରେ ନୈଋତ କୁଞ୍ଜେ ମୋହନ ବାଣୀଧାରୀ ହେ । ୧୦ । ସମସ୍ତ ଜାନନ୍ଦିଂ ସଖି ମଣ୍ଡଳ ଅଇଲ, ଶୋଭାମୃତ ନେହମୂଖେ ହୃଷ୍ଟେ ପାନ କୈଲ ହେ । ୧୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ମିଳନଂ ନୈଋତ କୁଞ୍ଜେ ଜାୟତେ ପୁର୍ଣ୍ଣିମା ତଥୌ ।
ତୟୋସ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦେ କୁଞ୍ଜେ ରାସୋତ୍ସବ ଭବେତ୍ ।

ପୟାର

ସକଳ ମଞ୍ଜରୀ ସହସଖି ଅଛେ ଘେରି, ମାଝେଂ ବରେ ବିନୋଦିନୀ ବିନୋଦ-ବିହାରୀ ହେ । ୧ । ଯେମନ୍ତ ପରମଗୁନ ଗନେର ସମାଜେ, ବଶହ ଲବଣ୍ୟ ନୃତ୍ୟକାର ଦ୍ୱୟ ସାଜେ ହେ । ୨ । ସେଇ ରୂପଦ୍ୱୟ ଧ୍ୟାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଭାସ୍ୱେ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦାର କୁଟଞ୍ଜେ ଚଲେ ରାସରସେ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଶ୍ରୀରାଧା ରତିଭାବ ମୁଗ୍ଧହୃଦୟା ସ୍ୱାଭିଃ ସଖିଭିଃ ସମଃ ।
ପାଣୌ ପୁଷ୍ପ ଧନୁ ଶରାଂ ବିଦଧତ ବୃନ୍ଦାବନେ କ୍ରୀଡ଼ତ ।
ଅଶ୍ଳେଷେ ରତ ଚୁମ୍ବନୈ ରତିକଥାଲାପୈ ସ୍ତନୁରର୍ପିତା ।
ଗୋବିନ୍ଦେନ ସମଂ ସଖିଗଣବୃତା ରାସୋତ୍ସବଂ କୁର୍ବତ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳା ଶ୍ରୀ

ରାଧା ରତିଭାବେ, ପ୍ରମୁଗ୍ଧ ହୃଦୟା, ପ୍ରାନସଖିଗନ କାଛେ ହେ ।
ରସିକନକରେ, ଫୁଲ ଧନୁଶର, ଶ୍ୟାମ କରେ ବାଣୀ ଅଛେ ହେ ।
କୁଞ୍ଜବନେ ଶୋଭାକର, ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦା କୁଟଞ୍ଜ ବିହରୀ ହେ । ୧ ।
ମୃଦୁ ଅଲିଙ୍ଗନେ, ରୁଚିର ଚୁମ୍ବନେ, ରତିକଥା ଅଳାପନେ ହେ ।
ଗୋବିନ୍ଦକେ ତନୁ, ସମର୍ପି ଦିଅଛେ, ସବ ସଖିଗନ ସନେ ହେ ।
ରାସଜତ୍ସବ ଉଲ୍ଲାସେ, ମତ ଜସ୍ତୁକ ରତ ବିଳସେ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗାଙ୍କିତ ଗୌର ଦେହ ଲତାଯ୍ୱା ମେଘଚ୍ଛଟା ତନ୍ୱୁଭୀ ।
ଚଳନ୍ତ ବିଳଗ୍ନମୁଖା ହସ୍ତଚଳତ ପଞ୍ଚଂ ତରସ୍କ ବର୍ତ୍ତିଂ ।
ହଳାଂଧାଂ ରତିକେଳି ଭାବ ଚତୁର ସ୍ତ୍ରୀଣାଂ ଶିରୋ ଭୂଷଣଂ ।
ଶ୍ରୀମନ୍ତାଂଗର ରାସରନୃ ଜଳଧି ଶ୍ରୀରାଧିକା ମାତ୍ରୟେ ।

ଝୋଲ

ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ ଅଙ୍କିତ, ଗୌର ଦେହଲତା, ମେଘେ ଯେନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭା ହେ ।
ବିକଚ ପଦ୍ମଙ୍କ, ଡିରସ୍କାର କରେ, ଚରଣ ଯୁଗଳ ଶୋଭା ହେ ।
ରାସ ଉତ୍ସବେ ଉଲ୍ଲାସ, ମତ୍ତ ଉନ୍ମତ୍ତ ଲୁକ ଚିତ୍ତ ବିଲାସ ହେ । ୧ ।
ସର୍ବାଙ୍ଗେ ସୁରଭି, କେଲିଭାବେ ଅତି, ବିଦଗ୍ଧ ଚତୁରା ଧନୀ ହେ ।
ଶଚୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୌରୀ, ରତି ଅଧିକର, ମସ୍ତକ ମୁକୁଟମଣି ହେ ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାଗର ରତନ, ରାସରସ କଳଧିତେ ସ୍ନାନ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ରାସୋଲ୍ଲାସ ବିଳାସ ବନ୍ଧ ରସିକା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସୀମାଶ୍ରୟା ।
ରାଧା ପ୍ରେମମୟୀ ଶୁଭା ରତିକୃତେ ବୃନ୍ଦାବନେ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେନ ସମଂ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁସୁମେ ମତ୍ତ ଦ୍ୱିରେଫୈର୍ୟୁତେ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ଦେବତା ବିଜୟତେ ରାଧା ସୁଧା ମଞ୍ଜରୀ ।

ଝୋଲ

ଶ୍ରୀରାସ ଉଲ୍ଲାସ, ବିଲାସ ନିବାସ, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆଶ୍ରୟ ଧାମ ହେ ।
ରାଧା ପ୍ରେମମୟୀ, ସୁଧା ରତିକାରୀ, ସୁନ୍ଦର ବିପିନ ଗ୍ରାମ ହେ ।
ଶୋଭା ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ସନେ, ଶଚୀ ଯେମନ୍ତ ନନ୍ଦନବନେ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁସୁମେ, ପ୍ରମତ୍ତ ଦ୍ୱିରେଫ, ପ୍ରକୃଷ୍ଟେ ଝଂକୃତଭର ହେ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନେର, ଦେବତା ବିଜୟେ, ଶ୍ରୀରାଧା ସୁଧା ମଞ୍ଜରୀ ହେ ।
ଶୋଭା ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ସନେ, ଶଚୀ ଯେମନ୍ତ ନନ୍ଦନବନେ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ବିଲାସ ଶ୍ରୀରାସ ରସିକା ଶ୍ୟାମା ସରୋଜେକ୍ଷଣା ।
ଗୋପୀମଣ୍ଡଳମଣ୍ଡିତା ବରତନୁ ସିନ୍ଦୁର ସୀମନ୍ତିନୀ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ରାସ କୌତୁକରସା ପୀନସ୍ତନା ଲଳନୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣସ୍ୟ ବିନୋଦନୀ ବିଜୟତେ ଶ୍ରୀରାଧିକା ଭାବନୀ ।

ଝୋଲ

ପ୍ରେମରେ ଆନନ୍ଦ, ବିଲାସ ଶ୍ରୀରାସ, ରସିକା ଶ୍ୟାମା ସୁବେଶି ହେ ।
ସରୋଜନୟନା ଗୋପିନୀ ମଣ୍ଡଳ, ମଣ୍ଡନ କୋକିଳ ଭାଷି ହେ ।
ପତି ସମସ୍ତ ସିନ୍ଦୁର, ପତିବ୍ରତା ସିମନ୍ତୀ ସିନ୍ଦୁର ହେ । ୧ ।
ବୃନ୍ଦାବନ ରାସ, କୌତୁକ ବିଧି, ପୀନ ଉରଜା ଲଳନୀ ହେ ।
ବିଜେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, କୃଷ୍ଣ ବିନୋଦନୀ, ଭାବନା ଭାବ ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ ।

ପଡ ସମସ୍ତ ସିନ୍ଦୂର, ପତିବ୍ରତା ସିମନ୍ତୀ ସିନ୍ଦୂର ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଗୃତ୍ରୁର୍ଣ ହେମରୁଚିର ବୃଷଭାନୁ କନ୍ୟା ।
ମାକର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ଯୁଗଳା ନୀଳପଟ୍ଟ ହସ୍ତା
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଭୂଷଣ ଯୁତା ନବ ପ୍ରେମ ରାଜ
ସନ୍ୟାସ ହସ୍ତ କବରୀ ଯୁତ ଚଞ୍ଚଳାଢ୍ୟା ।

ଚୌପଦି

ଗୃତ୍ରୁର୍ଣା କନକ, ରୁଚିର ଶ୍ରୀରାଧେ, ବୃଷଭାନୁ ନୃପ କନ୍ୟା ହେ ।
ଆକର୍ଣ୍ଣ ଯୁଗଲ, ନୟାନ ଅଢୋଳ, ନୀଳ ପଟ୍ଟହସ୍ତା ଧନ୍ୟା ହେ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଭୂଷନ ଯୁତା, ନବ ପ୍ରେମରାଜ ଅଙ୍କୁରିତା ହେ ।
ନୃତ୍ୟ ଭଙ୍ଗି ଠାଣି, ହସ୍ତେ ନ୍ୟାସ ବେଣି, ଚଞ୍ଚଳ ଯୁଗ ଦ୍ରୁମିତା ହେ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଭୂଷନ ଯୁତା, ନବ ପ୍ରେମରାଜ ଅଙ୍କୁରିତା ହେ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ତପ୍ତକାଞ୍ଚନ ଗୌରାଙ୍ଗି ରାଧାଂ ବୃନ୍ଦାବନେଶ୍ୱରୀଂ ।
ବୃଷଭାନୁ ସୁତାଂ ଦେବୀଂ ପ୍ରଣମାମି ହରିପ୍ରିୟାଂ ।

ଚୌପଦି

ତପତ କାଞ୍ଚନ, ଗଉରବରନ, ରାଧା ବୃନ୍ଦାବନେଶ୍ୱରୀ ଗୋ ।
ବୃଷଭାନୁ ସୁତା, ଦେବୀ ଶଦେବଦ୍ଭୁତା, ନମୋଃ ହରି ମନୋହାରୀ ଗୋ
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖ ହର, କୃପା ସୁଧା ଦୃଷ୍ଟି ବୃଷ୍ଟି କର ଗୋ ।
ନାଶଇ କେବଲ, ଭୁଦେବ କପାଳ, ବିଷଦାତ ଜ୍ୱାଳ ଘୋର ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ରାଧାସ୍ୟା କଳଧୌତ ଗୌର କରଣେ ବୃନ୍ଦାବନେ ସଂସ୍ଥିତା ।
କୁଜନ୍ତ ମୟୂର କୋକିଲଗଣା ଭୃଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗ ଖଗା ।
କୃଷ୍ଣସ୍ୟ ଭୂତହାସ ରାସ ବନତା ପ୍ରୋଲ୍ଲାସ ମୂର୍ଦ୍ଧାଶ୍ରୟା ।
ସାକ୍ଷାନନ୍ଦ ରସାକରା ବିଜୟତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୌରେଶ୍ୱରଃ ।

ପୟାର

ରାଧାଅଙ୍ଗ କଳଧୌତ ଗଉର ବରନ, ଉଲ୍ଲସ୍ୟା ବୃନ୍ଦାବନମାଝେ କେଲି ସ୍ଥାନ ହେ । ୧ । କୁଜନ୍ତ ସତ୍ତ ମୟୂର କୋକିଲ ସୁସ୍ୱରେ, ଭୃଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗ ବିହଙ୍ଗ ନିକର ନର୍ତ୍ତରେ ହେ । ୨ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଦ୍ଭୁତ ହାସ ରାସ ବୃଦ୍ଧି ହେଉ, ମୁର୍ଦ୍ଧାଗୁନେ ଅଶପୃ ଉଲ୍ଲାସ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ହେ । ୩ । ସାକ୍ଷାତ ଆନନ୍ଦରସ ନିଧି ବିନୋଦନୀ,

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗଉରବେଶ୍ୱସ୍ଥ ହଇଲ ଅପନା ହେ । ୪ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦଖ ଦାସୀ ଲକ୍ଷଗନେ, ବକୂଲ ଡାକିଯୁଁ । ଦଲ ଅବେ ନୀଲନ୍ଦନେ ହେ । ୫ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

ଗୌର୍ଭୃଙ୍ଗକୁରଙ୍ଗଃ କୋକିଲଗଣାଃ ଗୌରାଃ ଶୁକଃସାସ୍ଥିକା ।
ଗୌରାଃ ସର୍ବ ମହୀରୁହାଃ ଫଲଚଯ୍ଯ ଗେରାଣି ପୁଷ୍ପାଣିଚ ।
ଗୌରା ଶୁକକପୋତ ଖଞ୍ଜନଚଯ୍ୟାଃ ଗୌରଞ୍ଚ ବୃନ୍ଦାବନଂ ।
ରାଧାଦେହ ରୁଚବୃତା ସଖିବୃତା ଶ୍ୟାମୋଽପି ଗୌରୋ ଭବେତ୍

ଚଉପଦୀ

ନବକିଶୋଷ୍ଠ, ରୂପ ମାଧୂସ୍ଥ, କିବା ଚମତ୍କାର ରେ,
କୁନ୍ଦନକଲି, ଝଲକଝଲି, ସକଲ ଗଉର ରେ । ଘୋଷା ।
ଭୃଙ୍ଗ ଗଉର, ପିକ ଗଉର, ଗଉର ମୟୂର ରେ ।
ଶୁକ ଶାସ୍ଥିକା, ବନଗୃହକା, କୁରଙ୍ଗ ଗଉର ରେ । ୧ ।
ତରୁନ ଲତା, କୁଲ ଜଉତା, ଯୁଗଲ ମଧୁର ରେ ।
ତମାଲ ବନ, ଭୁବ ଗଗନ, ସକଲ ଗଉର ରେ । ୨ ।
ମଲ୍ଲି ମାଲତୀ, ନୀଅଲି କାନ୍ତି, ବଧୁକ ମନ୍ଦାର ରେ ।
ନୀଲକମଲ, କୁସୁମ କୁଲ, ସକଲ ଗଉରରେ । ୩ ।
ଚକ୍ର କପୋତ, ଖଞ୍ଜନ ଯନ୍ତ, ଚନ୍ଦ ନୃପତ୍କାର ରେ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ, ମନ୍ଦ ପବନ, ଗଗନ ଗଉର ରେ । ୪ ।
ଶ୍ରୀରାଧା ଅଙ୍ଗ, କାନ୍ତି ତରଙ୍ଗ, କିବା ଚମତ୍କାର ରେ ।
ଜଲଦ ମାଲ, କାଜଲ କାନ୍ତି, ଶ୍ୟାମହିଁ ଗଉର ରେ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଶ୍ରୀରାଧା ସୁଷମାର୍କ ଗୌର କିରଣୈ ରାପୂରିତା ଦଙ୍ମୁଖଂ ।
ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟସମସ୍ତକଲ୍ପତରବ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗରାଗାବନ୍ତଃ ।
ଗୌରା କୋକିଳ ଭୃଙ୍ଗ ସର୍ବ ପ୍ରସବ ସ୍ରଷ୍ଟାର୍ଦ୍ଧ ବୃନ୍ଦାବନେ ।
ରାଧା ଦେହରୁଚ ବୃନ୍ଦା ସଖିବୃନ୍ଦା ଶ୍ୟାମୋପି ଗୌରୋ ଭବେତ୍ତୁ ।

ଚଉପଦୀ

ନବ କିଶୋଷ୍ଠ, ରୂପ ମାଧୁସ୍ଥ କିବା ଚମତ୍କାର ରେ ।
କୁନ୍ଦନକଲି, ଝଲକଝଲି ସକଲ ଗଉର ରେ । ଘୋଷା ।
ଶ୍ରୀରାଧା ଛବ, ହୃଦଯ୍ଯ ରବ, କିରନ ଗଉର ରେ ।
ଭରତ ଦଗ, ଦଗବିଦଗ, ସକଲ ଗଉର ରେ । ୧ ।

ଚଳନ୍ତରବ, ଶାଖା ପଲ୍ଲବ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରୁଚିର ରେ ।
ପଶୁ ପତଙ୍ଗ, ନାନାବିଧ ରଙ୍ଗ ସକଳ ଗଜର ରେ । ୨ ।
କିବା ଅଦ୍ଭୁତ, ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜାତ, ବୃନ୍ଦାବନ ଘୋର ରେ ।
ସର୍ପିଫୁଲ, ତମାଲ ଦଳ, ଶ୍ୟାମହ୍ନ ପଞ୍ଜର ରେ ।
ଯମୁନାକୂଳ, ଗୁଢ଼ ଜଙ୍ଗଲ, ନିବନ ଗଜର ରେ ।
ଶିଦ୍ଧିଚନ୍ଦନ, କରେବନ୍ଧନ, ଗଜର ପଦ୍ମର ରେ । ୪ ।

ପୟାର

ଗୌରଭଦ୍ଧପନ ଛବି ଗୌର ଶ୍ୟାମଛଟା, ସଖିଗଣ ମତ୍ତଅଳି ସଗର୍ବେ ଉଭଟା ହେ ।୧। କାନନ୍ଦେ ଅନିଲ ବୃନ୍ଦା ଦିବ୍ୟ ମଧୁରସ, ଉନ୍ମାଦ ବଢ଼ା ମାଦକ ପଦାର୍ଥ ବିଶେଷ ହେ । ୨ । ମାଧବି ମଲ୍ଲୀ ମାଳତୀ କଦମ୍ବ ଅଶୋକ, ଏଇ ପଞ୍ଚ ପୁଷ୍ପରସ ଏକତ୍ର କାରକ ହେ । ୩ । କରାଇଲେ ଘନଶ୍ୟାମେ ଦିବ୍ୟ ମଧୁପାନ, ଖାଇତେ ଉଦ୍ଦୀପ ବୃଦ୍ଧି ଅଘୂର୍ଣ୍ଣ ନୟାନ ହେ । ୪ । କିଷ୍ଟେର ଅଧରାମୃତ ସ୍ୱଧେ କୈଲ ପାନ, ଶ୍ରୀରାଧା ଅଧରାମୃତ ନିଲ ସଖି ଗନ ହେ । ୫ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମତ୍ତ ମାତଙ୍ଗ ଗାମିନୀ, ହୋରି ଖେଳ ଖେଳ ଆରମ୍ଭିଲ ନୀଳମଣି ହେ । ୬ ।

ଯଥାରାଗ

ଏମନ ସମ୍ପର୍କ, ତୈଳୋକ୍ୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ, ନାହିଁ ନାହିଁ କୁନ ଖାନେ ହେ ।
ରସରାଜ ବୋଲି, ଶୁନ କୁତୂହଳି, ବସନ୍ତ ରାଜ ବଖାନେ ହେ ।
ଫଗୁଖେଳିଲ ଶୋଭାବନ, ଏକେ ବହିବା ଏଇ ବିଧାନ ହେ । ୧ ।
ମନେ ଏଇ ଭାବ, ଜାନି ବୃନ୍ଦାଦେବୀ, ଲସ୍ପ୍ୟ ଅବିର ଫୁଟନ୍ତି ହେ ।
ଦିନେ କୃଷ୍ଣପାଶେ, ଶତଉର ରହସ୍ୟେ, ବାଣ୍ଟିଲ ସର୍ବ ଯୁବତୀ ହେ ।
କୃଷ୍ଣ ଧରି ନିଜକରେ, କୁଚମଣ୍ଡଳରେ ଫଗୁ ମାରେ ହେ । ୨ ।
ମାରେ ଠକା ଠକି, ଅତ୍ୟନ୍ତ କୌତୁକୀ, ଖେଲ ହୈଲ କୁତୂହଳେ ହେ ।
ଧବଳ ଶ୍ୟାମଳ, ପୀତବର୍ଣ୍ଣ ଛୁଲ, ସବାଇ ସୁରଙ୍ଗ ଭେଲ ହେ ।
ଏଇକାଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ସେବାକରେ ଯୁଗଲ ଚରନ ହେ । ୩ ।

ଏକତାଳୀ

ଅବିରତେ ଅବିରତ ଉଡ଼ିଲରେ, ଲଲିତ ବସନ୍ତରାସ, ବସେ ରସି ପୀତ-ବାସ, ଗୋପୀଗନ ସଙ୍ଗେ ହୋରି ଖେଲନ୍ତ ବଢ଼ିଲ ରେ । ଘୋଷା । ମାରେ ମର୍ମ ଖୋଜି ଖୋଜି, ନୀଳମଣି ଚନ୍ଦ୍ର ହେଜି, ବାମାଗନ କି ସୁରଙ୍ଗ ଦିଶିଲ ରେ । ୧ । ବୃକ୍ଷଲତା ଯତ ଛୁଲ, ଅବିରେ ରଙ୍ଗ ହଇଲ, କାନନକି ହିନ୍ଦୁରେ ମଣ୍ଡିଲ ରେ । ପକ୍ଷୀ ମୃଗ ଗାବଗନ, ରଙ୍ଗିମା ଭେଲ ବଦନ, ମାନକ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ କିବା ବିହ୍ୱଳ

ରେ । ୩ । ଅମ୍ବର ଜଡ଼ଗଗନ, ଭରତ ରଙ୍ଗ ବରନ, ବଣଦଗ ଅକାଶ ପୂରନ୍ତ ରେ । ୪ । ଚନ୍ଦ୍ରକିରନ ସୁରଙ୍ଗ, ସବ ହଇଲ ବରଙ୍ଗ, ବନଭୂମି ଦେହି ଧାଇଁଲ ରେ । ୫ । ଯମୁନାଜଳ କାଳିମା, ହୃଦଁ।ଗଲ ସେ ରଙ୍ଗିମା, ଏଥି କଏ ହେଙ୍ଗୁଲ ଗୋଳିଲ ରେ । ୬ । ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳମନି ପର, କିଷ୍ଣେର ଅଙ୍ଗ ମାଧୁରୀ, ଲୋହିତ ଅରୁନେର ପ୍ରଭା ରଞ୍ଜିଲ ରେ । ୭ । ଭ୍ରମର କୋକିଲ ଯତ, ବସନ୍ତ ବିହଙ୍ଗ କତ, ଶାଟିକା ମୟୂରୀ ରଙ୍ଗ ହଇଲ ରେ । ୮ । ଏମନ ସମୟ ଯାନ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଲୋଚନେ ରନ, ମାନିକ୍ୟ ମଣ୍ଡିକ ଏଥି ଅସିଲ ରେ । ୯ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟା ହୃରକେଳକୌତୁକରସା ଗାୟନ୍ତ୍ରଭଃ ସୁସ୍ୱରଂ ।
ବୀଣାବେଣୁ ମୃଦଙ୍ଗ ତାଳ ମୁହର ସମ୍ପାଦୟନ୍ତ୍ୟୋଗୀତଂ ।
ବାମେ ନୃତ୍ୟନ୍ତ୍ର ରାଧିକା ରସବତୀ ଦକ୍ଷେ ଲଳିତା ସ୍ଥିତା ।
ମଧ୍ୟେ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର ରତିକଳାମୁଦ୍ଧୀପୟନ୍ତ୍ୟୁତମା ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ରାସେ ବିଲସେ ଗୋ ସକଲ ରସିକା, ମଣ୍ଡଳେ ନୃତ୍ୟକରେ ଗାନ୍ଧର୍ବି ରାଧିକା । ଘୋଷା । ଦ୍ରିମି ଦ୍ରିମି ଦ୍ରିମି ବାଜେ ତବଲ ମର୍ଦ୍ଦଳ, ଝନ ଝନ ଝମକଇ ମନ୍ଦିରା ମୁକୁଲ । ୧ । ବିଶାଖା କର ଚରନ ଘୁଙ୍ଗୁର ମିଳାୟେ, ତୁଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟା ବାଲୁକତେ ଝଲକୟଁ। ଯାୟେ । ୨ । ପ୍ରେମପକ୍ଷ ପଞ୍ଜରୀକା ସକଲ ମଞ୍ଜରୀ, କେ ବାୟେ ଉପଙ୍ଗ ଝଞ୍ଜରୀ କେ ବାୟେ ବାଂଶରୀ । ୩ । କମିଯୁଁ। ଚମ୍ପକଲତା ବାଜାଏ ମୃଦଙ୍ଗ, ଇନ୍ଦୁରେଖା ମିଳାଏନ ତାତେ ମୁହୁ ରଙ୍ଗ । ୪ । ରଙ୍ଗଦେବୀ ସୁଦେବୀକା ତାନ ତାନ ଛନ୍ଦେ, ରାଚେର ଅଲପ ଉଠେ ନୁପୁରେର ମନ୍ଦ୍ରେ । ୫ । ସାରିଗମ ପଦ ନିଶା ସାସାଋ ସାସାଋ, ଋମପମ ଧନି ଧପ ନିଟପମଋର । ୬ । ତାତାଥେଇ ତାତାଥେଇ ଥୋତାକ ଥୋତାକ୍କ, ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଦ୍ରାମି ଥୋଦ୍ରାମି ଥୋତାକ । ୭ । ପଞ୍ଚଲେ ଉଠନ୍ତି ଶୁଦ୍ଧ ପାଲବ ମାଲବ, ମଙ୍ଗଲ ତୋଡ଼ି ବରାଡ଼ି ଧନା ଶ୍ରୀ ଭୈରବ । ୮ । ଧନାଶ୍ରୀ ମାଲଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟ କୌଶିକ ମଞ୍ଜରୀ, କାମୋଦୀ ଆମୋଦି ବସନ୍ତକ ମୁଖାବରୀ । ୯ । ମୋହନ ମୋହନ ଅର ବେଲ୍ଲଲ ଗୁର୍ଜ୍ଜରୀ, ସୁରଞ୍ଜନ ସୁରଞ୍ଜନ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡରୀ । ୧୦ । ମଲ୍ଲାରମଲ କେଦାର ସାବେର ଅସାବରୀ, ମନୁତର ମାଲୁ [illegible] ଗାଉଡ଼ୀ । ୧୧ । ପ୍ରଗୁପ୍ତରେ ଗୁପ୍ତ ଯେ ଲଚାର ଯେ ଜଭିବ, ପଟ୍ଟତାଲ ଏକ[illegible] ପ୍ରଭିବ । ୧୨ । ଏଇ ମତ ଯତ ତାଲ ରୂପନ ଝମ୍ପାକ, ସବତାଲ ରତିରାଗ ଅପନ କାରୀକ । ୧୩ । ବାମେ ରାଇ ରସବତୀ ଦକ୍ଷିନେ ଲଲିତା, ମଧ୍ୟେ ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଲମନି ଚନ୍ଦ୍ରମା ଉଦିତା । ୧୪ ।

ଅନନ୍ତ ଶନ୍ତସୂର୍ଯ୍ୟପେ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ଭଣ୍ଡା, ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କରେ ହେବ ତୁହାଁକାର ଶୋଭା । ୧୫ । ବାଜଇ ଦୁନ୍ଦୁଭି ବାଜା ଉଦ୍ଧତନାଦରେ, ଆକାଶେ ଗନ୍ଧର୍ବପଣ ଥାକି ନୃତ୍ୟକରେ । ୧୬ । ନାଚେ କୃତ୍ତିବାସ ହସ୍ତେ ପାର୍ବତୀର ସାଥେ, ଅନନ୍ଦେ ନାରଦ ନାଚେ ବୀନା ଲୟାଁ ହାତେ । ୧୭ । ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ ହୟେ ନିଷ୍ଠା ଯାରା-କାତ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ତାରା ଏଇ ସେ ସମ୍ମତ । ୧୮ ।

ପୟାର

ହେନ ବେଳ ଘନଶ୍ୟାମ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ ହୟାଁ, ଠାରଦିଲ ନୟନାନ୍ତେ ବୃନ୍ଦାକେ ହେରୟାଁ ହେ । ୧ । ନତବ୍ରତକାରୀ ଯତ କନ୍ୟାଗନ ଅଛେ, ସବ ଦୁଃଖେ ଜାଗିଛେ କିଶୋରୀର କାଛେ ହେ । ୨ । ଚତୁରୀ ରତନ ହେନ ବାଧି ଚରକାଲ, ସମରସ ଅସ୍ୱାଦନ ମାନସେ ବାଞ୍ଛିଲ ହେ । ୩ । ତବେ ବୃନ୍ଦାମୁଖ ହେର ଅଜ୍ଞା ଦିଲ ରାଧେ, ବନ୍ଧୁ କେନ କନ୍ୟାଗନ ମଦନେ ଦଗଧେ ଗୋ । ୪ । ଲକ୍ଷୟାଁ । ନାଚତେ କିବା ତାରା ଦୁଃଖ ଯାବେ, ମୟୂର ନାହୟେ ସେଇ ଅବଲ ସ୍ୱଭାବେ ଗୋ । ୫ । ଅଜ୍ଞା ଶୁନି ବୃନ୍ଦା ବୋଲେ ଶ୍ୟାମ ହୃଦ ଜାନି, ସକଲ ସ୍ୱାର୍ଥ ସମ୍ମତ କରିଲ ଅଗ୍ନି ଗୋ । ୬ । କାଲ ଦବା ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଦଣ୍ଡଦଣ୍ଡ ଅଛେ, ମଧୁତେ ମାଧବ ବାଧୁ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସ୍ୱଚ୍ଛେ ଗୋ । ୭ । ବସନ୍ତେର ପୂର୍ଣ୍ଣରାସ ପୂର୍ଣ୍ଣଗୃନ୍ଦ ନିଶା, ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋରଥ ବତ ହବେ ସମ ଯଶା ଗୋ । ୮ । ଦ୍ୱୟଜନ ସମରସ ଅସ୍ୱାଦନ କର, ଆପନ ଅଙ୍ଗେର ବାଧା ଅପନି ନିବାର ହେ । ୯ । ସଘନ ବିପକ୍ଷ ଲୟାଁ । ଯତ ବ୍ରଜନାରୀ, ଅଂଶିନୀ ଅଂଶ ଅଂଶାଂଶ ଏସବ ତୁମାର ଗୋ ।୧୦। ଅଷ୍ଟନାୟିକା ଲକ୍ଷନେ ସ୍ୱୟଂ ବିଦ୍ୟମାନ, ସ୍ୱାଧୀନା ଭର୍ତ୍ତୃକା ହୟେ ବିଶେଷ ପ୍ରଧାନ ଗୋ । ୧୧ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପ୍ରାନନାଥ ମନ ଜାନି, ବୃନ୍ଦାବାକ୍ୟେ କୃପା-ଦୃଷ୍ଟି ବୃଷ୍ଟି କୈଲ ଧନୀ ଗୋ । ୧୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଅନଙ୍ଗ ଗୌର ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ସୁରଶତେ ଲାବଣ୍ୟ ଭୃଙ୍ଗୋତ୍ସବା ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମସୁଧାନିଧୌ ବିଜୟିତା କାରୁଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ୱୟଂ ।
ଲାବଣ୍ୟୈକ କଳା ପ୍ରମୋହନ ପଦଂ ରୂପଂ ଜଗଦ୍‌ବୈଭବ ।
ରାଧାୟା ସମଦେଦିତା ଶ୍ରୀନିଖିଳେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡେ କ୍ୱଚିତ୍ ।

ପୟାର

ଅନଙ୍ଗ ଗୌର ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ତରଙ୍ଗ ଉଦ୍‌ବର୍ତ୍ତି, ଉନ୍ନତ ଲାବଣ୍ୟ ମହା ଉତ୍ସବ ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ । ୧ । ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି ଜନିତେ ବିଧାତ, ସ୍ୱୟେଁ ଶ୍ରୀକାରୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମି ସାଥ କୃଷ୍ଣଲତା ହେ । ୨ । ସକଲ ଲାବଣ୍ୟ ମୂଳ ବଦନ କମଳ, ଜଗତ

ବୈଭବାନନ୍ଦ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଲଭିଲ ହେ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଧନ୍ଦୁ ଅଙ୍ଗେ-ମଣ୍ଡିଲ, ଙ୍କାଏ ସମ ଶ୍ରୀରାଧିକା ନଖକାନ୍ତି ତୁଲ ହେ । ୦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ରାଧା କୃଷ୍ଣେଶ୍ୱରୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ବୃନ୍ଦାବନ ବିହାରଣୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବକ୍ଷସ୍ୱ ଯନ୍ତ୍ର ତବ ରାଧାଭଧାମମ ।

ପୟାର

ଶ୍ରୀରାଧାର ନିଜ କୃଷ୍ଣଚାର ଯେ ଇଶ୍ୱରୀ, ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନେର ମାଝେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ବିହରୀ ହେ । ୧ । କୃଷ୍ଣେର ପ୍ରାନବଲ୍ଲଭୀ ଯେ ହୟେ ନିଷ୍ଟୟେ, ତାତେ କୃନ ପ୍ରେମ ନାହିଁ ବୃନ୍ଦ ମହାଶୟେ ହେ । ୨ । ରାସୋତ୍ସବ ଶାନ୍ତ ଜାନି ପ୍ରିୟା ପ୍ରିୟ ଦ୍ୱୟ, ମନ୍ଦଗୁନେ ସେବେ ବାତ ପୁଟରେସୁଁ ମଲୟ ହେ । ୩ । ହେନବେଲ ଏଇ ନୀଲ ବାହ୍ୟ ତବେ ହୈଲ, ବୃନ୍ଦଦ୍ଧେଭା ଯତ୍ନେ ରତ୍ନ ପିଠ ଲୟେଁ ।ଧଲ ହେ ।୪। ସେଇ ପିଠପରେ ବସେ ନାଗର ନାଗରୀ, କୁସୁମ ବ୍ୟଜନେ ବଞ୍ଚେ ପ୍ରିୟ ସହଚରୀ ହେ । ଜାନିଲ ଶ୍ରୀବନଦେବୀ ଦୁହିଁ ଶାନ୍ତ ଗେଲ, ସଖୀ ମଞ୍ଜରୀର ସାଥେ ଅନ୍ତରେ ଥାକିଲ ହେ । ୬ । ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ଲୟେଁ । ଜାନି ବୃନ୍ଦେ କଭେ, ବାଢ଼ି ଦିଲ ଅଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣା ମହା ମୋଦଭରେ ହେ । ୭ । ତବେ ପ୍ରିୟାପ୍ରିୟ ଦୁହେଁ ଭୋଜନ କରିଲ, ସୁଦେବୀ ସୁଗନ୍ଧ ଜଲ ଲୟେଁ । ସମର୍ପିଲ ହେ । ୮ । ଭୋଜନ ଶେଷ ଅଚୈାବନ ଶେଷକାଲ ଜାନି, ସୁରଙ୍ଗା ସୁବର୍ଣ୍ଣନିବାସ ଖିଟିଲ ଅପନି ହେ । ୯ । ଲଲିତା ଅନ୍ନାୟେଁ । ଧଲ ସୁବିଲ ବିଟିକା, ଅନନ୍ଦେ ଚର୍ବନ କରେ ରସିକ ରସିକା ହେ । ୧୦ । ଭୋଜନ ଶେଷେ ଯତ ଅବଶେଷ ଦ୍ରବ୍ୟଛିଲ, ବୃନ୍ଦାସହ ସବସଖି ହୃଷ୍ଟେ ପାନକୈଲ ହେ । ପ୍ରେମବତୀ ଜଲଦତେ ସବେ ହସ୍ତ ଧୌତ, ସେ ପାଦ ପାର୍ଶ୍ୱିକା କୈଲ ସ୍ଥାନ ପରସ୍ତୁତ ହେ ।୧୨। ଶ୍ରୀମତୀର ଅଜ୍ଞା ପାୟେଁ । ଲଲିତା ସଜନି, ଦଶନବସବଟିକା ବାଣ୍ଟିଲ ଅପନି ହେ । ୧୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନିଦ୍ରାଲସ କାଲ ହେଉ, ଚଞ୍ଚଲ କୁସୁମ ଶଯ୍ୟା ପ୍ରିୟ ସହଚରୀ ହେ । ୧୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ମଦଚଞ୍ଚଳ ଚକୋର ଗୃଛତା ଗୌରଦୃଷ୍ଟି,
ରବଦନଦମିତରକା ରୋହଣୀ କାନ୍ତମୂର୍ତ୍ତି ।
ଅବିକଳକଳଧୌତା ଧୌତ ଧୌତେନ୍ଦୁକଶୀ,
ମଧୁରମସାମଧୁ ଗାବୀ ବ୍ରଜତେ ଯବରାଧା ।

ପୟାର

ମଦଚଞ୍ଚଳ ଚକୋରୀ ଗୃଛ ଗୌରଦୃଷ୍ଟି, ବଦନ ଦଲିଛେ ଦୃଷ୍ଟି ଚନ୍ଦ୍ର

ଶୋଭା ସୃଷ୍ଟି ହେ । ୧ । ବାରବାଣ ସୁକୁନ୍ଦନରସାନେର ଝଳା, କାଳିମା ହଇଲେ ଶୋଭା ସମ୍ପଦକେ ତୁଲି ହେ । ୨ । ମଧୁର ରସ ଜନକ ଜନମେର ଫୁଲି, ମୃଦ୍ଧା ମାୟାଶିରଭୂଷା ନବସବ ବଲ୍ଲି ହେ । ୩ । ମନୋହର ଫୁଲଶେଯେ ସବେ କେଳି ବଜେ, କ ଦବ ତୁଲନା ତବେ ଗଇ ରସରାଜେ । ୪ । ରସରାଜ ଦକ୍ଷେ ନୀଳମଣି ସିଂହାସନ, ବରାଜନ୍ତେ ରାଇ ଯଥା ରାଜାଧିରାଜନ ହେ । ୫ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦଖ ଦାସୀ ଭକ୍ତଗନେ, କୋଟିଜନ୍ମେ ଅବସନେ ପୁଲିଙ୍ଗ ସାଧନେ ହେ । ୬ ।

ଚଉପଦୀ

ରସବତୀ ସଙ୍ଗେ, ରଙ୍ଗେ ରସିକ, ରଙ୍ଗେ ରତିକଶେଖର ବହରଲେ ଗୋ । ଘୋଷା । ଝଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରଜନୀ, ଝଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବଦନୀ, ବ୍ରଜ ଯୁବରାଜ ଭେଳାଙ୍କର ଅଜ, କବା ରସହିଙ୍କ ପହଁରଲେ ଟୁଭା ।୧। କାମରାଜ ସଙ୍ଗେ ସମର, ଇଚ୍ଛାଙ୍କର ନାଗରବର, ନାଗର ଚୋଜଙ୍କୁ କପଟ କରକ, ପୁଲିନ କାନନୁ ଗୁହାଇଲେ ଗୋ । ୨ । ପଞ୍ଚବାଣ ପ୍ରପଞ୍ଚ ଦାଉ, ପାଞ୍ଚବାଳୁ କ ଅଛୁ ଆଉ, ଲଜ୍ଜାଧନ ଲଅ ଦେଇ ବାଅଁଳକୁ ଚଅଳ ଭଙ୍ଗିକ ସଂହରଲେ ଗୋ । ୩ । ଭ୍ରୁରୂପେ ଅଞ୍ଜନ ଗୁଣ, ରଖି ଯୋଖି ନୟନ ବାଣ, ଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଗୁଝିବାଛଳରେ ଦମ୍ଭେ ଦାମ୍ଭାଳକ ଯୁଝାରଲେ ଗୋ ।୪। ରୁଣୁଝୁଣୁ ନୂପୁର ନାଦ, ରଣଜୟ ଡମ୍ବକ ନାଦ, ଭଣେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ, ହେଉ ଏ ବଧାନ, ଜାଣି କାମରାଜ ଓହରଲେ ଗୋ ।୫।

ଶ୍ଳୋକଃ

ନବୀନ ଜଳଦାବଳି ଦଳିତ ଗୂଢ଼ ସୌଦାମିନୀ ।
ମହେନ୍ଦ୍ର ମଣିମଧ୍ୟଗା କନକ ମଞ୍ଜୁରେଖା ପିବା ।
ତମାଲତରୁ ରଞ୍ଜିତା ରୁଚିର ହେମ ବଲ୍ଲୀ ଟିତା ।
ହରେ ଭରସି ରାଜତେ ନବକଶୋରୀ ରାଧାମ୍ବୁଜା ।

ଯଥାରାଗ

ରାସନୀଳ ଶେଷେ, ରସ ପ୍ରାନ୍ତବଶେ ନାଗରୀ ନାଗର ଦ୍ୱୟ ହେ ।
ବଜୟେ ନକୁଞ୍ଜେ, ଦବ୍ୟ ପୁଷ୍ପଶେଯେ, କରୟା ମଦନ ଜୟ ହେ ।
କୋଟି କୋଟି ରତ କାମ, କୋଟି କଲପେ ନା ହୁୟେ ଯମ ହେ ।
ଅନ୍ତରଙ୍ଗଜନା, ସେବା ଆଦରଇ, ଅନ ଆନ କୁଞ୍ଜେ ଗେଲ ହେ ।
ଶ୍ୟାମ କରଦେଶେ, ନାଗର ରହସେ, ରସିକାନୀ ବିରାଜିଲ ହେ ।
ନୀଲ ପଞ୍ଜରୀର ମାଝେ, ଯେନ ବସନ୍ତ ବିହଙ୍ଗି ସାଜେ ହେ । ୨ ।
ନବୀନ ଜଲଦ; ମଣ୍ଡଳ ମଧେ କ, ଲଲିତ ବିଜୁଲି ଦଖା ହେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଲମଣି, ମଧେ କା ନାଶାନି, ମଞ୍ଜୁଲ କନକ ରେଖା ହେ ।

କିବା ମାଲତୀର ଶୋଭା, ତାରମଧ୍ୟେ ହରିତାଲ ଡୋଳ ହେ । ୩ ।
ନବୀନ ତମାଲ, ତରୁତେ ରୁଚିର, ଯଥା ହେମବଲ୍ଲି ଛନ୍ଦା ହେ ।
ନବୀନ କିଶୋର, ଜିରେ ମନୋହର, ତଥା ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ରାଧା ହେ ।
ଏହିକାଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନିଜ ଦୁଃଖୀ କରେ ନିବେଦନ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଧ୍ୱନିତ ମଧୁପ ପୁଞ୍ଜେ ପୁଷ୍ପିତାଶୋକକୁଞ୍ଜେ ।
ନିଜହୃତ ପରସ୍ମୃରୀ ନର୍ମୀତେ ପୁଷ୍ପତଳ୍ପେ ।
ଅତଶୟ ସୁଖ ନିଦ୍ରା ଭୁଞ୍ଜମାନା ତରଙ୍ଗେ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌ ।

ପୟାର

ଦେଖ ମନୋରଥେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖବାନ କୁଞ୍ଜେ, ଧ୍ୱନିକୃତ ମନୋହର ମଧୁବ୍ରତ-ପୁଞ୍ଜେ ହେ । ୧ । ନିଜହୃତ ସଖୀ ତନ୍ତ୍ରୁଶେର ତାତପର୍ଯ୍ୟା, ନିର୍ମିଣେ ସୁକୋମଳ ଜାତଦଳ ସଜା ହେ । ୨ । ସହଜେ ପୁଷ୍ପିତ ଲତାକୁଞ୍ଜେ ଚମତ୍କାର, ପୁଷ୍ପ ଗନ୍ଧକୃସ୍ମି ମନ୍ଦେ ବହଇ ସମୀର ହେ । ୩ । ଫୁଲର ବାଈନି ଦର୍ବ୍ୟ ଫୁଲର ମୃଚଲ୍ଲି, ଫୁଲର ଗୁନ୍ଦୁଆ ଫୁଲ ଖାଲର ସିକୁଲି ହେ । ୪। ଫୁଲର ବାଈନି ଫୁଲେ ଗୁମର ମାଧୁରୀ, ଫୁଲର ତୋରନା ଛନ୍ଦା ଫୁଲର ମଞ୍ଚର ହେ ।୫। ରସିକ ନାଗରବର କୁଞ୍ଜ ଶୋଭା ହେଇ, ଏକାନ୍ତ ହଇଲ ରସିକନୀ କରଧରି ।୬। ତବେ ଗୌର ଶ୍ୟାମ ନିଦ୍ରା ଆଲସ ଉଦୟ, ଫୁଲଶେଯେ ଅତଶୟ ସୁଖେ ନିଦ୍ରା ଯାୟେ ହେ । ୭ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଅବିରତ ଅନୁରାଗ ପ୍ରୋଜ୍ଜ୍ୱଲଦ୍ଦୀପନାରୀ ।
ତତିରଚିତ ସୁସେବା ମାନନେ ଲବ୍ଧବର୍ଣ୍ଣୌ ।
ତନୁ ପୁରଟ ସମାରେ ନୀଳନଂ ପ୍ରେମରଙ୍ଗେ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌ ।

ପୟାର

ତବେ ଅବିରତ ଅନୁରାଗ ଉଚ୍ଛୁଳନ, ଆଦରିଲ ଯେଙ୍ଗ ସେବା ସକଳି ସଜନୀ ହେ । ୧ ସଜଳବାଟିକା କରେ ଲଳିତା ସେବନ, ବିଶାଖା ଦେଇଲ ସେବା କର୍ପୂର ଚନ୍ଦନ ହେ । ୨ । ଚମ୍ପକଲତକା ତାଳେ କୁସୁମ ଗୁମର, ତଥା ନାଲପଟ ଖଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ିଲ ଧୀର ଧୀର ହେ । ୩ । ଇନ୍ଦୁରେଖା ଦରପନ ଧରି ଭାଭୃତୁଯେ, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବିନା ଲୟି । ମୃଦୁ ମୃଦୁ ବାଏ ହେ । ୪ । ରଙ୍ଗିସ୍ୱା ରଙ୍ଗିନୀ ଭାବେ ରଙ୍ଗଦେବୀ ମତ୍ତ, ଆନନ୍ଦେ ଗାନକରେ ଲଳିତ ବସନ୍ତ ହେ । ୫ । ସୁଦେବୀ

କରନ୍ତି ସେବା କଣ୍ଠିନ ମାଟ୍ଟୁଣ୍ଡି, ତାର ପରେ କରେ ସେବା ଦ୍ୱାଦଶମଞ୍ଜରୀ ହେ । ଯେମନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଲୀଳା ବିସ୍ତାର ହଇଲ, ସବସଖୀଗନ ପ୍ରେମେ ହୋଇଛେ ମଜ୍ଜୁଅଳ ହେ । ଏହିକାଲେ ନଟରାଜ ବଗୃହେ ମାଜସ, ଯେମନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେଇ ହଇବେ ଉଲ୍ଲାସ ଗୋ । ୮ । ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ମୁଖ ହେର ହୋଇ ଠଗ୍ଠର, ସେବ ଚରତ ଶଙ୍କେ କାନାଇ କଶୋରୀ ହେ । ୯ । ପ୍ରାନନାଥ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେନ ହବେ, ତେମନ ଶ୍ରୀମତୀ ମଧୁରିମା ବାନୀ ତବେ ହେ । ୧୦ । ଆମି କହି ଏକକଥା ଶୁନ ପ୍ରାନେଶ୍ୱର, ତୁମି ସର୍ବ ଚନ୍ତାମନି ସର୍ବସ୍ୱ ଈଶ୍ୱର ହେ । ୧୧ । ଏ ବ୍ରଜମଣ୍ଡଳେ ଯତ ବରଜ ନାଗରୀ, ସବାଇ ରତନ ବନ୍ଧୁ ତୁମି ନୀଲ ହରି ହେ । ସବାକାର ଅନନ୍ଦିତ ହୋଇ ଖେଲ ରସେ, ଧନ୍ୟା ଅଦ୍ୟ ନବକନ୍ୟା ଯୂଟେର ବିଶେଷେ ହେ । ୧୩ । ତବୁ ଅଛେ ଦୃଢ ମତ ବରହେ ଅକୁଲ, ଗତସ୍ତି ପୂଜନେ ସେଇ ତୁମାକେ ବରଲ ହେ । ୧୪ । ମଯୂରେର ପାର୍ବନୃତ୍ୟ କେଇଲ ତାରସନେ, ମୟୂରୀ ନାହଏ ଯେନ ଥାଏ ତୋଷମନେ ହେ । ୧୫ । ଅବେ ଯେମନ ବିଧାନେ ହବେ ସମରସ, ତାରି ସବ ମନପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ କ୍ରୀଡ଼ାରସ ହେ ।୧୬। ତେମନ ଅରମ୍ଭ ଲୀଳ ବୃନ୍ଦାବନ ମାଝେ, ରାସ କଲ୍ଲୋଳ ଉଚ୍ଛଲ ଗୋପିନୀ ସମାଜେ ହେ ।୧୭। ରସମୟୀ ସୁନାଗରୀ ମଧୁର ବାନୀ ଶୁନ, ରସରାଜ ମନରେ ଅନନ୍ଦ ଅକଥନ ହେ । ୧୮ । ବୋଲେ ତୁମି ଅମାର ନାଗରୀ ଶିରୋମନି, ପ୍ରେମମୟୀ ରାସେଶ୍ୱରୀ ରସ ବିଧାୟିନୀ ଗୋ । ୧୯ । ତୁମାର ଅଜ୍ଞାବନେ ନହେ ରାସେର ବିଲସ, ଅବେ ପୂର୍ଣ୍ଣରାସ ହବେ ଯେମନ ମାନସ ହେ ।୨୦। ବସନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରାତ୍ର ହଇଛେ ଅଗତ, ଚନ୍ଦ୍ରେର କିରନେ ବନ ଭୂମି ଉଚ୍ଛ୍ୱଲିତ ହେ । ୨୧ । ନାନାଜାତ ବର୍ଣ୍ଣ ଫୁଲ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଅତ, ତଜ-ଦଗେ ପୁର ବାସ ହବେ ସୁବାସିତ ହେ । ୨୨ । ଯମୁନାର ତୀରେ ବହେ ମଲୟ ମରୁତ, ଝଲ ମଲ ଦଶେ ରାସ ସ୍ଥଳ ବାଲ ଯତ ହେ । ୨୩ । ମୋହନ ବଂଶୀତେ ସବେ ହଇବେ ଅରତ, ସମରସେ ରାସରସ ଲହରୀ ବଢିତ ହେ । ୨୪ । ସବ ସଖୀଗନ ଶୁନି ଅନନ୍ଦ ବାଢ଼ିଲ, ବେନି ଜନ ପ୍ରମୋଦିତେ ଖେଲ ରସେ ଗ୍ରେଲ ହେ । ୨୫ । କୁନ୍ଦନକମରେ ଯେନ ମର୍କତ ନାୟକ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ତନୁ ଏକ ହେ । ୨୬ । ବୃନ୍ଦାବନବାସୀ ନିଜ କୁଞ୍ଜେ ଗେଲ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମନ ତନ୍ମୟ ହଇଲ ହେ ।୨୭। ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜ ମାଝେ ଦକ୍ଷ ଓରେ ମନ, ଶ୍ରୀରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦୋହେଁ କରଛେ ଶୟନ ହେ ।

ତଡ଼ପଦୀ

କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ ଯେନ, କୁଞ୍ଜରଗମନୀ, କ୍ରୀଡ଼ାକରେ କୁଞ୍ଜେ ବିନୋଦିନୀ । କୁନ୍ଦନ କମରେ, ମର୍କତ ନାୟକ, ନିବଡ଼ରେ ହେଲ ଛାୟେ ଜୁଅ । ଘୋଷା ।

କ୍ଷ ହେମ ଲତକା, ତମାଲେ ଜଡ଼ିତ, କଳାମେଘ କୋଳେ ବିଜୁଳି ସୁଦ୍ଧତ, ନୀଳପଞ୍ଜରରେ, କନ୍ଦନ୍ତ ପକ୍ଷୀକି, ଅଥବା ଦେଖୁଛୁ ନଟେଷ୍ଟ ନୂଆ ।୧। ଭ୍ରମ ହେଲା ବୁଦ୍ଧି ଚେତନା ନାହିଁ, ଚମ୍ପାଫୁଲେ ଯିବା ଜଡ଼ିଲା ଭ୍ରମର, ନାକସା ଉପରେ ଜମ୍ବୁନଦହାର, ମିଛୁ। ଫୁଲା ସୁନା ତାର ହୁଅ ।୨। ରସଗର୍ଭ ବାଣୀ ମନ୍ତ୍ରର ଜୁହାର, ନୀଳମଣି ସ୍ଥଳେ ବିସ୍ମିଳ ବଙ୍କୁର, ନାଗ ନାଗସ୍ୱିକ, ଉଗୁଣ୍ଠ ଦେଖିକ, ଖେଳାଉଛୁ ମୋର ଗାରୁଡ଼ିଅ ।୩। ଯେତେ ଲୀଳା କଲେ ମାଧବୀ ମାଧବ, ରତି କାମନାଏ ପଢ଼ ସେ ନବ, ଭଣେ ଧ୍ୟାନସ୍ଥାନ କବି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଧ୍ୟାନକର ଘନ-ଶ୍ୟାମଳସୁନ୍ଦ। ।୪।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଯଦ୍‌ଗାନ୍ଧର୍ବ୍ବ ସୁକୌଶଳୋ କଳା ଧ୍ୟାନଂ ଚ ଯଦ୍ବୈଷ୍ଣବ
ଯଚ୍ଛୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ସଚ୍ଚପଲ୍ଲବେଷ୍ୟ ସୁନୀଳାଇତଂ ।
ତତ୍ସର୍ବଂ ଜୟଦେବ ପଣ୍ଡିତ କବେ କୃଷ୍ଣୈକତାନ ମନଃ
ସାନନ୍ଦା ପରିଶୋଧୟନ୍ତୁ ସୁଧିୟ ଶ୍ରୀଗୀତଗୋବିନ୍ଦତଃ ।

ପୟାର

ଯେଗନ୍ଧର୍ବ୍ବ କଳା କଉତୁକେ ବିଦ୍ୟମାନ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ବୈଷ୍ଣବେର ଧ୍ୟାନ ହେ ।୧। ସକଳ ସୁରସ କାବ୍ୟ ସାର ସୁଧାନିଧି, ରସିକ ଭକ୍ତେର ହୃଏ ଏ ଅମୂଲ୍ୟନିଧି ହେ ।୨। ପଣ୍ଡିତ କମଳ କୁଳ ପ୍ରମୋଦିତ ରବି, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତନ୍ମୟ ଆତ୍ମା ଜୟଦେବ କବି ହେ ।୩। ବଦନୁ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ ଏଇ ଶ୍ରୀଗୀତ-ଗୋବିନ୍ଦ, ସାନନ୍ଦେ ଶ୍ରବନକର ସୁରସିକ ବୃନ୍ଦ ହେ ।୪।

ଶ୍ଳୋକଃ

ସାଧ୍ୱୀ ସାଧ୍ୱୀକ ଚିନ୍ତନଂ ଭବତ ସର୍ବରେ କର୍କଶଣି ।
ଦ୍ରାକ୍ଷା ଦ୍ରାକ୍ଷାନ୍ତୁ କୋଦ୍ଧା ମମୃତ ମସିନ୍ଧର ନୀର ରସସ୍ତେ ।
ମାକନ୍ଦ କନ୍ଦକାନ୍ତାଃ ଧର ଧରଣୀତଲଂ ଗଚ୍ଛଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଯ ବ ।
ଭାବଂ ଶୃଙ୍ଗାର ସାରସ୍ୱତ ମସ୍ୟ ଜୟଦେବସ୍ୟ ବିଶ୍ୱଗ ଗ୍ରଣି ।

ପୟାର

ସାଦ୍ଧରେ ମାଧୁରେ ଚିନ୍ତାମୟ ଚିନ୍ତାମଣି, ବୃଜନ ନାଶନେ ଏଇ ପଡ-ତପାବନ ହେ । ଶର୍କରା ଅସ୍ୱାଦଜନା କର୍କରା ଜାନୟ, ଦ୍ରାକ୍ଷା ଖାବାଜପି ଦ୍ରାକ୍ଷା ଅସ୍ୱାଦ ମାନୟ ହେ ।୨। ମାର୍କନ୍ଦ ଭୋଗେଚ୍ଛା କନ୍ଦ ହୟ ଚକନ୍ଦନେ, ନାବ ଏଇ ରସକନ୍ଦ ଉନ୍ମାଦ ବର୍ଦ୍ଧନେ ହେ ।୩। ଅମୃତ କତ ମଧୁର ମୋହନ ମାନସ, କ୍ଷୀର ଖାବାଜନା ପିବ ଲଭୟା ହରଷ ହେ ।୪। ରସମଦ୍ଧେ ହସ୍ତେ ହର

ରଖ ନାହମଲେ, ହଜନ୍ ହବେ ରୋଗ ବାରେ ପାନକୈଲେ ହେ । ୫ । ଢାନ୍ତାଧର ପାନ ସ୍ୱାଦୁ ଯେ ଜନ ଜାଣୟ, ଏଇ ରସ ମଧୁରିମା ଅନବଦ୍ୟେ ପିସୁ ହେ । ୬ । ଧରମୀର ତଳେ ସାର ମାନବ ସଙ୍କୁଳ, ତାହ ମଧ୍ୟେ ଏ ଜୀବନ ପରମ ଚଞ୍ଚଳ ହେ । ୭ । ମୁହୁର୍ତ୍ତିକଣ୍ଟୁଖେ ସେଇ ଢାମ ବ୍ୟାଧି ହବେ, ସେ ସୁଖ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଏଇ ଭବ ପାଇବରେ ହେ । ୮ । ତବେ ସେଇ ସ୍ୱାଦୁକତ ଏଇ ସ୍ୱାଦୁ କଚ୍ଛ, ଏକବାର ଗୃଥ ଅମି କର ପ୍ରନମିତ ହେ । ୯ । ଏ ଶୃଙ୍ଗାର ସାରସ୍ୱତ ରସ ସିନ୍ଧୁବ୍ରତ, ସଖି ଢକ୍ତଗନା ଦ୍ୱସ୍ୱେ ପିବ ଅନୁବ୍ରତ ହେ । ୧୦ । ଅମି ଧ୍ୟାନ-ହୀନ ଜନ ପରମ ପାମର, ଶ୍ରୀସଖୀ ଅନୁଜ୍ଞା ଜନା ଅନୁକମ୍ପୋକର ହେ । ୧୧ । ଦନ୍ତେ ତୃଣ ଧରି ଏଇ କରି ନିବେଦନ, ଏକବାରେ ପ୍ରେମ ଭିକ୍ଷା ଦଅ ସାଧୁଜନ ହେ । ୧୨ । ଅତଗା ରସିକାନ ଜନା ଏଇ ଭାଗ୍ୟ ହବେ, ତୁମାର ଦାସୀର ଦାସୀ ଅମି କବେ ହବେ ହେ । ୧୩ ।

ପୟାର

ଦ୍ୱାଦଶ ସ୍କନ୍ଧେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ ।୧। ଶେଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୨ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଘ ହେ ।୩। ତାର କୃପାବଳେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସଗୃହୀତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଅଇ ନୀଲ ରତ୍ନମାଲ୍ୟ ଗଳାତେ ପରୟ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ନାହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନାଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାୟର ତ୍ରୟୋଦଶ ସ୍କନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନକର ଓହେ ନମ୍ରୁଲଙ୍ଗ ଶ୍ରୀନିବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

—୧✱୩—

ତ୍ରୟୋଦଶ ଛାନ୍ଦ

ପୟାର

ଅବେଶନ ସାଧୁଜନା ସୁଧା କୃଷ୍ଣ କେଲି, ଯେଇରସ ଶୁନି ହବେ ପ୍ରେମେ ମଜୁଅଲ ହେ । ୧ । ମଧୁର ସୁରସ ସା ସର୍ବସ୍ୱ ସମ୍ପତ୍ତି, ସଖୀ ଉକ୍ତଗନାର ଏ ପରମ ବିଭୂତ ହେ । ୨। ଜଗଜ୍ଜନ ମନମୋହ ପରମ ପାବନ, ଭବରୋଗ ଦୂର ଯାବେ ହବେ ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ହେ । ୩ । କେଳିରସେ ମଜୁଅଲ କିଶୋରୀ କିଶୋର, ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସଖିଗନ ସେବିଲେ ପୟର ଗୋ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ପାନେ ସର୍ବମୋହ, ତବେ ବେନିଜନା ମୋଦେ ହୈଲ ଉଦ୍ଗାଦ ହେ । ୫ । ବେନିଜନ

ଏକାସନେ କରିଲ ଶୟନ, ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ କାନ୍ତ ଗୋରି ଅଙ୍ଗେର ଅଭିନ୍ନ ହେ । ୬ । କନକେର ଲତା କିବା ତମାଲେ ଜଡ଼ିଛେ, କାଳମେଘ କୋଲେ ବିଜୁଳି ଝଟକିଛେ ହେ । ୭ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଓରେ ପାମର ମନସ୍ତର, ଅତଏବ ସୁଖେ ନିଦ୍ରା କଶୋରୀ କିଶୋର ହେ । ୮ ।

ପୟାର

ଏଇକାଲେ ରାସଶେଷ ହଇଲ ଯଖନ, ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ନିଦ୍ରା ତେଜି ଜାଗିଲ ତଖନ ହେ । ୧ । ଜାନି ସବସଖି ସବ ମଞ୍ଜରୀ ନିକର, କୁଞ୍ଜଦ୍ୱାରେ ଉଣ୍ଡହଇଲ ଚିତ୍ତେ ଭୟଭର ହେ । ୨ । ତବେ ବନଦେବୀ ବାନୀ କରିଲ ପ୍ରକାଶ, ଓହେ ନାଗର ଶେଖର ଯୁବାଜନ ଈଶ ହେ । ୩ । ନବୀନ ଘରସୁନ୍ଦର ମଦନମୋହନ, ରସରାଜ ରସଦାନି ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ ହେ । ୪ । ଉଠଉଠ ପ୍ରାନନାଥ ହଇଲ ପ୍ରଭାତ, ଅରୁନକିରନେ ପୂର୍ବଦିଗ ବିରଜିତ ହେ ।୫। ଥାରଜେର ଅବକାଶ କୁମୁଦ ପ୍ରକାଶ, ଚକ୍ରବାକ ଯୁଗଲେର ବାଢ଼ିଲ ହରଷ ହେ । ୬ । କୁକ୍‌କୁଟେର ରବ, ଦେବାଲୟେ ଶଙ୍ଖସ୍ୱନ, ପରମ ଗୁପତ ରସ ହବେ ପ୍ରକଟନ ହେ । ୭ ।

ପୟାର

ତବେ ସାରିଶୁକ ଜାନି ହଇଲ ଜାଗ୍ରତ, ଶୁକଭାଷେ ସୁମଧୁରେ ଓହେ ନନ୍ଦସୁତ ହେ । ୧ । ରାଧାହୃଦୟ ଚନ୍ଦନ ନାଗର ମୋହନ, ଗୋପୀଗନ ଗଲମାଲ ନାଗର ରଞ୍ଜନ ହେ । ୨ । ନିଶି ତେଜି ଶଶଧର କରିଲ ଗମନ, ଦୀନବନ୍ଧୁ ପ୍ରକଟରେ ଉଦୟ ଅରୁନ ହେ । ୩ । କୁଲବତୀ କାନ୍ତ କୋଲ ତେଜି ଗୃହେ ଚଲେ, ପ୍ରୀତି ତେଜି କାଲବୃନ୍ଦ ନିଜ ଗୃହେ ଗେଲେ ହେ । ୪ । ଶୟନ ତେଜହ ଅବେ କରହେ ଚେତନ, ସାରି କହେ ଶୁନ ବାନୀ ନାଗରିରତନ ଗୋ । ୫ । ବୃଷଭାନୁ କେମାଦେଈ ନାରୀ ଶିରୋମନି, ରସରାଜ ରସଦାନି ଗୋବିନ୍ଦ ମୋହିନୀ ଗୋ ।୬। ପରକୀୟ ରସ ଏଇ ପରମଗୁପତ, ପ୍ରକାଶ ସବଦିଗେ ଏ ହବେ ପ୍ରକଟିତ ଗୋ । କାନ୍ତ କୋଲ ତେଜି ଅବେ ହବେ ଗମନ, ସଖିଗନ ଲୟେ ଅବେ କରହ ବହନ ଗୋ । ୮ । ସେ ପଦ୍ୟ ଶୁନ୍ତ ହୈତେ ଜାଗଲ ସଜନୀ, ନା ତେଜଲ ସୁଖଶଯ୍ୟା ରାଈ ନୀଲମନି । ୯ । ନବଘନ ମାଝେ ଯଥା ତଡ଼ିତ ଜଡ଼ିତ, ସେଇ ଶୋଭା ହୃଦେ କରିଲ ସବନେନ ହେ ।୧୦। ଶୋଭାବଲ୍ଲହାରୀ ସଖି ମଞ୍ଜରୀ ସକଲ, ବାଢ଼ିଲ ଆନନ୍ଦମୟ ଦଲ ହୁଲହୁଲ ଗୋ । ୧୧ । ସେ ନାଦ ଶ୍ରବନେ ରାଧାମାଧବ ଜାଗଲ, ଶୟନ ତେଜିୟା ଉଠେ ଚିତ୍ତେ ମୋଦଭଙ୍ଗ ହେ । ୧୨ । ବନଦେବୀ ଶୀଘ୍ର ସାଜ-ମଙ୍ଗଲ ଅଲତ, ସଖିଗନ ସାଥେ ଲୟେ କରିଲ ପ୍ରକଟ ଗୋ । ୧୩ । କୁଞ୍ଜଦ୍ୱାରେ ଉଭ ତବେ ନାଗରୀ ନାଗର, ଚକ୍ଷୁପାଶେ ବେଢ଼ି ଅଛେ ସଜନିନିକର ଗୋ ।୧୪।

ପୟାର

କଣ୍ଟି ବାନସ୍ତୀ ଡାକେ ଉଚ୍ଚ ତାଳପରେ, ଜାଣି ଗଲ ଏବାଏଁଲ ଚହଲ ମାର୍ଗରେ ହେ । ୧ । ଓହେ ହେ ଗୋକୁଳନାଥ ଓହେ ଶକଟଭାଞ୍ଜ, ନିକଟେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହଇବେ କଣ୍ଟିଲ୍ଲ ହେ । ୨ । ଉତ୍ଥେଶ୍ଳେମେ ତେହୋ ଭାରେ ସ୍ଥଳତେ ନାବଲ, ଶୋଭ୍ରମୃତପାନେ ଗୋପୀ ହଇଅଛେ ଭ୍ରୋଲ । ୩ । ବୃନ୍ଦା ଆଦେଶରେ ତବେ କଣ୍ଟିବାନସ୍ତୀ, ରଞ୍ଜନ କଇଲ ଶଙ୍କା ବଚନ ଗୁଚ୍ଛୁସ୍ତୀ ହେ ।୪। ବଜ୍ରପାତ ପରି ବୋଟଲ ବ୍ରଜେର ଚହଲ, କଣ୍ଟିଲ୍ଲ ବଚନପରି କ୍ରନ୍ଦ କରେ ଗୋଲ ହେ । ନନ୍ଦେର ବାଡ଼ିତେ ପଡ଼େ କୁନ ଉପଦ୍ରବ, ଶୁନିଯାଁ ନାଗରରାଜ ହେଲ ମୌନ ଭାବ ହେ । ୨ ।

ପୟାର

ବ୍ୟଗ୍ର ଗତକରି ଗୃହେ ହଇଲ ପ୍ରବେଶ, ନିଜ ପଲଙ୍କେ ଶୟନ ନିଦ୍ରାର ଅଲସ ହେ । ୨ । ନାଗର ମୁକୁନ୍ଦମଣି କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଣଧନ, ବାରହ ଅନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ସଖିଗନ ଦେନ୍ନ ହେ । ୨ । କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ଗମି ନିଜ ସଦନେ ପ୍ରବେଶ, ସଖିଗନ ବାରସେ ଗମିଲ ଯେନ୍ଥାବାସ ହେ । ୩ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ କେତକୀ ଗୋସ୍ତୀ ଦୟାଲ ସାଗର, ସୁତଲ ରତ୍ନପଲଙ୍କେ ଉତ୍ତେ ତନ୍ଦ୍ରାଭର ହେ । ୪ । କସ୍ତୁସ୍ତୀ ତୁଳସୀ ତବେ ସେବା ଆରମ୍ଭିଲ, ଅବେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପାଦ ସମ୍ବାହନ କୈଲ ହେ । ୫ । ଅତି ବିନତିରେ ଦୁଃଖ କରେ ନିବେଦନ, ପତିତପାବନି ଦୁଃଖ କର ବିମୋଚନ ଗୋ । ୬ । ଏଇ ଲିଙ୍ଗ ଦେହ ଆମାର କବେ ତ୍ୟାଗ ହବେ, ନିଜଧାମ ପ୍ରାପ୍ତି ହୟାଁ ସୁସ୍ଥେ [illegible] ମିଲିବେ ହେ । ୭ । ଏହି ଭାବ ଏବାନିଶି ଶୟନ ସ୍ୱପନେ, କର କର କି ପାମର କି ପା ଦୟାବାନେ ଗୋ । ୮ ।

ଯଥାରାଗ

ଚଇନ୍ଦ୍ର ମାସେର, ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତିଥିର, ଶର୍ବରୀ ପ୍ରକଟିତ ହେ ।
ହେରି ପଦମଲ, ଶ୍ବେତ ପଦ୍ମମଲ, ବୃନ୍ଦାବନ କଣ୍ଟକିତ ହେ ।
ବହେ ମଲୟ ମରୁତ, ପିକ କୁହୁ ରବରେ ପୂରିତ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁସୁମ, ଅତିମନୋରମ, ବାସ ଚହଟଇ ଅବ ହେ ।
ବସି ଫୁଲେ ଫୁଲେ, ଭୃଙ୍ଗ ମତ୍ତଅଲେ, ଗୁନୁ ଗୁନୁ ନାଦେ ଭ୍ରୋର ହେ ।
କୋକିଲର କୁହୁରବ, ଝୁନୁ ଝୁନୁ ଝଙ୍କାର ଅରମ୍ଭ ହେ । ୨ ।
ଦେଖବା ଏ ବସନ୍ତ, ନାଗର ଜଡ଼ିତ, ବନସ୍ପତି ନାସ୍ତି ସନେ ହେ ।
ଝିଙ୍କାସ୍ତୀ ଜାଃସ୍ୱନ, କି ନୂପୁରସ୍ୱନ, ହୁଙ୍କତ ଭ୍ରମର ଗାନେ ହେ ।
ପିକଦାମ୍ନା ଏଇମନି, ଦେଖବା ଲଷେ ଇଷି ଇଷି ବାଣ୍ଛା ହେ । ୩ ।

ଝଲମଲ ବାଲି, କି କର୍ପୂର ଧୂଳି, ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣେ ରଞ୍ଜିତ ହେ ।
ଯମୁନା ତଟରେ, ଶୋଭା ପ୍ରକଟରେ, କୁଞ୍ଜପୁଞ୍ଜ ଶୋହେ କତ ହେ ।
ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡେ ଏତବାରେ, କାମ କବଳି କରଇ ତାରେ ହେ ।
ବସନ୍ତସମୟ, ଅତି ରସମୟ, ପଞ୍ଚଶର ଶରଘାରେ ହେ ।
ଗୋପାଙ୍ଗନାକୁଳ, ହୋଇଲେ ବ୍ୟାକୁଳ, ଶଠେନ୍ଦ୍ର ନଟବର ବରେ ହେ ।
ଦଣ୍ଡେ ଏହିକାଳ ଗତ, ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ହୋଇଲ ମତ ହେ ।
ପ୍ରଭାତୁଁ ଉଠିଅ, ଗାବଗୋଷ୍ଠେ ଯାଇଁ । ନିଜ ବାଛି ନିବାଉଲ ଶହ ।
ଦିବାର ଚରଣ୍ଟ, ଯତ ଯତ ଇଚ୍ଛା, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ସବ କେଲି ହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଇଲ ଉପନ୍ନ, ରସ ଅବେଶ ମାନସେ ଜାନି ହେ । ୭ ।
ଏଇମତ ନେଣି, ପ୍ରହରେକ ଅଣି, ଭୋଜନ ସାଋ ଶୁଭିଲ ହେ ।
ଯୋଗମାୟାବଳେ, ବଣ ନିଦ୍ରା ଭୋଲେ, ଗ୍ରାମରେ ଅଚେତ ଭେଲ ହେ ।
ଦେଖି ରସିକ ସୁଜାନ, ରାସସ୍ଥଳେ କରଲି ଗମନ ହେ । ୭ ।
ଶଡ଼ରେ ବର୍ଣ୍ଣର, ଅମାର କଣୋଗ୍ରି, ଯେ କରନ୍ତେ ଅଙ୍ଗୀକାର ହେ ।
ବଂଶୀଗାନେ ମତ, କର୍ବା ଝଟତ, ନା କଇଲେ କୋଅ ତାହାର ହେ ।
ଅତ ଭାଲି ରସରାଜ, କୋଟି କନ୍ଦର୍ପପର ବରାଜ ହେ । ୮ ।
ଅବେ ସୁଜ୍ଞଜନ, ପ୍ରେମରସ ଶୂନ୍, ଉବେ ନବୀନ କଶୋଗ୍ରି ହେ ।
ଦବସେର ଗୀତ, ସାଋୟାଁ ଉତ୍ପତ, ରଜନିମୁଖ ଅଦର ହେ ।
ଗେଲି ଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ ଗତ, ପୂର୍ବରସେ ମଭୁଅଲ ମତ ହେ । ୯ ।
ଏମନି ସମୟେ, ନନ୍ଦେର ତନୟେ, ବଂଶୀବଟ ତଲେ ମିଲି ହେ ।
ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମା ହୟାଁ, ମୋଦେ ଦାଣ୍ଡାଇୟାଁ, ବଂଶୀ କରେ ଧରି ଘାଲି ହେ ।
ଜାନ୍ନ ଭେଲ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନିଜ ଭୁଃଖ କରେ ନିବେଦନ ହେ । ୧୦ ।

ପୟାର

ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମାଛନ୍ଦେ ଜୟ ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ, କି ମଧୁର ମୂରତି ମୋହିତ ଜଗଜ୍ଜନ ହେ । ୧ । ବଂଶୀ ଲୟା କରେ ତାର ମଧୁରଗାୟନ, ଶ୍ରୀରାଧାଜିଉ ସଖୀ-ଗୀତ ଢାମରୀଜ ଧାନ ହେ ।୨। ମନୋହର ରନ୍ଧ୍ରେ ଧନି ଅରମ୍ଭିଲ ଧୀରେ, ବ୍ରଜା-ଙ୍ଗନା ଏତେ ... ଅନେ ନା ବୁଝିଲ କାରେ ହେ ।୩। ବଂଶୀର ନିସ୍ୱନ ପୂରେ ଚଉଦଭୁବନ, ଦଶଦିଶ ଅକାଶ ହଇଲ କମ୍ପମାନ ହେ । ୪ । ଇହଲୋକ ତପ-ଲୋକ ଜନଲୋକ ଅର, ସତ୍ୟଲୋକ ଦେବଲୋକ ଭୁବଲୋକ ଅର ହେ । ୫ । ସବାକାର କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁନି ହଇଲ ଟଳିଲ, ସ୍ବର୍ଗେ ସବ ଦେବଗନ ହଇଲ ବାତୁଲ ହେ । ୬ । ହଫଢୋଢାଲ ଭେଦି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମେଲିଲ, ବ୍ରଜପୁରେ ଘରେ ଘରେ ଧ୍ୱନି

ଚୂରିଗଲା ହେ । ୭ । ସେହି ନାରୀ ଏକବାରେ ବଙ୍କିମ ନୟନେ, ମଧୁରିମା ଦୃଷ୍ଟି ବନ୍ଧୁଛନ୍ତି ନନ୍ଦନନ୍ଦନେ ହେ । ୮ । ତାହାନାମେ ଡାକେ ବଂଶୀ ଅସୀମ ବୃନ୍ଦାବନେ, ରାସରସେ ରସି ମଞ୍ଚ ନାଗରରେ ସନେ ହେ । ୯ । କାନେ ପଶି ପ୍ରାନସ୍ଥାନେ ବରହେ ଅକୁଳି, ମୋହନ ବଂଶୀ ନାଦେ ସବୁ ଗତି ଉବାରିଲି ହେ । ୧୦ । ଧନ୍ୟା ଆଦି ଲକ୍ଷେ କନ୍ୟା କରିଲ ଭ୍ରମନ, ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଳାଦି ଯେତେ ଯୁଥେଶ୍ୱରୀଗନ ହେ । ୧୧ । ଦେବକନ୍ୟା ମୁନିକନ୍ୟା ସିଦ୍ଧକନ୍ୟା ଅରି, ପରଗୃହକା ଘେନିଣ ରମଣିମାନକର ହେ । ୧୨ । ଲଳିତାଦି ସଖିଯୂଥ ଡାକେ ଏକେ ଏକ, ମଞ୍ଜରୀ ଗନରେ ତବେ ଶୁଭିଲା ବାଚକ ହେ । ୧୩ । ଅତପୂର ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପୁରେ, ତବେ ପ୍ରବେଶିଲ ଗିୟା କଶୋରୀମନ୍ଦରେ ହେ । ୧୪ । ରସମୟୀ ପ୍ରେମଦାୟୀ ନବୀନ କଶୋରୀ, ନାରୀ ଶିରୋମଣି ଯେଇ ସବ ଶିରୋପରି ହେ । ୧୫ । ତାର କର୍ଣ୍ଣେ ବଂଶୀ ଧ୍ୱନି ପଶିଲ ଚହଲେ, ଚମକାଇ ଦଳ ଗତ୍ରେ ଚେତନା ହରିଲେ ହେ । ପୁଲକ ବୈବର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ରୁ ସ୍ୱେଦ କମ୍ପାଦିଯେ, ଗମନାଦି ହରଷେ ବାଡ଼ିଲ ଚେଷ୍ଟାମୟେ ହେ । ୧୭ । ଏହିକାଳେ ବନଦେବୀ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ସନେ, ମିଳିଗଲେ ସୁନାଗିର ଅଛେ ଯେଉଁଖାନେ । ୧୮ । ବୋଲେ ସଖି ଏ କ ରୀତ ହୋଇଛେ ତୁମରେ, ଆଜ୍ଞାପାଇଁ । ବଂଶୀଧ୍ୱନି କରିଲ କଶୋରେ ଗୋ ।୧୯ । ଧଇର୍ଯ ଲଭିପାଇଁ । ହେୟ ନବେଶ ଭୂଷନ, ସଖୀଗନ ସାଥେ ଲୟିଁ । କରହ ଗମନ ଗୋ । ପ୍ରାନନାଥ ସନେ ଥାଇ ରସ ଅସ୍ୱାଦିବେ, ରାସରସ ପ୍ରକାଶିୟା କଲ୍ଲୋଳ ବାଢ଼ିବେ ଗୋ । ଏହି ମୃଦୁବାଣୀ ଶୁଣି ନାରୀ ଶିରୋମନି, ସଖିଗନ ଲୟିଁ । ବେଶ ଭୂଷନ ସାଜେନି ଗୋ । ତବେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କରେ ଏହି ନିବେଦନ, କୁସୁମ ଗୃଙ୍ଗିତ୍ତ୍ୱ ଲୟିଁ । ଅଗ୍ରେ ସାବଧାନ ହେ । ୨୩ ।

ଉହ୍ନା

ଏହିରାସ ବେଶ ଭାଲି, ସବ ସମ୍ପଦ ହୟାଛେ ଚୂଲି । ୧ ।
ସର୍ବସଖି ଗନ ମିଲି, ଅନନ୍ଦତେ ଦିଏ ହୁଲହୁଲି । ୨ ।
ଅଜ ହବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ, ଉଚ୍ଛଳିବେ କନ୍ଦର୍ପେର ରସ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ମିଲି ସବ ସଖିଗନ, ମାଧବୀନାଗରୀ ରାଜନ, ବେଶ କରେ ମନେର ଉଲ୍ଲାସେ । ରତନ ଆସନ ପରେ, ବସାଇୟାଁ ଯତନରେ, ଲଳିତା ମିଲୟାଁ । ବାନ୍ଧେ କେଶ ହେ । ଧରି ହସ୍ତରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କଙ୍କତିକା ଗୃହେ ଧୀରେ, କେଶ ସମାଜିଲ ଶୀଘ୍ରତରେ ସେ । ୧ । ନବୀନ ଘନ ନିନ୍ଦନ, [illegible] କୁନ୍ତଳ ଶୋଭନ, ଗନ୍ଧ ସଜା- ଇଲ କ ମାଧୁରେ । କୃଷ୍ଣ ମନ ଲୁଡ଼ା ଜଡ଼ା, ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୂତରେ ଭଡ଼ା, ରତ୍ନ ଝୁମ୍ପା ଝରି ଭାତି ଭରେ ହେ । ମୋତି ଜାଲରେ, ଉପମା କ ଦିବା ଅର ତାରେ, ଜାଲମେଘ କହେ ତାରକରେ ହେ । ୨ । କନକ ବାଳିଅ ରଙ୍ଗ, କେମନ୍ତ ହେଲି

ବସ୍ତ୍ର, ତାହପରେ ରଙ୍ଗ ଓଢ଼ଣି ଭରେ । ସୁନା ବୁଦ ଦିଲ ତାଏ, ମୃଦୁ ଛନ୍ଦେ ବୀନାବାଦ୍ୟେ, ମଦନ ମାଦକ ସେହ୍ନ କରେ ହେ । ଖୋଲ ସାଜିଲ, ଉପମା ଅଙ୍ଗୁଳ ନୂପୁରଜଳ, ଯବା ସେ ମୋହନ ବୀନା ଦିଲ ହେ । ୩ । ଅଲକା ବେଢ଼ ଖଞ୍ଜିଲ, ବାଙ୍କ ଉର୍ଜିରସ୍ୱୀ । ଦଲ, ମୁଖପଦ୍ମ ଅତ ବିକଶିତ । ଦେଖି ବାଲ ଭୃଙ୍ଗ ପନ୍ତି, ଲୁଣ୍ଡ ହସ୍ତି । ଅଛେ ତଥି, ସୁବାସ ରହଷ୍ଟପାୟୀ ମତ୍ତ ହେ । ବେଣୀ କଣ୍ଠରେ, ରତନ ତାଟଙ୍କ ଜଡ଼ିତରେ, କିବା ଗୁରୁ ଶୁକ୍ର ଉଦେ କରେ ହେ । ୪ । ଫୁଲ ମଲକଢ଼ି ସାର, ଝଲକ ମଲକ ଅର, ମଠକ ଝଟକ ଯେଉ କରେ । କପୋଲେ ମର୍କତ ଶତା, କେମନ ହଲ ଜଡ଼ିତା, ସରସିଜ କୋଲେ ଭୃଙ୍ଗତ୍ରେ ହେ । ନାସାପୁଟରେ, ମୀଲରତ୍ନ ବସନ ସଙ୍ଗରେ, ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଲୋଥ ତାତେ ପୁରେ ହେ ।୫। ଗଲତେ ଦଲ ପଦକ, ଦେଖି ନା ଚଲେ ପଦେଙ୍କ, ଲମ୍ବେ ମୋତି ହାର ମନୋହର । ମୋହନ ମାଲ ବିସ୍ତାର, ମୋହନ ମୋହନ ଯାର ପଡ଼ ବକ୍ଷସ୍ଥଲ କି ସୁନ୍ଦର ହେ । ବେଣୀ ଭୁଜରେ, ବାଜୁବନ୍ଧ ବାହୁଟି ଖଞ୍ଜିଲେ, ରତ୍ନଯୁତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣତାଡ଼ ଦିଲେ ହେ । ୬ । ହସ୍ତେ ମରକତ ଚୁଡ଼ି, କଙ୍କନ କି ଶୋଭା ବାଢ଼ି, ତାହପୃଷ୍ଠେ କନକ କଚୁଳି । ଅଙ୍ଗୁଲତେ ରତ୍ନମୁଦ, ଚୁଡ଼ାଇଲ ଶୋଭାଖାଦି. ଏଥି ନାହିଁ କର ଭାଗ ଭୁର ହେ । କ୍ଷୀଣ କଟିରେ, ମେଖଳା ଅଗ୍ନଦ ଘଟନରେ, ହେମଛୁଦ୍ର ଘଣ୍ଟିମାଲ ତାରେ ହେ । ଯୁଗଳ ଜଘନେ ବାନ୍ଧ, ଚଲତେ ଯେମନ ବାଜ, ହବେ ସ୍ରେଷ୍ଠ କିଙ୍କିଣର ନାଦେ । ଚଲଧ୍ୱ ନୂପୁର ଯୋଡ଼, ଘୋଢ଼ର ତାହାତେ ମୋହ୍ନ, କତେଶ ଭନ ହେଇଲ ବେଣୀପାଦ ହେ । ପଦ ଅଙ୍ଗୁଲ, ଝୁଣ୍ଟିଅ ଖୁଣ୍ଟିଅ ଅଚବଲ, ଖଚଘାତେ କୃଷ୍ଣ ମନ ଭୁଲ ହେ । ତବେ ବୃନ୍ଦାଦେବ ମିଲ, କପୋଲେ ତିଲକ କଲ, କି ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବେଶ ବାନା-ଇଲ । ଥର ଗୋଥର ମୁକୁର. ଯାହିଁ ମନ ମନୋହର, ଇନ୍ଦୁ ଛନ୍ଦୁ କୁନ୍ଦକାଦି ଦଲ ହେ । ଦେଖି ଶୋଭା ହେ, ଶୋଭା ଦେଖି ମୂନାହବେ ଲୋଭା, ଅମ୍ନେକି ବର୍ଣ୍ଣିତେ ପାର ଅବା ହେ । ତାପରେ ସିନ୍ଦୁର ବିନ୍ଦୁ, ଅରୁନ କି ରାଖେ ଇନ୍ଦୁ, ଚଉପାଶେ ଚନ୍ଦନେର ଫୋପି । ହେଇଲ ଏକି ଚମତ୍କାର, ସୂର୍ଯ୍ୟେକ ବେଢ଼ି ଛେ ତାର, ରଙ୍ଗା-ଧରେ ମୃଗମଦ ସ୍ଥାପି ହେ । ଦିଲ ନଥିକା, ସୁଘଟନ ଦେଇଲ ଶ୍ରୀଘ୍ରତରେ, କୁନ ଅନ ଉପମା ତହିଁରେ ହେ । ୧୦ । ବିନ୍ଦୁ ଯମୁନାର ଜଲ, ପ୍ରବାଲ ନାବେ ରାଖଲ, ତବେ ଲକ୍ଷ ନାହିଁ କନ୍ଧା ହସ୍ୟେ । ଗଣ୍ଡେ ମଲ୍ଲି ଲହୁଲ, ଓଷ୍ଠେ ତାରା ଧାଡ଼ି ଦଲ, ପଦିକା ଯୁଗଲ ସ୍ଥଲେ ଦଏ ହେ । ଭାଷି ବିଶାଖା, ଥାକେ କି ନାଗର ପୁରତରେ, ଶୁନ ରସମୟୀ ହର୍ଷଭରେ ସେ । ୧୧ । ତବେ ଶହାସଖୀ ମିଲେ, ତାରାବଲି, ବାସ ଦଲେ, ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗରେ ଜଡ଼ିତ । ସୁନୀଲ କାଞ୍ଚୁଲି ଅନ, ବକ୍ଷରେ ସୁମଣ୍ଡନ, ମେରୁ ଗିର ମେଘ କି ଘୋଟିତ ହେ । ନାନା କୁସୁମେ, ଫୁଲ

ଗାଭା ଦଲ ଶିରପରେ, ହାର ଲମ୍ବାଇଲ ସୁଗ୍ରୀବାରେ ହେ । ୧୨ । ଶୁକ୍ଳପଟି ବଙ୍କ ଧଟି ପିନ୍ଧେ ରୁଚ୍ଛଲ ସୁଘଟି, ଲଳିତା ସଜନୀ ତବେ ନୀଲ । ଘଙ୍କି ନାଡବେଷ୍ଟୀବଲ କର୍ପୂର ଲବଙ୍ଗ ମେଲ, ପୁଙ୍ଗ ଖଦୀରକେ ମିଶାଇଲ ସେ । ସୁକ୍ଷ୍ମଚୂର୍ଣ୍ଣରେ, ସୁଡାମ୍ବୁଲ ଲଗି ବିମ୍ବାଧରେ, ଶୋଭା ବଳିହାରୀ ନେତ୍ର ପୂରେ ସେ । ୧୩ । ତବେ ଭୃଙ୍ଗ-ବଦ୍ୟା ସଙ୍ଗ, ଅନୁକୁଳ ବଧୂ ବଙ୍ଗ, ବାହାରିଲ ଯୂଥ ଯୂଥ ହୟା । ଏହୁକାଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଜୟ ଜୟ ସୁଘୋଷନ, ଧାଆ ନାଚେ ଭଜନମତ୍ତ ହୟା । କବେ ଅମାର, ହବେ ଏଇ ଲିଙ୍ଗଦେହ ପାର, ମିଳିବସେ ସଖୀ ସେବା-ଥର ହେ । ୧୪ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ବାଂଶରୀ ନିଃସ୍ୱନ, ମୋହିଲ ମନ, ସବ ଗୋପୀ ମତୁଆଲ । କୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜ ପଥେ, ଚଲେ ଯେଙ୍ଗା ମତେ, ଅଗେ ଭେଟି ନନ୍ଦଲାଲ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୧ । କୋଇ କୋଇ ଗୋରୀ, ପ୍ରେମରେ ଅତୁରୀ, ବସନ ଭୂଷନ ଅନ ଠେ । ଝୁମୁ ଝୁମୁ ନାଦ, ନୂପୁର ଶବଦ, ଚଉଁ ବୃନ୍ଦାବନ ଯାନ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୨ । କୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜ ନାରୀ, ବାଦ୍ୟ ରେ ଗୃତୁରୀ, ଫୂଲଗଭା ଶିରେ ସାଜେ । କଙ୍କିଣୀର ଧ୍ୱନି, ବାଜେ ଜନ ଜନ, ଯାଏ କେଲିବନ ସାଜେ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୩ । ଯୋଡ଼ ଯୋଡ଼ ହୟାଁ; ହରଷ ଲଉୟାଁ । ପଥେ କରେ ବହୁରଙ୍ଗ ହେ । ଗେଲେ ଗେଲେ ଗୃଲ, ପ୍ରେମେ ମତୁଆଲି, ମତ ଗୋବନ୍ଦେର ସଙ୍ଗ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୪ । କେବନ ନାଗରୀ, ଯଦ୍ଦନେ ଭାବ, ମତ୍ତଗଜ ଜନ ଗୃଲି ହେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଲେ କନ୍ଦର୍ପ ବହୁଲେ, କୋଇ ଡ଼ାକେ ଅସ ଅଲି ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୫ । ନବ ନବ ନସ, ହବେ ପରକାଶ, ବନେ ଡାକେ ଘନଶ୍ୟାମ ହେ । ମଧୁର ମୁରଳ, ହରେ ସୁବାଦୃତ, ସବ ରସମୟ ଧାମ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୬। ବୃନ୍ଦାବନ ମାଝେ, ଘନଘନ ବାଜେ, ମୋହନ ମୁରଲୀ ଗାନ ଗୋ । ଘର ବର ଦୂର, ସର୍ବସୁଖସାର ଅମରଟି ନନ୍ଦକାହ୍ନ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୭ । ଏମନ ବହୁଲେ, ସବାଇ ରଗଲେ ଚଲେ ଯାହା ରସରାଜ ହେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ ବୋଲେ, ଅମି ଏହୁକାଲେ ଶଭେ ଧାଇ ନାଗରାଜ ହେ । ମହାନ୍ତେ । ୮ ।

ପୟାର

ଏମନ ଚଳିଲ ସବ ଗୋପଙ୍ଗନା ଯୂଥ, ଅପନ ଅପନ ଭେଲ ନାହିଁ ବାର ସାଥ ହେ । ୧ । କୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜ ମାର୍ଗେ ଗିୟାଁ । ମିଲେ ଏକଖାନେ, ନାଗର ମୋହନ ବଂଶୀସ୍ୱନ ଯେଇଖାନେ । ୨ । ଧନ୍ୟା ଅଦି ଲକ୍ଷେ କନ୍ୟା ଅଇଲ ତ୍ୱରିତ, ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଲାଦ ଯତ ମିଲେକଥି ବଥି ହେ । ୩ । ଦେବକନ୍ୟା ମୁନିକନ୍ୟା ସାଧନ ସିଧା ଅର, ପରନ୍ଟଂବାଦ ବଢ ମିଲେ ବାର ବାର ହେ । ୯ । ପରବେଶ

ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସଖିଗଣ ଲୟିଁ, ଅବେ ଶୁଣ ସାଧୁଜନ ଦୃଢ଼ମନ ହୟିଁ । ହେ । ୫ । ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ ରସମୟୀ ରମ୍ୟାଗୋରୀ, କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ର ସୁଶୀତଳ ବଦନ ମାଧୁରୀ ହେ । ୬ । କୋଟି କୋଟି ବିଜୁଳିର ଝଟକୁ ଯା କାନ୍ତି, କାନ୍ତେର ସଙ୍ଗମ ଅର୍ଥେ ବନେ ମୋଦେ ଯାନ୍ତି ହେ । ୭ । କଣ୍ଠେ କଣ୍ଠେ ଗେଲ ସଖି ମଞ୍ଜରୀ ନିକର, ବନ-ମାଝେ ପରବେଶ ଲଇୟିଁ । ସମ୍ଭାର ହେ । ୮ । ଲଲିତା ବିଶାଖା ସାଥେ ଗୁପତ ବିଧାନେ, ମିଲ୍‌ଗେଲ୍ ରସିକିନୀ ସବାକାର ସନେ ହେ । ୯ । ତବେ ତାହା ଅବ-ମ୍ବିଲ ସବେ ପଶୁଅବ, ବାଜେ ମର୍ଦ୍ଦଲ କଂସାଲ ଭେରୀ ତୁରୀ ସାର ହେ । ୧୦ । ଢୋଲ ମୃଦଙ୍ଗେର ଧ୍ୱନି ଆକାଶ ଛୁଇଲ, ବୀନାରବା ବଂଶୀ ଚିନ୍ନ ସୀତାର ଚଳିଲ ହେ । ୧୧ । ସାରଙ୍ଗିସ୍ୱର ମଧୁରୀ ତାନ ସ୍ୱର ମିଲ୍. ବିଲସିନୀଗଣ ନୃତ୍ୟ ଝମକ ବାଜିଲ୍ ହେ । ୧୨ । ଦମ ଦମ ଝମ ଝମ ଘୁମୁ ଘୁମୁ ନାଦେ, ମହୀ ଚମକି ପଡ଼ିଲ ବାସୁକୀ ବିଷାଦେ ହେ । ୧୩ । ଅଗ୍ରେ ବଲେ ବୃନ୍ଦା ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ଗଣ ଲୟିଁ, ଯତ ନାରୀ ଭମେ ପଥେ ହୁଲହୁଲି ଦିଅ ହେ । ୧୪ । ବିଶାଲ ମଞ୍ଜରୀ ମିଲ୍ ଧରେ ଫୁଲ ଛତ, ଲବଙ୍ଗ ମଞ୍ଜରୀ ବାସ ଚୈକିଲ ଝଟିତ ହେ । ୧୫ । କୁସୁମେର ପାଙ୍ଖା ବହେ ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ, ଅଲଟ ଧରୟିଁ । କଲେ ମଦନ ସୁନ୍ଦରୀ ହେ । ୧୬ । ଅନୁଚତା ରତ୍ନମାଲ ଜୟ ଜୟ ନାଦେ, ଏକଲକ୍ଷ ବାନାଧରୁ ରଙ୍ଗବଲୀ ମୋଦେ ହେ ।୧୭। ମାଲତୀ ସେବତୀ ପଥେ ପୁଷ୍ପ ଯେ ବିଛିଲ, ମାଧବୀ କର୍ପୂର ଟୁଲି ଡାଲିଲ ବହୁଲ ହେ । ୧୮ । ଚନ୍ଦନଛଟା ମାର୍ଗରେ ମଞ୍ଜରୀ ଡାଲିଲ, ଡାଲିମ୍ବାନ ବନା ଦୁହିଁ କୁସୁମ ବହିଲ ହେ । ୧୯ । ମୟୂରେର ପାଙ୍ଖାଡାରେ ସୁଦାନବଲ୍ଲରୀ, ମଞ୍ଜୁମେଧା କରେ କୁଣ୍ଡ ସେବାର ଚତୁରୀ ହେ । ୨୦ । ମଞ୍ଜୁନାଲି ପୋଛି ବସ୍ତ୍ର ଲୟିଁ । ଚଲେ ଧୀରେ, ବହିଅଛେ ପିକଦାନୀ ସୁମୁଖୀର କରେ ହେ । ୨୧ । ଲଲିତାସଜନୀ ଜାନ ତାମ୍ବୁଲ ଯୋଗାଏ, ଚନ୍ଦନ କଟୋରି ଲୟିଁ । ବିଶାଖିକା ଧାଏଁ ହେ । ୨୨ । ଚମ୍ପକଲତା ଚାମର ଢାଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ, ଶଯା କୁଞ୍ଜ ବସ୍ତ୍ର ଲୟିଁ ଚଲେ ମଙ୍ଗଳରେ ହେ । ୨୩ । ଇନ୍ଦୁରେଖା ଦରପନ ସମ୍ମୁଖେ ଦେଖାୟେ, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବନା ଧ୍ୱନେ କୃଷ୍ଣଲୀଲ ଗାଏ ହେ । ୨୪ । ସୁଦେବୀ ସେବଛେ ପାଶେ ବହି ରତ୍ନ-ଝର, ରଙ୍ଗଦେବୀ ନୃତ୍ୟକରେ ଆମୋଦିତ ଭୋର ହେ । ୨୫ । ତାରକା ପାର-କାଚକା ନକ୍ଷତ୍ର ଭୂଷନା, ରତି ମଞ୍ଜରୀକି ଯେନ ଏ ଗୃହ ନବୀନା ହେ । ୨୬ । ଶିରପରେ ବସ୍ତ୍ରାଵଳୀ ସୁମେଘଡମ୍ବର, କରପୈଠ ଧରେଛେ ସୁଖେ ପ୍ରେମବତୀ କର ହେ । ୨୭ । ଏମନ ସମ୍ଭବେ ବନେ ନାଗରୀ ରତନ, ଏହିଖାନେ କରଧ୍ୟାନ ସଖୀ ଭକ୍ତଗନ ଗୋ । ୨୮ । ତବେ ସେ ଯୁଗଲପଦ ଧୂଲି ଲୟିଁ । ଶିରେ, ପ୍ରମୋଦିତ ସେହିଖାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପିତରେ ହେ । ୨୯ ।

ଦୁହା

ଦଖ ଦଖ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ଏମନ ଅରମ୍ଭ ସଶୋଭନ । ୧ ।
ଯେଇ ଜନା ଦେଖେ ଏବେଚାବେ, ସେବା ମିଲେ ତାରେ ଶୀଘ୍ରତରେ ।୨।

ଝଥାଗ୍ରଗ

ଏମନ୍ତ ସମ୍ଭାର, ନୈକ୍ଷ୍ଣେଦ୍ୟେର ସାର, ଦେଖି ଜନମନ ଭୁଲେ ହେ ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଲି, ମତ୍ତଗଜ ଗୃଲି, କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ ମତ୍ତଭୋଲେ ହେ ।
ଚଲେ ଯାହା ଚିହ୍ନଧାରି, ଅତି ଆନନ୍ଦତେ ଶ୍ରୀକଶୋରୀ ହେ । ୧ ।
ରାସମଣ୍ଡଳରେ, ଶୋଭା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲରେ, କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ଡାଲ ରାଜେ ହେ ।
ସୁହେମ ବେଦିକା, ନାନାରତ୍ନ ପୋଖା, କାନ୍ତା ମଣ୍ଡଳିକେ ସାଜେ ହେ ।
ଅଟେ ଯମୁନାର ତୀର, ବହେ ମଲୟ ସୁଧୀର ଧୀର ହେ । ୨ ।
ବନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ, କୁସୁମ ଫୁଟିତ, ଛୁଟିଛି ବାସ ଘୋର ହେ ।
ଭୃଙ୍ଗ ଗୁନଧ୍ୱନ, ଝିଙ୍କାରି ନିଃସ୍ୱନ, କୋକିଲେର କୁହୁ ଆର ହେ ।
କାମ କୃତ୍ୟ ଅଛେ ଘୋଟି, କାମି କାମିନୀ କରେ ଲୁଟି ହେ । ୩ ।
ଏମନ୍ତ ସୁରମ୍ୟ, ସ୍ଥାନ ଅଭିରାମ, ତାଏବିକେ ନଟବରେ ହେ ।
ନବ ଜଲଧର, ଜିନି ଅଙ୍ଗ ଯାର, ତଗ୍ଗନ ସୁନ୍ଦର ରାଜେ ହେ ।
ଶିରେ କେକୀପୁଚ୍ଛ ଶୋଭେ, ତାତେ ଗୋଟି ମିଲି ହୈଛେ ତାଭେ ହେ ।୪।
ବକୁଲେର ହାର, ବେଢ଼ା ତା ଉପର, ଖଞ୍ଜି ଗୋଟି ଗୋଟି ଚମ୍ପା ହେ ।
ଶିଖା କେତକୀ, ଧରଣି କେତେ କି, ଯୁବାନାରୀ ହୃଦକମ୍ପା ହେ ।
ତାହେଁ ରଙ୍ଗ ଜାମୁଡ଼ାଲି, ଦେଖି ପବନ ଦୁଅଛେ ଧାଲି ହେ । ୫ ।
ବେଣୁକର୍ଣ୍ଣେ ଜ୍ୟୋତି, ମକର ଅକୃତି, କୁଣ୍ଡଳ ଯୁଗମଣ୍ଡନ ହେ ।
ହୟଛେ ଦୋହଲ, ସୁଗଣ୍ଡ ଯୁଗଲ, ଅନନ୍ଦତେ ଶୋଭବନ ହେ ।
ଝୁଟି ଝୁଟି ଦଶେ କାନ୍ତି, କାନ୍ତା ମଟକ ଅଟକ ଗତି ହେ । ୬ ।
ଗଜମୋତି ବର, ନାସାତେ ସଞ୍ଚାର, ବାମାଗନ ମନ ଭୁଲା ହେ ।
ରଙ୍ଗିଆ ଅଧର, ହାସ ଦର ଦର, ଉପମା ଜିନି ରହିଲା ହେ ।
ଜବା ପ୍ରବାଲ ନାବରେ, ଲୁନ ଜନା ଗଙ୍ଗାଜଲ ଭରେ ହେ । ୭ ।
ଗଲେ ବନମାଲ, ଲମ୍ବେ ବକ୍ଷସ୍ଥଲ, ତାତେ କୌସ୍ତୁଭ ମଣି ହେ ।
ଭୁଜେ ବାଜୁବନ୍ଧ, ବାହୁଟି ସମ୍ବାଦ, କନକ କଙ୍କନ ମଣି ହେ ।
ଅଙ୍ଗୁଳିତେ ରତ୍ନମୁଦ୍ର, ବସ୍ତ୍ରାବରେ ସବ ଶୋଭା ଖାଦ ହେ । ୮ ।
ଚିହ୍ନ ପୀତଧଟା, ଉତ୍ତରୀୟ ଛଟା, ହେମ ମୁଦ୍ରା ଘଣ୍ଟି ପାଲି ହେ ।
କଟିତେ ଶୋଭନ, ବାଜେ ଝୁନ ଝୁନ, କଗଢ଼ି ଝୁହୁଛେ ଅଳି ହେ ।

ପାଦେ ନୂପୁର ଝମକ, ବାଜା ତୋଡର କରେ ଯମକ ହେ । ୯ ।
ନିଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା, ବାମା ମନୋରମା, ବେଦପରେ ଦାଣ୍ଡାଇଣ୍ଟି ହେ ।
ମୋହନ ବଂଶୀ, ବେନିକରେ ଧରି, ମୁଖପଦ୍ମେ ଯୋଗାଇଣ୍ଟି ହେ ।
ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଧ୍ୱନିକରେ, ବ୍ରଜ ଅଙ୍ଗନା ମାନସ ହରେ ହେ । ୧୦ ।
କର୍ପୂର ଚନ୍ଦନ, ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଭୂଷଣ, ଗନ୍ଧ ଅତି ଅମୋଦିତ ହେ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ, ଚିଳ ନାରୀ ଗ୍ରୟେ, ଦେଖି ଅତି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହେ ।
ପ୍ରେମଭରେ ମତ୍ତ ଅଲ, ଭଲ ମଦନ ପସାର ଢାଲି ହେ । ୧୧ ।
ଚରଣଯୁଗଳେ, ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ଦଲେ, ପଞ୍ଚଧଞ୍ଜ ଏକପାଦେ ହେ ।
ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ, ବହୁଲି ତେମନ, ଇଚ୍ଛିତ ମନ୍ତ ବିଷାଦେ ହେ ।
ଝଟିଲ ଶୀଘ୍ରକରି, ଗଲେ ଗଲେ ମିଳେ କରଧରି ସେ । ୧୨ ।
ତବେ କୃଷ୍ଣ ବାମ, ପାଶେ ମନୋରମ, ନବକିଶୋରୀ ରତନ ହେ ।
ଦକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ସୁଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଳି, ଅଗ୍ରେ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ସ୍ଥାନ ହେ ।
ପୃଷ୍ଠେ ପ୍ରେମରୂପା ଥାକେ, ପାଦେ ରସବତୀ ସେବେ ଏକେ ହେ । ୧୩ ।
ଯତ ନାରୀଗନ, ଦେଉ ଗୃହଖାନ, ମଣ୍ଡଳିତ ଶତେପ୍ରର ହେ ।
ମୂର୍ତ୍ତ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, କରେ ନିବେଦନ, ନାହିଁ ନାହିଁ କୁନ ଅର ହେ ।
ଦେଖ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ହୃଦପଦ୍ମେ ବାରେ କର ଧ୍ୟାନ ହେ । ୧୪ ।

ପୟାର

ତବେ ରସରାଜ କରେ ଚିତ୍ତରେ ବିଗ୍ଭର । ସମରସ ଅସ୍ୱାଦନ କେମନ୍ତ ଏଠାର ହେ । ୧ । ସପକ୍ଷ ବିପକ୍ଷ କତ ଉତ୍କଣ୍ଠାଦ ଯତ । ହବେ କୁଞ୍ଜେ ଅକର୍ଷିତ ସବ ଏକ ଚିତ୍ତ ହେ ।୨। ଏମନ୍ତ ମାନସେ ହସ୍ତେ ଧରିଲ ମୁରଲୀ । ଜଗ ଜଯ୍ନରନ୍ଧ୍ରେ ମୁଖେ ଦିଅଁା ଦିଲଧାରି ହେ । ୩ । ମୋହନ ମୋହନବଂଶୀ ମ୍ୱଣ୍ଟ କଣ୍ଠେ ଭରି । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚେତନା ବୃନ୍ଦାବନ ଗେଲପୂରି ହେ ।୪। ନାରୀ ଶିରୋମଣି ତବେ ହୈଲ ବାହୁଲିତ । ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଲାଦିକତ ସଖି ମୋହଗତ ହେ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଅଦ ଗୋପାଙ୍ଗନା ମୋହ ହଏ । ବୃନ୍ଦାଅଦ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ଉତ୍କଣ୍ଠରେ ରହେ ହେ ॥ ପକ୍ଷୀମୃଗ ଗାବଗନ ହୈଲ ସ୍ତମ୍ଭିଭୂତ । ଯମୁନା ଉଜାନି ବହେ ଲହରୀ ବାଦିତ ହେ ।୬।

ଚୁମ୍ବା

ଶୁନିଯ୍ୟାଁ ବଂଶୀର ଧ୍ୱନି, ଯମୁନା ବହେ ଉଜାନି । ୧ ।
ପକ୍ଷୀ ମୃଗ ଗାବଗନ, ଚଲିଲ ନା କରେ ତୃନ । ୨ ।

ପୟାର

ଦେଖି ରସିକଶିରକ ମନ ଆକୁଳିତ । ବୋଲେ ପ୍ରାଣନାଥ ଅବେ ଦଣ୍ଡ

ଦଅ କଛ ହେ ।୧। ଅମି ତୁମାର ସନେ ସବ କଣ୍ଠେ ବସ୍ତର । ପୁଲକିତ ହୟା ସମରସରେ ବାହାର ହେ । ୨ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଲ୍ଲୀ ବୋଲେ ଶୁନ ଶୁନ ହେ ନାଗର । ପୂର୍ଣ୍ଣରସ କାଲେ କେନ ବରହ ବସ୍ତର·ହେ । ୩ । ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ଗନ ସନେ ରସ ଅସ୍ୱାଦବେ । ରାସକାଲେ କଲ୍ଲୋଲ ବାଡ଼ିଯୁଁ । ଜଗତ ଭରବେ । ୪ । ଭଦ୍ରାଶ୍ୟାମନ୍ଦ ବୋଲେ ଶୁନ ରସରାଜ । ଅଭଙ୍ଗ କରଅଛ ତୁମି ଯେନ ଅଜ ହେ । ନା ଦିଅ ବରହଦଶା ଦୟାଲସାଗର । କନ୍ଦର୍ପ ଜସ୍ତ୍ରବ ଯାହା ହଇଛେ ଅମାର ହେ । ୬ । ଧନ୍ୟା ଅଦ କନ୍ୟାପୁଅ ବୋଲେ ପ୍ରାନେଶ୍ୱର । କତ ବରହେ ମଜ୍ଜି ହ ଦାସିନୀ ନାଚର ହେ । ୭ । ଏ ସବ ବଚନ ଶୁନି ମଦନ ମୋହନ । ବୋଲେ ଅସ ସଖିକର କେଳିର ରଞ୍ଜନ ଗୋ । ବେନିଭୁଜ ଜଦ୍ଧେ ଟେକି ବୋଲେ ଅସ ବେଗ । ସମ୍ଭୋଗର ସମ୍ପଦ ବର୍ଦ୍ଧନେ କଦକ୍ଲେଗ ଗୋ । ୯ । ଶୁନି ସବ ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ଶରୀରେ ପୁଲକିତ । ବନମାଲୀ ଦଅଁ କାନ୍ତେ ବହଲ ତ୍ୱରିତ ହେ । ୧୦ । ପ୍ରଥମ ବରନେ ରାଧା ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଲ । ଗଲେ ଦଅଁ ତୋଷହୟାଁ ବାମେଦାଣ୍ଡାକଲ ହେ । ୧୧ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଦଏ ବନମାଳ । ସୁଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଲ୍ଲ ଦଏ ସୁହାର ଚଞ୍ଚଲ ହେ । ୧୨ । ଏକ ଯୁଥେଶ୍ୱରୀ ଦଏ ପୁଷ୍ପହାରି ଏକ । ଏମନ୍ତ ବର ବଲ ପ୍ରାନେର ନାୟକ ହେ । ୧୩ । ଅନନ୍ଦ କଲ୍ଲୋଲ ତବେ ଉଚ୍ଛୁଲ ପଡ଼ିଲ । ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ସବାର ସନେ ନୃତ୍ୟ ଅରମ୍ଭିଲ ହେ । ୧୪ । ଏ ସମୟେ ଅନିଦଲ ଲଲିତା ତାମ୍ବୁଲ । ଗୋପୀ କୃଷ୍ଣ ମିଲି ତାକେ ବାଣ୍ଟିଯୁଁ ଖାଇଲ ହେ । ୧୫ । ରଙ୍ଗିମା ଅଧର ତବେ ହୈଲ ଚମତ୍କାର । ମାନିକ୍ୟେ ହେଙ୍ଗୁଲ ଗୋଲ୍ଲ ପୃଷ୍ଠ ପରକାର ହେ । ୧୬ । ଏହୁକାଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦିଲି ସେହୁସ୍ଥାନେ । ଦିକଦାମୀ ଧରେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଯେଇଖାନେ । ୧୭ ।

ଯଥାରାଗ

ମର୍ଦ୍ଦଲ ବାଜଲ, ମନ୍ଦିରା ଚମକିଲ, କିନି ଝୁନୁ ଝୁନୁ ନାଦ ହେ ।
ମୃଦଙ୍ଗ କଂସାଲ, ସାରଙ୍ଗ ରବଲ, ସିତାର ମଧୁର ବାଦ୍ୟ ହେ ।
ବାଜେ ବନାରବ, ବଂଶୀ ସ୍ୱର ମଧୁରୀ ତାହାତେ ମିଶି ହେ । ୧ ।
ଉଠେ ଗାନତାନ, ତାତା ଥେଇ ସ୍ୱନ ନାଚେ କନମତ୍ତ ହୟାଁ ।
ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ, ବେନି ପାଶେ ମିଲି, ଯୁଗଲ ଭୁଜ ଧରୟାଁ ହେ ।
ମାଝେ ନୀଲମନି ଗୃନ୍ଦ, ଦେଖି ଦୁରେ ଯାବ ସବ ବ୍ୟାଜ ହେ । ୨ ।
ପ୍ରଥମ, ମଣ୍ଡଲ, ଏମନ୍ତ ବାହୁଲ, ଷଟ୍‌କୋନ ସ୍ପଷ୍ଟ ବେଦ ହେ ।
ମଞ୍ଜିର ନାଚର, ସେବା ପରଗ୍ଗର, ନାଚଏ ଅନନ୍ଦ ଭାବ ହେ ।
ଲଲିତାଦ ଦ୍ୱିତୀୟରେ, ଶୋଭି ରହିଲ କାନନ ପୁରେ ହେ ।

ତୃତୀୟ ମଣ୍ଡଳେ, ଶ୍ୟାମଳାଦ ଭଲେ, ଚତୁର୍ଥେ ଗୋପିନୀ ବ୍ରଜ ହେ ।
ପଞ୍ଚମ ମଣ୍ଡଳ, ଧନ୍ୟା ଅଦ ମେଲ, ସବ ନୃତ୍ୟରସ ଭାଙ୍କେ ହେ ।
ଷଷ୍ଟେ ଗାବଗନ ଘେରେ, ସପ୍ତମରେ ମୃଗପନ୍ତି ଗୁରେ ହେ ।
ଅଷ୍ଟମ ମଣ୍ଡଳେ, ଯୋଗମାୟା ମିଳେ, ମାୟାଶକ୍ତି ପ୍ରକାଶିଲ ।
ନବମେ ଯମୁନା, ଉଚ୍ଛୁଳିତ ମନା, ଜଳବୃନ୍ଦ ଚବଡ଼ାଇଲ ହେ ।
ଦଶେ ନୃତ୍ୟେର ସଂଘ, ଘୋର ରଦନୁ ପୁରଟମଙ୍କ ହେ ।
କଟୀର କିଙ୍କିନ, ବାଜେ କନ କନ, ଶିଞ୍ଜିନୀ ଭନା ଯାନ୍ତି ହେ ।
ଦର୍ମ୍ମା ଢୁଲଢୁଲ, ଝୁଙ୍କାର ଚହଲ , ଦଲ ଦଲିତ ଧରନୀ ହେ ।
ବାସୁକର କମ୍ପମାନ, ଉର୍ଦ୍ଧେ ସୁରେ ଚଉଦ ଭୁବନ ହେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଫୁଟିଯେଁ।, ଉର୍ଦ୍ଧ ଗତି ଯେଁ। ଗୋଲକ ରସ ମଣ୍ଡଳେ ହେ ।
ଏଭଳ ହଇଲ, ଜଟିଳ କଲ୍ଲୋଳ, ନୃତ୍ୟଗାନ ଉଚ୍ଛୁଳିଲ ହେ ।
ଗଗନେର ଦେବବୃନ୍ଦ, ବିମାନରେ ଥାକୟଁ। ଅନନ୍ଦ ହେ । ୨ ।

ଯଥାରାଗ

ଅକାଶେର ପଥେ, ପାର୍ବତୀର ସାଥେ, ମହାଦେବ ନୃତ୍ୟକରେ ହେ ।
ସ୍ୱର୍ଗେ ମଘବାନ, ଶଚୀସହ ଧେନ, ଅଂସରା ଗନ ଅରେ ।
ଅଚଳଲ ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗ, ଗାନେ ବହିଲ ସଭାର ଅଙ୍ଗ ହେ । ୧ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ତାରାଗନ, ବଲଲ ନର୍ତ୍ତନ, ପ୍ରେମେ ମଉଅଲ ଭବ ହେ ।
କିନ୍ନରୀ କିନ୍ନର, ଲଇୟଁ। କୁବେର, ନାଚିଲ ଅପନା ପୁରୀ ହେ ।
ଦାଗ ବାଦଗ ପର୍ବତ, ସଭାକାର ଅନନ୍ଦତ ମନ । ୨ ।
ଏମନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ, ନୀଳ ସୁଚରାଜ, ନାଚେ ଗୋପୀ କୃଷ୍ଣ ମିଲି ହେ ।
ତାନା ନାନା ନାନା, ତାଧିନା, ତାଧିନା, ଦ୍ରିମିତା ଦ୍ରିମିତା ବୋଲି ହେ ।
ଏହିକାଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନାଚେ ସେହି ସଭାକାର ସନେ ହେ । ୩ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ତବେ ନୀଳମନି, ଶୁନ୍ଦ ବୋଲେ ବାନୀ, ଶୁନ ପ୍ରାନସଖି ଗୋ ।
ଖେଲିବା ଅବୀର, ଅତି ରସଭର, କୁଞ୍ଜଦ୍ୱାରେ ବନସଖି ଗୋ, ସଙ୍ଗିନୀ ।୧।
ଶୁନ ବନଦେବୀ, ଆନନ୍ଦ ଭୈରବୀ, ଅବୀର ଭାଣ୍ଡ ଆନିଲ ହେ। ଶ୍ୟାମଗୁନ୍ଦ ଶିଆ
ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଧରୟଁ।, ସଭାକାରେ ବାଣ୍ଟିଦିଲ ହେ, ମୋହନ ! ୨ । ଉନମତ୍ତ ହୈଲ
ଖେଳର ତୁମୁଲ, ଏକ ଅପରେ ମରମର ହେ । କାର କୁଚତଟ, ଫଗୁର ପ୍ରକଟ,
ମାର ଭ୍ରୋର ଗିରିଧାର ସେ, ମୋହନ । ୩ । କୁନ ସୁନାଗରୀ, କରେ କର ଧର
ମୁଖରେ ଅବୀର ବୋଲି ହେ । ମର୍ମସ୍ଥାନ ଖୋଜ, ମାରେ ହେଲ୍କ ହେଲ୍କ, ରଙ୍ଗିମା

ଦେଖିସୃଁ । ଭୁଲ ସେ । ସଙ୍ଗିନୀ । କରକଞ୍ଜବଦନା, କନକ ବରନା, ରସମୟୀରାଧା ପାଶ ହେ । ନାଗର ଛଇଲ, ପ୍ରବେଶ ହଇଲ, ମୁଖେ ମନ୍ଦମନ୍ଦ ହାସ ସେ, ମୋହନ । ୫ । ମାଇସୃଁ । ଅବୀର, ଅଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ଭରି, କଜ୍ଜଳ କ ସ୍ଥାନ ଜାନି ହେ । ଫୁଲ ଲଦବର, ହାରେ କାନ୍ତ ଯାର, ହେଙ୍ଗୁଲ କୋଷ୍ଟଳ ମାନି ସେ, ମୋହନ । ଭଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ଶ୍ୟାମଳାଦ ବୋଲି, ଯତ ଯତ ଅଳିବୃନ୍ଦ ହେ । ପିଙ୍ଗି ଫଗୁ-ଧରି, ମଢ଼ ଷଣ୍ଡପରି, କଲବ ସୁରଙ୍ଗ ଶାନ୍ତ ହେ, ମୋହନ । ୭ । ସବ ବାମାଗନ, ହୋଇ ଏକଗୋନ, ଧାଇସୃ। ଅବୀର ଝୁଲି ଟହ । ଶଢେପୁର କରି, ମାରେ ଫଗୁ ଧରି, ନୀଳମଣି ଗୃହ ଚଳି ହେ, ବପିନେ । ୮ । କୁନ୍ତ ସୁନାଗସ୍ତି, ଫଗୁ ମୁଠା ଧରି, ଶ୍ରୀମୁଖେ ବୋଲିସ୍ୟା ଦଏ ହେ । କେହୁ ଅକ୍ଷିପରେ, କେ ମାରେ ପୃଷ୍ଠରେ, ବକ୍ଷ-ସ୍ଥଳେ ମାରି ଧାଏଁ ସେ, କାନନେ । ୯ । ମାରେ ଘନଘନ, ମନ ଛନଛନ, ଚଞ୍ଚଳ ଗତକି କରି ହେ । ଝୁମ ଝୁମୁ ନାଦ, ନୂପୁର ଶବଦ, କତ ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗି ଭରି ସେ, ସଙ୍ଗିନୀ । ୧୦ । ଅବୀର ଉଡ଼ିଲା, ଗଗନ ଭରିଲା, କୁଞ୍ଜଲତା ରଙ୍ଗ ଭରି ହେ । ପକ୍ଷୀ ମୃଗ ଯତ, ଗାଈ ଅଦଭୁତ, ବରନ ସୁନ୍ଦର ପର ସେ, ଦଶିଲେ । ୧୧ । କାଲନ୍ଦର ଜଳ, ସୁରଙ୍ଗ ହଇଲ, ଏଥି କି ସିନ୍ଦୁର ଗୋଳ ହେ । ବ୍ରଜସ୍ଥଳ ଧୂଳି, କର୍ପୂରକେ ଘାଲି, ମାନିକାଁ ଚୂନିକି ଡାରି ହେ । ଦଶିଲେ । ୧୨ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗତ ଯାଏ, ଅକାଶ ବେଢ଼ାଏ, ଦେବଗନ ରଙ୍ଗ ଭେଲ ହେ । ଅନନ୍ଦତ ହସୃଁ, କୁସୁମ ଧରସୃଁ । ବରଷିଲ ରଙ୍ଗାଜଲ ସେ । ମଘବା । ୧୩ । ଚନ୍ଦ୍ର ତାରାଗନ, ବର୍ଗିମା ବରନ, ଦଶ ଦଶ ଭରଦଲ ହେ । ସବାଇ ସୁରଙ୍ଗ, ଅତ ନବରଙ୍ଗ, କୁଲଖାନି ରଖିଛୁଲ ହେ । ମୋହନ । ୧୪ । ଗୋସ୍ୱଗନ ମିଲି, ମାରେ କୁତୁହଲି, ମାଝେ ରସରାଜ ଏକ ହେ । କେ ମାରେ ଅକ୍ଷିରେ କେ ମାରେ କର୍ଣ୍ଣରେ କେ ମିଶି ବୋଲଇ ବୁକେ ସେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୧୫ । କେ ବାସ ଓଠରେ, କେ ପିଷ୍ଟେର ଧରେ, କେ କର ଧରସୃଁ । ଠାନେ ହେ । ଘେର ଚଉଖାନେ, ଯାବ କୁନ-ଖାନେ, ଅନ୍ଦୋଲିତ ନୀଳମଣି ସେ । ମୋହନ । ୧୬ । ଅକୁଳି ଜାନିସ୍ୟା, ରସ-ମୟୀ ଗିସୃଁ । ସୁଗଣ୍ଡେ ଚୁମ୍ବନ ଦାନି ହେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲି, ଶୁନ କୁତୁହଳି, ଅବେ ରାଖ ପ୍ରାନମନି ଗୋ । ଶ୍ରୀମତୀ । ୧୭ ।

ପୟାର

ତବେ ଏକରସ ଧଲ ମସ୍ତକ କରସୃଁ, ଚଲେ ଗୋପୀନାଥ ସାଥେ ଗୋପୀ-ଗନ ଲସୃଁ । ହେ । ୧ । କାଲନ୍ଦୀର କଳେ ପଶି କରେ ଜଲଟେଲି, ଅନାଇଲ ଫେରକର ବୃନ୍ଦାବତୀ ବାଲି ହେ ।୨। ଯତନ ବାଛୁସୃଁ । କେନି କେନି ହସ୍ତେ ଧଲି, ଏକ ଏକ କରି ସବ ବାଣ୍ଟିସୃଁ ଅନଲ ହେ । ୩ । ନବଘନ ଗୃହ ତବେ ଧରେ

ଦିଶୁଥାଏ, ମାରେ ନାଗ ମର୍ମସ୍ଥାନେ ଚନ୍ଦନ ଜଳଭର ହେ । ୪ । କୁଚତଟେ ଅତିହୃଷ୍ଟେ ପ୍ରକଟ କରିଲ, ଯୁଗଳ ଶମ୍ଭୁରେ କିମ୍ପେ ଚନ୍ଦନ ବୋଳିଲ ହେ । ୫ । ମଠର ଝଟକ କେଳି ହେବ ନୀଳମଣି, ଯେଣୁଇଲ ନାଗରୀଗଣେ ଏସମସ୍ତ ଜାଣି ।୬। ଚନ୍ଦନ ଜଳରେ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ଭରି ଦେଲ, ଅକ୍ଷିପରେ ସବାକାରେ ପିଚକା ମାରିଲ ହେ । ୭ । ଆକୁଳିତ ହୋଇ ଆଖି ବୁଜି ଘନଶ୍ୟାମ, ପାଲଟିଲ ଭସ୍ମପାସୁ ଆରତେ ଆମେ ହେ । ୮ । ବାମାମାନେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ହମ୍ଭାଲି ଉଠେ ଉଚ୍ଚେ, ମୋହନ ମୋହନ ବାଂଶୀ ଧ୍ୱନି ପଡ଼ୁଅଛେ ହେ । ୯ । ଶୁଣି ବିଭଳିତ ହୋଇଲ ସୁନ୍ଦରୀ ନିକର, ବେଢ଼ିଲେ ସୁନ୍ଦର ପାଶେ ଚଉଦିରପର ହେ । ୧୦ । ଝଂପଟିପି ରସମୟୀ ଗଲେ ଗଲେମିଳେ, ପୃଷ୍ଠପାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୁଚ ଠେସି ଦେଲେ ହେ । ୧୧ । ଶ୍ୟାମଳ ମିଳିଯାଇ ବାମ ହସ୍ତ ସ୍କନ୍ଧେ ଦେଲ, ଭଦ୍ରାମିଳି ଦକ୍ଷିଣର ବକ୍ଷେ ଲଗାଇଲ ହେ ।୧୨। ବୃନ୍ଦା ମିଳି ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ ଦେଲ ଚୁମ୍ବଦାନ, ଲଳିତା କରିଲ ବିମ୍ବାଧର ଆସ୍ୱାଦନ ହେ । ୧୩ । ଏଇକାଳେ ବନଦେବୀ ସୁବାସ ଭୂଷଣ, ଆଣିଦେଲ ହସ୍ତ ହସ୍ତେ । ମନୋରମ ଯେନ ହେ । ୧୪ । ଆର୍ଦ୍ରବାସ ତେଜି ସବେ ଦିବ୍ୟବାସ ପିନ୍ଧି, ସୁବେଶ ଭୂଷଣ ଅଙ୍ଗେ ଫୁଲମାଳ ଭିରି ହେ । ୧୫ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମେଳି ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ମନ, ନବକିଶୋରୀରେ କୋଇଲ ସୁବେଶ ଭୂଷଣ ହେ । ୧୬। ଆପଣ ଶ୍ରୀମତୀ କରେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ନୂଆବେଶ, ସବାଙ୍କାରେ ଚିଲିବେଶ କରେ ପ୍ରାଣଈଶ ହେ । ୧୭ । ରସରାଜ ବେଶ ଧରେ ହୋଇଲ ନାଗର, ହେରି ମନ ଭୁଲେ ପ୍ରେମ ରସେ ମନଢେଁର ହେ ।୧୮। ଶ୍ୟାମ ଗଳେ ଦେଲ ରାଇ ଚମ୍ପକର ଦାମ, ରାଇଗଣ୍ଡେ ଚୁମ୍ବ ଦେଇ ମାଳ ଦେଲ ଶ୍ୟାମ ହେ ।୧୯। ଏମନି ସମ୍ଭବେ ଭେଲେ ଚଳି ପ୍ରମୋଦରେ, ଦେଖି ସଖୀ ବୃନ୍ଦଗନ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ହେ । ୨୦ । ରତ୍ନବେଦୀ ଉପରେ ମୁକୁତା କେଶ କେର, ଦେଖି କେମନ ଶୋଭା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁରୀ ହେ ।୨୧। କୁସୁମ ଅଞ୍ଜୁଳି ଧରି ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରି, ବେଦୀପରେ ବସାଇଲ ରସେର ମଞ୍ଜରୀ ହେ ।୨୨। ଚଉପାଶେ ଘେରିଆଛେ ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ବ୍ରଜ, କିଶୋରୀ କିଶୋର ମାଝେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରାଜ ହେ ।୨୩। ଦୁହିଁ ଦୁଃଖ ହେବଇତେ ଦୁହିଁ ସଖୀ ହୋଇଲ, ସେଖାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହୁଲହୁଲି ଦେଲ ହେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ରାଧାରେ ବୋଲେନ ଶ୍ୟାମ ତୁମିତ ଆମାର ପ୍ରାଣ ଆସ ଆସ ପାଶା ଗୋ ଖେଳିବ । ସାଦହଇଅଛେ ମନେ ଖେଳିବ ତୁମାରସନେ ହାରିଲେ ସେ କୋପ ନା କରିବ ଗୋ ସଙ୍ଗିନୀ । ୧ । ଅନ ଆନ ପାଶାସାର କରିବା ଖେଳ ବଗୁର କେ ହାରିବ କେବା ଅବେ ଜିଣି । ସଖିଗନ ମିଳ୍ୟାସବେ ହାରଜିନ ବଲ୍ୟାଦିବେ ଶୁଣି ହାସେ ଭାନୁର ନନ୍ଦିନୀ ସେ, ଶ୍ରୀରାଧେ । ୧ । ରାଇ ବୋଲେ ହାସି ହାସି,

ଶ୍ୟାମେର ନିକଟେ ବସି, ଶୁନ ଓହେ ନନ୍ଦର କୁମାର । ହାରଲେନ ହାରଦର, କିନିଲେ ମୁରଲୀ ନିବ, ଏଇପନ କର ଅଙ୍ଗୀକାର ହେ । ମୋହନ । ୩ । ନାଗର ହାସିଯାଁ ବୋଲେ, ଅଯୋଗ୍ୟ ତୁମି କହିଲେ, ଯଦି ହାର ହାରବ ତୁମାରେ । ଯଖନ ମନ୍ଦିରେଯାବେ, ନନ୍ଦରାନ ଖୀଁଜାହିବେ, କି ବୋଲିଯାଁ ପ୍ରବୋଧିବ ଘରେ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ । ୪ । ଯଦି ବାହାରବ ଆମି, ମୁରଲୀ ଲଇବ ତୁମି, ସ୍ୱବେ କାନ୍ତି ମୁରଲୀର କାଜ । ଯେଖାନେ ଲୁକାଯାଁ ଥିବେ, ବନାପୁଞ୍ଜଠେ ବାଜିବେ, ଜଗତ ଭରିଯାଁ ହବେଲାଜ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ । ୫ । ଆମି ବା କର ଏ ପାନ, ହାସ ରହସ ଚୁମ୍ବନ, ପାରିଲେ କରବ ଦଣ୍ଡବାର । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ବାନୀ, ଶୁନଅଗୋ ବିନୋଦିନୀ, ଭାଲ କହେଛେ ନନ୍ଦେର କୁମାର ଗୋ । ୬ ।

ପୟାର

ଲଲିତା ହାସିଯାଁ ବୋଲେ ଶୁନ ବିନୋଦିନୀ, କେମନ ଖେଳିବୁ ଶ୍ୟାମ ଜାନିବା ଅଖନି ଗୋ । ୧ । ଖେଲିଲେ ଜିନିବେ ଯବେ ରସିକ ନାଗର, ତବେ ସେ ଲଭିବେ ରାଧାର ନାଶାରବେଶର ଗୋ । ୨ । ଆମାର କିଶୋରୀ ଯବେ ଜିନେ ଏକବାର, ତବେ ଘୁଞ୍ଚାଇଯାଁ ନିବ ନବଗୁଞ୍ଜହାର ହେ । ୩ । ଶ୍ୟାମେ ପକ୍ଷକର କଥା କହେନ ବିଶାଖା, ନାଗର ହାରିଲେ ଦିବେ ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକା ଗୋ । ଚରୁକ ଧରିଯା ମୁଖେ ଦିବେ ଚୁମ୍ବଦାନ, ଜିନିଲେ ଲଇବେ ରାଧାର ଏ ନୀଲବସନ ଗୋ । ୪ । ଅଲିଙ୍ଗନ ଦିବେ ଧନୀ ହୈଲେ ସମତୁଲ, ହାରିଲେ ଲଇବେ ଶ୍ୟାମେର କଙ୍କନ ନୁପୁର ଗୋ । ୬ । ବିଶାଖା ବୋଲୟେ ଯଦି ହାରେ ନନ୍ଦରାଜ, ତବେ ପରାଇବେ ରାଈ ବୈଜୟନ୍ତମାଲ ଗୋ । ୭ । ଏଇ ବାଦ ମନେ କୈଲେ ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଯେ ତୁମାର ମନେ ଅଛେ ହଇବେ ପୁରନ ଗୋ । ୮ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ଖେଲେ ସୁଖେ ରାଧାଶ୍ୟାମ, ଲଲିତା ପାତିଲ ଦାନ, ସାରି ବାଣ୍ଟି ନିଲ ଦୁହୁ ଜନେ । ରାଈ ନିଲ ନୀଲସାର, ଶ୍ୟାମ ନିଲ ଗୋରା ସାର, ହରଷ ବାଢିଲ ତବେ ମନେ ସେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୧ । ନାଗର ବୋଲେନ ଶୁନ, ଏଇ ଯେ ହୈଲ ନିଦାନ, ଅଛ ବୋଲି ଖେଲେ ପଶା ସାରି । ପ୍ରଥମେ ବଲିଲ ଶ୍ୟାମ ପାଶା ନାହି ଦିଲ ଦାନ, ଦେଖିଯା ହାସାଏ ବ୍ରଜନାରୀ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୨ । ଶ୍ରୀରାଧାର ହୈଲ ଯଶ, ଫେଲିଲେନ ଦାନ ଦଶ, ରାଈଜୟେ ବୋଲେ ସଖିଗନ । ହାରଲେନ ଗୁଞ୍ଜହାର କରେର କଙ୍କନଥର, ବୋଲେ ଲଜ୍ଜାଭରେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସେ । ମୋହନ । ୩ । ଅଭରିଯାଁ ଶ୍ୟାମରାୟେ, ତାକେ ଚକ୍ରବନ୍ଧ ହୟେ, ଦୁଖାପଡ଼େ ଶ୍ୟାମେର ବଦନେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ବାନୀ, ଶୁନ ଅଗୋ ବିନୋଦିନୀ, ନା ଘୁଞ୍ଚାୟ ବନ୍ଧୁର ଚରନେ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ।୪ ।

ପଯ୍ୟାର

ଲଳିତାବୋଲେନ ଶ୍ୟାମ ଶୁନ ବନମାଳୀ, ଅଟେ ଫେଲଉସ୍ୱଁ । ଏଥ ବରେର ମୂରଲୀ ହେ । ୧ । ନବଘନ ସହିତେ ଘୁଞ୍ଚାଅ ତୁମାର ଚୂଡ଼ା, ପଷ୍ଟାଟେ ଲଇବ ତୁମାର କପଟୀତ ଝଡ଼ା ହେ । ୨ । ବାଙ୍କଲ୍ ନୂପୁର ଦେଅ ଦେଅ ଛାଡ଼ ବଲ, ନାଗର ଘୁଞ୍ଚାଅ ତୁମି ବୈଜୟନ୍ତମାଳ ହେ । ୩ । ଚକୁର ଅନହ କେଶ ବନ୍ଧନ ଘଟନ, ନାରୀବେଶ ଧର ଗୌର ଏକାଲବସନ ହେ । ୪ । ଅଭବୋଲ୍ ହାସେ ତବେ ସବ ସଖିଗନ, ମଜ୍ଜନେ ଥାକିସ୍ୱା ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ ।

ପଯ୍ୟାର

ଶ୍ୟାମଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ ତବେ ଖେଲ ଅରବାରେ । ଲଳିତା ବିଶାଖା ତଥା ସାକ୍ଷିହସ୍ୱୁଁ ବୋଲେ । ୧ । କିସପିଙ୍କି କର ତୁମି କହ ଅମାର ଅଗେ । ଖେଲିତେ ହାରବ ଯଦ ଅମାର ସଖିସଙ୍ଗେ ହେ । ୨ । କିନ୍ତୁ କହେ ଯେଇ ଗୃହ ସେଇ ଅମିଦବ । ଲଳିତା ବୋଲେ ହାରଲେ ବାଂଶୀ ଲଇବ ହେ । ୩ । ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଅମାର ତହୁଁ ବାଂଶୀ ତୁମି ନବ । ହାରଲେ ତୁମାର ସଖୀଙ୍କି ଅମାତେ ଦବ ଗୋ । ୪ । ଲଳିତା ବୋଲେନ ସଖି ପଚ୍ଚନ ତୁମାର । ତୁମି ଯେଉ ସାଧ କର ସମ୍ମତ ଅମାର ହେ । ୫ । ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ କାସ ଆମି ମାଗିବ ତୁମାରେ । ତୁମାର ସଖୀ ତହୁଁ ଚୁମ୍ବଦାନ ଦିବେ ମୋତେ । ୬ । ଶୁନିସ୍ୱାଁ ଲଳିତା ବୋଲେ ଶୁନହ ବଚନ, ଗ୍ରଇ ତହୁଁ କିନକବେ ନବ ଚୁମ୍ବଦାନ ହେ । ୭ । ଲେଦ୍ରେ ଅର-ବେଳ ସଖି ମାଗିଲେ ନାଦବ । ଏଇ କଥା ଅମାର ଅଗେ ସତ୍ୟକରଥିବ ହେ । ଶୁନ ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଅମି କ କହବ ଅର । ତୁମାର ଯେ ଇଚ୍ଛାକର ଅମିତ ତୁମାର ଗୋ । ୯ । ଏଇରୂପେ ନାନାଭାବେ ଇଙ୍ଗିତ କହିଲ । ଶୁନ ବିନୋଦିନୀ ଗ୍ରଇ ଶିର ନୂଆଁଇଲ ହେ । ୧୦ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କର ଯୋଡ଼ି କରେ ନିବେଦନ । ହାରଜିନ ନୋହୁ ଲେନ ହଉଛ ଦାର୍ପନ୍ୟ ହେ । ୧୧ ।

ପଯ୍ୟାର

ଲଳିତା ଆନସ୍ୱୁଁ ଦିଲ ତବେ ପାଶାସାର, ଦେଖିବା କୌତୁକ ଲେ ନାଗରୀ ନାଗର ହେ । ୧ । ମୋଦେ ଗାଲି ପ୍ରସାରିଲ ନାଗର ମୋହନ, ପ୍ରାନ-ନାଥ ସଙ୍ଗେ ଖେଲେ ନାଗରୀରତନ ହେ । ୨ । ରଙ୍ଗ ହଲଦ ସାରକେ ବାନ୍ଧିଲ ଗୋବିନ୍ଦ, କାଲି ପଟ ସାରନୟେ ବିନୋଦ ଆମୋଦ ହେ । ୩ । ବୃନ୍ଦା ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ବେନପାଶେ ବହେ ସାର, ଛକାଛକି ଝଟାଝଟି ମାରେନ ପ୍ରହାର ହେ । ୪ । ନାଗରୀର ସାର ଚଲେ ଲଟିଲେ ଅଠର, ନାଗର ମାରନ ମନେ ହଇଲ କଠୋର ହେ । ୫ । ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମନ ତବେ ବାଟି ଛୁଟିସ୍ୱା ଦିଲେ, ପଡ଼ନ୍ତେ ଅଠର ଦାନ

ଚମକ ପ୍ରହାରେ ହେ । ୬ । ତବେ ରସିକମଣି ବୃନ୍ଦ ମଜ୍ଜନ ହଇଲ, ଖେଳନ୍ତେ ମୋହନ ସାର ପନ୍ଦର ଲଭିଲ ହେ । ୭ । ପାଶା ହାତେ ଧରି ରାଇ ହଇଲ ମଜ୍ଜନ, ସଖି ମୁଖ ଗୃହିଁ ବୋଲେ କି କରିବ ପୁନ ଗୋ । ୮ । କିନ୍ତୁ ସୁମବସ୍ତ୍ରା ରାଧେ କାଟି ପକାଇଲ, ପଡ଼ନ୍ତେ ପନ୍ଦରଦାନ ଚମକ ମାଇଲ ହେ । ୯ । କାଟି ଗଡ଼ନ୍ତେନ ତବେ ହାସେ ବ୍ରମାଗନ, ଶ୍ୟାମଗୃହେ ବଲେ ତୁମି ଦଅସି ଗମନ ହେ ।୧୦। ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କରେ ବେଣୁ ଲଇଲ କାଡ଼ିଣ୍ଟି, ମକରକୁଣ୍ଡଳ ତବେ ନୀଳ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରିୟା ହେ । ୧୧ । ବିଶାଖା ଅଙ୍ଗୁ କାଢ଼ି ପ୍ରିୟା ନୀଳ ପୀତବାସ, ଲଳିତା ଲଙ୍ଗିତ ଭ୍ରୁକ୍ଷେ କରେ ପରିହାସ ହେ । ୧୨ । ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହାସି ରାଇ ବୋଲଇ ବଚନ, ଏ ଅମାର ପ୍ରାନନାଥ ଗ୍ଲାଡ଼ ସଖିଗନ ଗୋ । ୧୩ । ଅଜ ବଡ଼ ପାଶାଖେଲ ଖେଳିଲ କୌତୁକ, ରାଧା ଜୟେ ରାଧା ଜୟେ ଡାକେ ଗୋପୀ ଲୋକ ହେ । ୧୪। ତବେ ବଧୁ ବୃନ୍ଦମିଳି ବଜାଇଲ ତାଳି, ସେଇଖାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦଏ ହୁଲହୁଲି ହେ । ୧୫ ।

ଓଡ଼ା

ରାଇ ସଙ୍ଗେ କାହ୍ନାଇ ହାରିଲ, ସବ ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ତାଳି ଦିଲ । ୧ ।
ଏଇଖାନେ ଥାକି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ହୁଲହୁଲି ଦଏ ଘନ ଘନ । ୨ ।

ଚଉପଦୀ

ହେ ମୋହନ ତୁମ୍ଭ ଠାଣି, ଗଲଣି କେଣିକି ହେ । ଘୋଷା । କେତେ କରୁଥିଲ ଅଣ୍ଟ, କେଣେ ଗଲା ସେ ମୁରଟ, ଅପନ ମନତେ ବାଣ୍ଟ, କାହାର ହାରକି ହେ ।୧। ଅହେ, ରସିକଶେଖର, ବାଂଶୀ ଦଅ ମୋ କର, ଜନମା ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ ମୋର, ରଖିଛ କାହିଁକି ।୨। ଅତକହ ନାରୀବର, ଧରି ଶୀଘ୍ରେ ଶ୍ୟାମକର, ଛଡ଼ାଇ ବଂଶୀ ନବର, ନେଲେ ସେ ଠାଣିକି ହେ । ୩ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହୁ, ଅହେ ଚନ୍ଦ୍ର ଭ୍ରବରାହୁ, କେତେ କରୁଥିଲ ଠାହୁ, ଅବଳା ଦେଖି କି ହେ । ୪ ।

ଚଉପଦୀ

ପ୍ରାନସଖି, ଶଶିମୁଖି, ଖେଳିବ ଆବାର ଗୋ । ଘୋଷା । ଯବେ ହାର ଏଇବାର, ଦିବ କଣ୍ଠ ମୁକ୍ତାହାର, ଏଇ ପିଡ଼ ହେଲ ସ୍ଥିର, ସଙ୍ଗିନୀନିକର ଗୋ । ଅନ ଅନ [illegible], କହିବା ଖେଳ ବିସ୍ତର, ଲଳିତା ପାଡ଼ିଲ ସାର, ହଇଲ ତୁମ୍ଭ [illegible] । ୨ । ପ୍ରଥମେ ଖେଳିଲ ଶ୍ୟାମ, ପାଶା ନାହିଁ ଦିଲ ଦାନ, ହାରିଲ ନାଗ[illegible], ହାରିଲ ନାଗର ଗୋ । ୩ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହୁ, ଶୁନ ଅଗୋ ବ୍ରଜଚୋର, ନ କର ଅଜ୍ଞ ଛଳାଇ, ହସିବେ ସଂସାର ଗୋ । ୪ ।

ଚଉପଦୀ

ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ମୁଖଇନ୍ଦୁ ଲିଗୃଅ ଏଥର ଗୋ । ଘୋଷା । ତୁଇବାର ତୁଡ଼କର

କାହିଁ ନୋହିଲ ହେ ହରି, ଜାଣିଲି ଠାଣ ତୁମ୍ଭର, ବସିକ ଶେଖର ହେ । ୧ । କଣ୍ଠୁ ତୁମ୍ଭ ମୁକ୍ତାହାର, ବେଗେ ଦିଅ ମୋର କର, ଜୀଇମା ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ ମୋର ରଖିଛ କିଶୋର ହେ । ୨ । ଅମି ସବ ନାରୀଗଣ, ଅମାକେ ନା କହ ଠାନ, କେତେ କରୁଛ ଗୁମାନ, ଅବଳା ମାରେ ହେ । ୩ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦାନ ଅଜ, ଘେନ ଅହେ ରସରାଜ, କଣ୍ଠୁ ମୁକ୍ତାହାର ତ୍ୟାଜ, କରବ ନାଗର ହେ । ୪ ।

ପୟାର

ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଭଲ ଅମି ଖେଲି ଅରବାର, ତିନିବାର ହାରି ଯଦ ନାହିଁକ ଜିତାର ଗୋ । ୧ । ଏବାର ହାରଲେ ଅମି ଅମାକେ ହାରବ, ତୁମି ଯଦ ହାର ଶତେକୋଟି ଚୁମ୍ବନ ଦବ ଗୋ ।୨। ଅର ଏକ କଥା କହୁ ଶୁନ ପ୍ରାଣେଶ୍ବରୀ, ତୁମି ବନେ ରାଜା ହବେ ଅମିଯଦ ହାରି ଗୋ ।୩। ତୁମି ଯଦ ହାର ଅମି ରାଜା ବୃନ୍ଦା-ବନେ, ଅମାର ଯେ ଆଜ୍ଞା ତୁମି ପାଇବ ଯତନେ ଗୋ । ୪ । ଭଲ ଭଲ ବୋଲି ରାଈ ସନମତ କୈଲ, ଖେଲିତେ ଖେଲିତେ ଶ୍ୟାମ ତଖନ ହାରଲ ହେ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ହାରିଲ ମୋହନ ରାୟେ, ସବେ କରତାଲି ବାଏ, ରାଜା ଜୟେ ଶୁକ ଶାରୀ ଗାଏ । ଜୟ ଜୟ ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ, ଜୟଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ସବ ମୁଖେ ଏକ ଉଠିଯାଏ ସେ । ୧ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବଲେ ହାସି, ପ୍ରଥମେ ହାରିଲ ବଂଶୀ, ଦ୍ୱିତୀୟେ ହାରିଲ ଅଭରନ । ତୃତୀୟେ ହାରିଲ ଦେହ, ଆଉ କିବା ଆଛେ କହ, ରାଇରାଜା ହୈଲ ବୃନ୍ଦାବନେ ହେ । ମୋହନ ଯାଚେଲ ତୁମାର ପାଶାଖେଲ । ନଷ୍ଟେ ଆମାର ରାଧା ରାଧାରାଜା ହେଲ ହେ । ରାଧା ଜୟେ ଶୁଭକାଲ, ସବେ ହୁଲହୁଲି ଦିଲ, ଲତା ମଧୁ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି ହୟେ । ଲଲିତା ବୋଲେ ଗୋ ଶୁନ, ତୁମାର ଜନମାଧାନ୍ ନଷ୍ଟେ ହୈଲ ନାହିଁକ ସଂଶୟେ । ଶ୍ରୀରାଧେ କନାଧନ ହୈଲ ବଂଶୀଧର, ଯେମନ ଇଚ୍ଛା ତେମନ ତୁମିଙ୍କୁ ଇଚ୍ଛା । ଇଥେ ଆଛେ ଗୈରହାର, ରାଖ ଗୋ ଯତନ କରି, ଗୋପ୍ୟସ୍ଥାନେ ପ୍ରେମ କୁଞ୍ଜ ଦିଅ । ତୁମାର ଧନ ତୁମି ନିତେ, ବସ୍ତୁ ନାହିଁକ ଇଥେ, ଅମି କେଛେ ରହବ ଜାଗିୟା ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଅନଙ୍ଗ ବସନରେ ଚ ଲୁଥାଯାବ, ଆମି ଏବ ଜାଗିୟା ରହବ ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର

ଦ୍ୱିତୀୟର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଶୋଭା କିଛୁ ମ୍ଳାନ ଦେଖି, କିଶୋରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁଖୀ ହୈଲ ମହାଦୁଃଖି ଗୋ ।୧। ବୋଲେ ପ୍ରାନସଖି ତୁମି ବଡ଼ ନିଦାରୁନ, ଆହା ମର ମର ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ଦେଖେ ମ୍ଳାନ ଗୋ ।୨। ଶ୍ରୀମତୀର ଦୁଃଖଭର ଜାନି ସଖୀଗନ, ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ମଣ୍ଡିୟା ଦିଲ ସବ ଆଭରନ ହେ । ୩ ।

ଚଉପଦୀ

ପ୍ରାଣଧନ, ବାଣୀଦେଇ ସୁଖ ଜନଜଦାସ ପ୍ରାନ । ଘୋଷା । ତୋହର ଜନମା ଦ୍ରବ୍ୟ ସେହୁ, ମୋ ଷମତା ତହିଁ କିଛି ନାହିଁ, ଦୟାଚତ୍ତ କର ବାଂଶୀ ଦିଅ ଗୋର ନୋହିଲେ ହେଲି ଉଚ୍ଛନ । ୧ । ମୁହିଁ ଯେବେ ତୋର କିଣାଧନ, ବାଂଶରି ସୁଖିଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜନ, ଅଧୁଧ ସେ ମୋର ଶତ୍ରୁରେ ବଗୁର ତୁ କ ନ ଜାଣ ସୁମା- ରତନ । ଅଗୋ କିପାମୟୀ କିପାକର, ତୋ ବିନା ମୋର ଅଛି କେ ଅର, ଦାସଜନ ହେବ ସେବା ନଯୋଗିବ ଏହୁ ବାଞ୍ଛା ମୋର କରେ ମନ । ୩ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହେ ସ୍ମର, ପ୍ରିୟା ଅଗେ ଭ୍ରମ ବେଣୁଧାର, ଯେତେ ଗୃହୂ କହୁ ନ ଭୁଲିଲ୍ଲ ସହୁ ସ୍ତମ୍ଭିଭୂତେ ରହିଲେ ମୋହନ । ୪ ।

ଚଉପଦୀ

ଘନଶ୍ୟାମ ହେ ଘନଶ୍ୟାମ ହେ ଅଜ ତୁମ୍ଭର ବାଂଶୀ ଅମି ନାଦବ ଜଣନ ହେ । ଘୋଷା । ଏ ବାଂଶୀର ଲଗି ହର, ହେଲୁଁ ଅମି ଅତସର କୁଳ ଛଡ଼ାଇ ଅମାର ବୁଲାଇଲ୍ଲ ବନ ହେ । ୧ । ଲୋକଧର୍ମ ବେଦଧର୍ମ ଛଡ଼ାଇ ଅମ୍ଭ ପ୍ରାଣମ ଲଗାର ହେଲ ନଦାନ କରୁଛି ଉଚ୍ଛନ ହେ । ୨ । ହେଲୁଣି ଏ ବ୍ରଜେବ୍ରଜ ବଧୂ- ଘେନ ବୃନ୍ଦ ହେଜ ଛଡ଼ାଇଲ୍ଲ ଲଜବ୍ୟାଜ ଅଗ୍ରୀସୁ ଗନେ ହେ । ୩ । ଯମୁନା ନଦୀରେ ନେଇ ଅଖନ ଦେବା ଭ୍ରସାଇଁ ତବେ ମନସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଶୁନ ହେ ମୋହନ ହେ । ୪ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହୁ ଶୁନ ହେ ଭ୍ରବଗ୍ରାହୀ ନ କହ ଅଜ ବଳାଇ ନାଗର ରତନ ହେ । ୫ ।

ପୟାର

ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ବୋଲେ ଅମି ନାଦବ ବାଂଶରି ଏ ବାଂଶେ ଲଗି ହେଲୁଁ ଅତସର ହେ । ୧ । ଲୋକଧର୍ମ ବେଦଧର୍ମ ଛଡ଼ାଇଲ୍ଲ ଏହୁ ଏହାର ଲଗି ବ୍ରଜେ ବ୍ରଜବଧୂକୁଲ ବାଇ ହେ । ୨ ।

ଭୂହା

ଏ ବାଂଶରି ସବେ ଦୁଃଖ ଦଛେ ଅମାରକୁଳଧର୍ମ ଛଡ଼ାଇଛେ । ୧ ।
ନା ଦବ ନାଦବ ଏ ବଂଶରି ଶୁନ ଶ୍ୟାମ ତୁମି ତଥ୍ୟକର । ୨ ।
ଇହାର ଲଗି ଅମି ଅତସର ପଛ ସୁତ ଗୁଣ୍ଡ ବନଗୃର । ୩ ।
ଯମୁନା ଜଲେ ଭ୍ରସାୟ୍ୟା ଦବ ତବେ ଅମାର ଶୁଭଦଶା ହେବେ । ୪ ।

ପୟାର

ଯମୁନା ଜଲରେ ଲୟିଁ ଭ୍ରସାଇୟାଁ ଦବ, ନା ହେଲେ କଣୋଷ୍ଣ ତୁମି ଅମାରେ ବାଇବ ଗୋ । ୧ । କେମନ ନା ହବେ ତ୍ମୋହ ନାଗର ମୋହନ,

ଅମାର ସପତ ଧଣୀ ବାଜାଯୁ ବହନ ଗୋ । ୨ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବାଣୀ ଶୁନ ଭହେ ଶ୍ୟାମଘନ, ବାଳାନ୍ ବାଜାଯୁ ଧନ ଅମି ମୁନ୍ରା ଗାନ ଗୋ । ୩ । ପ୍ରିଯେ ପ୍ରିୟେ ବଚନ ସୁପ୍ରାନପ୍ରିୟ ଶୁନ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କନ୍ତୁ ବଂଶୀ ଗଲ ତତକ୍ଷନ ହେ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

କନକ ଚମ୍ପକ ଗୋରୀ ନାଗରୀ ନବ କିଶୋରୀ ମୋହନ ବଂଶୀ ଧଲ ବିମ୍ବାଧରେ । ଅବ୍ୟକ୍ତ ମଧୁର ଯନ୍ତ ମୋହନ ମୋହନ ମନ୍ତ ନିଜବାକେ ଗାନକୈଲ ଧୀରେ ସେ । ଶ୍ରୀରାଧେ ମୋହନ ବଂଶୀ ବିମ୍ବାଧରେ ଧଲ ଧୀର ଧୀର କର ଗାନ କୈଲ ସେ । ୧ । ଶୁନ୍ରାସୁଁ । ବଂଶରୀ ନାଦ ସବେ ହୈଲ ଉନମାଦ କୃଷ୍ଣଗାନୁ ବତଗତ ଗୁନେ । ମୃତତରୁ ପଲ୍ଲବିଲ ପାଷାନ ତରଲି ଗେଲ ଭୃଙ୍ଗ ପିକ ମୂକ ହୈଲ ବନେ ସେ । ମୁରଲୀ ରବଶୁନ୍ନି ସବେ ମୂକ ଭେଲ ପାଷାନ ତରଲି ବହ୍ୟାଗେଲ ସେ । ୨ । କମ୍ପମାନ ଗୃନଅଶ୍ରୁ ମୃଗ ମୃଗୀ ବନପଶୁ ସନ୍ନିଧେ ଅସିଲ ତତକ୍ଷନ । ଯମୁନା ଉଜାନ ବହେ ସକଲ ଅଜ୍ଞାନ ମୋହେ ମଦନେ ଅସ୍ଥିର ହୈଲ ଶୁନ ଧେ । ମୁରଲୀ ରବଶୁନ ସବେ ମୂକ ଭେଲ ପାଷାନ ତରଲି ବହ୍ୟାଗେଲ ସେ । ୩ । ମୋହନ ମରମେ ପଶି ଧୁନି ସର୍ପ ଧଲ ଦଂଶି ଅଚେତନ ହୟିପଡେ ଭୂମି । ହାହା ରାଧେ ପ୍ରାନରାଧେ ଡାକଲ ସାତୁକ୍ୟ ବାଧେ କେନ କଲବଲି ଙର ତୁମି ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଧୁନି ସର୍ପ ଧଲ ମର୍ମେଦଂଶି, ପିଅଅ ଅଧରୁ ସୁଧାରାଶି ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର

ଅତଏବ ହେତୁ ହତହୈଲ ଶ୍ୟାମରାୟେ ଦେଖିସୁଁ । ଶ୍ରୀମତ ବଂଶୀ ରାଖିଲ ବସୁଯେ ହେ । ୧ । ବୋଲଇର ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ମୁଖେ ଚୁମ୍ବିଦଲି ପିଅଇଅଧରୁ ସୁଧା ଚେତନା କରଲ ହେ । ୨ । କୃଷ୍ଣ ମୋହେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ହେଚ୍ଛେ ମୋହମାନ କୃଷ୍ଣ କର ସ୍ପର୍ଶପାୟଂ କରାଇଲ ଜ୍ଞାନ ହେ । ୩ । ଏଇମତ ସବଗୋପୀ ଅଜ୍ଞାନ ମୁଛିଲ ନିକୁଞ୍ଜ ଛାନଓନ୍ନ ପ୍ରିୟ ସଙ୍ଗେ ବିହରିଲ ହେ । ୪ । ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ରାଧା ବୋଲି ସକଲେ ପ୍ରଶଂସି ତବେ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ କୃଷ୍ଣ କହିଲେ ମନେ ହସି ଗୋ । ୫ । ଶୁନ ଶୁନ ପ୍ରିୟା ଆମି ଖେଲତେ ହାରଲ ବୃନ୍ଦାବନେ ରାଇରାଜା ହେତେ ହବେ ଭାଲ ଗୋ । ୬ । ରାଖିବ ଆମାର ସତ୍ୟ ଶୁନ ବୃନ୍ଦେ ତୁମି ରାଇରାଜା ହବେ କୋଟାଲ ହବେ ଆମି ଗୋ । ୭ । ସକଲି ସମ୍ଭାର ତୁମି ତାତପର କର ଦଣ୍ଡଛତ୍ର ହାସବର ବାହାଲୀ ଗୃମର ଗୋ । ୮ । ଆଜ୍ଞା ଶୁନ୍ନି ବୃନ୍ଦା ସବ ସମ୍ଭାର ଆନିଲ ସକଲି ସମେତ ରାଇ ବନେ ରାଜା ହୈଲ ହେ । ୯ । ନବକୁଞ୍ଜ ସିଂହାସନେ ବସିଲ କିଶୋରୀ ଲଲିତା କନକ ଦଣ୍ଡଛତ୍ର ଆଛେ ଧରି ହେ । ଶାଖା ଚାମର ଯତ୍ନ କରିସୁଁ । ଢୁଲାଏ, ଚନ୍ଦା ଆନନ୍ଦରେ ଙାର ବାହାଲ ବାଜାଏ ହେ । ୧୧ । ମୁକୁତା ଝାଲର

ପାଙ୍ଗା ଧରେ ରଙ୍ଗ ଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟ ହାସ ଧର ଅଛଏ ସୁଦେବୀ ହେ । ୧୨ । ଚମ୍ପକଲତା ହଡ଼ାଧ୍ୟେ ଏକ ଲକ୍ଷ ବାନା ଇନ୍ଦୁରେଖା ଟେକପୁଚ୍ଛ କରଇ ତୁଳନା ହେ । ୧୩ । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଛୁର ଖଣ୍ଡା ଧର ଅଗ୍ରେ ଶୋଭି ସର୍ବ ନାଚ୍ଚ ପଛୁଆରେ ଦଶେ ମହାଶୋଭି ହେ । ୧୪ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମଲ୍ଲୀ ହସ୍ତୁଁ । ସନ୍ନିଧେ ବସିଲ ପ୍ରେମ ଝାଣ୍ଟା ସାଧୁବୃନ୍ଦ ବ୍ରଜ ବଧୂକଲ ହେ । ୧୫ । ଦ୍ୱିଜରାଜ ଚାମରାଜ ଉଚ୍ଛଷ୍ଠ ଭଜଲ ସର୍ବ ନାଟଗ୍ଲଲ ସଖି ଚରଣେ ଫୁଜ୍ଜିଲ ହେ । ୧୬ । ଋତୁରାଜ ଲତାଙ୍କରେ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କରେ ଶୁକସହ ଦ୍ୱିଜବୃନ୍ଦ ଗାନ ସୁମଧୁରେ ହେ ।୧୭। ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଜାନା-ଇଲ ରାଜାର ଛାମୁରେ କୀସ୍ତ ହବେ କଟୁଆଲ ଶାଢ଼ୀ ଦଅ ଛାରେ ଗୋ । ୧୮ । ଶୁନ ବନଦେବୀ ହୀନ ବସନ ଅନାଲ ଶ୍ୟାମ ଶିରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଶାଢ଼ୀ ବାନ୍ଧ ଦିଲ ହେ । ୧୯ ।

ଯଥାରାଗ

ରଙ୍ଗ ଶାଢ଼ୀ ପାଇଁ, ଅନନ୍ଦ କଲ୍ହାଇ, ନବଶ୍ୟାମ ବାଭବେଶେ ହେ ।
ଧନୁଶରଗଣ, ଧରସ୍ତୁଁ । ବହନ, ଫିରେ ବୃନ୍ଦାବନ ଦେଶେ ହେ ।
ଭଉଙ୍କର କହେ ଶୁନ, ଶ୍ରୀରାଧିକାଏ ବନେ ରାଜନ ହେ । ୧ ।
ସର୍ବ ସଖୀ ମିଳି, ଦସ୍ୱେ କରତାଳି, ରାଇ ଅଗେ ଶ୍ୟାମ ନାଚେ ହେ ।
ସେ ଅନନ୍ଦ ଦେଖି, ସର୍ବ ଜୀବ ସୁଖୀ, ଦେବନାରୀ ପୁଷ୍ପ ବର୍ଷେ ହେ ।
ସେ ଅନନ୍ଦ ନାହିଁ ଅର, ଯାହା ଶ୍ରୀମତ ନବନାଗର ହେ । ୨ ।

ପୟାର

ଶାଢ଼ୀ ପାସ୍ତୁଁ । କଟୁଆଲ ବେଶ ଶ୍ୟାମ ଧରେ । ରାଜାର ଛାମୁରେ ଏଇ ନିବେଦନ କରେ ହେ । ୧ । ରାଜାହସ୍ତୁଁ । ଧନୀ କଟୁଆଲ ବାନାଇଲ, ଗୁକେର କରତେ ଅମି କଟୁଆଲ ହୈଲ ଗୋ । ୨ । ବରତନ ବନେ ଧନୀ ଦାସ କୁନ ଜନ, ଗୁକେର କରଇ କହ୍ନୁ ନୂନ ଅଛ କାନ ତୋ ।୩। ମୋଦନ ପୂରଣ୍ଡ ଭୁମାର ଜନମାର ଧନ, ସେଇ ବରତନ ଦିଲେ ହଇବ ପୋଷନ ଗୋ । ୪ । ଶୁନ ବନୋଦନୀ ସଖୀ କହୁ ବଂଶୀ ନିଲ, ଅପନା ପରାନ ବନ୍ଧୁ କରେ ମଣ୍ଡିଦିଲ ହେ । ବଂଶୀ ପାସ୍ତୁ । ମଜ୍ଜି ଶ୍ୟାମ ଅନନ୍ଦ ସାଗରେ, ଭୁଲି ମନ୍ଦ ବୁଟେଁ ବୁଲ ଦାନନ ନଗରେ ହେ । ୬ ।

ଡୁହା

କଟୁଆଲ ବେଶ ଶ୍ୟାମ ଧରେ, ବୃନ୍ଦାବନ ଚଉପାଶେ ଫିରେ । ୧ ।
ଡାଳପରେ ବସି ଶୁକ ଶାରୀ, ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଗୁନ ଗାନ କରି । ୨ ।
ବୃନ୍ଦାବନେ ଯତ ଜନ୍ତୁ ଛିଲ, ମେଷକାଲେ ଗନ୍ଧର୍ବ ମୌନ ହେଲା ।୩।

ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଥାଇ ଦେବଗନ, ସବେ କୈଲ ପୁଷ୍ପ ବରଷନ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ଏଇ ସବ ଗୋପେ୍ୟ ରଙ୍ଗି ବୋଲେ ଶୁନ ସର୍ବସଖି ଏକରସ ଜନମାଦେ ଅଛେ । ବଡାଇ ଅନନ୍ଦ ହବେ ରସକଲ୍ଲୋଲ ବାଢ଼ିବେ ହସୃ ଭୂମି ସବାଇ ଏକ ଭାଗ୍ଛେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ କନ୍ଦର୍ପ ରଥେର ଏଡଧାନ ଚଉଷଠି ସଖିରେ ନିର୍ମନ ଗୋ । ୧ । ଜାନ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ଅସେ ସବସଖିଗନ ପାଶେ ଗୃହଚଉ ବଡଣ ନାସ୍ତ୍ରେ । ପ୍ରଥମ ଚଉଡା ଅଠ ଗୃହ ବାମା ଦଣ୍ଡପୃଷ୍ଟ ଅଷ୍ଟ ବଧୂ ହସୃ ଚଉ-ଡାରେ ହେ । ସାକ ହେ ଅଷ୍ଟସ୍ୱାରୁ ଅଂଏନା ଶିରେରେ ହସୃମାସ ଦଧି ନଢ଼ତରେ ହେ । ୨ । ଏଉ ସଖି ନିଲଚକ ଦେଖି ଧୈର୍ଯ ହବେ ବକ ଏମନ୍ତ ରଥେର ସୁଘଟନ । ପ୍ରଥମେ ମଞ୍ଜରୀ ବୃନ୍ଦ ବସିଲ ଅତ ଅନନ୍ଦ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ମୋହିନୀ ମୋହନ ହେ । ଦଖ ଦଖ ହେ ରଥ ଚଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁରେ ହେଉ ପ୍ରେମ ଉନ୍ମତ ଭରେ ହେ । ୩ । ଫିରଲ ଦ୍ୱାଦଶ କୁଞ୍ଜ କେମନ୍ତ ହେଲ ବଜ୍ଵ ଲଲ୍-ତାର କୁଞ୍ଜେ ଅରେ ଗେଲ । ଦଖି ସେ ଉସାହ ମାନ ବନ୍ଦାପନା ବଧିମାନ ଧୂପ ଦୀପ ନଇବଦ୍ୟ ଦଲ ହେ । ଦଖ ଦଖ ହେ ବନ୍ଦାପନା କଇଲ ଫୁଟଲ ବୋଲେ ଶୋଭ୍ରା ସଖି ଦେଖ ତଥି ହେ । ୪ । ହସୃାଛେ କନ୍ଦର୍ପ ରଥ ମଦନ କରନ୍ତି ସାଥ ଏଖାନତେ ଅସିଅଛେ ଫିର । କାଲ୍ଲ ଗୋରା ଏକଖାନ ଦଖି ଭୁଲ୍ୟା ଯାଏ ମନ ଧଇର୍ଯ ଧରବ କୁନ ନାରୀ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ପ୍ରନୟ ମହିମା ଏ ଗୃତୁରୀ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ଗାରମା ଭର ଗୋ । ୫ । ଦଖ ଏ କେମନ୍ତ ଢୋରା ଘନେ କ ବିଜୁଲୀ ପରା ନାହିଁ ନାହିଁ ଉପମା ଏଖାନେ । ନୀଲପଟ ପୀତବାସ ହସୃାଛେ ଅଙ୍ଗେ ଅବେଶ ଫୁଲହାର ମଣ୍ଡନ ଯତନେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅଷ୍ଟରକ୍ତୁ ଭୂଷନ ଜଡ଼ିତ, ତରୁନୀ ତରୁନ ବରାଜତ ଗୋ । ୬ । ଅତଜନ୍ହିଁ୍ୟା ପ୍ରେମେ ଭୋଲ ନଉନ ଉଠେ କଲ୍ଲୋଲ ମର୍ଦଲ ମନ୍ଦଙ୍ଗ୍ ଧ୍ୱନୁର ସ୍ୱନ । ଭାତା ଥେଇ ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗ ଗୃହାନ ବଙ୍କିମା ଭ୍ରୁଙ୍ଗ ଏକାଲେ ଭୂଷଣ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ । ଦଖ ଦଖ ହେ ସଖି, ଭକ୍ତଗନ ଚର୍ଖ ଢୋଷେ ଡୁବାଅ ମାନସ ଏଇ ରସେ ହେ । ୭ ।

ଚଉପଦୀ

ଦେଖ ସଜନ ଗୋ ବଜେ ମୋହିନୀ ମୋହନ କାଲ୍ଲ ଗୋରା ଭାଲ ଢୋରା ହରଇ ଚେତନ ଗୋ । ଘୋଷା । ନଟବର ବେଶ ଦଖ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ନଟିନୀର ଶିରୋମନ ବାଡାଯ୍ୟେ ଗୃତୁରୀ । ୧ । ଚନ୍ଦ୍ରଚୁଲ୍ ଫୁଲ ଗାଭ୍ରା ଏକଖାନେ ଯୋଖା ନାସା ଯୁଗେ ମକୁତା ବସନୀ ହସ୍ୟେ ରାଖା । ୨ । ରାଈକରେ ବୀଷ୍ଟକର ଦଅଛେ ଛନ୍ଦସୃା ନାଗର ଗଲତେ ଭୂଜ ନାଗରୀର ଥୁଆ । ୩ । ତମାଲେର ସାଥେ କିବା

କନକେର ଲତା କୁନବଧି କରଅଛେ ଏମନ ଜଡ଼ତା । ୪ । ପ୍ରେମମତ୍ତ ହୋଲେ
ବୋଲେ ତୁଃଖି ଶ୍ରୀନନ୍ଦନ ଅନନ୍ଦ ସାଗରେ ଡୁବି ଗେଲ ସଖିଗନ । ୫ ।

ଶ୍ଲୋକ

ତବେ ଚଲିଗେଲ ପ୍ରେମତେ ବିହ୍ୱଳ ବିଶାଖା କୁଞ୍ଜ ନିକଟେ ହେ ।
ହଇଲ ପ୍ରବେଶ ଶତେର ଉଲ୍ଲାସ କୈଲ ଶୋଭା ପରକଟ ହେ ।
ଦେଖି ବିଶାଖା ସୁନ୍ଦରୀ ଅତି ହରଷିତ ମନେ ଭରି ହେ । ୧ ।
ଧୂପ ଦୀପ ଦିୟା ନୈବେଦ୍ୟ ବାଢ଼ି ଦିୟା ପ୍ରମୋଦତେ ଭୁଞ୍ଜାଇଲ ହେ ।
ବନ୍ଦାପନା ବିଧି ଶୀଘ୍ରରେ ସମ୍ପାଦ ତ୍ରିନୟନେର ପାଇଲ ହେ ।
ବାଜେ ବିନାରବା ବାଂଶୀ ତାଲ ମର୍ଦ୍ଦଲ ମନ୍ଦିରା ଟେଣି ହେ । ୨ ।
ଶଚୀ ଯେନ କବା ଅସିଲ ମଘବା ନାମି ଗୁଁଥି ପୁଷ୍ପ ରଥ ହେ ।
ସାଥେ ବାମାଗନ ବୃନ୍ଦାଅର୍କ ଯେନ ଅଟେ କି ଏ ସ୍ୱର୍ଗପଥ ହେ ।
ବଢ଼ାଇଲ ସୁସମ୍ପଦ ହେର ସବାଇ ଶତ୍ର ଅମୋଦ ହେ । ୩ ।
ତାତା ଥେଇ ଥେଇ ତାଦ୍ରିମି ତାଦ୍ରିମି ତା ଧିନା ତା ଧିନା ଧିନା ହେ ।
ତାନା ନାନା ନାନା ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଯେନା ହେ ।
ବୀନା ବାନୀ ଉଠେ ଉଠି ନୃତ୍ୟ ହୁମକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଫୁଟି ହେ । ୪ ।
ନୂପୁର ନିଃସ୍ୱନ ଝୁମୁ ଝୁମୁ ବାଜେ କଙ୍କନେର କୋନ କୋନ ହେ ।
କିଙ୍କିନି ବାଜେନ ଶୁଭେ ଝନ ଝନ କିନିଲ ନାଗର ମନ ହେ ।
ନାଗରୀର ମନ ଭୁଲିଲ ତବେ ସେଖାନତେ ଚଲି ଗେଲ ହେ । ୪ ।

ଯଥାରାଗ

ଚମ୍ପକ ଲତାର, କୁଞ୍ଜତେ ପ୍ରବେଶ, ଦେଖି ଧୂପ ଦୀପ ଦିଲ ହେ ।
ଭୋଜନ ବିଧିରେ, ବାଢ଼ିଲ ସଧୀରେ, ଦେନି ମୁଖେ ଯୋଗାଇଲ ହେ ।
ଦିଏ ଅଧରେ ତାମ୍ବୁଲ, ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଦାପନା ଅଚଳିଲ । ୧ ।
ଗାନ ତାନ ମାନ, ଉଠିଲ ନର୍ତ୍ତନ, ବୋଲେ କିଏ ଗଜ ରାଜ ହେ ।
କୁସୁମ ବିମାନ, ଯେନ ନାମି ସନ୍ୟ ଏଖାନେ କୈଲ ବିରାଜ ହେ ।
ଜତ ବାଢ଼େ ପ୍ରେମଧନ, ବାମା ଗନେର ମନଜୀବନ ହେ । ୨ ।
ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦରୀ, ଶୋଭାର ମାଧୁରୀ, ଗୃହି ଅଖି ଲଖିରହେ ହେ ।
ଅଲକା ନଗର, ହଇଲ ଏଠାର, କିନ୍ନର ନାଗରୀ କହେ ହେ ।
ଦେଖ ସଜନୀ ନିକର, ଭାଲ ଶୋଭିଛେ ବେନି ବଥର ଗୋ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ

ତବେ ଚଲିଯାନ୍ତେ, ଚନ୍ଦ୍ରା କୁଞ୍ଜେ ହଏ, ସଭ୍ରମେ ଉଠିୟା ଯେଇ ହେ ।

ଦଏ ଧୂପ ଦୀପ, ଭୋଜନ ପ୍ରସ୍ଥାନ, ବନ୍ଦାପନା କରେ ଲଇ ହେ ।
ବୋଲେ ବସନ୍ତ ବହଙ୍ଗୀ, କୋକଲେର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗୀ ହେ । ୧ ।
କନକ ପଞ୍ଜିରୀ, ରୂପେର ମାଧୁରୀ, ନାଗ୍‌ଗନ କ ରତନ ହେ ।
ଗଜରୀ ଶ୍ୟାମଲ, ନୀଲ ବଲଅର, ଯତ ଯତ ସୁଭୂଷନ ହେ ।
ହୋଇଲ ନବ ନବ ରସ, କତ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରକାଶ ହେ । ୨ ।

ଯଥାରାଗ

ତବେ ଚଲିଯାଏ, ଇନ୍ଦୁରେଖା କୁଞ୍ଜେ, ଦେଖି ତୁରତେ ଉଠିଲ ହେ ।
ଧୂପ ଦୀପ ଦାର, ନୈବଦ୍ୟ ପ୍ରସାର, ମୋଦଚନ୍ଦ୍ରେ ବନ୍ଦାଇଲ ହେ ।
ବୋଲେ ଏକ ଚମତ୍କାର, ରାଜପଟେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେଖା ଧାର ହେ । ୧ ।
ମଦନ ବନ୍ଧାନ, ହଇଛେ ଏଥାନ, ଦଖାଇଛେ ଗର୍ବ ଭାର ଗୋ ।
ଭାଲ ଚୋର ଏଇ, ମନ ଭୁଲ ସହ ବଜ୍ରାଇ ହରଷ ଗିର ଗୋ ।
ଏଇଖାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନାଚ ଉଚରେ କରଇ ଗାନ ହେ । ୨ ।

ପୟାର

ତବେ ଚଲିଗେଲ ଶ୍ରୀଦ୍ୱେ ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା କୁଞ୍ଜେ, ଧୂପ ଦୀପ ନଇବଦ୍ୟ ଦଲ ସେ ପ୍ରମୋଦେ ହେ । ବନ୍ଦାପନା କରିୟାଁ ଗାଇଲ ମନତୋଷେ, ରୋହିନୀ ଚନ୍ଦ୍ରମା କିବା ଉଦେ ହୟାଁ ଅସେ ହେ ।୨। ବନଯା ସମ୍ବନ୍ଧ କିବା ତାରକାର ପନ୍ତି, ବୃନ୍ଦାବନ ଗଗନ ପଥରେ ବିରାଜନ୍ତି ହେ ।୩। ଏମନ ବଲିୟାଁ ନାଚେ ଉଚ ଗାନକରେ, ବାଜଲ ମୃଦଙ୍ଗ ତାଲ ବାଂଶରୀ ମଧୁରୀ ହେ । ୪ ।

ପୟାର

ସୁଦେବୀର କୁଞ୍ଜେ ତବେ ଶ୍ରୀଦ୍ୱେ ଚଲିଗେଲ, ଦଖି ସେହୁ ଧୂପଦୀପନୈବଦ୍ୟ ବାଡ଼ିଲ ହେ । ୧ । ବନ୍ଦାଇୟାଁ ବୋଲେ ଏ କ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଶୋଭନ, ମରକତ ମିନ୍ଦାରେ କ କନକ ମିଲନ ହେ । ୨ । ଅତ କହ୍ୟା ନାଚେ ଉଚେ କରିୟାଁ ଗାୟନ. ତାନା ନା ନା ତାତାଥେଇ ତାଥେଇ କମ୍ପନ । ୩ ।

ପୟାର

ତବେ ଦିୟାଁ ରଙ୍ଗଦେବୀ କୁଞ୍ଜେ ପରବେଶ, ଦଖିୟାଁ ସଭ୍ରମ ମନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସ ହେ । ୧ । ଧୂପ ଦୀପ ଦୟାଁ ଭୋଗ ସମ୍ପାଦଲ ଅଗ୍ରେ, ଅଲତ ବହୟାଁ ଗାଏ ଗୀତ ନବରଙ୍ଗେ ହେ ।୨। ନବରଙ୍ଗିନୀ ସାଥରେ ଏ ନବରଙ୍ଗିୟା, ଚମ୍ପା ନୀଲୋତ୍ପଲ ଏକଖାନେ ହୋଇଛେ ଥୁଆ ହେ ।୩। ଦିଖ ଦିଖ ସଖିଗନ କେମନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ, ଅତବୋଲି ନାଚେ ଗାଏ ପ୍ରେମେର ଶଉର୍ଯ୍ୟ ହେ । ୪ ।

ଚୁମ୍ବା

ପ୍ରମୋଦରେ ନାଚେ ରଙ୍ଗଦେବୀ, ରାଧାକୃଷ୍ଣ ରୂପ ଭାବ ଭାବ । ୧ ।
ବୋଲେ ସଖୀ ଦେଖ କ ମାଧୁରୀ, ନୈନ ମୁଖେ ଶୋଭା ବଳିହାରୀ । ୨ ।
ବାଜଇ ମର୍ଦ୍ଦଳ ରେଗ୍ରା ତାଲ, ବଂଶରୀ ମଧୁରୀ ସୁମଙ୍ଗଳ । ୩ ।
ମନ୍ଦିର ସିତାର କ ଚହଳ, ଯେମନ୍ତି ଦୀପଶିଖା ନୃତ୍ୟ ଗେଲ ହେ । ୪ ।

ପୟାର

ତବେ ଚଳିଯାଇସୁ ହୃଷ୍ଟେ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ କୁଞ୍ଜେ, ଗେଲେ ଗେଲେ ଚଳିସୁଁ । ସବାଇ ମନରଞ୍ଜେ ।୧। ଦେଖି ବନଦେବୀ ସୁଖେ ଧୂପ ଦୀପ ଦେଲ, ନଇବେଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବାଢ଼ିସୁଁ । ଭୋଜାକେଲ ହେ । ୨ । ବେନଜନ ମୁଖେ ଦେଏ ଅତି ଅନନ୍ଦରେ, ଅଞ୍ଚୋବନ କରଇ ତାମ୍ବୁଲ ଲଗେଇରେ ହେ । ୩ । ମିଳି ସବ ଅଲି ହେଲ ପ୍ରମୋଦ ମଣ୍ଡଳି, ପ୍ରସାଦ ଭକ୍ଷନ କରେ କୌତୁକ ବଢ଼ୁଲି ହେ । ୪ । ତବେ ଅଞ୍ଚୋବନ କେଲ ସଙ୍ଗତ ପଙ୍ଗତ, ମୌଖ ନାଗବଲ୍ଲୀ ବୀଡ଼ା ଚର୍ବନ କରନ୍ତ ହେ । ଗାନ ନୃତ୍ୟ ଅରମ୍ଭିଲ ହରଷ ଲଭସୁଁ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହୃଷ୍ଟେ ନାଚେ ଉଚ୍ଛଷ୍ଟ ଖାଇସୁ ହେ । ୭ ।

ଚୁମ୍ବା

ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହୃଷ୍ଟେ ନାଚ ଗାଏ, ପୁଲକପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଗାଏ ଗାଏ । ୧ ।

ଚନ୍ଦ୍ରପଦୀ

ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ଅନନ୍ଦରେ ଗାଇଲ ରେ, ଯେମନ୍ତି ରଙ୍ଗରେ ନୃତ୍ୟ ବାହୁଲ ରେ । ଘୋଷା । ଦେଖ ଦେଖ ସଖିଗନ, ଅଳି ପକ୍ଷୀ ମୃଗଗନ, କିଶୋର କିଶୋରୀ ଶୋଭା ମୋହଲରେ ରେ । ୧ । ରସକିନ୍ନା ସୁରସିକ, କାଳ ଗୋରା ଭେଲ ଏକ, ତମାଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣଲତା ଜଡ଼ିଲ ରେ । ୨ । ଟାଡା ଥେଇ ସ୍ୱନ, ତା ଧେଇ ତାଧେଇ ମାନ, ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗ କତ ବାଢ଼ି ନାଚଲରେ । ୩ । ତୋଷେ ଭୃତେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ରସହଏ ବରଣନ, ଉନ୍ମତ ଉନ୍ମନ ଭାଲ ସାଜିଲ ରେ । ୪ ।

ଯଥାରାଗ

ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ, କୁଞ୍ଜେ ମୁଖଭରି, ରଥଚଲେ ଧିରେ ଧିରେ ହେ ।
ଦେଖିସୁଁ । ସଭ୍ରମେ, ଅତି ମନୋରମେ, ଧୂପ ଦୀପ ଭୋଗ ଦେଲେ ହେ ।
ବେଗେ ବନ୍ଦାପନା ସାରି, ନାଚ ଗାଏ ପ୍ରମୋଦତ ଭରି ହେ । ୧ ।
ମାଲମନ ଗୃନ୍ଦ ପୁଷ୍ପିତ ଲତିକା କେମନ୍ତ ହଇଛେ ଶୋଭା ହେ ।
ନବ ନବ ରସ ହୃଷ୍ଟେ ପରକାଶ ଦେଖି ମନ କରେ ଲୋଭା ହେ ।
ନାହିଁ ନାହିଁ କୁନଖାନେ କୁନ ବହୁ ଗଢ଼ିଲ ଯତନେ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ

ମୃଦଙ୍ଗ ତବଲ ମନ୍ଦିରା ବାଜିଲ ଉଠିଲ ରସ କଲ୍ଲୋଳ ହେ ।
ତବେ ଚଳିପାଏ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୁଞ୍ଜେ ପରବେଶ ତାପେ ହେଲ ହେ ।
ଦେଖି ଚକିତେ ଉଠିଯାଇଁ । ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଇଁ । ହେ । ୧ ।
ବନ୍ଦାପନା କେଲି ଅନନ୍ଦେ ନାଚିଲ ଗାଏ ହରଷିତ ଭଇ ହେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟନ କରନ୍ତେ ଗମନ ଭାଗ୍ୟବାନ ଅମି ଭଇ ହେ ।
କତ ବ୍ରହ୍ମାଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ଖୋଜି ଅଛଏ ଯାହାର ପଦ ହେ । ୨ ।

ଯଥାରାଗ

ବାଜଇ ବାଂଶରୀ ସୁସ୍ୱରେ ମହୁରୀ ମର୍ଦ୍ଦଲ ତାଲ ମଙ୍ଗଲ ହେ ।
ଚଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ ହେଲି ଶ୍ରୀକୁଞ୍ଜରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଚଞ୍ଚଲ ଭେଲ ହେ ।
ପ୍ରାଣନାଥ ଶୀଘ୍ରେ ଲଇଁ । ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଇଁ । ହେ ।୧।
କରେ ବନ୍ଦାପନା ଉଲ୍ଲସିତ ମନା ତାମ୍ବୁଲ ଲାଗି କରିଲ ହେ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବୃନ୍ଦା ଅବର ପ୍ରମଦାମଣ୍ଡଳ କେ ଅଚରିଲ ହେ ।
କରେ ପ୍ରସାଦ ଭୋଜନ ହରି ଉରେ କେଲି ଅଲିଙ୍ଗନ ହେ । ୨ ।
ଲାଗି ଧ୍ୟାନ ଧରି ମୁଖେ ମୁଖ ଭରି ସବେ ପ୍ରମୋଦିତ ଚିତ୍ତ ହେ ।
ନାଚିଲ ଗାଇଲ ପ୍ରେମରେ ବିହ୍ୱଳ ଉଠିଲ ଲହରୀ କତ ହେ ।
ବୃନ୍ଦା ଅନ୍ନ ମଧୁଗାନ କରାଇଲ ସବାରେ ବଦନ ହେ । ୩ ।
ବିରଜ ବିହାରୀ ମଦନରେ ଘାରି ଶ୍ରୀକୁଞ୍ଜେ କିଶୋରୀ ଲଇଁ । ହେ ।
ଯତ ନାରୀ ତତ, କୁଞ୍ଜେର ଘଟନ ତତ ଗୋବିନ୍ଦ ହୋଇଁ । ହେ ।
କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ କରେ କେଲି ଶାନ୍ତ ସଖୀ ଭକ୍ତଗନ ଭୁଲି ହେ । ୪ ।
ଏମନ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ନା ହଏ ସମ୍ଭବ ଶେଷ ଲେଶ ନାହିଁ ପାଏ ହେ ।
ସକଳ [illegible]ାରେ କହିତ ଦୟାରେ କହୁ ବା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହଏ ହେ ।
ଦୋଷ ନା ଲଇ ମହାନ୍ତେ ଅମେ ଶରନ ଚରନାଶ୍ରିତେ ହେ । ୫ ।
ଠାକୁରାଣୀ ବର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର ରସ ସାଗର ଲହରୀ ହେ ।
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଗୋବିନ୍ଦ କୃପାଲେଶ ପାଇ ଚିତ୍ରେଚନ୍ଦନ ବିବର ହେ ।
ଦେଅ ଏହୁ କିପାବଲ ଜିବ ଏଇ ରସେ ଅମି ଭାଲ ହେ ।୬।

ପୟାର

ତ୍ରୟୋଦଶଗ୍ରନ୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୧ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ।୨। ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ ,ଶୃଙ୍ଗାର

ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣେ ଅଜ୍ଞ ହେ । ୩ । ତାରକି ପାରିଲେ ତାର ବଡନ ଜଡ଼ଗାଣ୍ଡି, ଅପାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ୪ । ପିଣ୍ଡିଙ୍କର ନାମେ ପୁଷ୍ପ ନାହାସ୍ତେ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟେ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୫ । ଅମ୍ଭି ଦୀନ ହୀନ ଜନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧମ, ମହାମୂର୍ଖ ପାଷାଣ୍ଡ ଗନାର ଗୁରୁ ସମ ହେ ।୬। ଶ୍ରୀରାଧା ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ ନାହିଁ ଭକ୍ତି ଲେଶ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ପାଦେ ନାହିଁ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ହେ । ୭ । ସୁଜନ ଜନାରେ ସେବା ନାହିଁ ଏକ ତୋନ, ପାତଙ୍କି ଅଗ୍ରଣୀ ଅମ୍ଭି ଦୁଷ୍ଟମନେ ଘେନ ହେ । ୮ । ହେ ଭକ୍ତଜନା ତୁମ୍ଭି ପତିତପାବନ, କର କର କି ପାଲେଣ ଅମାରେ ବହନ ହେ । ୯ । ଇଙ୍ଗ ଦେହ ତେଜି ଯବେ ସିଦ୍ଧ ଦେହ ପାବେ, ପୂର୍ବଧାମ ପ୍ରାପ୍ତି ହୟ୍ଁ । ସୁସେବା ମିଲିବେ ହେ । ୧୦ । ଜଗତ ଜନାରେ ବନ୍ଦ୍ୟୁଧୁନେ ସ୍ତବନେ, ଅପରାଧ କ୍ଷମା କର ରସ ଘେନ ମନେ ହେ । ୧୧ ।

ଦୁହା

ବରଷିଛେ ଏଥି ପ୍ରେମରସ, ପାନକର ଇହା ମନ ତୋଷ । ୧ ।
ହେ ସୁଜ୍ଞଜନେ ମତ ନିଅ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଚିତ୍ତ ନିଅ । ୨ ।

---

(୧) ରାଧେ କିଷ୍ଟୁ ରାଧେ, କିଷ୍ଟୁ ରାଧେ, କିଷ୍ଟୁ ବଟରେ । ଯମୁନା ପୁଲିନ ବେଣୀ ଘାଟ ବଂଶୀ ବଟରେ । ଘୋଷା ।

ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜ ରାଧା କୁଣ୍ଡତଟରେ
କରନ୍ତୁ କେଳି, ରାଇ ଶ୍ୟାମ, ଯୁଗଲ ଚରଣେ ଖଟରେ । ୧ ।
ଶ୍ୟାମଭଞ୍ଜନ କୁଣ୍ଡ, ମାଲଧର, ରାଇ ହ୍ରଦ ତଟରେ,
ଶ୍ରୀବ୍ରଜ ଧୂଲ, ଅଙ୍ଗେ ବୋଲ, ହର ବୋଲ ପ୍ରେମେ ଲୁଟରେ । ୨ ।
ମିଥ୍ୟାକୁ ତୁ ସତ୍ୟ ନ ମଣୁ, ଏ ସଂସାର ଲଟରେ ।
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ହେଉଅଛୁ ବଣା, ଛୁଟିଯିବ ତୋର ଘଟରେ । ୩ ।
ଭଜ ଚରଣେ, ପଶ ତୁ ଶରନ, ଯେମନ୍ତ ମଧୁପ ଲଟରେ,
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଶମନ ରାଜ, ନ ଲାଗୁ ତୋ ଦ୍ୱାରେ ଲଟରେ । ୪ ।

(୨) ଯେ ଗୋବିନ୍ଦେ, ପରମାନନ୍ଦେ, ହରେ ଗୋବିନ୍ଦେ, ରାମା,
ନାଗର ନବକିଶୋର ମନୋହର ମୂରତି ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମା । ଘୋଷା ।
ରାମା ରାମା ନୀଲମେଘେ ଶୋହେ, ଶ୍ୟାମଲ ଅଙ୍ଗେ ରାମା ।
ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଲ, ଗଲେ ଝୁଲେ, ଭଗତ ହୃଦନ ବାମା । ୧ ।
ନାଚେ ରଙ୍ଗେ ଚଲେ ତିଭଙ୍ଗେ, ବାଜତ ଭଙ୍ଗେ ରାମା ।

ଅଧରେ ମୁରଲୀ ଘନ ଘନ ବାଜେ, ନାଚଇ ବ୍ରଜପୁର ବାମା । ୨ ।
ମୟୂର ମୁକୁଟ, ପିତାମ୍ବର ଶୋହେ, କୁଣ୍ଡଳ ଝଲକଇ କାନା ।
ନାରଦ ହରଗୁନ, ଅବରତ ଗାୟେ, ବାଜଇ କନ କନ ବୀନା । ୩ ।
ଯମୁନା ତୀରେ ଗୋପିନୀ ମେଲେ, ଖେଲ କରେ ନନ୍ଦକାହ୍ନା ।
ବାଜଇ ତାଲ ମୃଦଙ୍ଗ ପଖାଉଜ, ଖାଡ଼ ରହେ ସୁର ବ୍ରହ୍ମା । ୪ ।
ଘର ଘର ପେଠେ ଚୋରି କରି ଖାୟେ, ଖାୟେତ ମାଖନ ଛେନା ।
ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଚରନ ଶରନ, ନିରଖିତ ବ୍ରଜପୁର ବାମା । ୫ ।

(୩) ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଭଜ ରାଧେ, ରାଧେକିଷ୍ଣ ଗୋବିନ୍ଦେ । ଘୋଷା ।
ରସିକ ରସାୟନ, ରସବତୀ ଜୀବନ, ରାସ ବିହାରୀ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୧ ।
ନଟବର ଧାରୀ, ବାଙ୍କ ବିହାରୀ, ରାଧା ମନୋହାରୀ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୨ ।
ଗୋପ ଯୁବତୀବର, ଲମ୍ପଟ ନଟବର, କେଲି କରୁନାସିନ୍ଧୁ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୩ ।
ମୁରଲୀଧାରୀ ଗିରିବରଧାରୀ, ନିକୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୪ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନାମ ରାଧା ପଦେ ଆଶ, ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦେ । ୫ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ପଣମସ୍ତୁ

କଟକ ଶ୍ରୀ ହରନାଥ ପ୍ରେସରେ ଶ୍ରୀ ଅଜୟକୁମାର ଘୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ୧୯୫୩